

Erste Bank Hungary Zrt.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÁLTAL BEFOGADOTT
NEMZETKÖZI PÉNZÜGYI BESZÁMOLÁSI STANDARDOK SZERINT
ELKÉSZÍTETT KONSZOLIDÁLT PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK
A 2022. DECEMBER 31-ÉVEL ZÁRULT ÉVRE

Konszolidált pénzügyi kimutatások

Konszolidált pénzügyi kimutatások	2
I. Konszolidált eredménykimutatás a 2022. december 31-ével zárult évre.....	4
II. Konszolidált átfogó jövedelemkimutatás a 2022. december 31-ével zárult évre	5
III. Konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2022. december 31-i állapot szerint	6
IV. Konszolidált saját tőkeváltozás kimutatás	8
V. Konszolidált cash-flow kimutatás	9
VI. Kiegészítő melléklet a konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz	11
A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ	11
B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK	12
C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN	14
D. Jelentős SZÁMVITELI IRÁNYELVEK.....	19
EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE	22
1) Szegmens riport.....	22
2) Nettó kamatbevétel.....	25
3) Nettó díj- és jutalékbevétel	26
4) Osztalék bevételek.....	28
5) Kereskedési tevékenység nettó eredménye.....	28
6) Valós értékelés nettó eredménye.....	28
7) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	29
8) Általános adminisztratív költségek.....	29
9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	30
10) Egyéb nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetéséből származó egyéb nyereségek / veszteségek	31
11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan.....	31
12) Egyéb működési eredmény.....	32
13) Nyereséget terhelő adók	34
Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei	37
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	44
14) Kézpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	44
15) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	45
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	45
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések	46
Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések	47
Szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok	47
16) Vevő és egyéb követelések	48
17) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	49
EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEMMEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK	53
18) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok	53
19) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközök – részesedést megtestesítő instrumentumok	54
Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	55
20) Származékos ügyletek	56
Kereskedési célú származékos pénzügyi instrumentumok	56
21) Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	57
22) Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök.....	57
23) Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	57
24) Erdeménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek.....	58
Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek	59
25) A pénzügyi instrumentumok valós értéke	59
26) Fedezeti elszámolás.....	67
27) Nettó módon történő bemutatás.....	67
28) Pénzügyi eszközök átadása - visszavásárlási tranzakciók és értékpapír-kölcsönzés.....	68
29) Biztosítékkul szolgáló pénzügyi eszközök	70
30) Értékpapírok	70
Kockázatkezelés	71
31) Kockázatkezelési politika és stratégia	71
32) Szavatoló tőke és a magyarországi tőkekövetelményeknek való megfelelés.....	75

33) Hitelezési kockázat: hitelkockázat felülvizsgálata és monitoring.....	77
Relatív határérték a SICR értékeléshez	91
Hitelkockázati kitétség IFRS 9 Stage besorolás és várható hitelezési veszteség	93
34) Hitelezési veszteség alakulása	96
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok.....	96
Hitelezési veszteség változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	96
Hitelezési veszteség változása – Hitelintézetekkel szembeni követelések	97
Hitelezési veszteség változása – Ügyfelekkel szembeni követelések	98
Hitelezési veszteség változása – Vevő és egyéb követelések	101
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügy instrumentumok.....	101
Hitelezési veszteség változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	101
Hitelezési veszteség változása – Pénzügyi lízing követelések	102
Hitelezési veszteség változása – A hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák.....	103
35) Az értékvesztés alakulása	104
Előretekintő információ (FLI) és csoportos SICR elemzés	107
36) Piaci kockázat.....	115
37) Likviditási kockázat	117
38) Működési kockázat.....	121
Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések	122
39) Nem pénzügyi eszközök.....	122
40) Egyéb eszközök.....	126
Lízingügyletek.....	128
41) Lízingügyletek.....	128
Erste Hungary, mint bérbeadó.....	128
Lízingkövetelések	129
Erste Hungary, mint bérbevevő.....	130
Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek és jogi ügyek.....	132
42) Egyéb kötelezettségek	132
43) Céltartalékok	132
44) Függő kötelezettségek	135
Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok	136
45) Saját tőke összesen	136
Egyéb bemutatandó tételek	137
46) Tranzakciók kapcsolt felekkel	137
47) Könyvvizsgálat díja és adó tanácsadási díjak	142
48) Értékesítésre tartott eszközök és a kapcsolódó kötelezettségek.....	142
49) Külföldi pénznemre szóló eszközök és források.....	143
50) Hátralévő lejáratok elemzése.....	144
51) Mérlegfordulónap utáni események	145
52) Egyéb közzététel.....	145
53) 2021. és 2022. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai	146

I. Konszolidált eredménykimutatás a 2022. december 31-ével zárult évre

millió forintban	Megjegyzések	2021	2022
Nettó kamatbevétel	2)	95 743	159 671
Kamatbevétel		108 627	290 125
Egyéb kamatjellegű bevételek		17 260	30 096
Kamatráfordítás		- 26 048	- 151 181
Egyéb kamatjellegű ráfordítások		- 4 096	- 9 369
Nettó díj- és jutalékbevétel	3)	74 351	87 080
Díj- és jutalékbevétel		93 504	108 008
Díj- és jutalékráfordítás		- 19 153	- 20 928
Osztalék bevételek	4)	25	71
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	5)	13 642	- 7 198
Deviza műveletek		- 12 208	- 52 105
Egyéb		25 850	44 907
Valós értékelés nettó eredménye	6)	- 10 009	- 21 155
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	7)	2 894	2 957
Személyi jellegű ráfordítások	8)	- 37 290	- 41 179
Egyéb általános adminisztratív költségek	8)	- 29 303	- 39 176
Értékcsökkenés	8)	- 16 117	- 16 143
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	9)	868	- 156
Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	10)	298	426
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	11)	- 8 974	- 9 721
Egyéb nettó működési eredmény	12)	- 18 440	- 51 655
Egyéb működési bevételek	12)	9 254	5 058
Egyéb működési ráfordítások	12)	- 27 694	- 56 713
Adózás előtti eredmény		67 688	63 822
Jövedelemadók	13)	- 8 450	- 10 334
Adózott eredmény		59 238	53 488

II. Konszolidált átfogó jövedelemkimutatás a 2022. december 31-ével zárult évre

millió forintban	2021	2022
Adózott eredmény	59 238	53 488
Egyéb átfogó jövedelem		
Eredménybe átsorolható tételek		
Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok nem realizált tartaléka	- 9 458	- 11 252
Tárgyévi nyereség/veszteség	- 9 040	- 11 154
Átsorolás miatti módosítás	- 400	- 426
Hitelkockázatra képzett értékvesztés	- 18	328
Eredménybe átsorolható tételekre jutó halasztott adó	403	1 089
Tárgyévi nyereség/veszteség	364	1 089
Átsorolás miatti módosítás	39	-
Egyéb átfogó jövedelem összesen	- 9 055	- 10 163
Átfogó jövedelem összesen	50 183	43 325

Kelt: Budapest, 2023. március 31.

Jelasity Radován
Elnök-vezérigazgató

Manfred Schmid
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

III. Konszolidált pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás 2022. december 31-i állapot szerint

millió forintban	Megjegyzések	2021	2022
Eszközök			
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	14)	131 299	603 347
Kereskedési célú pénzügyi eszközök		82 092	221 404
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	20)	55 534	140 808
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	21)	26 558	80 596
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	22)	273 713	314 829
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	22)	1 611	2 809
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	22)	1 206	699
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	22)	270 896	311 321
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	18)	139 467	201 608
Ebből fedezetként zárolva	29)	10 820	12 353
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	18)	139 467	201 608
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	15)	3 475 139	3 554 071
Ebből fedezetként zárolva	29)	424 134	480 853
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	15)	1 241 098	1 291 481
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	15)	688 703	359 035
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	15)	1 545 338	1 903 555
Pénzügyi lízing követelések	41)	35 103	38 259
Tárgyi eszközök	39)	28 983	32 683
Befektetési célú ingatlanok	39)	16 254	16 070
Immateriális javak	39)	34 024	34 270
Adókövetelések	13)	101	285
Halasztott adókövetelések	13)	2 338	2 464
Kereskedelmi hitelek és előlegek	16)	19 883	33 098
Egyéb eszközök	40)	32 788	45 416
Eszközök összesen		4 271 184	5 097 804

millió forintban	Megjegyzések	2021	2022
Források			
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek		41 699	124 873
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	20)	41 699	124 834
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	21)	-	39
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	17)	3 708 063	4 445 149
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	17)	364 781	662 910
Ügyfelek által elhelyezett betétek	17)	3 195 819	3 496 401
Kibocsátott értékpapírok	17)	142 237	283 470
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	17)	5 226	2 368
Pénzügyi lízing kötelezettségek	41)	20 860	20 881
Céltartalékok	43)	9 124	9 194
Adókötelezettségek	13)	2 728	2 994
Halasztott adókötelezettségek	13)	-	5
Egyéb kötelezettségek	42)	34 656	47 329
Saját tőke	45)	454 054	447 379
Anyavállalatra jutó saját tőke		454 054	447 379
Jegyzett tőke		146 000	146 000
Tőketartalék		117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok		190 562	183 887
Források összesen		4 271 184	5 097 804

Kelt: Budapest, 2023. március 31.

Jelasily Radován
Elnök-vezérigazgató

Manfred Schmid
Pénzügyi vezérigazgató-helyettes

IV. Konszolidált saját tőkeváltozás kimutatás

millió forintban	Megjegyzések	Jegyzett tőke ¹⁾	Tőketartalék	Eredménytartalék	Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka ²⁾	Halasztott adó	Anyavállalatra jutó saját tőke	Saját tőke
Saját tőke								
2022.01.01	45)	146 000	117 492	195 556	- 4 994	-	454 054	454 054
Osztalékfizetés ³⁾		-	-	- 50 000	-	-	- 50 000	- 50 000
Átfogó jövedelem összesen		-	-	53 488	- 11 252	1 089	43 325	43 325
ebből: Adózott eredmény		-	-	53 488	-	-	53 488	53 488
ebből: Egyéb átfogó jövedelem		-	-	-	- 11 252	1 089	- 10 163	- 10 163
Saját tőke								
2022.12.31	45)	146 000	117 492	199 044	- 16 246	1 089	447 379	447 379

1) Részletesebb információ a 45) Saját tőke megjegyzésben részben található.

2) Tárgyévi eredménybe átvethető elemek, mindkét évben.

3) Az Erste Hungary 50 000 millió forint osztalékot fizetett ki a társaság tulajdonosainak.

millió forintban	Megjegyzések	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Eredménytartalék	Értékesíthető pénzügyi eszközök értékelési tartaléka	Halasztott adó	Anyavállalatra jutó saját tőke	Saját tőke
Saját tőke								
2021.01.01		146 000	117 492	156 309	4 464	- 403	423 862	423 862
Osztalékfizetés		-	-	- 20 000	-	-	- 20 000	- 20 000
Konszolidációs kör változása ⁴⁾		-	-	9	-	-	9	9
Átfogó jövedelem összesen		-	-	59 238	- 9 458	403	50 183	50 183
ebből: Adózott eredmény		-	-	59 238	-	-	59 238	59 238
ebből: Egyéb átfogó jövedelem		-	-	-	- 9 458	403	- 9 055	- 9 055
Saját tőke								
2021.12.31	45)	146 000	117 492	195 556	- 4 994	-	454 054	454 054

4) A Saját tőke 9 millió forintos változása a Sió Ingatlan Invest Kft eladásához kapcsolódik, részleteket lásd a B) FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK fejezetben.

V. Konszolidált cash-flow kimutatás

millió forintban	2021	2022
Adózott eredmény	59 238	53 488
Jövedelemadó korrekció	8 451	10 335
Korrigált adózott eredmény	67 689	63 823
Adózott eredmény nem-pénzeszköz korrekciói		
Értékcsökkenés és amortizáció, értékvesztés képzése és visszairása, eszköz átértékelés (nem pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó)	17 121	18 626
ebből eszközhasználati jogokhoz kapcsolódó	2 741	2 842
Céltartalék képzése és visszairása (ideértve a kockázati céltartalékot) és a deviza elszámoláshoz kapcsolódó céltartalékot	2 993	890
Hitelek és előlegek módosításából adódó nyereségek/veszteségek	4 360	15 756
Eszközök értékesítésének bevételei és ráfordítása	1 166	270
Hátrasorolt kötelezettségek átértékelése	723	4 388
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök átértékelése	-10 405	-2 494
Egyéb korrekciók	1 721	653
ebből IFRS 16 vonatkozású Pénzügyi lízingkötelezettségekhez kapcsolódó változások	126	1 632
Üzleti tevékenység eszközeinek és forrásainak nettó változása a nem-pénzeszköz korrekciók után		
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	81 304	-35 286
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök		
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1 128	-1 198
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-106	507
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-62 474	-40 455
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-9 984	-13 908
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök		
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	11 227	47 625
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	-379 873	343 893
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-64 534	-233 928
Pénzügyi lízing követelések	6 498	855
Üzleti tevékenységből származó egyéb eszközök	820	-25 083
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-1 396	-13 614
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-18 392	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek		
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	46 064	207 264
Ügyfelek által elhelyezett betétek	512 578	54 686
Kibocsátott értékpapírok	1 069	1 609
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	-2 044	-2 858
Üzleti tevékenységből származó egyéb kötelezettségek	7 629	11 645
Pénzügyi lízing kötelezettségek	176	205
Fizetett jövedelemadó	-4 871	-8 288
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	210 187	395 583

millió forintban	2021	2022
Értékesítés		
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	43 400	26 895
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	181 101	202 123
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	448	298
Beszerzés		
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok	-47 549	-87 134
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-414 563	-253 972
Tárgyi eszközök, immateriális javak és befektetési célú ingatlanok	-16 708	-11 490
Felvásárlások	-	40 373
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	-253 871	-82 907
Fizetett osztalék	-20 000	-50 000
Hátrasorolt kötelezettségek visszafizetése	-59 630	-
Hátrasorolt kötelezettségek növekedése	60 416	73 355
Értékpapír kibocsátásból származó bevétel	-	139 624
Lízingkötelezettségek visszafizetése	-3 266	-3 607
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	-22 480	159 372
Pénzeszközök nyitó egyenlege	197 463	131 299
Üzleti tevékenységből származó pénzeszközváltozás	210 187	395 583
Befektetési tevékenységből származó pénzeszközváltozás	-253 871	-82 907
Finanszírozási tevékenységből származó pénzeszközváltozás	-22 480	159 372
Pénzeszközök záró egyenlege	131 299	603 347
Kamathoz és osztalékhoz kapcsolódó pénzeszközváltozás (üzleti tevékenységből származó pénzeszköz-változás tartalmazza)		
Kapott kamat	143 691	309 759
Kapott osztalék	25	71
Fizetett kamat	-29 966	-150 128

VI. Kiegészítő melléklet a konszolidált pénzügyi kimutatásokhoz

A. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓ

Az Erste Bank Hungary Zrt. (a továbbiakban: „Bank” vagy „Erste Hungary”) a magántulajdonban lévő legnagyobb, a bécsi, prágai és bukaresti tőzsdéken jegyzett osztrák bankcsoport, az Erste Group („Erste Group Bank AG”) tagja.

A Bank a kizárólagos tulajdonában álló leányvállalataival együttesen alkotja az Erste Hungary-t. A Bank magyarországi bejegyzésű és székhelyű, zártkörűen működő részvénytársaság. A Bank bejegyzett székhelye 1138 Budapest, Népfürdő utca 24-26. szám alatt található.

A konszolidált pénzügyi kimutatások (a továbbiakban éves beszámoló vagy beszámoló) a következő weboldalon kerül közzétételre:

<https://www.erstebank.hu/hu>

A konszolidált beszámoló angol és magyar nyelven kerül elkészítésre és közzétételre. A nyelvi verziók eltérése esetén az angol nyelvű változat az irányadó.

2022. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata 70%-os tulajdonrészrel az Erste Group Bank AG, amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, az 1100 Bécs Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóját az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbírószágon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a.

A magyar állam és az EBRD kisebbségi részesedést szerez az Erste Bank Hungary Zrt.-ben

2016 júniusában a Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val, amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. Az eladási ár 77,78 milliárd forint volt. Az eladási tranzakcióhoz kapcsolódó szabályozói jóváhagyások és egyéb szerződéses feltételek teljesítése után a tulajdonjog átruházás 2016 augusztusában történt meg.

A részesedés vásárlást a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2016 augusztus 4-én hagyta jóvá (H-EN-I-693/2016), a tulajdonjog változást a cégjegyzékbe 2016 augusztus 24-én jegyezték be.

Az Erste Bank Hungary Zrt. tulajdonosi struktúrája a következő 2022. december 31-én (nem változott 2021-hez képest):

Tulajdonos	Részvény darab-szám	Részesedés
Erste Group Bank AG	102 200 000 000	70%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	21 900 000 000	15%
Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD)	21 900 000 000	15%
Összesen	146 000 000 000	100%

A megállapodás részeként az EBRD és a Corvinus Zrt. is delegált egy-egy tagot a Felügyelőbizottságba és egy-egy nem ügyvezető tagot az Erste Bank Hungary Igazgatóságába.

Leányvállalatok

A Bank leányvállalatai, amelyek mindegyikét Magyarországon jegyezték be, 2022. december 31-én a következők voltak:

Az Erste Bank Hungary Zrt. közvetlen vagy közvetett befolyásoló részesedése százalékban			
Társaság neve	2021	2022	Alaptevékenység
Erste Befektetési Zrt.	100%	100%	brókeri szolgáltatások
Erste Ingatlan Kft.	100%	100%	ingatlanguzgatás
Erste Lakástakarék Zrt.	100%	100%	lakástakarék-pénztár
Collat-Reál Kft.	100%	100%	ingatlankezelés
Erste Jelzálogbank Zrt.	100%	100%	refinanszírozási tevékenység
Random Capital Bróker Zrt.	100%	0%	brókeri szolgáltatások
RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt.	100%	100%	informatikai szolgáltatások
Commerzbank Zrt.	0%	100%	banki szolgáltatások
Z3 Ingatlanhasznosító Kft.	0%	100%	ingatlanguzgatás

Az Erste Hungary Zrt. tevékenysége

A Bank leányvállalataival együtt teljes körű banki és egyéb pénzügyi szolgáltatásokat nyújt ügyfeleinek, köztük megtakarítási számlákat, vagyonekezelést, fogyasztói hiteleket, és jelzáloghitelezést, lakás előtakarékosági betétgyűjtést és hitelezést, befektetési banki tevékenységeket, értékpapírok és származékos instrumentumok kereskedelmét, portfóliókezelést, projektfinanszírozást, külkereskedelmi finanszírozást, vállalatok pénzügyeinek kezelését, tőkepiaci és pénzpiaci szolgáltatásokat, devizakereskedelmet, lízinget és faktoringot. Az Erste Hungary tevékenységét a magyar piacra összpontosítja.

Az Erste Hungary jogszabály által könyvvizgálatra kötelezett.

B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK

A Random Capital Zrt. beolvadása

2021. szeptember 1-én az Erste Befektetési Zrt. felvásárolta a Random Capital Zrt. (Random) részvényeinek 100%-át. A Random úttörő vállalkozás az online brókerpiacon, amely az elmúlt években vezető pozíciót harcolt ki magának a működése fő fókuszában álló lakossági szegmensben. Az Erste Befektetési Zrt. a vállalat IT infrastruktúráját biztosító RND Solution Zrt.-t szintén teljes egészében felvásárolta.

Miután az Erste Befektetési Zrt. a felvásárlást követően a Random üzletágot integrálta a portfóliójába a teljes napi ügymenettel együtt, 2022. szeptember 30-án a Random Capital Zrt. beolvadásáról döntött. A beolvadással a teljes IT infrastruktúra is integrálásra került, így az RND Solutions Zrt. leírta a kapcsolódó immateriális javakat (szoftverek).

A Commerzbank Zrt. felvásárlása

2021. December 17-én a Bank adásvételi szerződést írt alá a Commerzbank AG-val utóbbi magyarországi leányvállalata, a Commerzbank Zrt. („Commerzbank”) részvényei 100%-ának (306 016 db részvény) megvásárlásáról. A Commerzbank Zrt. egy teljeskörű banki szolgáltatásokat nyújtó, vállalati piacon aktív hitelintézet.

A hatósági jóváhagyások megszerzését és a szerződéses adminisztratív folyamatok teljesítését követően 2022. november 30-án lezárásra került a tranzakció, amely alapján december 1-jétől az Erste a Commerzbank Zrt. egyedüli részvényesévé vált. A felvásárlással az Erste Hungary jelentősen megerősítette a piaci pozícióját Magyarországon. Az ügyfélportfólió integrálásával a Bank tovább bővítette vállalati üzletágát, a tranzakció zárásával az Erste vállalati hitelállománya meghaladta az 1200 milliárd forintot, így több, mint 10%-os piaci részesedéssel az ötödik legnagyobb vállalati hitelezővé vált Magyarországon.

2022 végével az értékelési folyamat nem zárult le teljeskörűen. A napi ügymenet fenntartása érdekében a folyamat lehető leggyorsabb lezárása, valamint tranzakció komplexitása miatt a vételár allokáció előzetes adatok alapján került meghatározásra, így a beszámoló készítés időpontjában elszámolt összegek előzetesnek minősülnek, és a végleges adatok rendelkezésre állásával frissítésre kerülnek.

A Commerzbank nettó saját eszközértéke az akvizíció időpontjában 24,8 milliárd forint volt. A felvásárlással a következő eszközök és források jelentek meg az Erste Hungary konszolidált mérlegében:

milliárd forintban	Könyv szerinti érték
Kézpénz és pénzeszközök	72,3
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	19,6
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	47,4
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	158,6
ebből pénzügyi vállalkozásokkal szemben	12,6
ebből nem pénzügyi vállalkozásokkal szemben	146
Tárgyi eszközök	1,8
Adókövetelések	0,5
Egyéb eszközök	0,2
Eszközök összesen	300,4
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	14,9
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	259
Céltartalékok	0,6
Adókötelezettségek	0,05
Egyéb kötelezettségek	1
Kötelezettségek összesen	275,6

Az átvett hitelportfólió valós értéke a felvásárlás időpontjában 158,6 milliárd forint volt. Az előzetes becslések alapján a szerződéses kifizetésekből várhatóan 1,95 milliárd forint nem fog befolyjni a futamidő alatt.

Az értékelési folyamat során az Erste Bank Hungary valós érték korrekciót alkalmazott bizonyos mérlegelemek esetében, amelyek közül a legjelentősebb a Commerzbank könyveiben szereplő ingatlan, ami a vállalat korábbi székhelye volt (+2,7 milliárd forint korrekció). A felvásárlással az Erste Hungary a korábban egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt értékpapírokat a jövőben amortizált bekerülési értéken értékeltként jelenítette meg, így az ezekhez kapcsolódó 0,4 milliárd forint halasztott adó követelés kivezetésre került.

A módosított nettó saját tőke a fenti korrekciókkal együtt 27,1 milliárd forint, illetve az előzetes vételár allokáció során elszámolt goodwill 4,8 milliárd forint. A számított goodwill értéke megegyezik az előzetes vételár és a módosított nettó saját tőke különbözetével. A különbözet az adóalapot nem módosítja. Az átutalt 31,9 milliárd forintos vételár a jövőben módosulhat.

Mivel a felvásárlást követően a korábbi informatikai háttér a Commerzbanknál nem állt rendelkezésre, a zavartalan napi működés fenntartása érdekében a teljes pénzügyi instrumentum állomány és a kapcsolódó pénzeszközök átvezetésre kerültek a Bankba. December folyamán a Commerzbank Zrt. visszaadta a banki engedélyét, és beszüntette a hitelintézeti tevékenységeit. A vonatkozó jogszabályok értelmében a Magyar Nemzeti Bank ezt követően elindította 2022. december 23-án a Commerzbank felszámolási eljárását.

A Commerzbank Zrt. 673 millió forinttal járult hozzá az Erste Hungary csoport működési eredményéhez és 637 millió forinttal az adózás utáni eredményéhez a felvásárlás óta. Amennyiben a Commerzbank eredménye a teljes 2022-es évben kimutatásra kerülne a csoport eredményében, a működési eredményhez 17 milliárd forinttal járulna hozzá, az adózás utáni eredményt pedig 835 millió forinttal csökkentené.

A Z3 Kft. alapítása

2022 decemberében, a felvásárlást követően a Commerzbank Zrt. egy új, ingatlangazdálkodással foglalkozó vállalatot alapított Z3 Kft. néven. A Z3 Kft. tulajdonában áll a Commerzbank korábbi székhelyéül szolgáló épület. December folyamán a Z3-at megvásárolta az Erste Hungary Zrt. által teljes egészében tulajdonolt Erste Ingatlankezelő Kft.. Az eladás piaci áron történt, és a 2,7 milliárd forintos nyereség a Commerzbank Zrt. egyedi eredménykimutatásában jelenik meg.

C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN

2022

A magyar kormány folytatta a 2020-ban megkezdett fiskális politikáját, amely a hitelszerződéssel rendelkező magánszemélyek, KKV-k és az agrárszektor támogatását, illetve annak kiterjesztését jelentette. A növekvő gazdasági válság kezelése miatt döntés született arról is, hogy egyes ágazatokra új illetékek és adók kerülnek kivetésre. Emellett néhány egyéb intézkedés is bevezetésre került, például bizonyos betétek kamatplafonja. A Kormány közleménye szerint a 2022-es intézkedések a moratóriumi szabályozás záró aktusai voltak, jövőre tekintő alkalmazás nem várható.

i)

A 2021-ben indult intézkedések meghosszabbítása

1. A (lakossági) kamatstop meghosszabbítása

2021. december 24-én a kormány kiadta a pénzügyi szektort célzó új, "kamatstop" rendeletet. A lakossági átárazódó/változó kamatozású jelzáloghitelek kamata befagyasztásra került az október 27-én érvényes szerződéses kamatszinten (fix kamatozású). A hatályos időszak 2021. január 1-től 2022. június 30-ig terjedt, majd ez meghosszabbításra került 2022. december 31-ig. A szabályozás a 2022. június 18-tól érvényes és azt megelőző napon elindított hitelszerződésekre vonatkozott.

A kamatplafon logikája a következő:

- ha az átárazás dátuma 2021-re esik (október 27. és december 31.):
a fix árfolyamot 2022. január 1-től kell alkalmazni
- ha az átárazás dátuma 2022-re esik (január 1. – december 31.):
az átárazás időpontjától alkalmazandó a fix kamatláb.

Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a „Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség 2022-ben szakértői becslések alapján 13,8 milliárd forintot tett ki (ebből 9,4 milliárd forint a Stage 1-es ügyletekhez kapcsolódik).

(Kapcsolódó kormányrendelet: '215/2022. (VI. 17.) Korm.rendelet')

2. Moratórium III meghosszabbítása

A moratórium 2022. június 30-tól 2022. július 31-ig került meghosszabbításra, ezzel egyidejűleg lehetőséget adva a 2022. augusztus 1-től 2022. december 31-ig tartó további meghosszabbításban való részvételre, az eredeti feltételekkel:

A 2021. szeptember 30-tól moratórium alatt álló ügyfelek jogosultak voltak a programban való részvételre, amennyiben megfeleltek néhány további feltételnek. Ez a konstrukció a korábbiakkal ellentétben opt-in típusú volt, vagyis a jogosult ügyfeleket felkérték, hogy nyilatkozzanak a részvételi szándékról. A nyilatkozattételi határidő lejárta után az ügyfeleknek már nem volt lehetősége belépni a rendszerbe (kilépésre, de újracsatlakozásra sem volt lehetőség, a korábbi konstrukcióktól eltérően)

További kritérium az ügyfél valószínűsíthető pénzügyi sérülékenysége, mint a munkanélküliség, a nyugdíj, az anyagi és a tartós jövedelemcsökkenés; illetve a háztartásban élő gyermek.

A Magyar Nemzeti Bank (MNB) iránymutatása alapján a Bank Stage 2-nél nem alkalmazott jobb besorolást a Moratórium III. hatálya alá tartozó ügyfelek esetében.

Az Erste Hungary az IFRS 9 alapján továbbra is „Módosítási veszteségként” számolta el szerződésmódosítás hatására bekövetkezett veszteségét, minden moratóriumhoz kapcsolódó pénzügyi hatást figyelembe véve.

Ha az érintett ügyletek Stage 1 besorolásúak voltak, akkor a módosítási veszteség a „Nettó kamatbevétel”, „Kamatbevételek” soron, míg a nem Stage 1 kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonat-

kozóan” soron került bemutatásra, a "Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei" fejezet, "Pénzügyi instrumentumok kivezetése, beleértve a szerződés módosításokat" rész "ii. Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződés módosításaihoz kapcsolódóan" című bekezdésében részletezett számviteli politikának megfelelően.

A teljes módosítási veszteség 2022-ben 172,9 milliárd forintot tett ki a „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron belül.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '216/2022. (VI. 17.) Korm.rendelet')

ii)

A banki termékek jövedelmezőségét befolyásoló intézkedések

1. KKV kamatstop

Az i. pontban említett lakossági ügyfelekre vonatkozó „Kamatstop” programhoz hasonlóan ez az intézkedés is kamatbefagyasztási időszakot biztosít a KKV-ügyfelek hitel- és lízingszerződéseire vonatkozóan. A referencia-kamatláb 2022. június 28-ai szinten került rögzítésre a 2022. november 15.- 2023. június 30-i időszak között.

Az Erste Hungary - az IFRS 9 sztenderd értelmében - a szerződés módosításból eredő veszteségét „Módosítási veszteségként” számolja el minden moratóriumhoz kapcsolódó pénzügyi hatásra. Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK” fejezetben, Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a „Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződés módosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződés módosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség 2022-ben 915,2 millió forint volt a „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” között.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '415/2022. (X. 26.) Korm.rendelet')

2. Moratórium agrárhitelre

A 2022. üzleti év augusztusában bevezetett moratórium hatálya alá tartoznak a mezőgazdasági vállalkozások és vállalkozók. A mezőgazdasági tevékenységhez kapcsolódó megadott küszöbkritériumok (pl. arány a teljes tevékenységi körön belül) alapján a célcsoportot értesítették arról, hogy nyilatkozhatnak a részvételi szándékukról a moratóriumban. A jogosult ügyfelek hitel- és lízingszerződése a 2022. szeptember 1-ei és 2022. december 31-ei törlesztési moratórium időszakába esnek.

Az Erste Hungary - az IFRS 9 sztenderd értelmében - a szerződés módosításból eredő veszteségét „Módosítási veszteségként” számolja el minden moratóriummal kapcsolatos eredményhatás esetében.

Ha az érintett ügyletek a Stage 1-be kerülnek besorolásra, akkor a módosításból eredő veszteség a „Nettó kamatbevétel” soron jelenik meg, míg a nem ebbe a kategóriába sorolt ügyletekhez kapcsolódó módosítási veszteség az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg. Részletesebben lásd a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben, a „Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződés módosításokat” részben, beleértve a „Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződés módosításaihoz kapcsolódóan” fejezetet.

A teljes módosítási veszteség „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron kerül elszámolásra mely 2022-ben 57,6 millió forint volt.

(Törvényi hivatkozás: '292/2022. (VIII. 8.) Korm.rendelet')

iii)

Új ágazati illetékek és adók

1. Extraprofitadó

A 2022 június 4-én megjelent kormányrendelet egy új, „extraprofit adónak” nevezett adótípust vezetett be több szektorra, köztük a bankszektorra. Az új adótípus a 2022-es és 2023-as évet érinti.

Az adó alapja megegyezik a megelőző év helyi iparüzései adóalapjával, az adókulcs 2022-ben 10%, 2023-ban 8%. Mivel az adó alapja nem az aktuális év teljesítménye, hanem a megelőző évé, az adóalap definíciónak megfelelően az Erste Hungary ezt az újonnan bevezetett adót illetékként kezeli és az Egyéb működési eredmény soron az Egyéb működési ráfordítások alson mutatja be. Az extraprofit adó összege 18.7 milliárd forint volt 2022-ben.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '197/2022. (VI. 4.) Korm.rendelet'; '257/2022. (VII. 18.) Korm.rendelet'; '497/2022. (XII. 18.) Korm.rendelet')

2. Pénzügyi tranzakciós illeték hatályának kiterjesztése

A pénzügyi tranzakciós illeték eredetileg 2012-ben került bevezetésre. 2022. augusztus 1-jétől az illeték hatályát kiterjesztették az érték-papír értékesítési ügyletekre is. Az adó alapja a vevő befektetési számláján bevételként realizált értékesítési ár, az adókulcs 0.3%, de az adó összege maximum 10 000 Ft ügyletenként. A rendelet hatálya a Magyar Központi Elszámlólóház ("KELER") ISIN azonosítójú érték-papírjaival folytatott ügyletekre terjed ki.

Az extraprofit adóval ellentétben, amely hatálya két éves periódusra korlátozódik, a pénzügyi tranzakciós illeték kiterjesztése állandó intézkedésként került bevezetésre.

Az Erste Hungary a saját tranzakcióihoz kapcsolódó veszteséget az „Egyéb működési eredmény” soron az „Egyéb működési ráfordítások” alson mutatja be. Ennek összege 835 millió forint.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '197/2022. (VI. 4.) Korm.rendelet')

iv)

Egyéb intézkedések

1. Betétek kamatplafonja

A pénzügyintézetek által a betétek után fizetett kamat nem haladhatja meg a legfeljebb 3 hónapos hátralévő lejáratú diszkont államkötvények aukcióinak átlagos kamatlábaként meghatározott statisztikai kamatlábat. Az irányadó árfolyam az ÁKK, mint az állampapír-kibocsátást és kereskedést lebonyolító állami szerv, honlapján közzétett legutóbbi árfolyam.

v)

Monetáris politika

A 2021-ben megkezdődött alapkamat növekedés folytatódott a 2022-es évben. A januári 2.9%-os kamatszint szeptemberre elérte a 13%-ot és ezen a szinten maradt 2022 utolsó negyedében.

A közzétett egynapos (O/N) kamatláb 12,5%; míg a 2 hetes betéti lehetőség hivatalosan megszűnt.

Az intézkedésekkel párhuzamosan az MNB új tendert indított:

- napi tender O/N-re 18%-os kamatlábbal; a tendert 2022 novemberétől minden nap meghirdették;
- alkalmanként tartottak egyhetes betét tendert, 18%-os kamatlábon;
- maximum 30 napos betét tenderre is lehetőség volt, szintén 18%-os kamatlábon.

A fenti tenderek alapján a 18% tekinthető effektív kamatlábnak.

2021

i)

A koronavírus-sal kapcsolatos kormányzati intézkedések

A magyar kormány először 2020 márciusában hirdetett ki veszélyhelyzetet, amelyet többször is meghosszabbított 2020-ban illetve 2021-ben, és ami 2022 április 1-én továbbra is érvényben van.

A kormány magyar állampolgárokat segítő intézkedései leginkább a pénzügyi szektort érintették. Meghosszabbításra került a moratórium II. (első körben 2021 szeptember 30-ig, majd 2021 október 31-ig), illetve bevezetésre került a moratórium III. a 2020-ban indított moratórium I-II. programok folytatásaként (a moratórium I-II. részleteit lásd a 2020-as bekezdésben).

Szintén bevezetésre került a kamatvisszatérítés, aminek a keretében visszamenőlegesen kamatplafont vezettek be bizonyos rulírozó termékekre, és a kamatkülönbözet jóváírásra került, valamint a "kamatstop" intézkedés, ami bizonyos változó kamatozású és újraárazódó termékek kamatát fagyasztotta be.

1. Hiteltörlesztési moratórium

2021 szeptember 15-én jelent meg a rendelet a moratórium II. meghosszabbításáról, valamint a moratórium III. indulásáról. A moratórium III-ban azok az ügyfelek vehettek részt, akik 2021 szeptember 30-áig nem léptek ki a moratórium II-ből. A moratórium III. számviteli kezelését tekintve a moratórium II. meghosszabbítása volt.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '536/2021. (IX.15.) Korm. rendelet')

1.1 A moratórium II. meghosszabbítása

A 2021 június 30-áig tartó moratórium október 31-éig került meghosszabbításra változatlan feltételek mellett.

1.2 Moratórium III

A moratórium III-ban azok az ügyfelek vehettek részt, akik 2021 szeptember 30-ig nem léptek ki a moratóriumból, illetve teljesítették a részvétel egyéb feltételeit. A korábbi programokkal ellentétben a részvétel a moratórium III. esetében nem volt automatikus, erről az érintett ügyfeleknek nyilatkozniuk kellett. A nyilatkozattételre rendelkezésre álló határidő leteltét követően az ügyfelek nem tudtak belépni a moratórium III-hoz (kilépésre volt lehetőség, de visszalépésre nem, ellentétben a moratórium I-II. programokkal).

A moratórium III-ban való részvétel további feltételei: az ügyfél jövedelme tartósan csökkent, álláskereső, közfoglalkoztatott, nyugdíjas, vagy gyermeket vár vagy nevel.

A moratórium III-ban résztvevő ügyfelekkel szembeni kitettségeket a Bank az MNB iránymutatásai alapján nem sorolta Stage 2-nél magasabb értékvesztési kategóriába.

2020-hoz hasonlóan az Erste Hungary szerződésmódosításból eredő veszteséget számolt el a moratóriummal érintett ügyletek esetében.

A 38. oldalon található 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat' részének 'ii) Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan' bekezdésnek megfelelően, amennyiben az érintett ügylet Stage 1 kategóriába tartozó ügylet, a szerződésmódosításból származó veszteség a 'Nettó kamatbevétel – Kamatbevételek' soron kerül bemutatásra, míg a nem Stage 1 kategóriába tartozó ügyletek esetén az 'Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron.

A 2021-es évet érintő teljes szerződésmódosításból eredő veszteség 2,5 milliárd forint, ami részben szakértői becsléseken alapul (az Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan soron kerül bemutatásra).

2. Kamatvisszatérítés

A 2021 szeptemberében megjelent kormányrendelet visszamenőleges kamatplafont vezetett be olyan moratórium alatt álló rulírozó termékek esetében, mint a hitelkártya tartozások vagy a folyószámlahitelek. A rendelet mögött meghúzódó fő érv az, hogy az ügyfelek a moratórium ideje alatt nem használták ezeket a kereteket, így nem is tudták azok előnyeit kihasználni a nem rulírozó konstrukciókhoz képest, ezért a rulírozó szolgáltatást is magában foglaló árazás és a nem rulírozó termékek ára (plafon vagy referenciaár) közötti különbséget meg kell határozni, és azt vissza kell téríteni az ügyfeleknek.

A rendelet hatálya a teljes moratórium időtartama (2021 március 18-tól 2022 június 30-ig).

A kalkuláció az alábbiak szerint történik:

- a rendelet alapján azonnali visszatérítésre jogosultak azok a korábbi ügyfelek, akik nem rendelkeznek élő szerződéssel;
- az élő szerződéssel rendelkező ügyfeleket két csoportba osztja a rendelet:
 1. az ügyfél nyilatkozhat arról, hogy a moratórium alatt felgyűlt meg nem fizetett tételeket egy összegben kifizeti a moratórium lejártával;
 2. ennek hiányában a bank részletfizetést (12 részlet) tesz lehetővé a moratórium lejártát követően a következő módon:

- a. a moratóriumból 2021 szeptember 16 előtt kilépő ügyfelek esetében a meg nem fizetett tőke továbbra is a rolírozó keret részét képezi, míg a meg nem fizetett felgyűlt kamatokat 12 havi egyenlő, kamatmentes részletben kell megfizetni;
- b. A moratóriumban maradó vagy azt 2021 szeptember 16 után elhagyó ügyfelek esetében mind a meg nem fizetett tőkét, mind a felgyűlt kamattartozást 12 havi részletben kell megfizetni. A felgyűlt kamattartozás kamatmentes, míg a tőkére csökkentett (11,99%) kamat került felszámításra.

Az Erste Hungary 2021 októberéig 3,5 milliárd forint veszteséget számolt el a kamatvisszatérítéshez kapcsolódóan a 'Nettó kamatbevétel – Kamatbevételek' soron. A moratórium III. fennmaradó időszakára (2021 november 1-től 2022 június 30-ig) a csökkenő részvételi arány miatt alacsonyabb, további 140 millió forint veszteséget számolt el az Erste Hungary a 2021 december 31-gyel záródó üzleti évre szakértői becslések alapján.

(Kapcsolódó kormányrendelet: '537/2021. (IX.15.) Korm. rendelet')

3. Kamatstop

A 2021 során a pénzügyi szektort érintő legutolsó rendelet a "kamatstop" néven emlegetett 2021 december 24-ei rendelet volt.

A kamatstop során a változó kamatozású és újrarázódó jelzáloghitelek kamata került befagyasztásra az október 27-ei állapotnak megfelelően 2022. június 30-áig. 2021 december 31-ével szakértői becslés alapján került elszámolásra a veszteség. A kamatok rögzítése a következő módon történik meg:

- az átárazódás 2021-ben történt meg (október 27 és december 31 között): a fix kamatot 2022 január 1-étől kell alkalmazni
- az átárazódás 2022-ben történik meg (január 1 és június 30 között): a fix kamatot az átárazódás időpontjától kell alkalmazni

Az Erste Hungary szerződésmódosításból eredő veszteséget számolt el a kamatstoppal érintett ügyletek esetében.

A 38. oldalon található 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet 'Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat' részének 'ii) Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan' bekezdésnek megfelelően, amennyiben az érintett ügylet Stage 1 kategóriába tartozó ügylet, a szerződésmódosításból származó veszteség a 'Nettó kamatbevétel – Kamatbevételek' soron kerül bemutatásra, míg a nem Stage 1 kategóriába tartozó ügyletek esetén az 'Értékvesztésképzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron.

A 2021-es évet érintő teljes szerződésmódosításból eredő veszteség 1,7 milliárd forint, ami szakértői becsléseken alapul (ebből 1,1 milliárd forint Stage 1-es ügyletekhez kapcsolódóan).

(Kapcsolódó kormányrendelet: '782/2021. (XII.24.) Korm. rendelet')

4. Osztalékfizetés a bankszektorban

A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB), mint a magyar bankszektor felügyeleti hatósága arra utasította a pénzügyintézeteket, hogy a 2019-es és 2020-as pénzügyi évre ne fizessenek osztalékot és ne döntsenek osztalékfizetéséről. Ezt az intézkedést 2021-ig meghosszabbították, de úgy, hogy az MNB által meghatározott feltételek mellett – a tőkestabilitás és a likviditás biztosítása érdekében – a pénzügyintézeteknek lehetőségük nyílt osztalékfizetésre, miután az MNB-nek igazolták a feltételek teljesítését. A Bank 2021-ben 20 milliárd forint osztalékot fizetett.

ii)

A monetáris politika változásai - folytatódó alapkamat emelés

2021 nyarán az MNB a növekvő inflációra válaszul kamatemelésbe kezdett, és ezzel párhuzamosan megkezdte a hosszú lejáratú eszközállományának csökkentését, hogy rugalmasabban reagálhasson a koronavírus válságra. 2021 novemberében újra bevezetésre került az egyhetes betét, mint irányadó monetáris eszköz. 2022 február végére az alapkamat elérte a 3,4%-os szintet (0,9%-ról indulva 2021 júniusában, majd elérve a 2,4%-os szintet 2021 decemberére), miközben az egyhetes betét kamata 5,35%-ig emelkedett 2022 március 2-ára.

Az MNB kommunikációja szerint a két kamatláb 2022 nyarán érheti el ugyanazt a szintet, a kamatemelési ciklus pedig folytatódik az infláció stabilizálódásáig. A monetáris politika az inflációs stabilitási cél elérése módosulhat a jövőben az MNB kommunikációja szerint.

A 2022 februárjában kezdődött ukrán-országi geopolitikai válság tovább növeli a bizonytalanságot, és a kamatemelési ciklusokat is befolyásolhatja, amennyiben az infláció meghaladja az előzetes, válság előtti várakozásokat.

A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: MNB), mint a magyar bankszektor felügyeleti hatósága arra utasította a pénzintézeteket, hogy a 2019-es és 2020-as pénzügyi évre ne fizessenek osztalékot és ne döntsenek osztalékfizetésről. Ezt az intézkedést 2021-ig meghosszabbították, de úgy, hogy az MNB által meghatározott feltételek mellett – a tőkestabilitás és a likviditás biztosítása érdekében – a pénzintézeteknek lehetőségük nyílt osztalékfizetésre, miután az MNB-nek igazolták a feltételek teljesítését. A Bank 2021-ben 20 milliárd forint osztalékot fizetett.

D. JELENTŐS SZÁMVITELI IRÁNYELVEK

a) A BESZÁMOLÓKÉSZÍTÉS ALAPJA

Az Erste Hungary a 2022. üzleti évre vonatkozó konszolidált éves beszámolója és az összehasonlítás alapját képező 2021. évi adatok a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) által kiadott vonatkozó Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS) és a Nemzetközi Számviteli Standardokkal (IAS), valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC, korábban Állandó Értelmezési Bizottság, avagy SIC) által kiadott, az Európai Unió által elfogadott értelmezésekkel összhangban kerültek összeállításra.

A konszolidált éves beszámoló az IFRS által előírt, illetve megengedett értékelési módszereknek megfelelően bekerülési költség (amortizált bekerülési költség) alapon készül, kivéve az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket, amelyek mindegyike valós értéken szerepel. A számviteli irányelvek megegyeznek a 2021-ben alkalmazottakkal.

A konszolidált beszámoló a vállalkozás folytatása elvének megfelelően került összeállításra.

Amennyiben nincs máshogy jelölve, minden összeg millió Magyar forintban (HUF) értendő. A beszámolóban szereplő táblázatok tartalmazhatnak kerekítésből adódó eltéréseket.

A 2022. december 31-ével zárult pénzügyi évre vonatkozó konszolidált éves beszámoló kiadását az Igazgatóság 2023. március 31-ei határozatában hagyta jóvá.

A konszolidáció alapja

A Bank minden leányvállalata konszolidálásra került. A leányvállalatok konszolidációs körbe való bekerülésének dátuma az a nap, amikor azok a Bank ellenőrzése alá kerültek. Ellenőrzésről akkor beszélhetünk, amikor a Bank olyan befolyással rendelkezik egy szervezetben, hogy képes annak pénzügyi és működési politikáját úgy irányítani, hogy abból számára előnyök származzanak. Az év közben felvásárolt vagy értékesített leányvállalatok eredménye a konszolidált átfogó eredménykimutatásban a vásárlás napjától az eladás napjáig szerepel. A Bank leányvállalatainak éves beszámolóit ugyanarra a beszámolási évre készítik, mint a Banké, konzisztens számviteli irányelvek alapján. Az Erste Hungary-n belül minden egyenleg, tranzakció, bevétel és ráfordítás, nem realizált nyereség és veszteség, valamint osztalék kiszűrésre kerül. A kisebbségi részesedés a teljes átfogó eredmény és mérlegfőösszeg azon részét jelenti, amely nem a fő tulajdonost illeti.

b) Devizák átszámítása

A konszolidált éves beszámoló magyar forintban (HUF) készül, amely az Erste Hungary funkcionális pénzneme. A funkcionális pénznem azon elsődleges üzleti környezetnek a valutája, amelyben a szervezet működik.

Devizanemek közötti átszámításnál a Magyar Nemzeti Bank által közzétett hivatalos devizaárfolyamok kerülnek alkalmazásra.

Devizás egyenlegek és tranzakciók

A devizás tranzakciók nyilvántartása elsőként a tranzakció dátumán érvényes deviza-átváltási árfolyamon történik. A devizában nyilvántartott pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket a funkcionális pénznemnek a mérlegfordulónapon érvényes árfolyamán számítja át. Az ebből eredő összes árfolyam különbözet az eredménykimutatásban kerül elszámolásra, a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” soron. A bekerülési költségen értékelt nem-pénzügyi devizás tételek a kezdeti tranzakciók dátuma szerinti árfolyamokon kerülnek átszámításra, nem okoznak értékelési különbözetet. A valós értéken értékelt nem-pénzügyi devizás tételek (mint a tőkebefektetések) a valós értékelés dátuma szerinti árfolyamon kerülnek átszámításra, így az értékelési különbözet a valós értékelésből származó nyereség/veszteség része. A cash flow fedezeti ügyletekből származó értékelési különbözetelek elszámolása a tőkében történik.

c) Jelentős számviteli feltételezések és becslések

A konszolidált éves beszámoló olyan összegeket is tartalmaz, amelyek becslések és feltételezések alkalmazásával kerültek megállapításra. Az alkalmazott becslések és feltételezések korábbi tapasztalatokon és egyéb olyan tényezőkhöz alapulnak, mint a tervezés, valamint az aktuálisan észszerűnek tartott elvárások és előrejelzések. Az ilyen feltételezésekhez és becslésekhez társított bizonytalanság következtében a tényleges eredmények a későbbi időszakokban a kapcsolódó eszközök és források könyv szerinti értékének módosításához vezethetnek. A legjelentősebb becslések és feltételezések a megfelelő eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó megjegyzésekben kerülnek kifejtésre. A főbb témák a következők:

- Nyereséget terhelő adók és halasztott adókövetelések (13. Nyereséget terhelő adók megjegyzés)
- Pénzügyi instrumentumok SPPI tesztje (Kizárólag tőke és kamatfizetés teszt) (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei)
- Pénzügyi instrumentumok Üzleti modell értékelése (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei)
- Pénzügyi instrumentumok valós értéke (25. A pénzügyi instrumentumok valós értéke megjegyzés)
- Pénzügyi instrumentumok értékvesztése (Pénzügyi instrumentumok- A számviteli politika főbb részei, 33. Hitelezési kockázat megjegyzés)
- Céltartalékok (43. Céltartalékok megjegyzés)

d) Módosított és új IFRS/IAS standardok alkalmazása

Hatályban lévő standardok és értelmezések

Az Erste Hungary által elfogadott számviteli politika összhangban van az előző pénzügyi évben alkalmazott standardokkal és értelmezésekkel. Kivételt képeznek ezalól a 2023. január 1-je után hatályba lépő standardok és értelmezések.

A 2022. üzleti évben a lent felsorolt – EU által elfogadott – standardok valamint azok módosításai és értelmezései váltak kötelezően alkalmazandókká:

- **Az IFRS-ek éves fejlesztései 2018-2020-as ciklus (módosítások az IFRS 1-hez, IFRS 9-hez, IFRS 16-hoz és az IAS 41-hez)**

A fent említett módosítások 2022-re történő alkalmazása nem volt jelentős hatással az Erste Bank beszámolójára. Az EURIBOR és a BUBOR irányadó kamatlábakra vonatkozóan nem volt hatása a módosításoknak, míg más használt irányadó kamatlábak esetén a hatás mérsékelt volt (például EONIA vagy ESTR).

Standardok és értelmezések melyek még nem hatályosak

Az alább bemutatott standardokat, módosításokat és értelmezéseket az IASB adta ki, az EU már jóváhagyta, de még nem léptek hatályba.

- IFRS 17: Biztosítási szerződések
- Módosítások az IAS 1. A számviteli politika bemutatása standardhoz

- Módosítások az IAS 8 Számviteli becslések standardhoz
- Módosítások az IAS 12: Nyereséget terhelő adók: egyszeri tranzakció során megszerzett eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó

IFRS 17: Biztosítási szerződések: az IFRS 17-et májusban bocsátották ki, és a 2023 január 1-jén vagy azt követő éves beszámolási időszakokra érvényes. Az IFRS 17 meghatározza a standard hatálya alá tartozó biztosítási szerződések megjelenítésének, értékelésének, bemutatásának és közzétételének alapelveit. A standard célja, hogy a gazdálkodó egység releváns információkat szolgáltatson, melyek tükrözik ezeket a szerződéseket. Ez az információ megalapozza a beszámoló felhasználói számára annak értékelését, hogy a biztosítási szerződések milyen hatással vannak a gazdálkodó egység pénzügyi helyzetére, pénzügyi teljesítményére és cash flow-jára. Folyamatban van annak felmérése, hogy egyes szerződések megfelelnek-e az IFRS 17 hatályának, illetve az Erste Hungary megbecsüli a beszámolóra gyakorolt hatást. A módosítások alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Hungary beszámolójára.

Módosítások az IAS 1. A számviteli politika bemutatása standardhoz: Az IAS 1 módosításait 2021 februárjában adták ki, és a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. A módosítások előírják, hogy a gazdálkodó egységnek közzé kell tennie számviteli politikájának lényeges részeit. Készült egy útmutató, amely elmagyarázza, hogyan azonosíthatja a gazdálkodó egység a lényeges számviteli politika információit, és példákat ad arra, hogy a számviteli politika információi mikor lehetnek lényegesek. Ezeknek az alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Hungary beszámolójára, szükség lehet azonban a számviteli politika közzétételeinek felülvizsgálatára.

Az IAS 1-nek folyamatban van egy másik módosítása, amelyet szintén nem hagyott jóvá az EU. A kötelezettségek rövid vagy hosszú lejáratú besorolásáról szóló módosítást 2020 januárjában adták ki, eredeti hatálybalépési dátuma 2022. január 1. A Covid-19 világjárványra válaszul azonban a hatályba lépést egy évvel elhalasztották.

Módosítások az IAS 8 Számviteli becslések standardhoz: Az IAS 8 módosításait 2021 februárjában adták ki, és a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. A módosítások pontosítják, hogy a társaságoknak miként kell megkülönböztetniük a számviteli politika változásait a számviteli becslések változásaitól. A módosítások alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Hungary beszámolójára.

Módosítások az IAS 12: Nyereséget terhelő adók standardhoz: egyszeri tranzakció során megszerzett eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó halasztott adó: Az IAS 12 módosításait 2021 márciusában adták ki, és a 2023. január 1-jén vagy azt követően kezdődő éves időszakokra érvényesek. A módosítások előírják, hogy az IAS 12.15(b) és IAS12.24 standardban előírt kezdeti megjelenítési mentesség nem vonatkozik azokra az ügyletekre, amelyekben a kezdeti megjelenítéskor azonos összegű levonható és adóköteles átmeneti különbözet keletkezik. A módosítások alkalmazása várhatóan nem lesz jelentős hatással az Erste Hungary beszámolójára.

EREDMÉNYTÉTELEK RÉSZLETEZÉSE

1) Szegmens riport

Az Erste Hungary szegmensek szerinti beszámolója az IFRS bemutatási és értékelési követelményei szerint készült. Irányítási szempontból a Bank a termékek és szolgáltatások alapján négy operációs szegmensre és egy technikai szegmensre osztható fel a következőképpen.

Lakossági szegmens

A lakossági üzletágot a fiókhálózat alkotja, ahol az Erste Hungary főként privát és mikrovállalati (maximum 1,0 millió euró GDP-vel súlyozott árbevétel) ügyfelek számára értékesíti termékeit. Az Erste Hungary lakossági üzletága 2022-ben 5 régióra és 105 fiókra oszlott, úgy, mint 2021-ben.

A lakástakarék-pénztár (Erste Lakás-takarékpénztár Zrt.), a befektetési vállalkozás (Erste Befektetési Zrt.) releváns eredményei szintén ebbe a szegmensbe tartoznak, együtt a workout tevékenységet végző vállalkozások eredményével (Collat-real Kft. és Erste Ingatlan Kft.). 2021-ben az Erste Befektetési Zrt. tulajdonába került a Random Capital Zrt., ami 2022.10.01-gyel beolvasztásra került a Befektetési Zrt-be.

Vállalati szegmens

A vállalati szegmenshez a különböző méretű (KKV, Nagyvállalatok) vállalatok, valamint a kereskedelmi ingatlanokkal foglalkozó ügyfelek, illetve az állami szervezetek tartoznak.

A kis- és közepes vállalkozások (SME) olyan ügyfelek, amelyek a helyi vállalati kereskedelmi központ hálózatának felelősségi körébe tartoznak, és főként olyan társaságokból állnak, amelyek éves árbevétele 1 millió EUR és 50 millió EUR közé esik.

Az ingatlankezelő cégek (Erste Ingatlan Kft., Z3 Ingatlanhasznosító Kft.) releváns eredményei szintén ebbe a szegmensbe tartoznak. A Sió Ingatlan Invest Kft. 2021-ben eladásra került, az eredményeit 2021 novemberig tartalmazza az eredménykimutatás.

A nagyvállalati ügyfelek konszolidált éves árbevétele meghaladja az 50 millió EUR értéket.

A Kereskedelmi ingatlan üzletágba tartoznak olyan ingatlanbefektetők, akiknek a célja az egyes ingatlanok vagy ingatlan portfóliók bérbeadásából való bevételszerzés, olyan fejlesztők, akik egyes ingatlanokat vagy ingatlan portfóliókat fejlesztenek tőkenyeresség termelése céljával értékesítés, eszközkezelési szolgáltatások, üzleti célú saját fejlesztések útján. Az ingatlankezelő cégek (Erste Ingatlan Kft.) releváns eredményei szintén ebbe a szegmensbe tartoznak.

Az állami szektor három típusú ügyfelet takar: a közszférát, az állami tulajdonban levő társaságokat és nonprofit szervezeteket. Az önkormányzatok többsége is jellemzően az Állami szektor szegmensbe tartozó ügyfelek.

Csoportszintű Piacok (GM)

A Csoportszintű Piacok (GM) szegmensbe kereskedelmi és piaci szolgáltatások, valamint pénzügyi intézményekkel folytatott üzleti tevékenységek tartoznak. A Kereskedelmi és Piaci szolgáltatások közé tartozik az Erste Hungary felügyeleti kereskedési könyveiben szereplő aktív kockázatvállaláshoz és kockázatkezeléshez tartozó minden tevékenység, valamint az ügyletek piac ellenében való végrehajtása az Erste Hungary kereskedési könyveinek használatával árjegyzés, rövid lejáratú likviditáskezelés céljára. Emellett ide tartoznak a pénzügyi intézmények ügyfélként való kiszolgálásához kapcsolódó üzleti tevékenységek, beleértve a letéti őrzést, a letétkezelői szolgáltatásokat, kereskedelmi üzleti tevékenységet (hitelek, készpénzkezelés, kereskedelem- és exportfinanszírozás) és tőkepiacokat. A Bank saját kereskedelmi és értékesítési tevékenységei mellett idetartozik a brókervállalat (Erste Befektetési Zrt.) intézményi ügyfelei (jellemzően alapok és vagyongazdálkodó cégek) által generált vonatkozó költségek is.

Eszköz - és forrás menedzsment (ALM) szegmens és Vállalati Központ (LCC)

Az ALM (Eszköz-Forrás Menedzsment) és Corporate Centre (CC) szegmens egyrészt a banki eszközök és források kezelését jelenti a cash-flowk, finanszírozási költségek és a megtérülés bizonytalansága ismeretében, célja pedig a kockázat, megtérülés és likviditás előnyök és hátrányok mérlegelésen alapuló optimális kompromisszumának meghatározása. Továbbá ide tartoznak a finanszírozási ügyletek, fedezeti ügyletek, nem kereskedési célú értékpapír-befektetések, saját kibocsátású értékpapírok kezelése és a devizapozíciók.

Másrészt ide tartozik minden leányvállalat olyan fennmaradó lokális vállalati központja, amelybe a fő banküzemi tevékenységekhez nem tartozó tevékenységek tartoznak, mint pl. nonprofit szolgáltatási részesedések (pl. IT, Üzemeltetés), csoporton belüli konszolidációs tételek, osztalékok, részesedések refinanszírozási költségei, minden olyan nem banki mérlegpozíció (pl. befektetett eszközök, immateriális eszközök), amely más üzleti szegmensekhez nem allokálható, valamint az ilyen mérlegtételekből eredő eredménypozíciók.

Ezekon túl, a Vállalati Központhoz tartoznak a számviteli eredményhez történő kiigazítások. Ebbe a szegmensbe tartozik a jelzálogbanki/refinanszírozási tevékenység (Erste Jelzálogbank Zrt.) teljes eredménye is. A konszolidáció hatásai, az allokációba be nem vont vállalkozások, például az ingatlankezelő cégek (Erste Ingatlan Kft., Collat-real Kft., Z3 Ingatlanhasznosító Kft.) általános bevételei és ráfordításai szintén ebbe a szegmensbe tartoznak.

A szegmensek közötti tranzakciók az üzletkötési szándékukat kinyilvánító felek között a szokásos piaci feltételeknek megfelelő ügylet keretében történtek.

Szegmens riport 2022

millió forintban	Lakosság	Vállalatok	Csoportszintű vállalatok	ALM & LCC	Teljes csoport
	2022	2022	2022	2022	2022
Nettó kamatbevétel	123 953	45 352	53 899	-63 533	159 671
Nettó díj- és jutalékbevétel	63 771	14 181	9 299	-171	87 080
Osztalék bevételek	-	-	-	71	71
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	9 964	5 814	-24 345	1 369	-7 198
Eredményrel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó /nyereségek/veszteségek	-21 773	38	-	580	-21 155
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	-	2 953	-	4	2 957
Általános adminisztratív költségek összesen	-76 069	-13 209	-5 971	-1 249	-96 498
ebből értékcsökkenés	-13 585	-1 516	-903	-139	-16 143
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/veszteségek	-	-	-	-156	-156
Egyéb nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/veszteségek	-	599	-	-173	426
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	-4 920	-2 576	47	-2 272	-9 721
Egyéb nettó működési eredmény	-32 999	-15 667	-4 381	1 392	-51 655
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	-30 205	-13 649	-3 961	-718	-48 533
Adózás előtti eredmény	61 927	37 486	28 548	-64 137	63 824
Jövedelemadók	-7 735	-3 493	-2 403	3 297	-10 334
Adózott eredmény folytatódó tevékenységből	54 192	33 993	26 144	-60 841	53 488
Adózott eredmény	54 192	33 993	26 144	-60 841	53 488
Anyavállalatra jutó nettó eredmény	54 192	33 993	26 144	-60 841	53 488
Működési bevételek	175 916	68 336	38 852	-61 679	221 425
Működési ráfordítások	-76 069	-13 209	-5 972	-1 249	-96 499
Működési eredmény	99 846	55 127	32 881	-62 928	124 926
Költség/bevétel arány	43%	19%	15%	-2%	44%
Eszközök összesen	1 392 747	1 226 293	865 887	1 612 877	5 097 804
Források összesen tőke nélkül	1 784 010	1 384 959	838 301	643 155	4 650 425
Értékvesztés	-5,091	-2,431	47	-2,393	-9,868
Amortizált bekerülési értéken és átfogó eredménnyel szemben valóban értékelt pénzügyi eszközökhöz és pénzügyi lízing követelésekhez kapcsolódó értékvesztés	-4,735	-866	120	-2,657	-8,138
Mérlegben kívüli kitettségek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	-185	-1,710	-73	385	-1,583
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	-171	145	-	-121	-147

Szegmens riport 2021

	Lakosság	Vállalatok	Csoportszintű vállalatok	ALM & LCC	Teljes csoport
millió forintban	2021	2021	2021	2021	2021
Nettó kamatbevétel	68 403	26 132	8 303	- 7 095	95 743
Nettó díj- és jutalékbevétel	54 263	11 422	8 808	- 141	74 351
Osztalék bevételek	-	-	-	25	25
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	6 822	3 325	- 639	4 135	13 642
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó /nyereségek/veszteségek	- 10 816	- 42	-	849	- 10 009
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	-	2 917	-	- 22	2 894
Általános adminisztratív költségek összesen	- 65 911	- 10 959	- 5 032	- 808	- 82 710
ebből értékcsökkenés	- 13 027	- 1 821	- 1 090	- 179	- 16 117
Egyéb nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/veszteségek	-	85	-	783	868
Értékvesztés eredménye a pénzügyi eszközökre vonatkozóan	-	211	-	87	298
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	- 6 447	928	- 245	- 3 210	- 8 974
Egyéb nettó működési eredmény	- 14 593	- 2 793	- 2 352	1 298	- 18 440
Banki tevékenységekre vonatkozó illetékek	- 14 084	- 7 455	- 1 753	672	- 22 620
Adózás előtti eredmény	31 719	31 225	8 843	- 4 099	67 688
Jövedelemadók	- 4 792	- 2 085	- 673	- 900	- 8 450
Adózott eredmény	26 927	29 140	8 170	- 4 999	59 238
Anyavállalatra jutó nettó eredmény	26 927	29 140	8 170	- 4 999	59 238
Működési bevételek	118 671	43 752	16 472	- 2 248	176 647
Működési ráfordítások	- 65 911	- 10 959	- 5 032	- 808	- 82 710
Működési eredmény	52 760	32 793	11 440	- 3 056	93 937
Költség/bevétel arány	55,5%	25,0%	30,5%	-35,9%	46,8%
Átlagos sajáttőke-arányos megtérülés	16,6%	22,7%	31,9%	-4,3%	13,7%
Eszközök összesen	1 394 426	847 779	1 006 897	1 022 082	4 271 184
Források összesen tőke nélkül	1 803 196	1 133 903	543 599	336 432	3 817 130
Értékvesztés	- 6 620	1 457	- 245	- 3 351	- 8 759
Amortizált bekerülési értéken és átfogó eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközökhöz és pénzügyi lízing követelésekhez kapcsolódó értékvesztés	- 6 918	1 264	- 220	- 3 235	- 9 109
Mérlegen kívüli kitétségek értékvesztése (hitelkeretek és garanciák)	470	- 335	- 25	25	134
Egyéb nem-pénzügyi eszközökre képzett értékvesztés	- 173	529	-	- 141	215

Földrajzi szegmentálás nem került alkalmazásra, mivel az Erste Hungary üzleti tevékenysége Magyarország területére koncentrálódik (az árbevétel 95%-a belföldön realizált).

2) Nettó kamatbevétel

A nettó kamatbevétel beszámolósor a kamatbevétel, egyéb kamatjellegű bevétel, kamatráfordítás és egyéb kamatjellegű ráfordítás alábontó sorokból áll. A besorolás az alapján történik, hogy a kamatbevétel vagy kamatráfordítás elszámolása kötelezően az effektív kamatláb (EIR) módszerrel történik-e az IFRS 9 előírásainak megfelelően.

A 'Kamatbevételek' az amortizált bekerülési értéken értékelt és egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet, a 'Pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi eszközök, kereskedési célú derivatívák és negatív kamatú pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza.

A 'Kamatráfordítások' az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kamatát tartalmazza. A kamat számítása az effektív kamatláb módszerrel történik, ahogy az a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezetben, a 'Pénzügyi instrumentumok értékelési módszerei' 'i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb' részében kifejtésre kerül.

Az 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt, nem-derivatív pénzügyi kötelezettségek, kereskedési célú derivatívák, lízingskötelezettségek és negatív kamatú pénzügyi eszközök, IFRS 9 vagy IAS 37 hatáskörébe tartozó céltartalékok (diszkontálás hatása, az idő múlása miatti pénz időérték változás), valamint IAS 19 szerinti kötelezettség (végkielégítések, nyugdíj és jubileumi juttatások kamatköltsége) kamatát tartalmazza.

A pénzügyi instrumentumok típusát tekintve a kamatbevételek és az egyéb kamatjellegű bevételek tartalmazzák a hitelintézeteknek és ügyfeleknek nyújtott hiteleket és előlegek, készpénz és hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok után kapott kamatokat minden értékelési kategóriában. A kamatráfordítások és egyéb kamatjellegű ráfordítások tartalmazzák az ügyfelek és hitelintézetek által elhelyezett betétek, a kibocsátott értékpapírok és egyéb pénzügyi kötelezettségek kamatráfordítását minden értékelési kategóriában. A nettó kamatbevétel tartalmazza a származékos pénzügyi instrumentumok kamatát is.

A kamatbevétel tartalmazza a szerződésmódosításból adódó nyereséget vagy veszteséget a stage 1-es pénzügyi eszközökre vonatkozóan. Továbbá a folyósítási díj és tranzakciós díjak el nem amortizált egyenlegét a stage 1-es és 2-es eszközök kivezetésekor, ami az effektív kamat számításakor figyelembevételre kerül és kamatbevételeként kerül kimutatásra a kivezetéskor.

millió forintban	2021	2022
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	105 977	280 383
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	2 650	9 742
Kamatbevétel	108 627	290 125
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	10 644	15 197
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	4 715	12 731
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	4 075	10 392
Pénzügyi kötelezettségek negatív kamata	891	1 235
Egyéb eszközök - Pénzügyi lízingkövetelések	1 010	933
Egyéb kamatjellegű bevételek	17 260	30 096
Kamat- és egyéb kamatjellegű bevételek	125 887	320 221
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	- 26 048	- 151 181
Kamatráfordítás	- 26 048	- 151 181
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	- 370	-
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	- 3 377	- 8 895
ebből: származékos pénzügyi instrumentumok	- 3 377	- 8 895
Egyéb kötelezettségek	- 180	- 216
Pénzügyi eszközök negatív kamata	- 169	- 258
Egyéb kamatjellegű ráfordítások	- 4 096	- 9 369
Kamat- és egyéb kamatjellegű ráfordítások	- 30 144	- 160 550
Nettó kamatbevétel	95 743	159 671

A nem teljesítő hitelportfólió kamatbevétele 2022-ben 1 948 millió forint (2021-ben 1 078 millió forint).

Az " Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök " soron szereplő összegből 9 938 millió forint a Stage 1-es kitettségekhez kapcsolódó szerződés módosításból adódó veszteség 2022-ben (1 062 millió forint 2021-ben). A 2021-ben keletkezett COVID-19 miatti fizetési moratóriummal kapcsolatos szerződés módosításból adódó veszteség háttere a FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben található.

2014 decembere óta több irányadó kamatláb - köztük az Euribor - is negatívba fordult át. Ez a tendencia 2022 első félévéig állt fenn és az Erste Hungary kamatbevételei és kamatráfordításaira is hatással volt. A pénzügyi kötelezettségekhez és eszközökhöz tartozó negatív kamatok külön soron kerültek kiemelésre. Ezek az összegek kizárólag a bankközi ügyletekhez, illetve a központi banknál elhelyezett betétekhez kapcsolódnak.

3) Nettó díj- és jutalékbevétel

Az Erste Hungary díj- és jutalékbevételei az ügyfeleinek nyújtott különféle szolgáltatások széles köréből származnak. A bevételek összegének és az elszámolásuk idejének meghatározása az IFRS 15 öt lépéses modelljének megfelelően történik.

A díj- és jutalékbevételek elszámolása az ügyféllel kötött szerződésben meghatározott ellenérték alapján történik. Az Erste Hungary akkor számolja el a bevételt, amikor a szolgáltatások feletti irányítást átadta az ügyfélnek.

Az egy adott időszakon keresztül nyújtott szolgáltatások díja a szolgáltatási időszak tartama alatt kerül elhatárolásra. Az ilyen díjak közé tartoznak a garanciadíjak, a vagyongazdálkodás jutalékbevétele, a letéti őrzés, egyéb kezelési és tanácsadási díjak, valamint lakástakarékpénztári termékekhez kapcsolódó ügynöki tevékenység és deviza átváltás díjai is. A fizetési szolgáltatások részben tartalmaznak olyan díjakat is, amelyek egy időszak alatt kerülnek megfizetésre, mint például az időszakra vonatkozó kártya díjak, illetve egyéb díjakat is, mint például bankszámlavezetés vagy mobilbank díja. Az Erste Hungary-nek nincsen biztosítási terméke a saját portfóliójában, de az ügyfeleknek kínál ilyen termékeket biztosító társaságok megbízásából.

Az olyan tranzakciós szolgáltatások díjai, mint például részvények vagy más értékpapírok vásárlásának, vállalkozások vásárlásának vagy eladásának lebonyolítása, a mögöttes ügylet teljesülésekor kerülnek elszámolásra. A fizetési szolgáltatások részben tartalmaznak átváltási díjakat, mint például visszavonási díj.

Az olyan szerződések, amelyek egy pénzügyi instrumentum kimutatását eredményezik a Bank pénzügyi beszámolójában részben az IFRS 9, részben pedig az IFRS 15 hatókörébe is tartozhatnak. Ebben az esetben az Erste Hungary első sorban az IFRS 9-et alkalmazza és a szerződés IFRS 9 hatókörébe tartozó részét számszerűsíti, majd a maradék részre az IFRS 15-öt alkalmazza. Azok a díj- és jutalékbevételek, amelyek a pénzügyi instrumentum effektív kamatának részei, az IFRS 9 hatókörébe tartoznak és részei az effektív kamatnak.

millió forintban	2021		2022	
	Bevétel	Ráfordítás	Bevétel	Ráfordítás
Értékpapírok	17 943	- 3 216	23 457	- 3 734
Kibocsátások	3 731	- 357	7 894	- 635
Transzfermegbízások	11 835	- 2 859	12 683	- 3 099
Egyéb	2 377	-	2 880	-
Eszközkezelés	18 529	- 1 624	17 798	- 1 690
Letétkezelés	66	- 332	76	- 382
Fizetési szolgáltatások	48 209	- 11 356	56 651	- 12 155
Kártya üzletág	17 086	- 7 416	19 228	- 8 154
Egyéb	31 123	- 3 940	37 423	- 4 001
Ügyfelek elosztott, de nem kezelt forrásai	4 984	- 27	5 968	- 23
Biztosítási termékek	4 966	- 27	5 899	- 23
Egyéb	18	-	69	-
Hítelszolgálati tevékenység	2 476	- 2 472	2 658	- 2 848
Adott és kapott garanciák	503	- 33	749	- 56
Adott és kapott hitelkötelezettség	663	-	683	-
Egyéb hitelszolgálati tevékenység	1 310	- 2 439	1 226	- 2 792
Egyéb	1 297	- 126	1 400	- 96
Díj- és jutalékbevételek és ráfordítások összesen	93 504	- 19 153	108 008	- 20 928
Nettó díj- és jutalékbevételek	74 351		87 080	

Az eszköz és letétkezelési jutalékbevételek olyan tranzakciókhoz kapcsolódó bevételek, amelyek során a Bank az ügyfelek nevében tartja és kezeli az eszközöket.

A Nettó díj- és jutalékbevételek között kerül kimutatásra 65 003 millió forint díjbevételek (52 394 millió forint 2021-ben), ami a nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódik. Ez az összeg azokat a tételeket tartalmazza, amelyek nem részei az effektív kamatláb kalkulációnak.

4) Osztalék bevételek

Osztalék bevételként kerül kimutatásra a részvényekből és egyéb tőkéhez kapcsolódó értékpapírokból származó aktuális bevétel, amelyek lehetnek eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt kereskedési vagy nem kereskedési célú értékpapírok vagy egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok. Az ilyen jellegű osztalékbevétel akkor kerül elszámolásra, amikor a fizetés bevételezésének jogcíme keletkezett.

millió forintban	2021	2022
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	25	71
Osztalék bevételek	25	71

5) Kereskedési tevékenység nettó eredménye

A kereskedési tevékenységekből származó eredmény közé tartoznak a valós érték változásaiból (a kamatbevételt nem ide értve) származó összes nyereség és veszteség a kereskedési célú pénzügyi eszközökre és kötelezettségekre vonatkozóan, beleértve a fedezeti kapcsolatba nem volt derivatívákat.

Ezen kívül a nettó kereskedési eredmény tartalmazza a valós érték és cash flow fedezeti ügyletek nem hatékony részét és a devizás eszközök és kötelezettségek átértékelési nyereségeit és veszteségeit is.

Az árfolyamnyereségek és veszteségek elszámolására vonatkozó számviteli politikai szabályok a „Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei” fejezetben találhatóak.

millió forintban	2021	2022
Értékpapírok és származékos ügyletek	25 850	44 907
Deviza műveletek	- 12 208	- 52 105
Kereskedési tevékenység nettó eredménye	13 642	- 7 198

A kereskedési tevékenység eredményének csökkenésének 2022-ben a kereskedelmi könyvi derivatívák vesztesége volt a fő mozgatórugója.

6) Valós értékelés nettó eredménye

A nem kereskedési célú valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok valós értékének változása kerül ezen a beszámolóson kimutatásra, beleértve a kivezetésük nyereségét és veszteségét. Ez vonatkozik a valós értéken értékeltként megjelölt és a kötelezően valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközökre is. Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége is ezen a soron kerül kimutatásra, mindazonáltal a kötelezettség hitelkockázatából adódó valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra.

millió forintban	2021	2022
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek átértékeléséből/beszerzéséből származó eredmény	311	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek eredménye	311	-
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök átértékeléséből/eladásából származó eredmény	- 10 320	- 21 155
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök eredménye	- 10 009	- 21 155

Az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök átértékeléséből/eladásából származó eredmény' tartalmazza a babaváró hitelek valós érték változását. Bővebb információ a „A pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei fejezet Jelentős számviteli feltételezések és becslések - Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt” részében található. Az érzékenységi vizsgálat eredménye a 25) Pénzügyi instrumentumok valós értéke megjegyzés A 3. szintű mérésnél alkalmazott nem megfigyelhető bemeneti paraméterek és érzékenységi vizsgálat részében található.

7) Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei

A befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei lineárisan kerülnek elszámolásra a lízing időtartama alatt.

millió forintban	2021	2022
Befektetési célú ingatlanok	2 894	2 957
Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei	2 894	2 957

A befektetési célú ingatlanokhoz közvetlenül hozzárendelhető egyéb működési ráfordítás 2022-ben 849 millió forint volt (2021-ben 905 millió forint), mely az Egyéb működési eredmény soron kerül bemutatásra. A kapcsolódó értékcsökkenés 357 millió forint volt 2022-ben (2021-ben 354 millió forint).

8) Általános adminisztratív költségek

Személyi jellegű ráfordítások

A személyi jellegű ráfordítások közé tartoznak a bérek, jutalmak, kötelező és önkéntes társadalombiztosítási hozzájárulások (Cafeteria), alkalmazottakkal kapcsolatos adók és illetékek. Ide tartoznak a végkielégítések és a részvény-alapú kifizetések ráfordításai. Továbbá az átszervezéssel kapcsolatban képzett céltartalék is személyi jellegű ráfordítások között kerülhet kimutatásra.

A 46. Tranzakciók kapcsolt felekkel megjegyzésben további információk találhatóak a vezetőség juttatásairól, beleértve a vezetőség teljesítmény alapú javadalmazását és a részvény alapú juttatásokat.

Egyéb általános adminisztratív költségek

Az egyéb általános adminisztratív költségek közé tartoznak az informatikai ráfordítások, irodaköltségek, irodaüzemeltetési költségek, reklám és marketing, jogi és egyéb tanácsadók költségei, valamint a vegyes egyéb adminisztratív költségek. Továbbá ezen a soron jelentik meg a betétbiztosítási alapba fizetett díj, illetve egyéb adminisztratív költségként kerülhet kimutatásra a befektetvédelmi alapba fizetett díj is.

Értékcsökkenés

Ez a beszámolósor tárgyi eszközök, befektetési célú ingatlanok és immateriális javak, valamint az IFRS 16-nak megfelelően az eszközhasználati jog értékcsökkenését tartalmazza.

Általános adminisztratív költségek

millió forintban	2021	2022
Személyi jellegű ráfordítások	- 37 290	- 41 179
Bérköltség	- 29 781	- 34 051
Személyi jellegű ráfordításokkal kapcsolatos adók	- 5 232	- 5 029
Munkavállalói juttatásokkal kapcsolatos céltartalékok	- 75	- 99
Egyéb személyi jellegű ráfordítások	- 2 202	- 2 000
Egyéb általános adminisztratív költségek	- 29 303	- 39 176
Betétbiztosítási alaphoz való hozzájárulás díja	- 2 559	- 7 110
Informatikai költségek	- 14 922	- 18 579
Iroda bérleti díj	- 3 264	- 3 825
Irodai működési költségek	- 2 226	- 2 606
Reklám/marketing	- 2 030	- 1 882
Jogi és szakértői díjak	- 1 364	- 1 939
Egyéb általános költségek	- 2 938	- 3 235
Értékcsökkenés	- 16 117	- 16 143
Szoftverek és egyéb immateriális javak	- 9 160	- 8 901
Az Erste Hungary által használt ingatlanok	- 892	- 918
Eszközhasználati jog	- 2 741	-2,842
Befektetési célú ingatlanok	- 354	- 357
Ügyfélkapcsolatok	- 1 222	- 1 222
Irodai berendezések, gépek, járművek	- 1 748	- 1 903
Általános adminisztratív költségek összesen	- 82 710	- 96 498

A Betétbiztosítási alaphoz való hozzájárulás díja soron a növekedést a Sberbank csődje miatti extra díjbefizetési kötelezettség okozza.

Dolgozói létszám adatok az évre vonatkozóan (az átlagot a munkaviszony hosszának figyelembevétel számoljuk)

Teljes munkaidőre számolva	2021 évvége	2021 átlag	2022 évvége	2022 átlag
Erste Bank Hungary	2 993	2 984	3 103	3 015
Teljeskörűen konszolidált leányvállalatok	245	245	249	257
Erste Befektetési Zrt.	153	152	161	169
Erste Ingatlan Kft.	17	17	15	15
Erste Lakástakarék Zrt.	59	60	57	58
Erste Jelzálogbank Zrt.	16	16	16	16
Összesen	3 238	3 228	3 352	3 272

9) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek

Ez a beszámolósor az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban, ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámolósoron kerül kimutatásra.

millió forintban	2021	2022
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök értékesítéséből származó nyereségek	2 752	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök értékesítéséből származó veszteségek	- 1 884	- 156
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek / veszteségek	868	- 156

A 2022-ben értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök bruttó értéke 26 milliárd forint volt (2021-ben 149 milliárd forint). Valamennyi értékesítés a szerződéses cash flow-k beszedése érdekében tartott pénzügyi instrumentumok üzleti modelljének megfelelő volt, mely a Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei fejezet Üzleti modell részében kerül részletezésre.

10) Egyéb nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetéséből származó egyéb nyereségek / veszteségek

Ez a beszámolósor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök, az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és egyéb, nem eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok, mint például pénzügyi lízing követelések pénzügyi garanciák eladásából vagy kivezetéséből származó nyereségeket és veszteségeket tartalmazza. Azonban, ha a nyereség vagy veszteség stage 3-ba tartozó pénzügyi eszközhöz kapcsolódik, akkor az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' beszámolósoron kerül kimutatásra.

millió forintban	2021	2022
Egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszközök értékesítésének eredménye	400	426
Amortizált bekerülési értéken értékelt repo ügyletek eredménye	- 102	-
Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye	298	426

11) Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan

Ebbe a kategóriába tartozik minden típusú pénzügyi instrumentumra képzett értékvesztés és annak visszairása, amire az IFRS 9 várható hitelezési veszteség modellje vonatkozik. Az értékvesztés tartalmazza a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó megtérülést is. A stage 2, stage 3 és POCI besorolású eszközök szerződésmódosításból adódó nyereségei és veszteségei szintén az értékvesztés nettó eredményében kerülnek elszámolásra. Továbbá a stage 3-ba, vagy POCI-ba tartozó pénzügyi eszközök kivezetéséhez kapcsolódó nyereség vagy veszteség is az értékvesztés része.

millió forintban	2021	2022
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	18	- 328
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	- 11 788	- 11 829
Értékvesztés képzés	- 8 376	- 6 048
Kivezetésből származó nyereségek/veszteségek	- 3 411	- 5 781
Pénzügyi lízingügyletek	2 661	4 019
Mérlegen kívüli tételek értékvesztése	135	- 1 583
Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan	- 8 974	- 9 721

A szerződésmódosításból származó veszteség 2021-ben a fizetési moratórium (IFRS 9 alatti szerződésmódosítás), ami a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben került részletezésre. További információ található a Várható hitelezési veszteség részben a Kockázatkezelés fejezetben.

A hitelezési veszteség éves mozgásának egyeztetése a pénzügyi instrumentumokból származó értékvesztés eredménnyel

millió forintban	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás	Értékvesztés változás
	Eredménykimutatásban és értékvesztés kategóriában	Eredménykimutatásban de az értékvesztés kategórián kívül	Eredménykimutatáson kívül	Összesen
Értékvesztés nyitó egyenleg				(70,884)
Időszaki értékvesztés	(777)	-	-	-
Unwinding miatti változás	-	(6,731)	-	-
Eladás miatti értékvesztés csökkenés	-	-	2,562	-
Leírás miatti értékvesztés csökkenés	-	-	525	-
Konszolidációs kör miatti értékvesztés változás	-	-	(842)	-
Egyéb értékvesztés változás	-	(998)	-	-
Értékvesztés záró egyenleg	-	-	-	(77,144)
POCI értékvesztés változás	(654)	-	-	-
Stage 2, 3 POCI-ból származó módosítás miatti nyereség/veszteség	(5,773)	-	-	-
Pénzügyi instrumentumok értékvesztése	(7,203)	-	-	-

12) Egyéb működési eredmény

Az egyéb működési eredményben jelenik meg minden olyan egyéb bevétel és ráfordítás, amely nem az Erste Hungary alaptevékenységéhez köthető. Továbbá a bankadó is az egyéb működési eredményben jelenik meg. Az Erste Hungary akkor jeleníti meg a kötelezettséget vagy céltartalékot, amikor a vonatkozó jogszabályokban meghatározott, a fizetési kötelezettséggel járó tevékenység bekövetkezik. Az egyéb működési eredménybe tartozik a leírás vagy leírás visszairása, az ingatlanok és berendezések értékesítési eredményei.

Emellett az egyéb működési eredmény tartalmazza a következőket: egyéb adó ráfordítások, az egyéb céltartalékok feloldásából származó bevételek és képzéséből származó ráfordítások, értékvesztés (és visszairás), tőkemódszerrel elszámolt befektetések eladásából származó nyereség vagy veszteség és leányvállalatok kivezetéséből származó nyereség vagy veszteség.

millió forintban	2021	2022
Egyéb működési ráfordítások	- 27 694	- 56 713
Egyéb céltartalék képzés ¹⁾	- 1 058	-
Céltartalék képzés egyéb kötelezettségvállalásokra vonatkozóan	-	- 553
Banki működéshez kapcsolódó adók	- 22 621	- 48 533
Bankadó ²⁾	- 5 433	- 25 415
Pénzügyi tranzakciós adó	- 17 188	- 23 118
Egyéb adók	- 721	- 769
Szanálási alap ³⁾	- 2 017	- 1 405
Tárgyi eszközökre és immateriális javakra képzett értékvesztés	- 210	- 147
Goodwill értékvesztése ⁴⁾	-	- 2 116
Egyéb ⁵⁾	- 1 067	- 3 190
Egyéb működési bevételek	9 254	5 058
Egyéb céltartalék felszabadítás ¹⁾	-	2 176
Céltartalék felszabadítás egyéb kötelezettségvállalásokra vonatkozóan	220	-
Tárgyi eszközök és immateriális javak értékesítésének eredménye	62	129
Egyéb eszközök értékesítésének eredménye ⁶⁾	5 791	235
Devizahitelek kiegyenlítése kapcsán az „upgrade”-ből származó bevételek ⁷⁾	3 181	2 518
Egyéb nettó működési eredmény	- 18 440	- 51 655

1) 1 724 millió forint felszabadítás kapcsolódik peres ügyekhez (2021-ben 1 188 millió forint képzés). A részleteket lásd a 41) Céltartalékok fejezetben.

2) A magyar Országgyűlés 2010 augusztusában új törvényt fogadott el, amely megteremti a keretet a pénzügyi szervezetekre kivetett úgynevezett bankadó beszedésére a következő években. A törvény értelmében minden olyan pénzügyi szervezetnek, mely 2010. július 1-én rendelkezett lezárt üzleti évvel és arra vonatkozó pénzügyi beszámolóval, bankadót kell megállapítania és megfizetnie. A fizetendő bankadó alapja és mértéke a pénzügyi szervezet jellegétől függ. A fizetendő adó mértéke minden évre egységesen az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain alapul. Hitelintézetek esetén az adókulcsok az első 50 milliárd forint után a korrigált mérlegfőösszeg 0,15 százaléka; az 50 milliárd forint feletti összeg után pedig 0,2 százalék.

Mivel a fizetendő bankadó alapja nem az előző év nettó bevétele, így nem felel meg a jövedelemadó IFRS szerinti meghatározásának, ezért a konszolidált eredménykimutatásban működési költségként jelenik meg.

2020-ban különadó került kivetésre a pénzügyi intézményekre. Az adó alapja (a bankadó mintájára) az adóévet kettővel megelőző évi beszámoló adatain alapuló módosított mérlegfőösszeg 50 milliárd forint feletti összege, az adó mértéke 0,19%. A törvény meghatározza az összeg három részletben történő megfizetését 2020-ban és lehetőséget nyújt az összeg bankadóból történő levonására 5 egyenlő részletben 2021 és 2025 között.

Az IFRS-eknek megfelelően a levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 2,5 milliárd forint követelést számolt el 2022 december 31-én (2021-ben 3,4 milliárd forint) a kifizetéssel szemben ('Egyéb eszközök' soron kerül bemutatásra, lásd a 40. megjegyzést), a követelést az eredmény terhére számolja el 2021 és 2025 között.

A 2022 június 4-én megjelent kormányrendelet egy új, „extraprofit adónak” nevezett adótípust vezetett be több szektorra, köztük a bankszektorra. Az új adótípus a 2022-es és 2023-as évet érinti. A 2022-es évben 18,7 milliárd forint ráfordítást jelentett az új adótípus. A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

3) A "Szanálási alap" soron a Szanálási Alap felé fizetett 1 405 millió forintos hozzájárulás jelenik meg 2022-ben (2021-ben 2 017 millió forint). A hozzájárulást a Bank az Európai Unió helyreállítási és szanálási irányelve illetve az ezen alapuló magyar szanálási törvény alapján fizeti. Az irányelv alapján a bankok évente fizetnek hozzájárulást az Alap felé, ami első körben a nemzetállamok szintjén valósult meg. A szabályozás alapján 2024. december 31-ére az Alapban összegyűlt összegnek az összes európai uniós pénzügyi intézménynél elhelyezett betétállomány 1%-kat kell fedeznie. Így a szanálási alapot egy 10 éves időszak alatt kell feltölteni, amelynek során a hozzájárulásokat a célszint eléréséig a lehető legegyszerűbben kell elosztani.

4) 2021-ben az Erste Befektetési Zrt. (a Bank brókeri szolgáltatásokat végző leányvállalata) felvásárolta a Random Capital Zrt.-t és az RND Zrt.-t. Az ügylet során 2,116 milliárd forint goodwill keletkezett a vételár allokáció során (lásd a B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK fejezetben).

Az éves értékvesztési felülvizsgálat során az Erste Hungary megállapította, hogy a Random felvásárlással megszerzett üzleti modell, valamint a termékportfólió és az ügyfélszolgálati megoldások tökéletesen integrálódtak az Erste Befektetési Zrt. napi működésébe és termékportfóliójába. Emiatt Erste Hungary arra a következtetésre jutott, hogy könyvekbe felvett goodwill mögöttes értéke külön nem mérhető vagy azonosítható a továbbiakban, így annak teljes leírása mellett döntött 2022 decemberében.

5) A sor egyenlege 850 millió forint befektetési célú ingatlanokhoz kapcsolódó költséget tartalmaz (2021-ben 905 millió forintot).

6) Az egyéb eszközök értékesítésének eredménye soron a visszavett eszközökkel, elsősorban visszavett ingatlanokkal kapcsolatos bevételek jelennek meg. Az Erste Hungary 2022-ben 269 millió forint bevételt és 34 millió forint ráfordítást számolt el az egyéb eszközök értékesítésével kapcsolatosan (5 795 millió forint bevételt és 4 millió forint ráfordítást 2021-ben).

7) A törvényileg előírt devizahitelek konverziója kapcsán érintett hitelek kivezetésre kerültek és új hitelként kerültek be a Bank a könyveibe. Értékvesztés nem lett elszámolva a kezdeti megjelenítéskor, tehát az ügyfelek „felminősítése”-kor a várható pozitív cash flow-knak megfelelően növelve lett az „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések” soron a kitettség, az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredménnyel” szemben.

A kötelező konverzió alapja a 2014. évi LXXVII. törvény az egyes fogyasztói kölcsönszerződések devizanemének módosulásával és a kamatszabályokkal kapcsolatos kérdések rendezéséről (2014-ben elfogadva), amely kötelezővé tette a pénzüzetek számára az érintett, devizában denominált fogyasztói hitelek forintra váltását előre rögzített árfolyamon. Ezt követően az érintett kölcsönszerződések köre tovább bővült a 2015. évi CXLV. törvény (2015. október 6-án elfogadva) alapján a deviza-alapú gépjárműhitelekkel, pénzügyi lízingszerződésekkel és nem biztosított hitelekkel. A 2014-ben elfogadott törvény hatályba lépésének dátuma 2015. február 1-e, a 2015-ben elfogadott törvény hatályba lépésének dátuma 2016. január 1-e volt.

13) Nyereséget terhelő adók

A jövedelemadó ráfordítások és a halasztott adó bevételek valamint ráfordítások a tárgyévi eredményben kerülnek elszámolásra. Kivételt képeznek ez alól a közvetlenül egyéb átfogó eredménnyel vagy tőkével szemben elszámolt tranzakciókból vagy eseményekből eredő adók, amelyek közvetlenül az egyéb átfogó eredményben vagy tőkében kerülnek elszámolásra.

Jövedelemadó

A folyó évre és korábbi évekre vonatkozó jövedelemadókkal kapcsolatos eszközök és források az adóhatóságtól várhatóan visszaigényelhető vagy az adóhatóságnak várhatóan fizetendő összegben kerülnek kimutatásra. Az összeg kiszámításához a mérleg fordulónapján hatályban lévő adókulcsok és adójogszabályok alkalmazandók. Jövedelemadónak a társasági adó, a helyi iparüzési adó és innovációs járulék minősül.

Halasztott adó

A halasztott adó az eszközök és források adóalapja és azok mérlegfordulónapi könyv szerinti értéke között fennálló átmeneti különbségre kerül elszámolásra. Halasztott adókötelezettséget minden adóalap növelő átmeneti különbségre el kell számolni. Halasztott adókövetelés abban az esetben kerül elszámolásra az adóalap csökkentő átmeneti különbségek, illetve a fel nem használt negatív adóalap vonatkozásában, ha valószínűsíthetően keletkezik annyi adóköteles nyereség, amellyel szemben érvényesíthető. Üzleti kombinációnak nem minősülő tranzakció során keletkezett üzleti-vagy cégértékre, ill. eszközökre vagy forrásokra vonatkozó átmeneti különbségek esetében halasztott adó nem számolható el.

A halasztott adókövetelések könyv szerinti értéke minden mérlegfordulónapon felülvizsgálatra, valamint csökkentésre kerül, amennyiben már nem valószínű, hogy elegendő adóköteles nyereség keletkezik a halasztott adókövetelés részben vagy egészben történő érvényesítéséhez. Az el nem számolt halasztott adókövetelések minden mérlegfordulónapon átértékelésre és elszámolásra kerülnek, amennyiben valószínűsíthető, hogy a jövőben adóköteles nyereség miatt a halasztott adókövetelést vissza lehet igényelni.

A halasztott adókövetelések és adókötelezettségek olyan adókulcsokkal kerülnek meghatározásra, amelyek az eszköz realizálásakor vagy a kötelezettség kiegyenlítésekor várhatóan érvényben lesznek, a mérlegfordulónapon hatályos adókulcsok (és adótörvények) alapján.

Az egyéb átfogó eredményben kimutatott tételekhez kapcsolódó halasztott adó szintén az egyéb átfogó eredményben szerepel, és nem az eredménykimutatásban. A halasztott adókövetelések és halasztott adókötelezettségek összevontan kerülnek kimutatásra, amennyiben van

olyan törvényesen érvényesíthető jog miszerint az aktuális adóköveteléseket az aktuális adókötelezettségekkel szemben ellentételezni lehet, valamint a halasztott adók ugyanahhoz az adóhatósághoz tartoznak.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Az adóalap meghatározása természetéből fakadóan általános bizonytalanságot hordoz, mivel az adójogszabályok értelmezése feltételezéseken alapulhat. Halasztott adókövetelés abban az esetben kerül elszámolásra az adóalap csökkentő átmeneti különbségek, ill. fel nem használt negatív adóalap vonatkozásában, ha valószínűsíthetően keletkezik annyi adóköteles nyereség, amellyel szemben érvényesíthető. A halasztott adókövetelések összegének meghatározása becslésen és feltételezéseken alapul, úgy, mint a jövőbeli adóköteles nyereségek valószínű időzítése és szintje, illetve a jövőre vonatkozó adótervezési stratégiák. Az alkalmazott tervezési időszak 5 év.

A nyereséget terhelő adók az egyes társaságoknál az adózás előtti eredmény alapján számított aktuális adókból, az előző évek nyereség-adóiból és a halasztott adók változásaiból állnak össze.

millió forintban	2021	2022
Tárgyévi fizetendő adó		
Tárgyévi adó	- 7 638	- 9 352
ebből helyi iparűzési adó	- 4 410	- 6 408
ebből innovációs járulék	- 706	- 960
Előző évi adó	241	- 22
Halasztott adóráfordítás / adóbevétel		
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfordítás)	- 1 053	- 960
Összesen	- 8 450	- 10 334

Az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt eszközök nem realizált tartalékához kapcsolódó halasztott adó az átfogó jövedelemkimutatásban került megjelenítésre 2022-ben 1 089 millió forintos összegben, valamint 2021-ben 403 millió forintos összegben.

A következő táblázat az eredménykimutatásban feltüntetett nyereségadók egyeztetését tartalmazza:

millió forintban	2021	2022
Adózás előtti eredmény	67 688	63 822
Számított nyereségadó (9%)	- 6 092	- 5 744
Adó alapját nem képező bevételek	3 871	3 546
Le nem vonható kiadások	- 1 678	- 1 544
Iparűzési adó és innovációs járulék	- 5 116	- 7 368
Elhatárolt veszteség felhasználás	2 480	1 221
Tárgyévi halasztott adó bevétel / (ráfordítás)	- 1 053	- 960
Egyéb	- 862	515
Nyereségadó ráfordítás összesen	- 8 450	- 10 334

Az „Egyéb” kategóriában 473 millió forint az adóból levonható támogatások összege (2021-ben 408 millió forint).

2022. december 31-én az elhatárolt veszteség összege 25 704 millió forint. (2021: 40 281 millió forint).

Az elhatárolt veszteség felhasználhatóságának szabályai a következők:

- A 2014. december 31-ig, illetve korábbi adóévekben keletkezett elhatárolt veszteség egy 10 éves korlátozott időtartam alatt használható fel, azaz 2030. december 31-ig (24 580 millió forint),
- A 2014. december 31-e utáni adóévekben keletkezett elhatárolt veszteség 5 éven belül használható fel
 - 2021-ben lejárt 283 millió forint
 - 2022-ig felhasználható 1 011 millió forint
 - 2026-ig felhasználható 1 670 millió forint

Az adott adóévben felhasznált elhatárolt veszteség értéke az adózás előtti eredmény 50%-a lehet. A felhasználás során a korábbi években keletkezett adóveszteségeket kell először elszámolni.

A le nem vonható kiadások alapvetően az értékcsökkenés valamint a céltartalék képzés és feloldás eltér adó és számviteli kezeléséből adódnak. Az adó alapját nem képező bevételek esetében az értékcsökkenés és a céltartalékok mellett az osztalék kerül miatti különbözet kerül bemutatásra.

Adókövetelések és adókötelezettségek

Halasztott adókövetelések és ráfordítások összetétele

millió forintban	Adókövetelések		Adófizetési kötelezettségek		Összesen	Változás 2022		
	2021	2022	2021	2022		eredménykimutatáson keresztül	egyéb átfogó jövedelmen keresztül	egyéb tőkeelemen keresztül
Átmeneti különbözetek:					-			
Kereskedési célú eszközök / Kötelezettségek és Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	-	84	- 89	- 82	91	91	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	90	1 524	-	-	1 434	-	1 434	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök és pénzügyi lízing követelések	-	11	-	-	11	14	-	- 3
Tárgyi eszközök (adótvény szerinti hasznos élettartam különbözö)	338	377	-	- 5	34	39	-	- 5
Egyéb céltartalékok	70	20	- 122	- 324	- 252	- 252	-	-
Korábbi évek elhatárolt vesztesége	2 130	1 270	-	-	- 860	- 860	-	-
Egyéb	16	19	- 5	-	8	8	-	-
Átmeneti eltérésből származó nem visszaforduló adó	- 90	- 435	-	-	- 345	-	- 345	-
Halasztott adó pozíció nettózásának hatása	- 216	- 406	216	406	-	-	-	-
Halasztott adó	2 338	2 464	-	- 5	121	- 960	1 089	- 8
Tárgyévi adók	101	285	- 2 728	- 2 994	- 9 374	- 9 374	-	-
Adók összesen	2 439	2 749	- 2 728	- 2 999	- 9 253	- 10 334	1 089	- 8

Az Erste Hungary konszolidált szinten 2,5 milliárd forint halasztott adó eszközt mutatott ki a névleges 9%-os társasági adó mértéke mellett 2022. december 31-el, az alábbiak szerint:

- 1,3 milliárd forint az IAS12 sztenderddel összhangban került megképzésre, amely szerint halasztott adó eszköz olyan mértékig képzendő, amilyen mértékben azt a valószínűsíthető jövőbeni profit várakozásoknak megfelelően a gazdálkodó fel tudja használni az elhatárolt veszteséget. Az Erste Hungary egy a jövőbeni profitvárakozásokat azok megvalósulási valószínűségével súlyozó, kezdve 30% alattiról az idő előrehaladtával 70%-ot elérve 100% felé tartó haircut elemet is tartalmazó modellt állított fel, melynek során figyelembe vette a gazdasági trendeket, valamint a különösen a banki szektort érintő jogi szabályozási változásokat, mind az elmúlt öt év, mind pedig a közelmúlt tekintetében.
- 1,2 milliárd forint egyéb átmeneti különbözethez kapcsolódó nettó kötelezettség

Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei

A pénzügyi instrumentumok számviteli kezelése és értékelési módszerei

Pénzügyi instrumentum minden olyan szerződés, amely valamely gazdálkodó egységnél pénzügyi eszközt, ugyanakkor egy másik gazdálkodó egységnél pénzügyi kötelezettséget vagy tőkeinstrumentumot keletkeztet. Az IFRS 9 szerint minden olyan pénzügyi eszközt és pénzügyi kötelezettséget – beleértve, amelyek származékos pénzügyi instrumentumokat is tartalmaznak - a mérlegben kell megjeleníteni és az előírt értékelési kategóriák szerint értékelni.

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek értékelése két fő értékelési módszerre bontható: amortizált bekerülési érték és valós érték.

i. Amortizált bekerülési érték és effektív kamatláb

Egy pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értéke a pénzügyi eszköznek vagy kötelezettségnek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve az ezen kezdeti érték és a lejáratkori érték közötti különbséget effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, és csökkentve az esetleges értékvesztés vagy behajthatatlanság miatti (közvetlenül, vagy egy értékvesztési számlán keresztül elszámolt) leírással.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti, vagy ha megfelelő, egy ennél rövidebb időszak alatti, becsült jövőbeni pénzkifizetéseket vagy pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb kiszámításakor a pénzügyi instrumentum valamennyi szerződéses feltételét (például előtörlesztési, lehívási opciókat) figyelembe véve kell megbecsülni a cash flow-kat, ugyanakkor nem szabad figyelembe venni a jövőbeni hitelezési veszteségeket. A kalkuláció tartalmazza a tranzakciós és adminisztratív díjakat, amelyek az effektív kamatláb szerves részét képezik, illetve minden, a névértéket csökkentő és növelő összeget.

Vásárolt vagy keletkeztetett értékvesztett pénzügyi eszközök (továbbiakban: POCI lásd a Pénzügyi instrumentumok értékvesztése részben) esetében hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatláb kerül meghatározásra. Ez az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti becsült jövőbeni pénzáramokat, a hitelezési veszteségek figyelembevételével pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja.

Az effektív kamatláb módszer a pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értékének kiszámítására, valamint a kamatbevételek és kamatráfordítások az adott időszaki eredményben való felosztására és megjelenítésére szolgál. A kamatbevételek meghatározásánál az alábbi tényezőket kell figyelembe venni:

- a nem értékvesztett pénzügyi eszközök esetében az effektív kamatlábat a bruttó könyv szerinti értékre kell alkalmazni (Stage 1, Stage 2);
- az értékvesztett pénzügyi eszközök esetében az effektív kamatlábat az amortizált bekerülési értékre kell alkalmazni (Stage 3);
- a POCI eszközök esetében hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatlábat és az amortizált bekerülési szerinti értékre kell alkalmazni.

A kamatráfordításokat a pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéke és az effektív kamatláb segítségével határozzák meg.

ii. Valós értékelés

A valós érték az az ár, amelyet egy eszköz értékesítésekor kapnának, illetve egy kötelezettség átruházásakor kifizetnének egy piaci szereplők között létrejött szokásos ügylet alapján az értékelés időpontjában. A definíció a nem pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének mérésére is alkalmazandó. A valós érték meghatározását és a valós érték hierarchiára alkalmazott értékelési technikák részleteit a 25. „Pénzügyi instrumentumok valós értékelése” megjegyzés tartalmazza.

Kezdeti megjelenítés és értékelés

i. Kezdeti megjelenítés

A pénzügyi instrumentumok akkor kerülnek megjelenítésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban (mérlegben) amikor az instrumentum szerződéses feltételei az Erste Hungary-re vonatkozóvá válnak. A pénzügyi eszközök megjelenítése a teljesítés napján történik.

ii. Kezdeti értékelés

Egy pénzügyi eszközöket és pénzügyi kötelezettségeket kezdeti megjelenítésekor valós értéken kell értékelni, beleértve – amennyiben a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt – azokat a tranzakciós költségeket is, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi kötelezettség kibocsátásának vagy megszerzésének tulajdoníthatóak. A kezdeti megjelenítéskor a pénzügyi instrumentumok valós értéke legtöbb esetben a tranzakciós ár. A részleteket lásd a fejezet „Jelentős számviteli feltételezések és becslések” részében.

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése

A pénzügyi eszközök besorolása és követő értékelése az alábbi két kritériumtól függ:

- (i) A pénzügyi eszközöket milyen üzleti modell alapján tartják –vagyis a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartja a Bank, amelynek célja
 - a pénzügyi eszközök szerződéses pénzáramainak beszedése érdekében történő tartása,
 - vagy a szerződéses pénzáramlásainak beszedése és a pénzügyi eszközök eladása
 - vagy egyéb üzleti modell jellemző rá.
- (ii) A pénzügyi eszköz szerződéses feltételei a meghatározott időpontokban kizárólag olyan pénzáramokat eredményeznek-e, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetésekből állnak.

A fenti két kritérium a következő három IFRS 9 szerinti besorolási kategóriához vezet:

- Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (AC)
- Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok
- Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

További részletek a besorolásról a fejezet Jelentős számviteli feltételezések és becslések alfejezetében találhatók.

A pénzügyi kötelezettségek megjelenítése és értékelése az IFRS 9 standard szabályozása alatt

A pénzügyi kötelezettségek amortizált bekerülési értéken és eredménnyel szemben valós értéken értékelhetőek. További részletek az amortizált bekerülési értéken értékelt és az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekről a kapcsolódó megjegyzésekben találhatóak: 17. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek és 22. Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek.

A pénzügyi instrumentumok értékvesztése az IFRS 9 szerint

Az Erste Hungary értékvesztést számol el a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírjaira (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt instrumentumokat), a lízingköveteléseire és a pénzügyi garanciákból és nyújtott hitelkeretektől eredő mérlegben kívüli kitettségeire. Az értékvesztés képzés alapja várható hitelezési veszteség, ami az alábbiakat tükrözi:

- elfogulatlan és valószínűséggel súlyozott összeg, amelyet több lehetséges kimenetel értékelésével határoznak meg;
- a pénz időértéke; és
- a beszámolási időszakban ésszerű költségek mellett elérhető alátámasztható információ a jövőbeni gazdasági kondíciókról.

A várható hitelezési veszteség és a kamatbevétel elszámolásának mérése céljából az Erste Hungary megkülönbözteti az értékvesztés három szakaszát.

A „Stage 1” besorolás olyan pénzügyi instrumentumokra vonatkozik, amelyeknél a kezdeti megjelenítés óta a hitelezési kockázat nem nőtt jelentős mértékben. A Stage 1-es instrumentumok esetében az értékvesztés összege a 12 hónapos várható hitelezési veszteség (ECL). A 12 hónapos ECL a teljes futamidőre számított hitelezési veszteség azon része, ami a teljes élettartam alatt meg nem térülő összeget

jelenti abban az esetben, ha az adós a mérlegfordulónapot követő 12 hónapban fizetéképtelen lesz (vagy ha a fennmaradó futamidő ennél rövidebb, akkor a futamidő végéig), súlyozva a fizetéképtelenség bekövetkezésének valószínűségével. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik.

A „Stage 2”-esként besorolt kitétségek esetében a kezdeti megjelenítés óta jelentősen nőtt a hitelkockázat. Az értékvesztés összege a Stage 2-es instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. Az egész élettartamra vonatkozó ECL esetében az Erste Hungary a teljes várható élettartam alatti fizetéképtelenség bekövetkezésének valószínűségét veszi alapul. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik (a Stage 1-es kitétségekhez hasonlóan).

A „Stage 3”-asként besorolt kitétségek egyedileg értékvesztettek. Az IFRS 9 standard alkalmazásával párhuzamosan az Erste Hungary összehangolta az IFRS 9 „értékvesztett” definícióját a szabályozó szervek által előírt „fizetéképtelenség” koncepciójával a hitelezési kitétségek esetében. Az értékvesztés összege a Stage 3-as instrumentumok esetében az egész élettartamra vonatkozó ECL alapján kerül elszámolásra. A kamatbevétel elszámolása a pénzügyi eszköz nettó könyv szerinti értékére számított effektív kamatláb alapján történik. Mérlegoldalról a kamatok elhatárolása továbbra is a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értéke alapján történik. Az elhatárolt és eredményben elszámolt kamat különbözete az értékvesztés számlán keresztül kerül elszámolásra (anélkül hogy az értékvesztés miatti veszteséget érintené).

A már kezdeti megjelenítéskor értékvesztett (POCI) pénzügyi eszközök esetében a teljes élettartamra vonatkozó ECL a kezdeti effektív kamatláb kalkulációba is beépül, emiatt nem kerül megállapításra kezdeti értékvesztés. Ennek eredményeképp, a későbbi értékelés során csak a teljes élettartamra vonatkozó ECL negatív változásai kerülnek értékvesztésként elszámolásra, a pozitív változások pedig értékvesztési nyereségként növelik a POCI eszköz bruttó könyv szerinti értékét. A POCI eszközök esetében nem különböztetünk meg értékvesztési Stage-eket.

A pénzügyi instrumentumokra elszámolt értékvesztés és annak visszairása minden pénzügyi instrumentum esetében az „Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan” soron jelenik meg az eredménykimutatásban.

A várható hitelezési veszteségek értékelése azokat a biztosítékokból és az Erste Csoport által birtokolt pénzügyi garanciákból származó várható cash flow-kat tükrözi, amelyek a garantált kockázatu pénzügyi eszközök szerződéses feltételeinek szerves/integrált részét képezik. Az Erste Csoport azokat a garanciákat sorolja ide, amelyeket a garantált pénzügyi eszközök kezdetekor vagy ahhoz közeli időpontban kötöttek.

Ha a hitelszerződésben a banknak lehetősége van kezességet kérni, az is integrált résznek minősül. Amennyiben az Erste Hungary-nek a hitelszerződésben foglaltak alapján lehetősége van garancia fedezetre, az is integráltnak minősül. Az integrált pénzügyi garanciákért és egyéb hitelminőség-javulásokért fizetett díjakat és prémiumokat a kapcsolódó pénzügyi eszközök EIR-jében kell figyelembe venni.

Azok a pénzügyi garanciák, amelyek nem minősülnek integráltnak, a mérleg „Egyéb eszközök” soron jelennek meg. Az eredménykimutatásban a „Pénzügyi eszközökből származó értékvesztés” soron jelenik meg a garantált pénzügyi eszközökre elszámolt értékvesztés. Ennek a kezelésnek előfeltétele, hogy gyakorlatilag biztosnak kell lenni abban, hogy a garancia megtéríti a bank veszteségét. A nem integrált pénzügyi garanciákért fizetett díjak az eredménykimutatásban a „Díj- és jutalékráfordítások” sorban, a „Nettó díj- és jutalékbevételek” alatt kerülnek bemutatásra.

Részletesebb információk a hitelkockázat jelentős növekedésének azonosításáról, beleértve a kollektív értékelést, a 12 hónapos és az élettartamra számított ECL mérésére használt becslési technikákat és a fizetéképtelenség meghatározását lásd a 33. Hitelkockázat megjegyzésben.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök mérlegben megjelenített nettó könyv szerinti értéke megegyezik a bruttó érték és a kumulatív értékvesztés különbözetével. Ezzel szemben az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékvesztése az egyéb átfogó eredménnyel, azon belül pedig az „Értékelési tartalékkal” szemben kerül elszámolásra a tőke mozgástáblában. A hitelkeretekre és garanciákra elszámolt értékvesztés a mérlegben a „Céltartalékok” között jelenik meg.

A pénzügyi instrumentumok várható hitelezési veszteségének alakulásáról a 33. Hitelezési kockázat megjegyzésben található bővebb információ.

Pénzügyi instrumentumok kivezetése beleértve a szerződésmódosításokat

i. Pénzügyi eszközök kivezetése

Egy pénzügyi eszköz (vagy ha releváns, a pénzügyi eszköz egy része vagy hasonló pénzügyi eszközök csoportjának egy része) akkor kerül kivezetésre ha:

- A szerződéses jogok az eszközhöz tartozó pénzáramokra lejártak, vagy
- Az Erste Hungary átruházta a pénzáramokra vonatkozó jogait vagy megállapodás keretében kötelezettséget vállalt, hogy kifizeti a kapott pénzáramokat jelentős késedelem nélkül egy harmadik félnek

és emellett:

- az eszközhöz kapcsolódó minden kockázatot és hasznot átruházott, vagy
- nem ruházott át és nem is tartott meg minden hasznot és kockázatot, de az eszköz feletti ellenőrzést átruházva.

A különbség a kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és a kapott ellenérték között az eredménykimutatásban az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség” soron szerepel, egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírok esetén pedig a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye”. Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az értékelés eredményével együtt a „Kereskedési tevékenység nettó eredménye” vagy „Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumokból származó nyereség/veszteség” soron kerül kimutatásra.

ii. Kivezetési feltétel a pénzügyi eszközök szerződésmódosításaihoz kapcsolódóan

A hitelezési tevékenység rendes üzletmenete során az adóssal kötött megállapodást az Erste Hungary újratárgyalhatja, vagy módosíthat bizonyos szerződéses feltételeket. Ez magában foglalhatja a piaci alapú újratárgyalásokat vagy a hitelfeltevő pénzügyi nehézségeinek enyhítését vagy megakadályozását célzó szerződéses változtatásokat. Annak érdekében, hogy a szerződésmódosítások gazdasági tartalmát és pénzügyi hatását meghatározza, az Erste Hungary kifejlesztett egy kritériumrendszer, ami felméri, hogy a módosított feltételek lényegesen különbözőek-e az eredeti feltételektől.

Az adós által kezdeményezett piaci alapú újratárgyalások, amelyek jobb feltételeket keresnek a refinanszírozás alternatívájaként, abban az esetben, ha előtörlesztési vagy korai felmondási opció és egy megfelelően versenyképes refinanszírozási piac is adott. Továbbá az előtörlesztési vagy korai felmondási opció lehívásának költségei kellően alacsonyak ahhoz hogy ne tartsák vissza az adóst a lehívástól. Ez a kivezetést előidéző esemény ritkán vonatkozik Stage 2-be tartozó hitelekre, Stage 3-ba tartozókra pedig soha.

A lényeges módosítások, amelyek az eredeti pénzügyi eszköz kivezetéséhez és az új módosított pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéséhez vezetnek a következő eseményeket tartalmazzák:

- Megváltozik a szerződő fél (kivéve, ha csak formális a változás, mint például jogi névváltoztatás)
- Megváltozik a szerződés pénzneme (kivéve, ha a változás az eredeti szerződésben szereplő opció lehívásának az eredménye az előre megállapodott feltételeknek megfelelően, vagy ha az új deviza az eredeti devizához kötött)
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződésbevezetése (kivéve, ha az a célja hogy az adóstól származó megtérülést javítsa azzal, hogy engedményeket biztosít és támogatja az adóst a fizetési nehézségei leküzdésében); és
- Nem SPPI-nak megfelelő szerződésbevezetése eltávolítása.

Néhány kivezetési feltétel különbséget tesz, hogy a szerződésmódosítások pénzügyi nehézséggel szembenező ügyfelekkel szemben kerülnek-e alkalmazásra. Bizonyos módosítások alkalmazása pénzügyi nehézségekkel küzdő adósok esetén nem tekinthető jelentősnek, mivel céljuk, hogy javítsák a Bank kilátásait a követelések behajtására azáltal, hogy a visszafizetési ütemezéseket az adósok egyedi pénzügyi helyzetére szabják. Ezzel szemben a teljesítő adósok esetén alkalmazott ilyen szerződéses módosítások elég jelentősnek tekinthetők ahhoz, kivezetést indokoljanak, amint azt az alábbiakban részletezzük.

Ebből a szempontból a következő feltételek eredményeznek kivezetést, kivéve, ha azok átütemezési intézkedéseknek tekinthetők, nem teljesítő ügyfelekre alkalmazják, vagy nem teljesítést eredményeznek:

- A visszafizetési ütemezés megváltoztatására kerül oly módon, hogy az eszközök súlyozott hátralévő lejáratára 100 százaléknál nagyobb mértékben és 2 évet meghaladóan változik az eredeti eszközhöz képest.

- A szerződéses pénzáramok mértéke és ütemezése megváltoztatásra kerül, ami a módosított pénzáramok jelenértékének (módosítás előtti diszkontrátával számolt) a közvetlenül a módosítás előtti bruttó érték 10%-át meghaladó változását eredményezi (kumulatív értékelés, figyelembe véve az elmúlt tizenkét hónapban bekövetkezett összes módosítást).
- A szerződés változó kamatozása fixálásra kerül, vagy fordítva, a korábbi fix kamatozású ügylet átalakul változó kamatozásúvá a teljes hátralévő futamidőre vonatkozóan.

Ha a szerződésmódosítások, amelyek átütemezésnek minősülnek nem teljesítő ügyletek esetén kerülnek alkalmazásra és annyira jelentősek, hogy az eredeti szerződéses jogok megszűnését vonják maguk után, akkor azok kivezetést eredményeznek.

Ilyen módosítások például a következők:

- új, lényegesen eltérő feltételekkel kötött megállapodás, amelyet az eredeti eszközhöz kapcsolódó jogok felfüggesztését követő átstrukturálás keretében írtak alá
- több eredeti hitel összevonása lényegesen eltérő feltételekkel; vagy
- rülirozó hitel átalakítása nem rülirozóvá.

A szerződéses módosítások, amelyek a kapcsolódó eredeti hitelek kivezetéséhez vezettek, új pénzügyi eszközök kimutatását eredményezik. Ha az adós nem teljesítő, vagy a jelentős módosítás nem teljesítéshez vezet, akkor az új eszköz POCI-ként lesz kezelve. A különbség a kivezetett eszköz könyv szerinti értéke és az új POCI eszköz kezdeti valós értéke között az eredménykimutatás 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' során kerül elszámolásra.

Ha az adós teljesítő vagy a jelentős módosítás nem vezet nem teljesítéshez, akkor az új eszköz az eredeti eszköz kivezetése után Stage 1-be kerül. Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelek esetén a folyósítási díj és tranzakciós költségek el nem amortizált része az effektív kamat részeként figyelembe vételre kerül és a 'Nettó kamatbevétel' beszámoló soron jelenik meg a kivezetés időpontjában. A jelentős módosítás időpontjában az eredeti eszközhöz tartozó értékvesztés felszabadítása, valamint az új eszközre képzett értékvesztés is az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra' beszámoló soron kerül elszámolásra. A maradék különbség az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség' soron kerül kimutatásra.

Az eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén, függetlenül attól, hogy nem teljesítők-e, a kivezetésből származó nyereség vagy veszteség az eredménykimutatás 'Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök nyeresége/vesztesége' során kerül elszámolásra, ugyan úgy, mint az átértékelési eredményük.

A nem eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok esetén, amelyek olyan szerződésmódosításon esnek át, ami nem eredményezett kivezetést, az eszköz bruttó könyv szerinti értéke az eredménykimutatásban szereplő szerződésmódosításból adódó nyereséggel vagy veszteséggel szemben kerül módosításra. A módosítás eredménye egyenlő a módosítás előtti bruttó könyv szerinti érték és a módosított feltételeknek megfelelő pénzáramok diszkontált jelenértéke közötti különbséggel az eredeti effektív kamattal diszkontálva. Az eredménykimutatásban a szerződésmódosításból adódó eredmény a 'Kamatbevétel' soron kerül kimutatásra a 'Nettó kamatbevétel'-en belül, amennyiben a módosítás Stage 1-es pénzügyi eszközhöz kapcsolódik. Stage 2-es, Stage 3-as és POCI ügyletek esetén a módosítás eredménye az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerül kimutatásra. Azonban amennyiben a szerződésmódosítás azt eredményezi, hogy a Bank feladja a fennmaradó pénzáramlásokra vonatkozó jogait, például lemond a tőke vagy a felhalmozott kamat egy részéről, akkor azt leírásnak kell tekinteni.

iii. Leírások

Az Erste Hungary leírja azokat a pénzügyi eszközöket részben vagy egészben, amelyeknek a pénzáramlási várhatóan nem térülnek meg. Amikor egy tétel leírásra kerül, az eszköz bruttó értéke egyidejűleg csökkentésre kerül a kapcsolódó értékvesztés mértékével.

Az Erste Hungary kritériumokat határozott meg a vissza nem téríthető egyenlegek leírása kapcsán a hitelezési üzletágban. A leírások átütemezési intézkedésekből eredhetnek, mely esetben a Bank szerződéses módon lemond a kintlévőségnek egy részéről annak érdekében, hogy az ügyletek túllendüljenek pénzügyi gondjaikon, és ezáltal javítsa a fennmaradó hitelállomány begyűjtésének az valószínűségét (általában ezek üzletmenet folytonossági problémákhoz vezetnek vállalati ügyletek esetében). Az átütemezési intézkedésekről bővebb információ a 33. Hitelezési kockázat megjegyzésben található.

A vállalati ügyletek üzletmenet folytonossági szcenárióiban a kintlévőségek leírásait végrehajtási tevékenységek (csőd, elszámolás, peres ügyek) indítják be. Egyéb leírást kiváltó ok lehet a követelés/fedezet elértéktelenedése, illetve ha a követelés gazdaságosan nem behajtható.

tó. Lakossági (retail) ügyfelek esetében a nem-behajthatóság ténye, illetve a leírás időpontja és összege akkor válik nyilvánvalóvá, amikor a kintlévőség behajthatósága már nem biztos, pl. folyamatban lévő csődeljárás miatt. A behajthatatlan kintlévőségek leírásra kerülnek.

iv. Pénzügyi kötelezettségek kivezetése

Egy pénzügyi kötelezettség akkor kerül kivezetésre, amikor a kötelezettség teljesül, megszűnik vagy lejár. Ez általában akkor történik, amikor a kötelezettség visszafizetésre vagy visszavásárlásra kerül. Az eredménykimutatásban a kivezetett kötelezettség könyv szerinti értéke és a fizetett ellenérték közötti különbözet a kivezetett pénzügyi kötelezettség értékelési kategóriájától függően a 'Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye', az 'Eredménykimutatással szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok nyeresége/vesztése' vagy a 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' soron kerül elszámolásra.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

i. Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt

A pénzügyi eszközök esetében az IFRS 9 irányelvei alapján szükséges arról dönteni, hogy a szerződéses pénzáramok kizárólag tőke- és kamatfizetések-e. Ez a döntés kritikus az IFRS 9 alatti besorolás és értékelés szempontjából, mivel ez alapján dönt a gazdálkodó egység arról, hogy a pénzügyi eszköz eredménnyel szemben valós értéken, vagy az üzleti modellt figyelembe véve amortizált bekerülési értéken vagy egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken kerülnek értékelésre. Az Erste Hungary hitelei esetében a következő jellemzők lehetnek a legjelentősebb becslési területek: előtörlesztési díjak, projektfinanszírozási hitelek illetve a kamattérékek referenciatesztje.

Az előtörlesztési díjak esetében azt szükséges megvizsgálni, hogy a díjak nagysága megfelel-e a hitelező oldaláról az előtörlesztés gazdasági költségeinek. Azt, hogy az előtörlesztési díjak mennyiben felelnek meg ennek, számszerűsíteni is lehet, a piaci előtörlesztési díjak vizsgálatával, valamint azzal, hogy milyen mértékű díjakat engedélyeznek a hatóságok.

A projektfinanszírozási hitelek esetében az Erste Hungary azt vizsgálja, hogy az ilyen szerződések egyszerű hitelszerződésnek tekinthető-e, vagy befektetésnek a finanszírozott projektbe. Ebből a szempontból kerülnek értékelésre a hitelminősítések, a biztosítékok, a garanciák és a projektfinanszírozás mértéke.

Az SPPI tesztek egyik legkritikusabb területe az Erste Hungary esetében az államilag támogatott ügyfeleknek nyújtott hitelek. Ezek árázása a kvalitatív referencia tesztek szerint is úgy alakul, hogy az megnöveli a szerződéses pénzáramok változékonyságát, így azok nem felelnek meg a kamatok gazdasági jellemzőinek.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt (FVPL) portfólió:

- 2018-tól (az IFRS 9 átállás óta FVPL kategóriába sorolva)
A 'CSOK' néven hivatkozott állami támogatást tartalmazó hitelek, amelyek nem feleltek meg az SPPI teszten az ÁKK x 130% referencia ráta formulának köszönhetően (leverage-t tartalmaznak), kötelező jelleggel valós értéken vannak kimutatva, az eredménnyel szemben. A támogatási programot a 16/2016. (II. 10.) Korm. rendelet „az új lakások építéséhez, vásárlásához kapcsolódó lakáscélú támogatásról” szabályozza.
- 2019-től
A 'babaváró hitel' néven hivatkozott állami támogatást tartalmazó hitelek, amelyek nem feleltek meg az SPPI teszten az ÁKK x 130% referencia ráta formulának köszönhetően (leverage-t tartalmaznak), A támogatási programot a 44/2019. (III. 12.) Korm. rendelet „a babaváró támogatásról” szabályozza. A babaváró hitelek a 22-es 'Erdeménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök' megjegyzésben szerepelnek.

ii. Üzleti modell értékelés

Az SPPI teszten átment összes pénzügyi eszköz esetében kezdeti megjelenítéskor az Erste Hungary megvizsgálja, hogy az üzleti modell célja a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz lejáratig tartása, a szerződéses pénzáramok beszedése és az eszköz értékesítése, vagy ezektől eltérő üzleti modell. Ennek eredményeképpen az egyes üzleti modellek elkülönítésére az alapján kerül sor, hogy milyen gyakoriak és jelentős értékűek az adott üzleti modellben tartott eszközök értékesítései. Mivel az üzleti modell besorolás a kezdeti megjelenítéskor történik meg, előfordulhat, hogy a későbbiekben a pénzáramok realizálása megváltozik a kezdeti becslésekhez képest, és így

egy a kezdetitől eltérő besorolás lehet a megfelelő. Az IFRS 9 alapján az ilyen változások nem minden esetben vezetnek átsoroláshoz és a korábbi időszakok hibáinak javításához a meglévő pénzügyi eszközök esetében, viszont az újonnan vásárolt vagy keletkeztetett eszközök esetében az üzleti modell és az értékelési módszer megváltoztatásához vezethetnek.

Az Erste Hungary-nél a hitelkockázat növekedése miatti értékesítés, a lejáratához közeli értékesítés, a ritka, nem visszatérő esemény miatti értékesítés (például a szabályozási háttér, adózási szabályok változása, nagyobb belső átszervezés, üzleti kombinációk vagy jelentős likviditási kockázat) nem zárja ki a „held to collect” (HTC) üzleti modellt, tehát amelynek célja, az eszköz lejáratig tartása és a szerződéses pénzáramok beszedése. A HTC üzleti modelltől történő egyéb értékesítések hatását retrospektív módon vizsgálja az Erste Hungary, és amennyiben meghalad egy előzetesen meghatározott küszöbértéket, vagy bármikor máskor, ha a jövőbeni várakozások módosulnak, az Erste Hungary prospektív tesztet végez. Amennyiben a teszt eredménye szerint a jelenlegi üzleti modellben levő portfólió több mint 10%-a várhatóan – nem a fenti indokok miatt - eladásra kerül az élettartama alatt, akkor az összes újonnan vásárolt és keletkeztetett eszköz új üzleti modellbe kerül besorolásra.

Az Erste Hungary az alábbi általános besorolás alóli kivételeket alkalmazza:

A magyar kormány a vállalati kötvénypiac likviditásának javítását célozva elindította a „növekedési kötvényprogramot” (NKP), ami a helyi nem-pénzügyi vállalatokat célozza előzetes kockázati besorolással. A program keretében az MNB körülbelül 1 550 milliárd forintos értékben a másodlagos piacon is vásárol kötvényeket az elsődleges IPO vásárlótól a programról az MNB hivatalos honlapján közzétett információk alapján (<https://www.mnb.hu/monetaris-politika/novekedesi-kotvenyprogram-nkp>).

Tekintettel a program lent részletezett tulajdonságaira, az Erste Hungary az alábbi általános szabályok alapján kategorizálja a kötvényeket:

- A „held to collect” (HTC) portfólióba kerülnek besorolásra azok a kötvények, amelyeknél a cél a szerződéses pénzáramok beszedése
- A „held to collect and sell” (HTCS) vagy „held for trading (HfT) portfólióba pedig azok a kötvények, amiket várhatóan megvásárol az MNB vagy más piaci szereplő.

Mivel a magyar vállalati kötvénypiac korai szakaszában jár, és a résztvevő kibocsátó vállalatok méretben és tevékenységi kör szempontjából változatos képet mutatnak, az Erste Hungary a fenti általános logika mellett egyedi értékelést alkalmaz az üzleti modell egyedi meghatározására.

Pénzügyi eszközök értékvesztése

A várható hitelezési veszteség modell alapvetően becslésen alapul, mivel folyamatosan szükséges a hitelezési kockázat szignifikáns emelkedésének és a várható hitelezési veszteségnek a vizsgálata anélkül, hogy erre a standard részletes útmutatást adna. A hitelezési kockázat emelkedésének vizsgálatára az Erste Hungary konkrét értékelési szabályokat állapított meg, amelyek kvalitatív információkon és szám-szerű küszöbértékeken alapulnak. Szintén komplex feladatot jelent a hasonló eszközök csoportjainak létrehozása, mivel a hitelezési kockázat romlását kollektív alapon kell vizsgálni, mielőtt az egyedi információk rendelkezésre állnának az egyes instrumentumok szintjén. A várható hitelezési veszteség vizsgálata bonyolult modellekkel lehetséges, amelyek fizetésképtelenségre illetve fizetésképtelenség esetén a veszteség mértékére vonatkozó múltbéli adatokon, illetve ezek extrapolációján alapulnak. Amennyiben ezek nem elégségesek, további egyedi becslések is bevonhatók korrigált pénzáramokkal és a különböző lehetséges jövőbeni alternatívák valószínűségével. Ezen felül az eszközök élettartamát modellezni kell a megújuló hitelkeretek várható jövőbeni lehívásaival.

A hitelezési kockázat jelentős növekedésének megállapításáról, a 12-hónapos és teljes élettartam ECL becslésének technikáiról, illetve a fizetésképtelenség definíciójáról a részletes információkat lásd a Kockázatkezelés fejezet 33. Hitelezési kockázat megjegyzésben. A hitelezési veszteségre képzett céltartalékokról a részletes információkat lásd a 18-as „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök”, a 15-ös „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” és a 41-es „Lizingügyletek” Megjegyzésekben.

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

A pénzügyi eszközök amortizált bekerülési értéken kerülnek megjelenítésre a mérlegben, ha azokat olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja a szerződéses cash flow-k beszedése, és szerződéses cash flow-k kizárólag tőke és kamatfizetésből állnak (SPPI).

Ezeket az eszközöket amortizált bekerülési értéken kell bemutatni a mérlegben az alábbi sorokon: 'Amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök', 'Vevő és egyéb követelések' és 'Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek'.

A fent említett eszközcsoportoknál a kamatbevétel effektív kamatlábmódszerrel kerül meghatározásra és a 'Kamatbevételek' soron kerülnek bemutatásra. Az pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a 'Pénzügyi instrumentumok értékvesztése soron kerül bemutatásra. Ezen eszközök kivezetéséből származó nyereségek és veszteségek (például az értékesítés) az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség / veszteség” soron kerülnek bemutatásra.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök jelentik legnagyobb tételt az Erste Hungary mérlegében, mely magában foglalja az ügyfeleknek nyújtott hitelek túlnyomó többségét (kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hiteleket), bankközi kihelyezéseket), a központi bankokban elhelyezett betéteket és az egyéb követelések összegeit.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekről további részletek a 17. Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek fejezetben találhatóak.

14) Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök

Készpénzként csak látra szóló jegybanki vagy egyéb pénzintézeti betétek kerülhetnek kimutatásra. A látra szóló betét kifejezés azt jelenti, hogy egy üzleti napon vagy 24 órán belül lehívható.

A Bank köteles akkora minimális tartalékot tartani a jegybanknál, amely az egy évnél rövidebb lejáratú belföldi ügyfélbetétei, külföldi ügyfelei devizabetétei és külföldi ügyfelei forintbetétei 1 százalékát teszi ki. A kötelező tartalékrata 5%-ra emelkedett 2022. októberétől. A kötelező minimum tartalék havi átlaga 2022. december 31-én 205,77 milliárd forint, 2021. december 31-én 41 milliárd forint volt. A kötelező minimum tartalék a „Készpénz és a Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök” között jelenik meg. A tartalékot mérlegtételekből számolják, és napi szinten kell teljesíteni. Ezért a kötelező minimum tartalék betétre nincs korlátozás.

millió forintban	2021	2022
Készpénz	22 892	32 907
A Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	92 567	568 233
Egyéb látra szóló betétek	15 840	2 207
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	131 299	603 347

A Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök egyenlegének növekedése mögött a jelentősen megváltozott kamatkörnyezet áll. A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

15) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök

Az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök” az alábbi kategóriákba sorolhatók: „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok”, „Hitelintézetekkel szembeni követelések” és „Ügyfelekkel szembeni követelések”. A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 34. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra.

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok vásárlására különböző üzleti célok miatt kerülhet sor (ilyen például a belső/külső likviditási kockázati követelményeknek való megfelelés és a strukturális likviditási többlet hatékony kihelyezése, az Igazgatósági tagok által meghatározott stratégiai pozíciók elérése, ügyfélkapcsolatok létesítése és gondozása vagy a hitelezési üzletág és egyéb jövedelem teremtő támogatása). Közös tulajdonságuk, hogy nem várható ezen értékpapírok jelentős és gyakori értékesítése. További részletek a ‘Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei’ fejezet ‘Üzleti modell teszt’ részében található arról, hogy mely értékesítések felelnek meg a held to collect üzleti modellnek.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2022									
Állami szféra	813 222	-	-	813 222	- 474	-	-	- 474	812 748
Hitelintézetek	409 656	-	-	409 656	- 377	-	-	- 377	409 279
Egyéb pénzügyi vállalkozások	5 650	-	-	5 650	- 13	-	-	- 13	5 637
Nem pénzügyi vállalkozások	54 490	9 359	1 369	65 218	- 165	- 365	- 871	- 1 401	63 817
Összesen	1 283 018	9 359	1 369	1 293 746	- 1 029	- 365	- 871	- 2 265	1 291 481

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2021									
Állami szféra	844 452	-	-	844 452	- 223	-	-	- 223	844 229
Hitelintézetek	336 319	-	-	336 319	- 448	-	-	- 448	335 871
Nem pénzügyi vállalkozások	59 138	2 035	-	61 173	- 151	- 24	-	- 175	60 998
Összesen	1 239 909	2 035	-	1 241 944	- 822	- 24	-	- 846	1 241 098

A Bank mérlegében nem volt POCI hitelviszonyt megtestesítő értékpapír 2022.december 31-én.

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 34. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részben a Hitelezési kockázat változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok táblában.

Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2022									
Magyar Nemzeti Bank	126 937	-	-	126 937	- 16	-	-	- 16	126 921
Hitelintézetek	232 363	-	-	232 363	- 249	-	-	- 249	232 114
Összesen	359 300	-	-	359 300	- 265	-	-	- 265	359 035

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	
2021									
Magyar Nemzeti Bank	512 807	-	-	512 807	- 73	-	-	- 73	512 734
Hitelintézetek	176 096	-	-	176 096	- 127	-	-	- 127	175 969
Összesen	688 903	-	-	688 903	- 200	-	-	- 200	688 703

A Bank mérlegében nem volt POCI Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelés 2022. december 31-én.

A Magyar Nemzeti Bank soron kerül kimutatásra az MNB preferenciális letételhelyezési lehetőség. A programot az MNB 2019 januárjában indította a kkv-k támogatására fix kamatozású hiteltermék piaci biztosításával a résztvevő bankok 0%-os kamattal történő refinanszírozásával, maximum 10 éves futamidőre.

További elemként az MNB kedvezményes betéti lehetőséget biztosít a részt vevő bankok számára, kamatfelár alkalmazásával. A mögöttes összeg tartományait és maximumát az MNB a konstrukció kitétségével összefüggésben határozza meg.

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 34. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részben a Hitelezési kockázat változása – Hitelintézetekkel szembeni követelések táblában.

Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2022.12.31											
Állami szféra	158 326	172	-	8	158 506	- 12	- 3	-	-	- 15	158 491
Egyéb pénzügyi vállalkozások	110 042	117	40	-	110 199	- 842	- 6	- 32	-	- 880	109 319
Nem pénzügyi vállalkozások	615 879	243 897	17 761	6 861	884 398	- 2 938	- 9 328	- 9 191	- 1 147	- 22 604	861 794
Lakosság	669 504	101 421	35 142	11 740	817 807	- 4 019	- 11 752	- 24 605	- 3 480	- 43 856	773 951
Összesen	1 553 751	345 607	52 943	18 609	1 970 910	- 7 811	- 21 089	- 33 828	- 4 627	- 67 355	1 903 555

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2021.12.31											
Állami szféra	18 901	11 290	-	8	30 199	-	- 18	-	- 3	- 21	30 178
Egyéb pénzügyi vállalkozások	78 073	74	20	-	78 167	- 323	- 3	- 16	-	- 342	77 825
Nem pénzügyi vállalkozások	496 036	131 198	18 996	9 333	655 563	- 2 160	- 5 154	- 9 519	- 1 689	- 18 522	637 040
Lakosság	637 648	159 551	30 296	14 777	842 272	- 2 904	- 16 849	- 17 654	- 4 570	- 41 977	800 295
Összesen	1 230 658	302 113	49 312	24 118	1 606 201	- 5 387	- 22 024	- 27 189	- 6 262	- 60 862	1 545 338

Szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok

Amortizált bekerülési értéken értékelt követelések nem jelentős szerződésmódosítása miatt bekövetkező Stage 2 és 3 közötti átsorolás hatásai

millió forintban	2021		2022	
	Amortizált bekerülési érték a módosítás előtt	Nettó módosításból eredő nyereség/veszteség	Amortizált bekerülési érték a módosítás előtt	Nettó módosításból eredő nyereség/veszteség
Hitelek és előlegek	299 134	3 410	134 129	5 773
Egyéb pénzügyi vállalkozások	80	1	125	-
Nem pénzügyi vállalkozások	111 642	477	39 751	737
Lakosság	187 412	2 932	94 253	5 036
Összesen	299 134	3 410	134 129	5 773

A Stage 1-es hitelek törlesztési moratóriumából adódó módosítási vesztesége növelte a hitelkockázattal kapcsolatos ráfordításokat. A részleteket lásd a 35. Megjegyzésben.

Az Erste Bank Hungary szerződésmódosítással érintett hitelviszonyt megtestesítő instrumentumainak teljes állománya amortizált bekerülési értéken értékelt instrumentum 2022. december 31-én. Az instrumentumok közül 2022-ben 21 millió forint került átsorolásra Stage 2-be illetve Stage 3-ba, majd visszasorolásra Stage 1-be (2021-ben nem volt ilyen állomány).

16) Vevő és egyéb követelések

Ezen a beszámolóson a faktoring ügyletekből származó követelések kerülnek kimutatásra.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2022											
Állami szféra	1 401	-	-	-	1 401	- 1	-	-	-	- 1	1 400
Hitelintézetek	2 334	6	-	-	2 340	- 49	-	-	-	- 49	2 291
Egyéb pénzügyi vállalkozások	19 376	-	-	-	19 376	- 7	-	-	-	- 7	19 369
Nem pénzügyi vállalkozások	6 435	3 697	-	-	10 132	- 157	- 58	-	-	- 215	9 917
Lakosság	130	2	-	-	132	- 10	- 1	-	-	- 11	121
Összesen	29 676	3 705	-	-	33 381	- 224	- 59	-	-	- 283	33 098

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2021											
Állami szféra	979	-	-	-	979	-	-	-	-	-	979
Hitelintézetek	1 938	-	-	-	1 938	-	-	-	-	-	1 938
Egyéb pénzügyi vállalkozások	3 408	-	-	-	3 408	-	-	-	-	-	3 408
Nem pénzügyi vállalkozások	13 516	361	-	-	13 877	- 310	- 23	-	-	- 333	13 544
Lakosság	14	-	-	-	14	-	-	-	-	-	14
Összesen	19 855	361	-	-	20 216	- 310	- 23	-	-	- 333	19 883

A Vevő és egyéb követelések között nem volt POCI kategóriába sorolt tétel 2022. december 31-én.

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 34. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok részben a Hitelezési kockázat változása – Vevő és egyéb követelések táblában.

17) Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

A mérlegben az amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek az 'Amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek' soron kerülnek megjelenítésre. A sor további alábontásra kerül a következő kategóriákra: Hitelintézetek által elhelyezett betétek; Ügyfelek által elhelyezett betétek; Kibocsátott értékpapírok; Egyéb pénzügyi kötelezettségek.

A felmerült kamatráfordítások a „Kamatráfordítások” eredménykimutatás soron kerülnek bemutatásra. A kivezetésből eredő nyereségek és veszteségek a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra.

Hitelintézetek által elhelyezett betétek

millió forintban	2021	2022
Belföldi bankok betétei	267 109	346 516
Külföldi bankok betétei	97 672	316 394
ebből osztrák bankok betétei	97 139	310 598
ebből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	62 762	136 336
Összesen	364 781	662 910

Hitelintézetek által elhelyezett betétek – Hátrasorolt kötelezettségek

Lejárat	Névérték 2021		Névérték 2022		Kamatozás módja
	ezer EUR-ban	millió forintban	ezer EUR-ban	millió forintban	
2030. június 22.	170 000	62 730	170 000	68 042	3M EURIBOR+ 1,85%, negyedéves kamatfizetés*
2030. december 15. ¹⁾	-	-	170 000	68 042	3M EURIBOR+ 3,46%, negyedéves kamatfizetés*
Hátrasorolt kötelezettségek összesen	170 000	62 730	340 000	136 084	

1) A Bank 170 000 ezer euró (68 042 millió forint) névértékben vett fel új hátrasorolt kölcsöntőkét.

Ügyfelek által elhelyezett bankbetétek

millió forintban	2021	2022
Takarékbetétek	2 334	2 332
Egyéb betétek	3 193 485	3 494 069
Állami szektor	92 864	53 154
Kereskedelmi szektor	1 093 383	1 279 332
Lakossági ügyfelek	1 664 015	1 571 273
Egyéb pénzügyi szervezetek	343 223	590 310
Összesen	3 195 819	3 496 401

Kibocsátott értékpapírok

millió forintban	2021	Névérték 2021	2022	Névérték 2022
Kötvények	3 380	3 353	147 951	147 117
amelyből alárendelt kölcsöntőke kötelezettség	2 999	3 352	3 086	3 352
Jelzáloglevelek	138 058	166 883	134 729	169 083
Letéti jegyek	799	799	790	790
Összesen	142 237	171 035	283 470	316 990

A jelzáloglevelek 12 200 millió forinttal növekedtek a tárgyévi két értékpapír-kibocsátásnak köszönhetően, miközben 10 000 millió forinttal csökkentek a egy lejárat következtében.

Kibocsátott kötvények – nem hátrasorolt kötelezettségek

A Bank jogelődje letéti jegyeket bocsátott ki, amelyek állománya évről évre csökken.

Kibocsátott kötvények, nem hátrasorolt értékpapírok 2022. december 31.	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió forintban	Kamatozás módja
Kötvények					
10,80% ERSTE HUF 22-24 KÖTVÉNY	HU0000362033	2022.12.20	2024.12.19	3 677	rögzített kamat 10,8% éves kamatfizetés
ERSHUN 1 1/4 02/04/26	AT0000A2VCV4	2022.02.04	2026.02.04	140 088	rögzített kamat 1,25% az első három évben éves kamatfizetés, a negyedik évben változó kamatozás, 3M EURI-BOR+1,25%
Összesen				143 765	
Jelzáloglevelek					
EJBFN23/A	HU0000653159	2018.06.20	2023.11.24	8 000	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN23/A	HU0000653159	2018.10.03	2023.11.24	8 655	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN23/A	HU0000653159	2018.12.19	2023.11.24	7 000	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN24/A	HU0000653274	2019.09.25	2024.10.24	3 340	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN24/A	HU0000653274	2019.10.30	2024.10.24	6 303	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN26/A	HU0000653258	2019.04.17	2026.04.17	7 500	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN26/A	HU0000653258	2019.09.25	2026.04.17	5 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN26/A	HU0000653159	2021.12.15	2023.11.24	9 400	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN27/A	HU0000653381	2020.10.14	2027.10.27	18 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN27/B	HU0000653548	2022.06.24	2027.06.24	9 300	rögzített kamat, 7,00% éves kamatfizetés
EJBFN27/B	HU0000653548	2022.10.26	2027.06.24	2 900	rögzített kamat, 7,00% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.03.14	2028.10.22	6 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.06.20	2028.10.22	7 900	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.10.03	2028.10.22	7 475	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.12.19	2028.10.22	13 800	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/B	HU0000653431	2021.04.21	2028.04.21	20 080	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN29/A	HU0000653290	2019.10.30	2029.10.30	18 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN29/B	HU0000653498	2021.12.15	2029.05.23	10 430	rögzített kamat, 3,50% éves kamatfizetés
Összesen				169 083	
Letéti jegyek	AT222222222	1990.01.01	2017.11.25	790	
Összesen				790	

Kibocsátott kötvények, nem hátrasorolt értékpapírok 2021. december 31.	ISIN-kód	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Névérték millió forintban	Kamatozás módja
Kötvények					
ERSTE USD KÖTVÉNY 2.4 2019-2022	HU0000358601	2019.01.03	2022.01.02	1.3	rögzített kamat, 2,40% éves kamatfizetés
Összesen				1.3	
Jelzáloglevelek					
EJBFN22/A	HU0000653241	2019.04.17	2022.06.24	10 000	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN23/A	HU0000653159	2018.06.20	2023.11.24	8 000	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN23/A	HU0000653159	2018.10.03	2023.11.24	8 655	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN23/A	HU0000653159	2018.12.19	2023.11.24	7 000	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN24/A	HU0000653274	2019.09.25	2024.10.24	3 340	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN24/A	HU0000653274	2019.10.30	2024.10.24	6 303	rögzített kamat, 1,50% éves kamatfizetés
EJBFN26/A	HU0000653258	2019.04.17	2026.04.17	7 500	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN26/A	HU0000653258	2019.09.25	2026.04.17	5 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN26/A	HU0000653258	2021.12.15	2023.11.24	9 400	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN27/A	HU0000653381	2020.10.14	2027.10.27	18 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.03.14	2028.10.22	6 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.06.20	2028.10.22	7 900	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.10.03	2028.10.22	7 475	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/A	HU0000653100	2018.12.19	2028.10.22	13 800	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN28/B	HU0000653431	2021.04.21	2028.04.21	20 080	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN29/A	HU0000653290	2019.10.30	2029.10.30	18 000	rögzített kamat, 2,50% éves kamatfizetés
EJBFN29/B	HU0000653498	2021.12.15	2029.05.23	10 430	rögzített kamat, 3,50% éves kamatfizetés
Összesen				166 883	
Letéti jegyek	AT2222222222	1990.01.01	2017.11.25	799	
Összesen				799	

Kibocsátott kötvények - hátrasorolt kötelezettségek

2022.12.31

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatozás módja
Erste Bank Hungary Zrt.	3 352	2014. március 28.	2024. március 28.	rögzített kamat: 0.9% p.a.;éves kamatfizetés; kibocsátva 49.92%
Hátrasorolt értékpapírok összesen	3 352			

2021.12.31

Kibocsátó	Névérték millió forintban	Kibocsátás dátuma	Lejárat	Kamatozás módja
Erste Bank Hungary Zrt.	3 352	2014. március 28.	2024. március 28.	rögzített kamat: 0.9% p.a.;éves kamatfizetés; kibocsátva 49.92%
Hátrasorolt értékpapírok összesen	3 352			

EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEMMEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK

18) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök – hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok

Egy hitelviszonyt megtestesítő instrumentumot az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken kell értékelni, amennyiben a szerződéses cash flow-ja megfelel az SPPI kritériumoknak (lásd a későbbi SPPI fejezetben), és olyan üzleti modellben tartják, amelynek célja mind a szerződéses cash flow-k beszedése és a pénzügyi eszköz értékesítése. A mérlegben ezeket a pénzügyi eszközöket az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken pénzügyi eszközök” kategórián belül a „Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok” mérlegsorokon kerül bemutatásra.

A fent említett eszközcsoportoknál a kamatbevétel effektív kamatlábmódszerrel kerül meghatározásra és ‘Kamatbevételek’ soron kerülnek bemutatásra. Az eszközökhöz kapcsolódó értékvesztés a ‘Pénzügyi instrumentumok értékvesztése’ soron kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemmel szemben (OCI). Ezen eszközök kivezetéséből származó nyereségek és veszteségek (például az értékesítés) az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség / veszteség” soron kerülnek bemutatásra. Az átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumokból eredő valós érték változás az egyéb átfogó jövedelemben kerül elszámolásra. A korábban átfogó jövedelemmel szemben kimutatott halmozott veszteség vagy nyereség jellegű tételek a pénzügyi eszköz kivezetésekor az eredménnyel szemben kerülnek elszámolásra, amely összegek a ‘Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok kivezetésének nettó eredménye’ soron kerülnek bemutatásra.

Az Erste Hungary értékpapír befektetéseinek egy részét Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékeli (FVOCI). A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokhoz hasonlóan az ilyen típusú értékpapírokba befektetés különböző stratégiai, üzleti és likviditási okokból történhet. Ugyanakkor az FVOCI-n értékelt papírokba történő befektetés szerves részét képezi az értékesítéssel történő hozam elérése, amely elsősorban likviditási célt szolgál. Ennek eredményeként az FVOCI-n értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok elsődleges üzleti célja a szerződéses cash flow-k beszedése és az értékpapírok értékesítése révén hozam elérése. Bizonyos tőkeinstrumentumokba történő befektetések esetében, amelyeket az Erste Hungary nem kereskedési céllal tart, a Bank alkalmazza az egyéb átfogó jövedelemmel szembeni valós értékelési opciót. Ezt az opciót a stratégiai, jelentős banki üzleti kapcsolati befektetésekre alkalmazzák (a biztosítási üzletág kivételével).

Hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok

Bruttó érték és várható hitelezési veszteség alakulása kategóriák szerint

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Amortizált bekerülési érték	Kumulált valós érték változás	Valós érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen			
2022											
Állami szféra	214 049	-	-	214 049	-123	-	-	-123	213 926	-14 879	199 047
Nem pénzügyi vállalkozások	1 246	2 037	913	4 196	-4	-31	-234	-269	3 927	-1 366	2 561
Összesen	215 295	2 037	913	218 245	-127	-31	-234	-392	217 853	-16 245	201 608

millió forintban	Bruttó érték				Értékvesztés				Amortizált bekerülési érték	Kumulált valós érték változás	Valós érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Összesen			
2021											
Állami szféra	135 419	-	-	135 419	-35	-	-	-35	135 384	-4 483	130 901
Hitelintézetek	4 921	-	-	4 921	-7	-	-	-7	4 914	10	4 924
Nem pénzügyi vállalkozások	4 135	48	-	4 183	-21	-1	-	-22	4 161	-519	3 642
Összesen	144 475	48	-	144 523	-63	-1	-	-64	144 459	-4 992	139 467

Az IFRS 9 meghatározása szerint az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok bruttó könyv szerinti értéke megegyezik az értékvesztési korrekciót megelőző amortizált bekerülési értéken értékelt értékkel. A kumulált valós érték változás egyesíti az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékvesztés hatását, illetve a valós érték elszámolását, amint azt az IFRS 9 előírja az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok tekintetében.

Az Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok között nem volt POCI kategóriába sorolt tétel 2022. december 31-én.

19) Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközök – részesedést megtestesítő instrumentumok

Bizonyos, nem kereskedési célú részvénybefektetések esetében az Erste Hungary él az FVOCI-nál történő értékelés lehetőségével. Ez a választás a stratégiai, jelentős banki üzleti kapcsolati befektetésekre vonatkozik (a biztosítási üzletág kivételével). A tárgyidőszaki valós érték változásból fakadó nyereséget vagy veszteséget az FVOCI-n értékelt instrumentumoknál az átfogó jövedelemben kell kimutatni. A halmozott nyereségeket vagy veszteségeket a saját tőke változás kimutatásában a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok nem realizált tartaléka” sor foglalja magában. Az egyéb átfogó jövedelemben elszámolt eredmény nem kerül átvezetésre a tárgyévi eredménykimutatásba. Ugyanakkor az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valósan értékelt tőkebefektetések kivezetése után az OCI-ban felhalmozott összeget az eredménytartalékba szükséges átvezetni.

Az FVOCI-n értékelt befektetésekből kapott osztalékokat az eredménykimutatás „Osztalékbevétel” során kell elszámolni. A mérlegben az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök a „Tőkeinstrumentumok” soron kerülnek bemutatásra az „Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök” mérlegcsoporton belül.

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Egy pénzügyi instrumentumot eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni az alábbi esetekben.

Azokat a pénzügyi eszközöket, amelyek szerződéses pénzáramlásait nem felelnek meg az SPPI kritériumainak, eredménnyel szemben valós értéken kell értékelni. Az Erste Hungary portfóliójában ez bizonyos ügyfélhitelek fordul elő, melynek fő oka, hogy a hiteltermékek olyan kamatjellemzőkkel rendelkeznek, amelyek nem felelnek meg az IFRS 9 által előírt kritériumoknak (részletesebben lásd a 'Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei' fejezet „SPPI-értékelés” című részében).

Az eredménnyel szemben valós értéken történő értékelés további oka lehet, hogy a pénzügyi instrumentumot olyan üzleti modell alapján tartja a Bank, melynek nem célja a szerződéses cash flow-k beszedése illetve a szerződéses cash flow-k beszedése és az instrumentum értékesítése. Ezek a pénzügyi eszközöket általában lejáratuk előtt kerülnek értékesítésre. Az Erste Hungary portfóliójában a kereskedelmi céllal tartott értékpapírokra jellemző.

Az Erste Hungary élhet azzal az opcióval, hogy egy pénzügyi instrumentumot eredménnyel szemben valós értéken jelöl meg a kezdeti megjelenítésekor.

Az Erste Hungary akkor alkalmazza ezt az opciót, ha olyan számviteli elszámolásból adódó eltéréseket szeretne semlegesíteni illetve azok hatását jelentősen csökkenteni, melyek abból adódnának, ha nem alkalmazná ezt az opciót, illetve olyan elszámolást eredményeznének, amely során a pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értéken vagy átfogó jövedelemmel szembeni valós értéken, míg a kapcsolódó derivatíva pedig eredménnyel szemben elszámolt valós értéken lenne értékelve.

A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” soron, az „Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök” valamint a „Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök” soron kerülnek bemutatásra. Az „eredménnyel szemben valós értéken értékelt nem kereskedési célú pénzügyi eszközök” között azok az ügyfélhitelek szerepelnek, melyek nem felelnek meg az SPPI kritériumoknak, de nem kereskedési célból tartják az adott pénzügyi eszközt.

A kereskedési célú tőkeinstrumentumokat eredménnyel szemben valós értéken értékeli az Erste Hungary. Ezek az instrumentumok a mérlegben a „Kereskedési célú pénzügyi eszközök” („Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök”) mérlegsorban szerepelnek. A Bank eredménnyel szemben valós értéken értékeli azokat a tőkeinstrumentumokat is melyeket nem kereskedelmi céllal tart (kivéve, ha azokat az FVOCI-n jelölték meg). Ezek a tételek a 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök' soron szerepelnek a mérlegben a „Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok” alatt (22-es Megjegyzés).

IFRS 9 szempontból minden származékos ügylet kereskedési célúnak minősül. Ennek eredményeképpen FVPL kategóriába sorolandók. További részletek a 20. Származékos ügyletek Megjegyzésben találhatóak.

Az eredménykimutatásban az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök hozama (nyeresége/vesztesége) kamatbevételre, osztalékbevételre és valós érték változás nettó eredményére bontható, és ezeket a „Nettó kamatbevétel” és „Egyéb kamatjellegű bevételek” eredménykimutatás sorokon mutatja be a Bank.

Az FVPL kategóriába sorolandók a pénzügyi kötelezettségeken keletkezett negatív kamatok is. A tőkeinstrumentumok osztalékbevételét az „Osztalékbevétel” sorban mutatja be a Bank. A valós érték változásból fakadó nyereségek vagy veszteségek a kamat vagy osztalék bevételek levonásával kerülnek meghatározásra, és magukban foglalják a tranzakciós költségeket és a kezdeti költségeket is.

Ezek a „Valós értékelés nettó eredménye” sorban kerülnek bemutatásra. A kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök esetében és a „Nem valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nettó eredménye” a nem kereskedelmi céllal tartott FVPL-en értékelt eszközök esetében. Az Erste Hungary által nem konszolidált alapok esetében a kamat- vagy osztalékkomponens nincs elkülönítve a valós érték nyereségétől vagy veszteségétől.

Az eredménnyel szemben megjelölt pénzügyi kötelezettségek a kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségeket és a valós értéken megjelölt kötelezettségeket foglalják magukba. A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a 'Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek', amit a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek' és az 'Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek' alkot, illetve az 'Erdménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek', amik a 'Kibocsátott értékpapírok'. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségekhez kapcsolódó számviteli politikai részek a 20-as pontban a Származtatott pénzügyi instrumentumoknál, a 23-as pontban az Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségeknél, illetve a 24-es pontban az Erdménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségeknél találhatóak.

20) Származékos ügyletek

Az Erste Hungary származékos ügyleteket használ a kamat, deviza és egyéb piaci kockázatok kezelésére. Az Erste Hungary által alkalmazott származékos ügyletek közé kamat swapok, határidős ügyletek, határidős kamat megállapodások, kamatopciók, deviza swapok, devizaopciók és hitel nemteljesítési csereügyletek tartoznak.

A származékos ügyletek bemutatás szempontjából két részre vannak osztva:

- Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek és
- Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök/kötelezettségek.

A származékos pénzügyi instrumentumok valós értéken vannak bemutatva a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, pozitív valós érték esetén eszközként, negatív valós érték esetén pedig kötelezettségként. A származékos pénzügyi instrumentumok közül mind a banki könyvi, mind a kereskedési célú, fedezeti kapcsolatba be nem volt ügyletek a 'Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök' vagy 'Kereskedési célú származékos pénzügyi kötelezettségek' sorokon kerülnek kimutatásra. A fedezeti elszámolás alá tartozó ügyletek a 'Fedezeti célú származékos pénzügyi eszközök' vagy 'Fedezeti célú származékos pénzügyi kötelezettségek' között jelennek meg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban.

A kereskedési célú származékos ügyletek valós érték változása az eredménykimutatás 'Kereskedési tevékenység nettó eredménye' során kerül elszámolásra. A származékos ügyletek kamatbevétele vagy ráfordítása az 'Egyéb kamatjellegű bevételek' vagy 'Egyéb kamatjellegű ráfordítások' soron kerül elszámolásra a 'nettó kamateredmény' soron belül. A kamatbevétel vagy ráfordítás elszámolása az effektív kamathoz hasonlóan történik a származékos ügylet névértéke alapján és tartalmazza az amortizációt.

Kereskedési célú származékos pénzügyi instrumentumok

millió forintban	2021			2022		
	Névleges érték	Pozitív valós érték	Negatív valós érték	Névleges érték	Pozitív valós érték	Negatív valós érték
Kereskedési könyvekben tartott¹	6 784 903	42 414	36 406	6 785 044	86 721	86 569
Kamat	1 692 566	9 202	9 432	1 706 835	43 047	38 292
Tőke	6 802	82	110	1 478	50	4
Deviza	5 085 535	33 130	26 864	5 076 731	43 624	48 273
Banki könyvekben tartott¹	343 033	13 120	5 293	1 082 005	54 087	38 265
Kamat	298 274	10 382	5 293	1 012 831	49 177	38 265
Deviza	44 759	2 738	-	69 174	4 910	-
Bruttó érték összesen	7 127 936	55 534	41 699	7 867 049	140 808	124 834
Összesen	7 127 936	55 534	41 699	7 867 049	140 808	124 834

1) Lásd részletesen a 30) Kockázatkezelési politika és stratégia fejezetben.

21) Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök

millió forintban	2021	2022
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	7 871	550
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	18 687	80 046
Állami szféra	7 605	11 571
Hitelintézetek	11 029	68 463
Egyéb pénzügyi vállalkozások	53	13
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	26 558	80 596

Az egyenlegek jelentős növekedése illetve csökkenése a piaci- és kamatkörnyezet jelentős változásai állnak. A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

22) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök

millió forintban	2021		2022	
	Megjelölt	Kötelezően értékelt	Megjelölt	Kötelezően értékelt
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	1 611	-	2 809
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	1 206	-	699
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-	1 206	-	699
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	-	270 896	-	311 321
Állami szféra	-	54	-	44
Nem pénzügyi vállalkozások	-	33	-	11
Lakosság	-	270 809	-	311 266
Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt és kötelezően valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	-	273 713	-	314 829
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	-	273 713	-	314 829

Az 'Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek' sor olyan lakossági hiteleket tartalmaz, melyek célja nem kizárólag a fennálló tőketartozás utáni tőke- és kamatfizetés beszedése, ennek a felmérését részletesen lásd a Pénzügyi instrumentumok – A számviteli politika főbb részei, Kizárólag tőke és kamatfizetés (SPPI) teszt részben.

23) Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek a kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségeket és a valós értéken megjelölt kötelezettségeket foglalják magukba (24-es fejezet).

Kereskedelmi célú nem származékos pénzügyi kötelezettségek azok a pénzügyi kötelezettségek, amelyek elsősorban a közeljövőben történő visszavásárlás céljából merülnek fel. Az Erste Hungary portfóliójában ilyen típusú kötelezettségek azok az értékpapír-visszavásárlási kötelezettségek, amelyeket viszontértékesítési szerződések alapján vásárolnak vagy értékpapír-kölcsönzési tranzakciók révén kölcsönöznek, majd harmadik félnek értékesítenek. A mérlegben az ilyen kötelezettségek a „Kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek” soron kerülnek bemutatásra. A kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége az eredménykimutatás „Valós értékelés nettó eredménye” során jelenik meg.

millió forintban	2021	2022
Rövid pozíciók	-	39
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	39
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	39

A részesedést megtestesítő értékpapírok az Erste Befektetési Zrt.-hez köthetők.

24) Eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek

Az Erste Hungary eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelöl meg egy pénzügyi kötelezettséget, ha az:

- a besorolás megszűnteti vagy jelentősen csökkenti a számviteli hiba lehetőségét mintha az amortizált bekerülési értéken lett volna értékelve; vagy
- hibrid szerződést az FVPL-en kerül megjelölésre, ha nem leválasztható beágyazott derivatívát is tartalmaz.

A mérlegben a valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek a 'Kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek' soron belül az 'Egyéb kereskedelmi célú pénzügyi kötelezettségek' és a 'Derivatívák' sorokon kerülnek bemutatásra. Az 'Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek' soron mutatjuk ki a 'Kibocsátott értékpapírok'-at. A kamatot az eredménykimutatás 'Egyéb kamatjellelű ráfordítások' soron, a 'Nettó kamatbevétel'-ek között mutatjuk ki. A valós érték változásából eredő, kamatráfordítást nem tartalmazó nyereségek és veszteségek a 'Valós értékelés nettó eredménye' soron kerülnek bemutatásra. A felhalmozott valós érték változást az „Átfogó jövedelemben” kell megjeleníteni. Az átfogó jövedelemben felhalmozott összeg soha nem kerül átvezetésre az eredménybe, kivéve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kivezetése esetén.

Az átfogó jövedelemmel szemben elszámolt halmozott tételek a kötelezettségek eredeti hitelkockázati felárával számolt diszkontált jelenértéke és valós értéke közötti különbözetből adódnak. A kötelezettség eredeti kockázati felárral való jelenértékének számításakor a diszkontáláshoz használt ráta a kamatrátá (swap hozam) és eredeti kockázati felár összege. Az eredeti kockázati felár a kezdeti megjelenítéskor kerül megállapításra és a teljes hozam valamint a piacon megfigyelhető kamat (swap hozam) különbségét fejezi ki. A nettó jelenérték számításához használt kezdeti kockázati felár a teljes futamidő alatt változatlan marad. A kötelezettség hitelezési kockázatból eredő valósérték változása, amely az egyéb átfogó jövedelemmel szemben kerül elszámolásra, a futamidő kezdetét és végét jelentő két időpont között különbségként jelenik meg a hitelkockázat tekintetében. Az egyéb átfogó jövedelemben felhalmozott összeg a pénzügyi kötelezettségek diszkontált jelenértékének és valós értékének különbségéből származik.

Az eredménnyel szemben valóban értékelt kategorizálás akkor használatos, amennyiben olyan számviteli elszámolásból adódó eltéréseket szeretne semlegesíteni, illetve azok hatását jelentősen csökkenteni, amelyek az eszközök, illetve források eltérő értékeléséből adódnak, amelyek megjelenhetnek az eredmény eltérő elszámolásában is.

2022.12.31-én nem volt az Erste Hungary könyveiben eredménnyel szemben valós értékelésre kijelölt opció alapján értékelt jelzálogkötvény, mivel a jelzálogkötvény lejárt.

A jelzálogbankokra vonatkozó szabályozás szerint a kamatkockázat fedezése szükséges. Ez IRS-ek útján történik. Főszabályként az IRS-ek valós értéken, míg a kibocsátott kötvények amortizált bekerülési értéken kerülnek elszámolásra, ennek a számviteli elszámolásból adódó eltérésének a kiküszöbölését szolgálja az egyes jelzálogkötvények eredménnyel szemben valós értéken való értékelésre történő kijelölése.

Pénzügyi instrumentumok – egyéb bemutatandó tételek

25) A pénzügyi instrumentumok valós értéke

Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Az Erste Hungary-nél a valós érték meghatározása elsősorban külső adatforrásokon alapul. Azok a pénzügyi instrumentumok, amelyek valós értékének meghatározása a jegyzett piaci árak alapján történik főként a tőzsdén jegyzett értékpapírok, származékos termékek, és likvid tőzsdén kívüli (OTC) kötvények.

A pénzügyi beszámolóban szereplő azon eszközök és források valós értékét, melyek ára a pénzpiacon közvetlenül nem figyelhető meg, különböző értékelési technikákkal – ideértve a matematikai modellezést is – kerülnek árazásra. E modellek az elérhető piaci adatokból számolnak, megfigyelhető adatok hiányában pedig szakértői becslést alkalmazva kerül kiszámításra az érintett ügyletek valós értéke. Az értékelési modellekről, valós érték hierarchiáról, a pénzügyi instrumentumok valós értékéről szóló részletes bemutatás ezen pont további részében található. Az Erste Bankcsoport döntése alapján a tőzsdén kívüli származékos ügyletek valós érték számításakor nincs finanszírozási kockázati korrekció (Funding Valuation Adjustment, FVA).

A Bankcsoport a pénzügyi instrumentumok valós érték számítását rendszeres időközönként elvégzi.

Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Az értékelési modellek és paraméterek leírása

Az Erste Hungary olyan értékelő modelleket használ, amelyek belső tesztelésen estek át, az értékeléshez használt paraméterek (mint például kamatláb, árfolyam, volatilitás, hitelfelár) pedig független árforrásból származik.

Hitelek. Az IFRS 9 szabályozás gyökeresen megváltoztatta a hitelek számviteli klasszifikációját. Az SPPI (solely payments of principal and interest) tesztnek meg nem felelő hiteleket valós értéken kell értékelni. A hitelek valós értékének meghatározásához használt módszertan az egyszerű jelenérték számítás, ahol a várható pénzáramok egy olyan kamattal vannak diszkontálva, ami - annak érdekében, hogy konzisztens legyen a valós értékelés definíciójával, - tartalmazza a nem piaci kockázatokért felszámolt kamatprémiumot is. A hitelkockázatot a szerződéses pénzáramok korrekciója veszi figyelembe, ami tartalmazza az ügyfél várható csődvalószínűségét és az ehhez kapcsolódó veszteséget is. Ezeket a korrigált pénzáramok egy olyan effektív diszkontrátával vannak értékelve, amely már tartalmazza a többi kockázati és költség komponensét.

Értékpapírok. Egyszerű (fix és változó kamatozású) értékpapírok árazása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik, a diszkontgörbe megfelel az adott devizanemnek és elvárt felárnak. A felár korrekciót általában a kibocsátó felára határozza meg. Ha nincs az adott kibocsátóra elérhető görbe, akkor a felárat valamilyen proxy eszközből származtatható, figyelembe véve az eszköz profiljának a különbségét. Ha nincs elérhető közeli proxy, akkor a felár korrekció más információ alapján kerül becslésre beleértve a belső minősítésen és csőd-kockázat becslésen alapuló hitelfelárat, illetve szakértői becslést. Bonyolultabb értékpapírok esetében (pl.: opciós tulajdonságokkal rendelkező papírok, mint a visszahívható papírok kamatküszöbök, indexhez kötött stb.) a valós értéket a diszkontált pénzáram modellek és kifinomultabb modellezési technikák, beleértve az OTC derivatívák értékeléséhez használt modellek kombinálásával lehet meghatározni.

A nem kereskedési könyvi részvényeknél amennyiben van aktív piacon jegyzett ár, a valós értéket a jegyzett ár határozza meg. Más nem kereskedési könyvi részvény befektetéseknél a valós értéket sztenderd értékelési modellek határozzák meg, amelyek közvetlenül nem megfigyelhető paramétereket is tartalmaznak

Nem kereskedési részvénypozíciók: azoknak az instrumentumoknak, amelyeknek megfigyelhető az értéke valamilyen aktív piacon, a megfigyelhető ár alapján történik az értékelése. Nem megfigyelhető ár esetén a bankcsoport belső sztenderd értékelési módszertan alapján számolja ki a piaci értéket a modellben alkalmazott input paraméterek belső becslésével

OTC származtatott pénzügyi eszközök. A likvid piacokon kereskedett származtatott eszközök (pl.: kamatcsere ügyletek, opciók, deviza forwardok és opciók) értékelése sztenderd modellekkel történik. A modellek kalibrálása piaci árjegyzésekből történik (beleértve az impli-

kált volatilitásokat is.) Azokra az eszközökre, amelyeknél a piac kevésbé likvid, az adatok ritkább tranzakciókból származnak, vagy extrapolációs technikák kerülnek alkalmazásra.

Az OTC derivatívákra a partnerkockázatra hitelértékelési kiigazítás (credit valuation adjustment CVA) és a saját csőd kockázatra kötelezettségértékelési kiigazítás (debit valuation adjustment DVA) kerül alkalmazásra. A CVA esetében a kiigazítás alapja a minden derivatívának a várható pozitív értéke, illetve a partner hitelminősége. A DVA alapja a várható negatív érték és az Erste Hungary hitelminősége. Az Erste Csoport egy olyan megközelítést vezetett be, amelyikben a várható kitétségek modellezése opciós replikációs stratégián alapul. Azoknál a termékeknél, ahol az opciós replikáció nem alkalmazható, a kitétség Monte-Carlo szimulációs technikával kerül meghatározásra. A leginkább releváns termékekre és portfóliókra ez a két technika kerül alkalmazásra. A többi termék esetében a módszertan a piac érték és egy add-on összegéből áll elő. Azoknál a partnereknél, amelyeket nem kereskednek aktív piacon, a csőd valószínűségeket (PD) megállapítása belső PD-kből történik, a Közép Európai piacon jelenlévő likvid cégek csoportjából. A piaci alapú értékelések ezt alkalmazzák. Az Erste Hungary csőd valószínűségének értéke az Erste Hungary kibocsátásainak visszavásárlási szintjéből származik. Azokkal a partnerekkel, akikkel CSA szerződés van érvényben nincs CVA feltéve, hogy a küszöbérték immateriális.

A fent leírt módszertan alapján a felhalmozott CVA korrekció 178 millió forint volt (113 millió forint 2021-ben) és a teljes DVA korrekció 337 millió forint (47 millió forint 2021-ben).

Validáció és kontroll

A pénzügyi eszközök valós érték számításához kapcsolódó felelősség független a kereskedési egységektől. Ezen felül az Erste Bankcsoport létrehozott egy független validációs egységet hogy biztosítsa a felelősségi körök szétválasztását a modellezés, valós érték számítás és modell validációs feladatok között. A modellfejlesztéstől független modellvalidációs egység célja, hogy értékelje az alkalmazásra választott modellek szakmai megalapozottságát, a bemenő (piaci) adatok megfelelőségét és a modellkalibráció folyamatát.

Valós érték hierarchia

A valóban értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek az IFRS valós értéke hierarchiában három szintre vannak sorolva.

A valós érték hierarchia 1. szintje

A pénzügyi eszközök valós értéke az 1. szintre van besorolva, amennyiben azt aktív piacon azonos pénzügyi eszköz jegyzett követelése vagy kötelezettség árából van meghatározva. Pontosabban az értékelt valós érték megfelel az 1. szintnek, ha folyamatosan megfelelő gyakoriságú, volumenű és konzisztens árazású tranzakciók történnek.

Ez magában foglalja a tőzsdén kereskedett származtatott ügyleteket, (futures ügyleteket, opciókat), részvényeket, államkötvényeket és minden más kötvényt és alapot, amit magas likviditású aktív piacon kereskednek.

A valós érték hierarchia 2. szintje

Abban az esetben, ha az értékelés piaci jegyzésen alapul, de a korlátozott likviditás miatt (a rendelkezésre álló likviditási mutatók alapján) a piac nem minősül aktívnek, az eszköz a második szintre van sorolva. Ha nincs elérhető piaci ár, a valós értékelés piaci jegyzéseket használó értékelő modelleken alapul. Ha az értékelő modell minden jelentős bemeneti paramétere megfigyelhető piaci adaton alapul, akkor az eszköz a valós érték hierarchia 2. szintjéhez tartozik. A 2. szintű értékeléshez a hozamgörbék, hitelfelárak és implikált volatilitások a használt megfigyelhető piaci paraméterek.

Ebbe a kategóriába tartoznak az OTC derivatívák, kevésbé likvid részvények, kötvények és alapok.

A valós érték hierarchia 3. szintje

Néhány esetben a valós érték sem megfelelő gyakoriságú jegyzett piaci árból sem olyan értékelő modellekből nem határozható meg, amelyek kizárólag piacon megfigyelhető árakon alapulnak. Ezekben az esetekben azokat egyedi értékelő paramétereket, amelyek nem megfigyelhetőek a piacon, megfelelő piaci feltételezések alapján becsültek. Ha bármilyen nem megfigyelhető bemeneti paraméter az értékelési modell szempontjából szignifikáns, vagy a piaci árjegyzés ritkán van felülvizsgálva az eszköz a valós értékelési hierarchiában 3. szintűnek minősül. A 3. szintű értékeléseknél a megfigyelhető paramétereken túl tipikusan a historikus PD-k és LGD-ken alapuló hitelkockázati felárak tekinthetőek meg nem figyelhető paramétereknek. Ide sorolhatóak a kereskedett értékpapírok, részvények az IFRS 9 alatti valóban értékelt hitelporfólió és a jelzálog kötvények. Egy pénzügyi instrumentum valós érték hierarchiában történő átsorolása 1. szintről 2-es vagy 3-as szintre, illetve alacsonyabb szintekről magasabb szintre besorolása a fentebb leírt kritériumok megszűnése vagy az azoknak való megfelelés alapján történhet meg.

Az alábbi táblázat a valós értéken értékelt instrumentumok értékét mutatja be az értékelési módszerük valós érték hierarchia besorolása alapján:

Valós értéken értékelt instrumentumok valós érték hierarchia szint alapján

millió forintban	2021.12.31.				2022.12.31.			
	1. szint	2. szint	3. szint	Összesen	1. szint	2. szint	3. szint	Összesen
Eszközök								
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	11 993	70 049	50	82 092	1 098	220 144	162	221 404
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	82	55 452	-	55 534	50	140 615	142	140 807
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	11 911	14 597	50	26 558	1 047	79 528	20	80 595
Valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	-	-	-	-	-	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	-	-	273 713	273 713	831	-	313 997	314 828
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	-	1 611	1 611	831	-	1 977	2 808
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	-	1 206	1 206	-	-	700	700
Hitelek és előlegek	-	-	270 896	270 896	-	-	311 321	311 321
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	100 366	38 085	1 016	139 467	102 411	96 665	2 533	201 609
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	-	-	-	-	-	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	100 366	38 085	1 016	139 467	102 411	96 665	2 533	201 609
Eszközök összesen	112 359	108 134	274 779	495 272	104 340	316 809	316 692	737 841
Források								
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	110	41 589	-	41 699	- 43	- 124 830	-	-124 873
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	110	41 589	-	41 699	- 4	-124 830	-	-124 834
Kötelezettségek összesen	110	41 589	-	41 699	- 43	-124 830	-	-124 873

A pozícióknak a megfelelő szintekre történő besorolása a riportálási periódus végén történik.

A 3. szintre sorolt pénzügyi eszközök értékelési folyamata

Egy 3. szintű pénzügyi eszköz értékelése egy vagy több olyan szignifikáns bemeneti paramétert tartalmaz, ami közvetlenül nem figyelhető meg a piacon, ezért kiegészítő árelőző lépéseket kell tenni. Ebbe egyebek mellett beletartozik a releváns historikus adatok felülvizsgálata, és hasonló tranzakciókhoz viszonyítás. Ez szakértői becsléseket is tartalmaz. További részletek a használt bemeneti paraméterekről és az érzékenységvizsgálatról az alfejezetben találhatóak. A 3. szintű pénzügyi eszközök érzékenységvizsgálata és alkalmazott paraméterei a lenti táblázatban láthatóak.

Az alábbi tábla mutatja a 3. szinten belüli mozgásokat:

.

millió forintban	Eredményben elszámolt nyereség/vesztés		Átfogó jövedelemben kimutatott nyereség/vesztés	Vásárlás	Eladás	Rendezés	Level 3-ba átsorolás	Átsorolás Level 3-ból	Átsorolás	Árfolyam hatás		
	2022.01.01.	2022.12.31.										
Eszközök												
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	50	142	-	20	- 50	-	-	-	-	-	-	162
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	142	-	-	-	-	-	-	-	-	-	142
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	50	-	-	20	- 50	-	-	-	-	-	-	20
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	273 713	- 21 368	-	311 826	-	- 249 283	-	- 895	-	5		313 998
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1 611	357	-	10	-	-	-	-	-	-	-	1 978
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 206	9	-	374	-	-	-	- 895	-	5		699
Hitelek és előlegek	270 896	- 21 734	-	78 922	-	- 16 763	-	-	-	-	-	311 321
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	1 015	- 248	- 833	-	-	-	2 598	-	-	-	-	2 532
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 015	- 248	- 833	-	-	-	2 598	-	-	-	-	2 532
Eszközök összesen	274 778	- 21 474	- 833	311 846	- 50	- 249 283	2 598	- 895	-	5		316 692
Források												
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	- 1 030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 1 030
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	- 1 030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 1 030
Kötelezettségek összesen	-	- 1 030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	- 1 030

millió forintban	Ered- ményben elszámolt nyere- ség/veszte ség	Átfogó jövedelem- ben kimutatott nyereség/veszteség	Vásárlás	Eladás	Rendezés	Level 3-ba átsorolás	Átsorolás Level 3- ból	Átsorolás	Árfolyam hatás	
	2021.01.01.									2021.12.31.
Eszközök										
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	1 395	-	-	50	-	-	-	-	-	50
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	1 395	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hitelviszonyt megtes- tesítő értékpapírok	-	-	-	50	-	-	-	-	-	50
Eredményrel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszkö- zök	210 775	- 10 574	-	85 715	-	- 12 405	-	-	201	273 712
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumen- tumok	1 231	380	-	-	-	-	-	-	-	1 611
Hitelviszonyt megtes- tesítő értékpapírok	1 100	- 96	-	-	-	-	-	-	201	1 205
Hitelek és előlegek	208 444	- 10 858	-	85 715	-	- 12 405	-	-	-	270 896
Egyéb átfogó jövede- lemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	51	- 207	- 1	2 099	- 903	-	-	-	- 23	1 016
Hitelviszonyt megtes- tesítő értékpapírok	51	- 207	- 1	2 099	- 903	-	-	-	- 23	1 016
Eszközök összesen	212 221	- 10 781	- 1	87 864	- 903	- 12 405	-	- 1 395	178	274 778

A 3. szinten belüli pénzügyi eszközök a következő kategóriákba sorolhatóak:

Származtatott eszközök piaci értéke, ahol a hitelértékelési kiigazításnak (CVA) van materiális hatása, ami meg nem figyelhető paraméte-
reken alapul (a PD-k és LGD-k belső becslésén)

Illikvid kötvények, részvények és alapok, amelyeket nem jegyeznek aktív piacon, ahol vagy értékelő modelletek kell használni nem meg-
figyelhető változókkal (pl.: hitelfelárak) vagy olyan bróker jegyzéseket, amelyek nem sorolhatóak az 1. vagy 2. szintre

Hitelek, amelyek nem felelnek meg a szerződés szerinti pénzáram feltételnek.

A 3. szintű mérésnél alkalmazott nem megfigyelhető bemeneti paraméterek és érzékenységi vizsgálat

Abban az esetben, ha a pénzügyi eszköz valós értékének a mérése nem piacon megfigyelhető bemeneti paraméterekből történik, akkor
ezeket a paramétereket alternatív paraméterekkel is meg lehet állapítani. A mérleg elkészítéséhez olyan paraméterek használatára került
sor, amelyek a riport készítés idején aktuális piaci helyzetet tükrözik.

A 3. szintű méréseknél használt meg nem figyelhető értékelési paraméterek terjedelme

Pénzügyi eszközök	Instrumentum típus	Valós érték		Értékelési módszer	Jelentős, nem megfigyelhető bemeneti paraméterek	Nem megfigyelhető bemeneti paraméterek tartománya (súlyozott átlag)
		millió forintban				
2022						
Származékos ügyletek pozitív valós értéke	Swap-ok			Diszkontált cash flow és opciós modellek a CVA-val módosított lehetséges jövőbeli kitettség alapján	PD	-
					LGD	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Fix és változó kamatozású kötvények	-		Diszkontált cash flow	Hitelfelár	na
	Hitelek	208 444		Diszkontált cash flow	PD	0.03%-100% (1.62%)
					LGD	0.02%-100% (23.7%)

Pénzügyi eszközök	Instrumentum típus	Valós érték		Értékelési módszer	Jelentős, nem megfigyelhető bemeneti paraméterek	Nem megfigyelhető bemeneti paraméterek tartománya (súlyozott átlag)
		millió forintban				
2021						
Származékos ügyletek pozitív valós értéke	Swap-ok			Diszkontált cash flow és opciós modellek a CVA-val módosított lehetséges jövőbeli kitettség alapján	PD	-
					LGD	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Fix és változó kamatozású kötvények	1 206		Diszkontált cash flow	Hitelfelár	na
	Hitelek	270 896		Diszkontált cash flow	PD	0,10%-100% (2,22%)
					LGD	0,02%-98,88% (23,58%)

Termékenkénti érzékenység vizsgálat lehetséges alternatívák használatával

millió forintban	2021		2022	
	Valós érték változás		Valós érték változás	
	Pozitív	Negatív	Pozitív	Negatív
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	-	-	-	-
Eredménykimutatás	-	-	-	-
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	153	-243	97	-151
Eredménykimutatás	60	-121	35	-70
Egyéb átfogó jövedelem	93	-123	62	-81
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	161	-161	198	-198
Eredménykimutatás	161	-161	198	-198
Hitelek és előlegek	6 309	-16 186	6 158	-18 346
Eredménykimutatás	6 309	-16 186	6 158	-18 346
Összesen	6 623	-16 591	6 452	-18 695
Eredménykimutatás	6 530	-16 468	6 391	-18 614
Egyéb átfogó jövedelem	93	-123	62	-81

A fenti hatások mérésénél a legfontosabb a PD-k és LGD-k változása (a származtatott ügyletek CVA-jához). A PD és LGD növekedése (csökkenése) csökkenti (növeli) a vonatkozó valós értékeket. Pozitív korrelációs hatások a PD-k és LGD-k között nem kerültek figyelembe vételre az érzékenység vizsgálat során. Nem kereskedési könyvi részvényeknél a tőkeköltség számításánál használt bemeneti paraméterek önmagában vett növelése (csökkentése) alacsonyabb (magasabb) valós értéket eredményez.)

Az érzékenység vizsgálatok során a meg nem figyelhető bemeneti paramétereknek a következő lehetséges tartományát vizsgáljuk:

- értékpapíroknál a hitelfelárak esetében +100 bázispont és -75 bázispont
- részvényhez kapcsolódó eszközöknél az ár tartománya -10% és + 5%
- nem jegyzett részvényenél az ár tartománya -10% és 10%
- a származtatott eszközök CVA-jánál a PD felminősítés/leminősítés egy besorolással, illetve az LGD változása -5% és +10%
- hitelekénél a PD felminősítés/leminősítés 1%, az LGD -5% és +10% a hitelfelár +100 bázispont és -75 bázispont

Nem valós értéken nyilvántartott pénzügyi instrumentumok valós értéke:

2022 millió forintban	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell,		Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
				Level 2	Level 3	
Eszközök	3 554 071	3 206 484	577 289	413 796	2 215 398	
Kézpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	-	-	-	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 291 481	1 016 699	577 289	413 796	25 613	
Hitelek és előlegek	2 262 590	2 189 785	-	-	2 189 785	
Források	-4 442 781	-4 338 143	-	-204 631	-4 133 513	
Hitelintézetek által elhelyezett betétek (nem alárendelt)	-526 574	-479 268	-	-	-479 268	
Ügyfelek által elhelyezett betétek	-3 496 401	-3 496 625	-	-	-3 496 625	
Kibocsátott értékpapírok	-283 470	-231 404	-	-204 631	-26 774	
Hátrasorolt kötelezettségek	-136 336	-130 846	-	-	-130 846	
Pénzügyi garanciák és kötelezettségek						
Pénzügyi garancia	n/a	-966	-	-	-966	
Visszavonhatatlan kötelezettségek	n/a	5 696	-	-	5 696	

2021	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
millió forintban					
Eszközök	3 606 438	3 480 698	787 356	460 705	2 232 637
Készpénz	22 892	22 892	22 892	-	-
Pénzeszköz egyenértékesek ¹⁾	108 407	108 407	-	108 407	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 241 098	1 142 680	764 464	352 298	25 918
Hitelek és előlegek	2 234 041	2 206 719	-	-	2 206 719
Források	3 702 837	3 739 886	-	130 838	3 609 048
Hitelintézetek által elhelyezett betétek (nem alárendelt)	302 019	302 091	-	-	302 091
Ügyfelek által elhelyezett betétek	3 195 819	3 243 789	-	-	3 243 789
Kibocsátott értékpapírok	142 237	131 677	-	130 838	839
Hátrasorolt kötelezettségek	62 762	62 329	-	-	62 329
Pénzügyi garanciák és kötelezettségek					
Pénzügyi garancia	n/a	43	-	-	43
Visszavonhatatlan kötelezettségek	n/a	1 925	-	-	1 925

1) A 'Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek – Pénzeszköz egyenértékesek' sor látra szóló bankközi betéteket tartalmaz.

Az ügyfelekkel és pénzügyi intézményekkel szembeni hitelek és követelések valós értéknek számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásával történik figyelembe véve a kamat és hitelfelár hatásokat is. A kamat hatás a piaci kamatok mozgásán alapul, míg a hitelfelárak változásának az alapja belső kockázati számításoknál használt PD-k és LGD-k. A valós érték számításoknál a hitelek és követelések az értékelési mód, a hitelminősítés, lejárat és ország szerint homogén csoportokba lettek osztva.

Az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott értékpapírok valós értéke vagy közvetlen piaci jegyzésekből származnak vagy megfigyelhető bemeneti paraméterek (pl. hozamgörbe) alapján határozhatóak meg.

A betétek és más kötelezettségek valós értékének becslése figyelembe veszi a jelenlegi kamatkörnyezetet és a saját hitelfelárat. Ezek a pozíciók a 3. szinthez vannak sorolva. Szerződéses lejárat nélküli kötelezettségek (pl.: látra szóló betétek esetében a névérték képezi a valós érték minimumát).

Az amortizált bekerülési értéken értékelt kibocsátott kötvények és alárendelt kötelezettségek valós értéke – amennyiben elérhetőek - vagy piaci áron, vagy megfigyelhető piaci paramétereken alapul. Azoknál a kibocsátott kötvényeknél, amelyeknél nem érhetőek el piaci árjegyzések, a valós értéke számítása a jövőbeli pénzáramok diszkontálásából származnak. Az Erste Hungary saját hitelkockázatára vonatkozó felár korrekciónak az alapja a saját kibocsátások visszavásárlási szintje.

26) Fedezeti elszámolás

Az Erste Hungary-nek 2016 óta nincs fedezeti kapcsolatba bevont ügylete.

27) Nettó módon történő bemutatás

A pénzügyi eszközök és pénzügyi források egymással szemben történő realizálására és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettó módon történő megjelenítésére, akkor, és kizárólag akkor kerül sor, ha aktuálisan érvényesíthető törvényes jog értelmében lehetőség van a kimutatott összegek nettósítására és a nettó elszámolás szándéka fennáll, vagy lehetőség van az eszköz realizálására és a forrás egyidejű elszámolására

A lenti táblázatok tartalmazzák az összes visszavásárlási megállapodást, valamint minden származékos ügyletet, ahol ISDA megállapodás teszi lehetővé a nettó módon történő bemutatást.

2022:

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök - 2022

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	140 808	-	140 808	68 269	-	-	72 539
Összesen	140 808	-	140 808	68 269	-	-	72 539

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2022

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	124 834	-	124 834	68 269	-	-	56 565
Visszavásárlási megállapodások	140 660	-	140 660	-	-	161 153	- 20 493
Összesen	265 494	-	265 494	68 269	-	161 153	36 072

2021:

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi eszközök - 2021

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi kötelezettségekbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	55 534	-	55 534	22 044	-	-	33 490
Összesen	55 534	-	55 534	22 044	-	-	33 490

Nettósítás és beszámítási megállapodások tárgyát képező pénzügyi kötelezettségek - 2021

millió forintban	Bruttó összeg a mérlegben	A pénzügyi eszközökbe beszámított összegek	Nettó összeg a mérlegben	A mérlegben nem nettó módon bemutatott nettósítási és beszámítási megállapodások tárgyát képező ügyletek esetleges nettósítási hatásai			Nettó összeg beszámítási megállapodás alapján
				Pénzügyi instrumentumok	Kapott készpénz biztosíték	Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték	
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	41 699	-	41 699	22 044	-	-	19 655
Visszavásárlási megállapodások	20 566	-	20 566	-	-	20 251	316
Összesen	62 265	-	62 265	22 044	-	20 251	19 971

Az Erste Bank Hungary a visszavásárlási megállapodásokat és a nettósítási megállapodásokat alkalmazza a származékos és finanszírozási ügyletek hitelkockázatának csökkentésére. Ezek potenciális ellentételezési megállapodásoknak minősülnek. A nettósítási megállapodások olyan partnerek esetében relevánsak, amelyekkel szemben a Bank több származékos szerződéssel is rendelkezik. Ezek a megállapodások biztosítják a szerződések nettó elszámolását bármelyik fél fizetésekeptelensége esetén. A származékos ügyletek esetében a nettósítási megállapodások eredményeként elszámolt eszközök és kötelezettségek értéke a „Pénzügyi instrumentumok” oszlopban kerül bemutatásra. Ha a nettó készpénzes vagy nem pénzbeli pénzügyi biztosítékkal is biztosítják, ezek hatása a „Kapott készpénz biztosíték” és a „Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték” oszlopokban kerül bemutatásra.

A visszavásárlási megállapodások elsősorban finanszírozási ügyletek, amelyek értékpapírok eladását, majd egy későbbi előre meghatározott időpontban és előre meghatározott áron történő visszavásárlását jelentik. Az ügylet lényege, hogy az átadott értékpapír a kölcsönt nyújtó félnél marad és biztosítékként szolgál, amennyiben az adós nem tudja teljesíteni a kötelezettségeit. A visszavásárlási megállapodások nettósításának hatása a "Kapott nem pénzbeli pénzügyi biztosíték" oszlopban jelenik meg. A biztosíték az átadott értékpapírok valós értékén kerül bemutatásra. Abban az esetben, ha a biztosíték valós értéke meghaladja a visszavásárlási ügyletkez kapcsolódó követelés/kötelezettség könyv szerinti értékét, a kimutatott értéket a könyv szerinti értékre kell csökkenteni. A fennmaradó pozíció készpénzzel biztosítható. Az ilyen tranzakciókban részt vevő készpénz és nem pénzbeli fedezet felhasználása nem megengedett, amíg az biztosítékként van megjelölve.

28) Pénzügyi eszközök átadása - visszavásárlási tranzakciók és értékpapír-kölcsönzés

Visszavásárlás és fordított visszavásárlási megállapodások

A meghatározott jövőbeli dátumon történő visszavásárlási megállapodás keretében eladott értékpapírok nem kerülnek kivezetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból, mivel az Erste Hungary lényegében megtartja a tulajdonjoghoz kapcsolódó összes kockázatot és hasznot. Az ilyen tranzakciók „repó” vagy „eladási és visszavásárlási megállapodás” néven is ismertek. Az Erste Hungary marad a ked-

vezményezettje minden kamatnak vagy egyéb az értékpapírhoz kapcsolódó bevételnek a repó időtartama alatt. Ezeket a kifizetéseket figyelembe veszik a visszavásárlási ár meghatározásakor.

Az ügylethez kapcsolódó kapott pénzösszeg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban eszközként kerül kimutatásra, forrásként kimutatott visszaadási kötelezettséggel együtt az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek” soron belül a „Hitelintézetek által elhelyezett betétek” vagy „Ügyfelek által elhelyezett betétek” soron, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis hitel az Erste Hungary számára. Az eladási és visszavásárlási ár közötti különbséget kamatráfordításként kezeli az Erste Hungary és a „Nettó kamatbevétel” soron belül a „Kamatráfordítás” soron mutatja ki, alkalmazva az effektív kamatláb módszert. Az Erste Hungary által visszavásárlási megállapodás keretében átruházott pénzügyi eszközök benne maradnak az Erste Hungary pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásában a megfelelő soron, illetve az „Ebből fedezetként zárólva” alábontó sorokon külön kiemelve. Értékelésük az adott pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás sorra vonatkozó szabályok alapján történik.

Ezzel szemben, a meghatározott későbbi dátumon történő újraeladásra vonatkozó megállapodás keretében vásárolt értékpapírok nem szerepelnek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban. Az ilyen tranzakciók „fordított visszavásárlási megállapodás” néven is ismeretek. A kifizetett ellenértéket a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban a „Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek” vagy „Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek” sorban szerepelnek, amely tükrözi a tranzakció gazdasági tartalmát, vagyis hogy az Erste Hungary által nyújtott hitel. A vételár és az újraeladási ár közötti különbség elszámolása az effektív kamatláb módszer alkalmazásával, kamatbevételeként történik, és a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Kamatbevétel” soron jelenik meg.

Értékpapírok kölcsönzése és kölcsönvétele

Az értékpapírok kölcsönzésével kapcsolatos tranzakciók során a kölcsönadó átruházza az értékpapírok tulajdonjogát a kölcsönvevőre azzal a feltétellel, hogy a kölcsönvevő egy megállapodás szerinti kölcsönzési futamidő végén visszaszármaztatja azonos típusú, minőségű és mennyiségű instrumentumok tulajdonjogát és a kölcsönzés időtartama által meghatározott díjat fizet. A „fordított visszavásárlási” megállapodásokhoz hasonlóan, az értékpapírok értékpapír-kölcsönzés útján partnerekre való átruházása nem eredményez kivételest, kizárólag akkor, ha a tulajdonjogával együtt járó lényegében minden kockázatot és hasznot is átruházzák. A kölcsönvett értékpapírok nem kerülnek feltüntetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, kivéve, ha azt követően harmadik félnek eladásra kerül.

millió forintban	2021		2022	
	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke	Átadott eszközök könyv szerinti értéke	Kapcsolódó kötelezettségek könyv szerinti értéke
Visszavásárlási megállapodások	8 118	7 186	120 241	85 625
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	8 118	7 186	120 241	85 625
Összesen	8 118	7 186	120 241	85 625

Az átadott pénzeszközök közé kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak. Az átadott pénzügyi eszközök teljes összege a pénzügyi eszközök könyv szerinti értékét képviseli a megfelelő mérlegpozíciókban, amelyeket a fogadó félnek joga van eladni vagy megterhelni. Az amortizált bekerülési értéken értékelt visszavásárlási ügyletből származó kötelezettségek, kölcsönzött pénzeszközök visszafizetéséről szóló kötelezettséget képviselnek.

Az alábbi táblázat tartalmazza az átadott eszközök, valamint a kapcsolódó kötelezettségek valós értékét.

millió forintban	2021			2022		
	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció	Átadott eszközök piaci értéke	Kapcsolódó kötelezettségek piaci értéke	Nettó pozíció
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	7 199	7 186	- 13	83 524	85 625	2 101
Összesen	7 199	7 186	- 13	83 524	85 625	2 101

Az Erste Hungary által eladási és visszavásárlási megállapodások keretében kapott és átadott eszközök értékpapirokból állnak.

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségről és veszteségről a 9. „Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereségek/veszteségek” című megjegyzés tartalmaz információt.

29) Biztosítéku szolgált pénzügyi eszközök

A következő eszközök kerültek biztosítékként zárolásra az Erste Hungary kötelezettségeihez kapcsolódóan:

millió forintban	2021	2022
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	424 134	480 853
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	221 874	218 936
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	202 260	261 917
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	10 820	12 353
Összesen	434 954	493 206

A biztosítéku szolgált pénzügyi eszközök közé hitelkövetelések, kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok tartoznak.

Az adott biztosítékok visszavásárlási megállapodásokhoz, származékos ügyletekhez, kártya tranzakciókhoz és refinanszírozási ügyletekhez kapcsolódnak.

Az ügyfeleknek nyújtott hitelek és követelések refinanszírozott jelzáloghiteleket tartalmaznak, melynek értéke 2022-ben 148 238 millió forint értékben (2021-ben 188 867 millió forint), valamint a Magyar Nemzeti Bankkal kötött növekedési hitel program keretében KKV-nak nyújtott hiteleket tartalmaznak, melynek értéke 2 615 millió forint (3 191 millió forint 2021-ben).

A fenti kategória emellett még származékos ügyletekhez és kártya tranzakciókhoz kapcsolódó az Erste Hungary által elhelyezett betéteket is tartalmaz.

30) Értékpapírok

millió forintban	2021					2022				
	Amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök	Pénzügyi eszközök			Egyéb átfogó eredmény-nyel valós értéken értékelt eszközök	Amortizált bekerülési értéken értékelt eszközök	Pénzügyi eszközök			Egyéb átfogó eredmény-nyel valós értéken értékelt eszközök
		Kötelezően való értéken értékelt eszközök	Valós értéken értékelt-ként megjelölt eszközök	Valós értéken értékelt-ként megjelölt eszközök			Kötelezően való értéken értékelt eszközök	Valós értéken értékelt-ként megjelölt eszközök	Valós értéken értékelt-ként megjelölt eszközök	
Kötvények és egyéb kamatozó értékpapírok	1 241 098	18 687	1 206	-	139 467	1 291 481	80 046	699	-	201 608
Tőzsdén jegyzett	1 227 266	11 997	-	-	139 467	1 223 321	69 426	699	-	198 021
Tőzsdén nem jegyzett	13 832	6 690	1 206	-	-	68 160	10 620	-	-	3 587
Részvények és egyéb részesedések	x	7 871	1 611	x	-	x	550	2 809	x	-
Tőzsdén jegyzett	x	7 871	-	x	-	x	550	-	x	-
Tőzsdén nem jegyzett	x	-	1 611	x	-	x	-	2 809	x	-
Összesen	1 241 098	26 558	2 816	-	139 467	1 291 481	80 596	3 508	-	201 608

Kockázatkezelés

31) Kockázatkezelési politika és stratégia

Kockázatkezelési politika és stratégia

A bankok központi feladatai közé tartozik a tudatos és professzionális kockázatmenedzsment. A megfelelő kockázatkezelési irányelvek és stratégia elengedhetetlen a pénzügyi egészség működéséhez.

Az Erste Hungary egy előrettekintő és az üzleti, illetve a kockázati profilnak megfelelő kockázatkezelési keretrendszert fejlesztett ki. A kockázatkezelési stratégia szinkronban van az üzleti stratégiával, miközben figyelembe veszi a külső környezet tervezett üzleti és kockázati működésre gyakorolt hatását.

A kockázatkezelési stratégia leírja a mindenkori kockázati profilt, meghatározza a kockázatkezelési alapelveket és a stratégiai célkitűzéseket a fő kockázati típusokra. Biztosít stratégiai határértékeket a szignifikáns pénzügyi és nem-pénzügyi kockázattípusokra, ahogy ezt megfogalmazza a Kockázati Értékelés (RMA). A kockázati stratégia kivitelezése egy pontosan definiált struktúrában zajlik. Ez magában foglalja a kockázattudatosság és további metrikák monitorozását, illetve a határérték túllépések esetén az eskalációs folyamatokat.

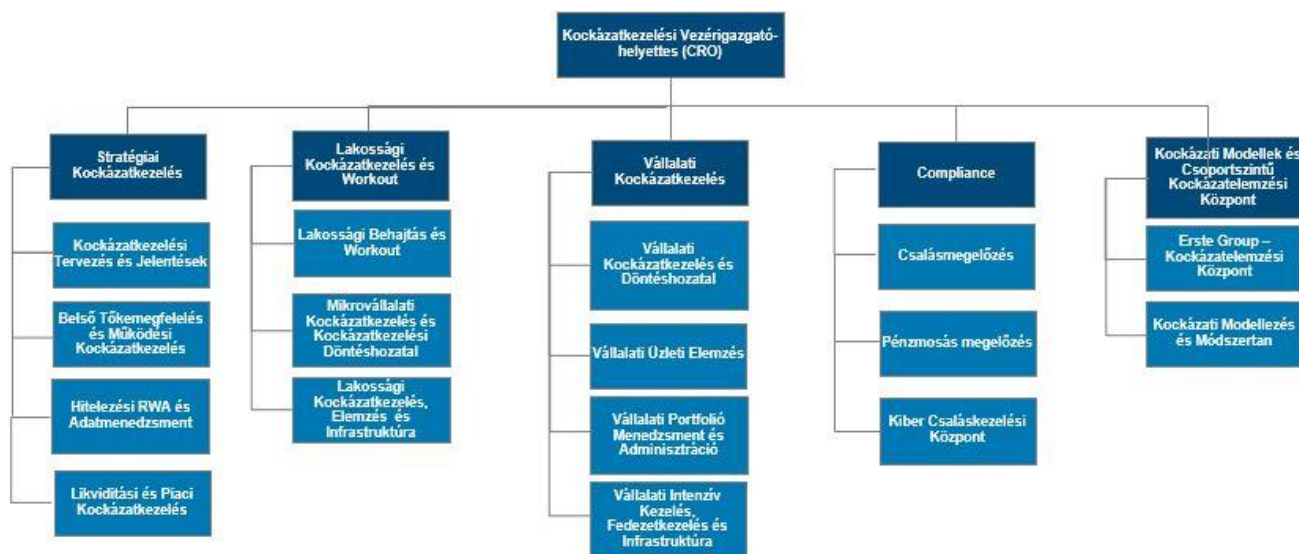
A Bank az Európai Parlament és a Tanács hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU rendelet 434. cikkében, valamint az 575/2013/EU rendelet módosításáról szóló 876/2019 rendeletben foglalt közzétételi előírásokra vonatkozóan az Erste Hungary az internetet választotta a közzététel módjaként. Részletesebb leírás található az Erste Bank honlapján: <https://www.erstebank.hu/hu/ebh-nyito/bankunkrol/erste-bank-hungary-zrt/vallalatiranyitas/hivatalos-kozvetetelek>.

Kockázatkezelési szervezet felépítése

A kockázatkezelés egyértelmű szervezeti struktúráján keresztül valósul meg, amelyhez meghatározott szerepek, felelőségek, delegált jogkörök és kockázati limitek tartoznak. A kockázatkezelési szervezeti egységek teljesen elkülönülnek az egyes üzleti területektől. A Kockázatkezelési Vezérigazgatóhelyettesi területen 2022-ben az egyetlen változás a Biztonságmenedzsment terület átkerülése volt az Informatikai és Operációs Vezérigazgató-helyettesi területre.

A multifunkciós felügyelet (a különböző szakmai területek együttes részvételének) biztosítása érdekében a Kockázatkezelési Bizottságon (RGC) mellett a Bank belső bizottságai is együttműködnek a hatékony döntéshozatali folyamatban. A bizottságok feladata a kockázatkezelés, a kapcsolódó alapelvek, a kockázati stratégia kialakítása és annak az üzleti stratégiával történő összehangolása, nyomon követése, monitorozása, valamint a kockázattudatosság növelése. A bizottságok fő céljai közé tartozik a kölcsönös koordináció megvalósítása a vállalati és lakossági hitelezési tevékenységek, a belső vezetői, valamint a kockázatellenőrzési, megfelelési (compliance) és belső ellenőrzési funkciók között.

A kockázatkezelési terület szervezeti felépítését az alábbi ábra szemlélteti:

Kockázatkezelési rendszer

A Bank annak biztosítása érdekében, hogy a kockázatkezelési rendszer az intézmény profiljával és stratégiájával összhangban álljon, egy átfogó Integrált Kockázatértékelési (a továbbiakban: ERM) keretrendszert implementált, amely a kockázatkezelési szabályzatokban került rögzítésre. Ennek a keretrendszernek a fő komponensei a következők:

- a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS);
- portfólió és kockázati elemzések beleértve a Kockázati Értékelést (RMA), kockázati koncentráció menedzsmentet és stressz tesztelését
- a Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC);

A fent említett Integrált Kockázatértékelési keretrendszer elemein túl a Bank kockázatkezelési területe az alábbi funkciókat is ellátja:

- Kockázattervezés és előrejelzés;
- Helyreállítási és szanalási terv készítése;
- Kockázati jelentéskészítéskészítés.

A Bank alapvető célja, hogy a stratégiai céljait prudens és kockázattudatos módon valósítsa meg. A Bank kockázatkezeléssel kapcsolatos alapelveit a Kockázati Stratégiájában fekteti le. Az Erste Hungary proaktív kockázatkezelési és kontroll rendszere illeszkedik az üzleti és kockázati profiljához. A rendszer alapja a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS), amely összhangban van a kockázatok és trendek korai felismerésére és menedzselésére fókuszáló Kockázati Stratégiával. Ezen túl a hatékony és eredményes kockázatkezelési célok elérése érdekében a Bank kockázatkezelési és kontroll rendszerét a külső – és különösen a felügyeleti – elvárásoknak való megfelelés alapján alakította ki. Az Erste Hungary kockázati stratégiáját és kockázatvállalási hajlandóságát az éves tervezési folyamaton keresztül állítja be. Ez a folyamat biztosítja a kockázatok, a limitrendszer, a tőke, a likviditási, valamint a teljesítménybeli célok megfelelő összehangolását.

A Bank mindig is kiemelt hangsúlyt fektetett a megbízható kockázati kultúrára. Ennek keretében minden munkavállalótól elvárt a proaktív viselkedés és az erős kockázatkezelési kultúrához való hozzájárulás. Az egyéni viselkedés és döntéshozatal tekintetében a személyi integritás és magas szintű szakmai színvonal elengedhetetlen.

Kockázatvállalási Hajlandóság

Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS)

A Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) kifejezi azt a maximális kockázati szintet, amelyet a Bank hajlandó vállalni üzleti céljai elérése érdekében, és a kockázati limitrendszer implementálásához is kiindulási pontként szolgál. A kockázati étvágy így alapvető része a tervezési folyamatnak, iránymutatást ad a fő kockázati mutatók tűrőhatárai és a kockázatkezelés fő elveinek tekintetében. Megszabja a limitek és célok felállításának határait, és kulcsfontosságú inputként szolgál az éves stratégiai tervezési folyamathoz, egységes egészsként kezeli a tőke, likviditás és a kockázat - megtérülés dimenzióit.

2022 első negyedében az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság jóváhagyta, illetve az Ügyvezetőség tudomásul vette az EBH RAS 2022-ben foglaltakat. 2022 második felében az EBH RAS időközi felülvizsgálata megtörtént az illetékes vezetői testület jóváhagyásával.

Portfólió és kockázati elemzés

Az Erste Hungary dedikált infrastruktúrát, rendszereket és folyamatokat használ a portfólión belüli kockázatok aktív azonosítására, mérésére, ellenőrzésére, jelentésére és kezelésére. A portfólió- és kockázatelemzési folyamatok célja a kockázatok számszerűsítése, minősítése és megvitatása annak érdekében, hogy időben felhívják a menedzsment figyelmét.

Kockázati Értékelés (RMA)

A Kockázati Értékelés (RMA) a kockázatok azonosítását és a kockázatok materialitásának meghatározásához szükséges módszertant és vizsgálatot tartalmazza. A kockázati értékelés fő célja a materiális kockázatok azonosítása és értékelése, következésképpen pedig az Erste Hungary kockázati profiljának elemzése. A fő eredmények alapját képezik a Kockázatvállalási Hajlandósági Nyilatkozat (RAS) limitrendszerének, figyelembe vételre kerülnek a kockázatkezelési keretrendszer elemeinek tervezésekor, valamint az átfogó stresszteszt során a forgatókönyvek kiválasztásánál.

Kockázati koncentráció-elemzés

Az Erste Hungary elemzési folyamatot vezetett be a kockázati koncentrációk azonosítására, mérésére, ellenőrzésére és kezelésére. Ez a folyamat elengedhetetlen az Erste Bank Hungary hosszú távú életképességének biztosításához, különösen a kedvezőtlen üzleti környezet és a nehéz gazdasági körülmények között. A kockázati koncentráció-elemzés eredménye emellett hozzájárul az RMA-n belüli lényeges kockázatok azonosításához és az Erste Hungary limitrendszerének beállításához/kalibrálásához.

Stressz Tesztek

A Bank a kockázatkezelési keretrendszer részeként évente - a szabályozói stressz-tesztelésen túl - végez saját hatásbecsléseket is, amely a Bank konszolidált portfólióján az egyes kockázattípusok mentén felméri ellenálló képességét a különböző stressz helyzetekben. Az alkalmazott scenáriók a lehetséges makrogazdasági/üzleti sokkokat foglalják magukba, a megfelelő döntési fórum résztvevőinek elfogadása után. A stressz-tesztelés továbbá kiegészítésre kerül adott célspecifikus érzékenység-vizsgálatokkal, a Bank által készített eszközök segítségével. Az elemzés által feltárt eredmények szerves részei a Bank kockázati stratégiájának, és a Bank kockázati étvágyának egyik kiindulópontjai.

A bank különös figyelmet fordít a problémás portfólió újratermelődésének megakadályozására és a korábban keletkezett nemteljesítő portfólió leépítésére.

Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC)

A Kockázatviselési Képesség Számítás (RCC) keretén belül rendszeresen megtörténik minden lényeges kockázat számszerűsítése, összesítése és összehasonlítása a rendelkezésre álló tőkével, illetve a kockázatvállalási hajlandóságban felállított limitekkel. A kalkuláció eredménye és értékelése a vezetőség számára készített rendszeres riportok részét képezi, támogatva a felsővezetést a döntéshozatali folyamatok során, a prudens kockázatvállalás és a kockázati limiteknek történő megfelelés érdekében. Az értékelés során kapott megállapításokat a kockázatkezelési gyakorlatok javítására és a kockázatok további mérséklésére használja a Bank.

A Kockázatviselési Képesség Számítása (RCC) leírja a 2. pillér szerinti tökemegfelelés számításának módszertanát. Az 1. pillér szabályozói nézetével szemben az RCC az 1+ pillér megközelítésének gazdasági szemléletén alapszik, feltételezve az Erste Bank működésének folytonosságát, ahogy azt az MNB ICAAP útmutatója is elvárja, és meghatározza, hogy az Erste Bank Hungary rendelkezik-e elegendő

tőkével az összes releváns kockázattal szemben. Ezzel az 1+ pilléres megközelítéssel az Erste Bank Hungary növeli a hatékonyságot és biztosítja az összehasonlíthatóságot az 1. pillér szerinti számításokkal. Az RMA eredményei alapján a tőkeszükséglet kiszámításra kerül a materiális kockázattípusok esetében, az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság jóváhagyásával. A gazdasági tőkeszükségletet ezután összehasonlításra kerül a belsőleg rendelkezésre álló tőkével (fedezeti potenciál), hogy a Bank a 2. pilléres kockázatai fedezve legyenek. Mind a gazdasági tőke, mind a fedezeti potenciál az Erste Bank Hungary, mint anyavállalat CRR szerinti konszolidációs körére vonatkozóan az IFRS számviteli standardok alapján kerül kiszámításra.

Az 1. pillér kockázat típusai (hitel-, piaci és működési kockázatok) mellett a gazdasági tőkében kifejezetten figyelembevételre kerül a banki könyvi kamatkockázat, valamint további hitelkockázati típusok, például a koncentrációs kockázat, a kiemelten kezelt kockázatos portfólió, valamint az üzleti kockázat egy éves időtávon és 99,92% -os megbízhatósági szint mellett. A gazdasági tőke kiszámításához az Erste Bank Hungary lehetőség szerint kockázatterzékenyebb, fejlettebb módszereket alkalmaz, amelyek a Bank egyedi kockázati profiljához, illetve egyedi kockázati kitétségeinek sajátosságaihoz igazodnak. A kockázatok közötti diverzifikációs hatások nem kerülnek figyelembevételre, ami a Bank körültekintő megközelítését tükrözi, hogy elegendő belső tőkét tartson fenn azokban az időkben, amikor a kockázatok közötti összefüggések jelentősen megváltozhatnak (például stressz idején). A gazdasági tőkekövetelmények legnagyobb részét a hitelkockázat adja, amely 2022 végén a teljes gazdasági tőkeszükséglet 65,3% -át teszi ki.

A 2. pillér kockázatainak / nem várt veszteségeinek fedezéséhez szükséges belső tőke vagy fedezeti potenciál kiszámítása az 1. pillér megközelítésén alapszik. Ugyanis a CRR és a CRR II (az 575/2013/ EU rendelet és az 575/2013/ EU rendelet módosításáról szóló 876/2019/ EU rendelet) szabályozói szavatolótőkét a belső tőkekomponensekkel korrigálják, amelyek tükrözik a gazdasági szemléletet (pl. az éves nyereség (ha ez még nem került figyelembevételre az 1. pillér tőkéjében), a 2. pillér IRB várható veszteség többlete / hiánya, stb.).

A fedezeti potenciálnak elegendőnek kell lennie a 2. pillérből származó kockázatok / nem várt veszteségek elnyeléséhez, amelyek a Bank működéséből erednek (normál és stressz), amint azt az EBH kockázati étvágya tükrözi az EBH gazdasági tőke megfelelésére és stresszelt tőke megfelelésére vonatkozó limitek meghatározása révén. 2022 végén a gazdasági tőkeszükséglet a rendelkezésre álló fedezeti potenciál 73,1%-a volt.

Az Ügyvezetőséget, a Kockázatkezelési Bizottságot, az Igazgatóságot és a Felügyelő Bizottságot negyedévente tájékoztatják az ICAAP tőke megfelelés eredményeiről az EBH ICAAP jelentésén keresztül. Az ICAAP jelentés tartalmazza a kockázati profil alakulását, a rendelkezésre álló tőkét (fedezeti potenciál), a stresszhelyzetekben bekövetkező potenciális veszteségek figyelembevételét, a kockázati korlátok kihasználtságának mértékét és a tőke megfelelés általános állapotát, továbbá felvázolja a kockázati profil alakulását a kockázati étvágy mellett.

Kockázati Jelentéskészítési rendszerek

A kockázatkezelési és a riportolásért felelős szakmai egységek együttműködése, és a vezetői jelentéskészítő rendszerek által biztosított információ gondoskodik arról, hogy a Vezetőség átfogó képet kapjon a Bank kockázati pozíciójáról.

A Bank rendszeresen készít jelentéseket kockázati pozíciójával összefüggésben a kockázati kitétségről, az első és második pilléres tőke helyzetének aktuális és jövőbeli alakulásáról, a felügyeleti és belső átfogó stressz tesztek eredményeiről, a likviditási és piaci kockázati profilról, illetve a kockázati koncentrációkról, melyeket a döntéshozó testületek és bizottságok megvitatnak és jóváhagyhatnak (az Igazgatóság, az Ügyvezetőség, a Felügyelő Bizottság, a Kockázatkezelési Bizottság és az egyéb kockázati bizottságok).

Kockázati tervezés és előrejelzés

A Bankon belül a kockázatkezelés felelőssége magában foglalja a megbízható kockázattervezési és előrejelzési folyamatokat, egyaránt figyelembe véve a portfólió és a gazdasági környezet változásait. A kockázatkezelés által megállapított előrejelzések a Bank kapcsolódó területeivel - különösen a Kontrolling, a Pénzügy és Számviteli és Eszköz-Forrás Menedzsment területekkel, illetve a Stratégiai / Vállalati / Lakossági Kockázatkezeléssel - való szoros együttműködés eredményei, amelynek során értékelésre kerül:

- a várható portfólióminőség és értékvesztés szintek
- a kockázattal súlyozott eszközökkel való gazdálkodás és a tőke megfelelés biztosítása
- a szervezeti egységek, üzletágak és szegmensek felé történő tőkeallokáció
- a likviditási és kamatkockázati profil előrejelzése

Az ICAAP-ből és az ellenőrzési folyamatokból származó megállapítások felhasználásra kerülnek a tőkeallokáció során, ahol a Bank figyelembe veszi a kockázat - megtérülés szempontjait is.

Helyreállítási és szanalási tervek

A Hpt. 114.§ értelmében az Erste Hungary-nek helyreállítási tervet kell készítenie a lehetséges válsághelyzetekre. A Bank 2022-ben egy felülvizsgált Helyreállítási tervet nyújtott be a Felügyelethez.

A Helyreállítási terv lehetőségeket vázol fel a tőkeerő és pénzügyi életképesség helyreállításának arra az esetére, ha az Erste Hungary súlyos gazdasági stressz alá kerülne. A terv potenciális lehetőségeket határoz meg a Bank tőke,- és likviditási forrásainak helyreállítására, melyek célja az egyéni és piaci stresszt tartalmazó forgatókönyvbeli helyzet kezelése. A tervben leírt helyreállítási irányítás biztosítja a helyreállítási helyzetek időben történő azonosítását és megfelelő kezelését. Ezenkívül az EBH Helyreállítási Terv értékelése és a közel-múltban tárgyalt, a teljes helyreállítási kapacitás értékelése része a felügyeleti felülvizsgálati és értékelési folyamatnak (SREP). Fontos annak bemutatása, hogy súlyos stressz esetén, amely közel áll a fizetéseképtelenséget okozó vagy valószínűleg fizetéseképtelenséget okozó helyzethez, elegendő helyreállítási kapacitás álljon rendelkezésre.

Az Erste Bank Hungary együttműködik a szanalási hatóságokkal a helyi és uniós szabályozáson alapuló szanalási tervek kidolgozásában. A Szanalási Kollégium keretében hozott közös döntés alapján az Erste Group 2020 áprilisában értesítést kapott a preferált országok közötti „többablakos” (MPE) szanalási stratégia alkalmazásáról, ugyanakkor egy országon belül az „egyablakos” (SPE) szanalási stratégia alkalmazandó. Ennek eredményeként a magyar Erste Csoportra is a „többablakos” (MPE) stratégia érvényesíthető az Erste Groupon belül.

A bankok helyreállítási és szanalási irányelve (BRRD) bevezette a szavatoló tőkére és leírható vagy átalakítható kötelezettségekre vonatkozó minimumkövetelményt (MREL), amelyet - az Erste esetében az MPE szanalási stratégia miatt - a szanalási csoport szintjén kerül meghatározásra. Az MREL követelmény közös döntése alapján MREL többlet esetében bejelentés napjától kötelező, míg MREL hiány esetén azonban a követelmény az átmeneti időszak végén válik kötelezővé, de legkésőbb 2023 végén. Az MREL követelményt a szavatoló tőke és leírható vagy átalakítható kötelezettségek összegeként fejezik ki, a teljes kötelezettség és szavatolótőke (TLOF) százalékában kifejezve.

Az MREL követelmény lehetséges változásai az Erste Bank Hungary finanszírozási tervében tükröződnek az MREL és az alárendeltségi célok betartásának biztosítása érdekében.

32) Szavatoló tőke és a magyarországi tőkekövetelményeknek való megfelelés

Szabályozói követelmények

Az Erste Bank Hungary 2014. január 1-je óta a tőkekövetelmény-rendelet (CRR, 575/2013/EU rendelet) és a tőkekövetelmény-irányelv (CRD IV, irányelv 2013/36/EU) szerint számítja ki a szavatoló tőkét és a tőkekövetelményeket. Mind a CRD IV, mind a CRD V a magyar hitelintézeti törvényen keresztül került átültetésre a nemzeti jogba.

Az Erste Bank Hungary a CRR-ben, a hitelintézeti törvényben és az Európai Bankhatóság (EBA) által kibocsátott technikai standardokban meghatározott valamennyi követelményt alkalmazza szabályozási célokra és a felügyeleti információk nyilvánosságra hozatalára.

Emellett a hitelintézeteknek a Felügyeleti Felülvizsgálati és Értékelési Folyamatban (SREP) meghatározott tőkekövetelményeket is teljesíteniük kell.

Számviteli alapelvek

Az Erste Bank Hungary által közzétett pénzügyi és szabályozási adatok IFRS-en alapulnak. Az elszámolható tőkeelemek az IFRS szerint elkészített mérlegből és eredménykimutatásból származnak. Az Erste Bank Hungary konszolidált szabályozói adatainak egységes zárónapja a tárgyév december 31. napja.

Konszolidált szavatolótőke

A CRR szerint a szavatoló tőke Elsődleges alapvető tőkéből (CET1), Kiegészítő alapvető tőkéből (AT1) és Járulékos tőkéből (T2) áll. A tőkeelemek meghatározásához az egyes tőkeelemeket – az összes szabályozói levonás és szűrő alkalmazása után – a teljes kockázati kitettségértékhez viszonyítva veszik figyelembe.

A tőkepuffer követelmények a tőkefenntartási pufferkövetelményre, az anticiklikus tőkepuffer-követelményre, az egyéb rendszerszinten jelentős hitelintézetekre vonatkozó tőkepuffer-követelményre (O-SII) és a rendszerkockázati tőkepuffer-követelményre vonatkoznak. Minden tőkepuffert teljes egészében CET1 tőkével kell fedezni, és a teljes kockázati kitéttiségértékhez kell viszonyítani.

A közzétett szavatoló tőke tételeket belső tőkekezelési célokra is felhasználják. Az Erste Bank Hungary a tőkekövetelményeket a beszámolási időszakban végig teljesítette. A szabályozói minimum tőkeadatokat a tőkepufferekkel együtt 2022. december 31-én

- 7.13% a CET1 tőke esetében (4.5% CET1, + 2.5% tőkefenntartási puffer, +0.125% O-SII puffer és,
- 8.63% a Tier1 tőke esetében (CET1 és AT1 összege) és
- 10.63% a teljes szavatoló tőke esetében.

Az intézményeknek a minimális tőkeadatokon és a tőkepuffer-követelményeken túl a Felügyeleti Felülvizsgálati és Értékelési Folyamatban (SREP) meghatározott tőkekövetelményeket is teljesíteniük kell. 2023-ban a kombinált tőkepuffer-követelmények és így a minimum tőkekövetelmények növekedése várható. Ez az O-SII és az anticiklikus puffer magasabb követelményéből ered.

Az Erste Bank 2022 és 2021 során teljes mértékben megfelelt a vele szemben támasztott minden külső tőkekövetelménynek. A Tier 1 tőke levonásai a 2022-re vonatkozó végleges szabályozói adatok alapján kerültek kiszámításra.

millió forintban	2021	2022
Tier 1 tőke levonások előtt	454 054	447 379
Levonandó tételek a Tier 1 tőkéből (-)	23 975	27 939
Tier 1 tőke levonások után	430 079	419 440
Tier 2 tőke	70 590	146 562
Szavatoló tőke	500 669	566 002
Kockázat alapján súlyozott eszközök (hitelezési kockázat alapján)	1 582 272	1 904 510
Hitelkockázat tőkekövetelménye	126 582	152 361
ebből IRB módszer alapján	116 865	142 204
ebből standard módszer alapján	9 717	10 156
Piaci kockázat tőkekövetelménye	530	1 107
ebből egyszerű módszer alapján kalkulált	530	1 107
ebből hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	474	1 103
ebből tőkeinstrumentumok	56	4
Egyéb tőkekövetelmény a hitelezési értékelési különbözetre vonatkozóan	934	2 676
Működési kockázat tőkekövetelménye	45 271	52 118
Tőkekövetelmény alapja	2 166 451	2 603 271
Tőkekövetelmény összesen	173 316	208 262

33) Hitelezési kockázat: hitelkockázat felülvizsgálata és monitoring

Hitelkockázati stratégia

2022-ben a vezetőség figyelme a kibontakozó orosz-ukrán konfliktusra irányult, amely komoly fenyegetést jelent az európai, de a globális gazdaságra is. Az Erste Bank Hungary közvetlenül nem érintett. Ennek ellenére számos ad hoc kockázatkezelési gyakorlat került elvégzésre, a tőkehelyzetre és kockázati profilra gyakorolt közvetett hatás értékelése, aktív irányítása és mérséklése érdekében. Minden stressz forgatókönyv kezelhető hatással lenne az Erste Bank Hungary kockázati profiljára, minden tőkemutatót a limitek felett tartva.

A környezeti, társadalmi és kormányzati (ESG) kockázatok továbbra is az egyik legfontosabb prioritás maradt 2022-ben is. A kockázatkezelés középpontjában a szabályozási követelményeknek és elvárásoknak való megfelelést célzó kezdeményezések előrehaladása állt, mint például a szénlábnyom-számítás fejlesztése, a kiemelt ágazatokban használt dekarbonizációs célok kitűzése szolgáló módszertanok fejlesztése, az RMA és jelentési rendszer fejlesztése, valamint a klíma- és környezeti kockázatok beépítése a hitelkockázati folyamatokba.

Hitelkockázat-kezelési módszerek

A hitelezési kockázat az Erste Bank Hungary hagyományos hitelezési és befektetési tevékenységéből adódik.

Az operatív hitelezési döntéseket a Lakossági Kockázatkezelés és a Vállalati Kockázatkezelés hozza meg.

A lakossági, vállalati, ingatlan projekthitel portfóliókhoz tartozó hitelezési kockázatok kezelésekor a Bank gondoskodik a szabályozói előírásoknak megfelelő kockázatkezelési gyakorlatokról, valamint arról, hogy az ügyfeleket kezelhető, pénzügyi kapacitásuknak megfelelő hitel lehetőségekkel lássa el.

Az Erste Group a kockázatkezelési és iparági stratégiai keretrendszerében is figyelembe veszi az ESG-tényezőket (például az ESG Factor Heatmap-et az adott iparági stratégiák meghatározásánál). A Group ESG kockázati keretrendszert és eszköztárat hozott létre a lényeges ESG-tényezők, a kapcsolódó kockázatok és a kockázatsökkentő stratégiák megfelelőségének értékelésére a hitelezési és minősítési folyamatokban. Ezenkívül az ESG-re vonatkozó adatokat gyűjt a Bank bizonyos típusú biztosítékok esetében, a Fedezetkezelési szabályzatban meghatározottak szerint ingatlanfedezet-értékelési, dokumentációs és jelentési célokra (pl. üvegházhatású gázok kibocsátása). Az ESG kockázati keretrendszer hitelkockázattal kapcsolatos további fejlesztései a Group kockázati stratégiája részeként kerültek kialakításra.

A hitelkockázat belső minősítésén alapuló módszerének alkalmazása a hitelkockázatra

Az Erste Csoport felügyeleti hatósága, az osztrák FMA (Pénzügyi Felügyeleti Hatóság) határozatlan időre felhatalmazta a Csoportot, és ezen keresztül az Erste Hungary-t, hogy az IRB módszer alkalmazásával, 2008. április 1-től kockázattal súlyozott kitétségi összegekkel számoljon hitelezési kockázatra. (IRB hivatalos értesítés: 2008. március 28.; Az IRB hivatalos értesítés egyes banki szervezetek számára és konszolidált szinten külföldi intézmények számára)

A következő szegmens tartozik a fejlett IRB módszer alá:

- Lakosság

A következő szegmensek tartoznak az alapszintű IRB alapszintű módszer alá:

- Vállalatok
- Intézmények
- Központi kormányzat és központi bank
- Vállalati / Speciális hitelezés (Ingatlanfinanszírozás)

Minősítési modellek és módszerek

A belső minősítési modellek és a kockázati paraméterek becsült értékei kulcsszerepet töltenek be a hitelezési kockázatok kezelésében, a döntéshozatali folyamatokban és a hitelezési műveletekben. Továbbá, a tőkekövetelmény felmérési folyamatához ezekből származnak a fő meghatározó elemek. Az Erste Hungary empirikus - statisztikai és szakértői alapú modell típusokat alkalmaz. Az időszakos validálás

biztosítja a minősítési modellek és kockázati paraméterek minőségét. Az ügyfélminősítés célja az ügyfelekkel kapcsolatos kockázatok lehető legjobb megbecslése, vagyis a nemteljesítés egy éven belüli valószínűségének megállapítása (nemteltjesítés valószínűsége 'PD').

A minősítési rendszereket legalább évente egyszer felül kell vizsgálniuk az Erste Group AG validációs központjának, a felülvizsgálat csoportszintű előírásoknak megfelelően.

Lakossági portfóliók esetén egyaránt ellenőrzik az alkalmazási és a magatartási scorecardokat. Visszamérés során a Bank megvizsgálja, többek között a minősítés eloszlását, kalibrálását és diszkriminatív erejét.

Amennyiben a felülvizsgálat alapján szükséges, a modelleket kiigazításra vagy újrafelvezítésre kerül.

A minősítési folyamat leírása

A Bank, különböző minősítési rendszereket használ, a központi kormányzatok és jegybankok, hitelintézetek, önkormányzatok, lízingcégek, biztosító társaságok, gazdálkodó szervezetek, projektársaságok, lakossági ügyfelek és egyéb szervezetek esetén.

Minden ügyfél minősítésekor a Bank objektív és számszerűsíthető, valamint szubjektív és nem számszerűsíthető szempontokat alkalmaz. A portfólió felülvizsgálatára támaszkodva, a minősítési eljárásból származó információt folyamatosan korábbi adatokkal mérjük össze.

A Bank az IRB minősítési rendszereit és minősítési módszereit a szabályozói előírásoknak megfelelően évente visszaméri és validálja.

Nemteltjesítés valószínűsége (PD)

A PD az ügyfeleket jellemző nemteljesítési valószínűségeet becsli meg.

A PD becslések kvantitatív validálásához az Erste Holding a leányvállalataira meghatározott standardokat alkalmazza. Magát a validációt az Erste Holding Validációs egysége évente hajtja végre, mint független szakértői csoport. A validációba beletartozik a minősítési kategóriákra becsült portfóliószintű PD és a hosszú távú PD visszamérése.

Ezen kívül a Bank összehasonlítja az empirikus portfóliószintű nemteljesítési rátákkal és a hosszú távú, minősítési kategóriákra épülő nemteljesítési rátákkal. A felügyeleti hatóság által jóváhagyott módszertan szerint, amennyiben a validáció elemzése alulbecslést észlel, újrabecslés szükséges.

Nemteltjesítéskori veszteségráta (LGD)

Az LGD annak a veszteségnek a volumenbecslésére használatos, amelyet a Bank átlagosan elszenved, ha egy ügylet nemteljesítővé válik, figyelembe véve a követelések behajtásához kapcsolódó költségeket és a pénz időértékét is. A veszteség abszolút nagyságát az adott ügylet kapcsán fennálló követelések összértékére (= nemteljesítéskori kitétség vagy EAD) vetítik a nemteljesítési esemény bekövetkezése időpontjában. A Bank a saját becsült nemteljesítéskori veszteségrátáját (LGD) alkalmazza a lakossági szegmensben.

Az LGD-t az Erste Holding Validációs egysége évente validálja. Ebbe alapvetően beletartozik a csoportok felülvizsgálata, a workout folyamat változásainak áttekintése, az újonnan elérhető tényszerű információ összehasonlítása a korábbi becslésekkel, a becslések makro-kiigazításának áttekintése, és ezért kvantitatív és kvalitatív elemeket egyaránt tartalmaz. Ha a validáció visszamérése tényleges empirikus adatok alapján bizonyítékot szolgáltat arra, hogy a becsült LGD paraméterek nem elég konzervatívok, vezetői beavatkozás és újrabecslés szükséges. A bank megtérülési adatokat használ termékszinten az LGD becslésére, és ez a folyamat a belső adatbázisra épül.

Hitel-egyenértékesítési tényező (CCF)

A CCF azt mutatja meg, hogy a referenciaidőpontban még ki nem használt mérlegen kívüli kitétség mekkora hányadának lehívása várható az ügyféltől a nemteljesítés dátumáig. A tőkeszámítás során ezt az összeget még hozzá kell adni a mérlegen kívüli kitétség már lehívott részéhez, hogy megkapjuk a nemteljesítéskori kitétség becsült értékét (EAD).

A Bank becslést ad a hitelegyenértékesítési tényezőre (CCF) a lakossági szegmens rulírozó terméktípusai esetén (folyószámlahitelek és hitelkártyák).

A CCF-t az Erste Holding Validációs egysége évente validálja. Ebbe alapvetően beletartozik a csoportok felülvizsgálata, a vonatkozó banki folyamatok (pl. folyószámla-monitorozás) változásainak áttekintése, az újonnan elérhető tényszerű információ összehasonlítása a korábbi becslésekkel, annak áttekintése, hogy szükséges-e a becslések makro-kiigazítása, és ezért kvantitatív és kvalitatív elemeket egyaránt tartalmaz.

Hitelkockázati besorolás

Erste Bank Hungary minden ügyfelet az alábbi kockázati kategóriák egyikébe besorolja:

Alacsony kockázat: Jellemzően olyan ügyfelek (lakossági vagy vállalati), akik régóta kapcsolatban állnak a Bankkal, vagy nagy, nemzetközileg ismert ügyfelek. Erős a pénzügyi helyzetük, annak a valószínűsége, hogy pénzügyi nehézségbe kerüljenek alacsony. Nem ezek késedelembe az elmúlt egy évben. Új üzletet jellemzően ebben a kategóriában lévő ügyfelekkel köt a Bank.

Külön figyelendő: Olyan nem lakossági ügyfelek, akiknek a múltban késedelemes kitétséjük volt, vagy fennáll a veszélye, hogy pénzügyi nehézségeik lesznek középtávon, illetve olyan lakossági ügyfelek, akiknél felmerült fizetési probléma a múltban. Ezek az ügyfelek jellemzően a közelmúltban megfelelően teljesítettek.

Kétes: Az ügyfél nemteljesítési valószínűsége nagyobb. Fennáll az esélye, hogy rövidtávon pénzügyi nehézségeik lesznek. Fokozottan érintheti őket a gazdaság rövidtávú kedvezőtlen alakulása. Esetleges restrukturálás szükséges, vagy már folyamatban van. Ezeket az ügyfeleket külön terület kezeli a Bankon belül.

Nemteljesítő: Az ügyfél egy, vagy több feltételnek megfelel a CRR 178 paragrafusában foglaltaknak. Ez lehet annak valószínűsége, hogy nem fogja tudni visszafizetni a kitétséjét, vagy, hogy materiális kitétséggel 90 napnál nagyobb késedelemben van, átstrukturálásban részesült, amely elengedéssel járt, veszteséget realizált a Bank rajta, vagy csőd eljárás van folyamatban az ügyfélen. Az Erste Group ügyfélszintű default definíciót alkalmaz minden ügyfélszegmensben.

A 90 napos késedelem materialítása ügyfél szinten naponta kerül ellenőrzésre a mérlegen belüli tételekre az Erste group-on belül egységesen használt lényegességi küszöbhez:

- Lakossági kitétségek esetében: 100 EUR abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten,
- Nem-Lakossági ügyfelek esetében: 500 EUR abszolút limit és 1% relatív limit ügyfél szinten.

A kockázati kategóriák a bedőlési valószínűségek külső minősítők adóbsorolásával konzisztens módon kerültek meghatározásra. Ezek a valószínűségek az egy éves default ráta historikus adatain alapulnak.

2022-ben a külső ügyfélminősítések és a belső PD-k összerendelése felülvizsgálatra került. A fő módosítás a külső minősítők egyéves nemteljesítési arányának frissítése, valamint a különböző belső minősítési módszerek és a belső PD hozzárendelésének újradefiniálása voltak. Ez a kockázati kategóriák szerinti kitétség időbeli stabilabb eloszlását eredményezte. A 2021-ig tartó besorolásához használt módszerhez képest a korrigált módszertan 2022. december 31-én 10,4 százalékponttal csökkenti az „alacsony kockázatú” kategória portfólió részesedését. A „külön figyelendő” és „kétes” kategóriák 8,4 és 2,1 százalékponttal nőnek. A „nemteljesítő” kockázati kategóriát nem érintette a módszertan módosítása.

Hitelkockázati monitoring

A Bank kockázatkezelési területei rendszeresen vizsgálják a hitelportfóliót annak minőségét, és a szabályzatoknak történő megfelelést.

Minden hitelkockázati hitelkeret és tranzakció a meghatározott limiteknek megfelelően történik. A limiteket évente felülvizsgálja a Bank. A limitek napi monitorozása biztosított egy belső limitfigyelő rendszerrel.

Csoportszinten meghatározott és sztenderdizált early-warning monitoring működik a Bankban, hogy megfelelő időben észre lehessen venni és kezelni lehessen az esetleges nem kedvező elmozdulásokat. Az early-warning monitoring folyamatot a vállalati kockázatkezelés végzi a vállalati ügyfelekre. Amennyiben egy early-warning jel észlelésre kerül, az ügyfél teljes hitelkitétsége és az ügyfél minősítése is felülvizsgálatra kerül. Amennyiben szükséges, a megfelelő kockázatosökkentő lépéseket megteszi a Bank. A figyelőlistákkal kapcsolatban rendszeres felülvizsgálati megbeszéléseket tart a Bank, hogy figyelemmel kísérje a rossz hitelképességű ügyfeleket és megvitassa a szükséges megelőző intézkedéseket.

Kisvállalatok és lakossági ügyfelek esetében a monitoring és hitel-felülvizsgálat automatizált folyamattal történik. A lakossági kockázatkezelésen az early-warning jelek közé tartozik többek között egy új ügyfél minőségromlásának vizsgálata, a behajtás hatékonyságának csökkenése. Továbbá ha az early-warning jelei azonosításra kerülnek, a monitoring fennáll akkor is, ha az ügyfél teljesíti a szerződés szerinti kötelezettségeit.

Az Erste Bank nemteljesítő és problémás hitelportfóliójával kapcsolatos kedvezőtlen portfólió-változásokat folyamatosan ellenőrzi. További negatív fejlemények bekövetkezése esetén az ügyfeleket workout osztályon kezeli a Bank a lehetséges veszteségek minimalizálása céljából

Hitelkockázati kitétség

A hitelkockázati kitétség a pénzügyi mérleg következő elemeinek összességét jelenti:

- készpénz és készpénzegenlegek – látra szóló betétek más pénzintézeteknél és a jegybankban
- kereskedési célú hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok
- nem kereskedelmi céllal, az eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott értékpapírok
- egyéb átfogó bevétellel szemben valós érteken nyilvántartott értékpapírok (FVTOCI)
- amortizált bekerülési értékű hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok, kivéve vevő-, és egyéb követelések
- pénzügyi lízing követelések
- vevő-, és egyéb követelések (ez a kategória minden korábban fel nem sorolt szerződéses követelést tartalmaz)
- pozitív valós értékű derivatívák
- mérlegen kívüli hitelkockázatok (elsősorban pénzügyi garanciák és le nem hívott és visszavonhatatlan hitelkötelezettségek).

A hitelkitétség megfeleltethető a bruttó könyv szerinti értéknek (vagy mérlegen kívüli tételek esetében a nominális értéknek), kivéve a következőket:

- kölcsönökkel és az előlegekkel kapcsolatos értékvesztés miatti veszteségek nyilvántartására szolgáló értékvesztési számlák
- céltartalékok a garanciákhoz
- bármilyen kapott fedezet (beleértve a kockázati transzfert a kezesek esetében)
- nettó elszámolások/hatások
- egyéb hitelminőség-javulás
- hitelkockázat romlását megelőző tranzakciók.

A hitelkockázati kitétség 2021. december 31. és 2022. december 31. között 4 619 539 millió forintról 5 286 783 millió forintra emelkedett. Ez 667 332 millió forint, azaz 14% növekedés.

A migrált Commerzbanki portfólió (Részletesebb leírás a B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK részben található) a 2022.12.31-i hitelkockázati kitétség részét képezi 401,9 milliárd forint értékben. Az Erste Bank Hungary a migrált portfólió esetében ugyanazokat a paramétereket és stage besorolási szabályokat alkalmazta, mint a meglévő portfólió esetében. A portfólió 68,9%-a alacsony kockázatú, 14,1%-a külön figyelendő, 16,2%-a kétes és 0,9%-a nemteljesítésű besorolást kapott. A nemteljesítő portfóliót POCI-ként kezelte a Bank. Az Ukrán overlay alkalmazása a stage 2-es állomány 25%-os részesedését eredményezte, míg a többi kitétség stage 1-es besorolású.

Hitelkockázati kitettségek és pénzügyi eszközök közötti különbségek levezetése

2022

millió forintban	Hitelkockázati kitettségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Módosítás	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	2 208	1	-	2 207
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	220 855	-	-	220 855
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	312 020	-	-	312 020
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	699	-	-	699
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	311 321	-	-	311 321
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	218,244	392	-16,244	201,608
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	218 244	392	- 16 244	201 608
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 696 729	71 301	-	3 625 428
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 293 746	2 265	-	1 291 481
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	359 299	264	-	359 035
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 970 911	67 356	-	1 903 555
Kereskedelmi hitelek és előlegek	33 380	282	-	33 098
Pénzügyi lízing követelések	39 393	1 134	-	38 259
Mérlegen kívüli tételek	836 727	8 703	-	828 024
Összesen	5 286 783	80 397	- 16 244	5 190 142

2021

millió forintban	Hitelkockázati kitétségek	Hitelkockázatra képzett értékvesztés	Módosítás	Könyv szerinti érték
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	15 854	14	-	15 840
Derivatívák és kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	74 220	-	-	74 220
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	272 102	-	-	272 102
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 206	-	-	1 206
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	270 896	-	-	270 896
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	144 523	63	- 5 056	139 467
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	144 523	63	- 5 056	139 467
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 597 297	67 171	-	3 530 126
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 241 945	847	-	1 241 098
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	688 903	199	-	688 704
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 606 200	60 862	-	1 545 338
Kereskedelmi hitelek és előlegek	20 217	334	-	19 883
Pénzügyi lízing követelések	40 032	4 929	-	35 103
Mérlegen kívüli tételek	515 455	5 827	-	509 628
Összesen	4 619 451	73 075	- 5 056	4 541 383

A hitelkockázati kitétségek értékvesztése magában foglalja az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (beleértve a lízing és vevőköveteléseket) értékvesztését, egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt pénzügyi eszközök értékvesztését és a mérlegen kívüli tételek értékvesztését. Az 'egyéb változás' az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós érték változását foglalja magában.

Hitelkockázati kitétség megbontása

A következőkben a hitelkockázati kitétség különböző szempontok szerinti megbontása található.

Hitelkockázati kitettség iparág és kockázati kategória

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2022.12.31					
Természeti erőforrások és áruk	202 408	72 996	22 895	4 039	302 338
Villamosenergia	281 869	18 749	13 175	66	313 859
Építőipar	60 584	31 227	36 291	957	129 059
Autóipar	116 176	14 179	18 204	1 531	150 090
Ciklikus fogyasztási cikkek	28 353	13 097	7 164	6 462	55 076
Nem ciklikus fogyasztási cikkek	126 450	28 921	7 844	4 155	167 370
Gépészet	26 377	14 962	9 342	1 038	51 719
Szállítás	175 508	22 597	7 389	208	205 702
TMT és papír és csomagolás	5 730	5 612	17 320	149	28 811
Egészségügy és szolgáltatások	29 800	17 330	7 107	676	54 913
Szállodák, játék- és szabadidőipar	16 510	3 420	2 448	7 158	29 536
Ingatlan forgalmazás	330 726	18 623	9 272	2 254	360 875
Közigazgatás	161 276	4 131	282	17	165 706
Pénzügyi intézmények	1 883 489	64 023	80 881	418	2 028 811
Lakosság	438 917	613 531	148 274	42 059	1 242 781
Egyéb	48	5	79	5	137
Összesen	3 884 221	943 403	387 967	71 192	5 286 783

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2021.12.31					
Természeti erőforrások és áruk	86 394	45 736	9 826	2 820	144 776
Villamosenergia	72 273	2 668	757	180	75 878
Építőipar	36 860	35 806	5 203	1 136	79 005
Autóipar	113 021	6 791	1 525	1 923	123 260
Ciklikus fogyasztási cikkek	18 820	21 101	2 384	2 885	45 190
Nem ciklikus fogyasztási cikkek	71 993	18 903	4 981	2 598	98 475
Gépészet	19 835	15 589	692	954	37 070
Szállítás	19 313	20 646	916	9 164	50 039
TMT és papír és csomagolás	2 753	4 170	1 015	132	8 070
Egészségügy és szolgáltatások	28 513	22 669	3 935	1 683	56 800
Szállodák, játék- és szabadidőipar	14 420	15 859	1 970	5 016	37 265
Ingatlan forgalmazás	251 577	31 273	4 557	4 789	292 196
Közigazgatás	1 510 653	1 507	17 211	8	1 529 379
Pénzügyi intézmények	794 237	7 826	17 780	668	820 511
Lakosság	858 581	170 095	150 884	39 722	1 219 282
Egyéb	23	4	2 227	1	2 255
Összesen	3 899 266	420 643	225 863	73 679	4 619 451

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2021.12.31					
Mezőgazdaság és erdőgazdálkodás	50 983	24 217	7 080	744	83 024
Bányászat	52	741	539	-	1 332
Gyártás	239 500	42 002	10 545	8 551	300 598
Villamosenergia és vízellátás	34 202	2 472	446	177	37 297
Építőipar	18 568	20 935	2 433	429	42 365
Ingatlanfejlesztés	2 896	378	246	38	3 558
Kereskedelem	80 052	55 804	4 955	2 472	143 283
Szállítás	16 576	22 704	1 279	9 383	49 942
Vendéglátás	2 725	14 929	534	4 704	22 892
Pénzügyi és biztosítói szolgáltatások	1 321 307	7 826	17 274	667	1 347 074
Holding cégek	111 541	2 568	5 513	330	119 952
Ingatlan forgalmazás	248 229	30 537	4 033	4 271	287 070
Egyéb szolgáltatások	43 567	25 297	7 678	2 366	78 908
Közigazgatás	983 584	1 507	17 211	8	1 002 310
Oktatás, egészségügy és művészet	1 342	1 578	978	184	4 082
Lakosság	858 578	170 091	150 877	39 715	1 219 261
Egyéb	1	3	2	7	13
Összesen	3 899 266	420 643	225 864	73 678	4 619 451

Az alacsony kockázatú kitétség aránya a legmagasabb 73,5%, míg a külön figyelendő 17,8%, a kétes 7,3% és a nemteljesítő 1,3%. A hitelkockázati kitétségek földrajzi szintű vizsgálata az ügyfelek országhoz tartozásán alapul. Ez nem feltétlenül a lakhelyet, vagy a cég székhelyét jelöli, hanem azt az országot, ahol az ügyfél gazdasági kockázatot vállal.

Hitelkockázati kitétség régió és kockázati kategória szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
2022					
Elsődleges piacok	3 774 078	942 614	382 681	71 144	5 170 517
Ausztria	80 722	12	-	1	80 735
Csehország	699	-	-	-	699
Szlovákia	75	-	32	1	108
Románia	868	-	6	1	875
Magyarország	3 691 714	942 602	382 642	71 141	5 088 099
Szerbia	-	-	1	0	1
Egyéb EU országok	108 701	214	4 814	38	113 767
Egyéb országok	1 437	0	3	4	1 444
Feltörekvő piacok	6	575	468	6	1 055
Ázsia	-	25	-	5	30
Latin-Amerika	-	30	-	1	31
Közel-Kelet/Afrika	5	520	468	-	993
Összesen	3 884 222	943 403	387 966	71 192	5 286 783

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nemteljesítő	Összesen
------------------	-------------------	------------------	-------	--------------	----------

2021					
Elsődleges piacok	3 810 880	420 020	222 427	73 640	4 526 967
Ausztria	87 989	378	80	-	88 447
Csehország	861	390	19	-	1 270
Szlovákia	63	-	1	-	64
Románia	187	103	-	-	290
Magyarország	3 721 780	419 149	222 327	73 640	4 436 896
Horvátország	-	-	-	-	-
Egyéb EU országok	85 756	552	3 275	37	89 620
Egyéb országok	2 607	-	149	2	2 758
Feltörekvő piacok	23	70	12	1	106
Ázsia	-	-	-	-	-
Latin-Amerika	-	15	-	1	16
Közél-Kelet/Afrika	23	55	12	-	90
Összesen	3 899 266	420 642	225 863	73 680	4 619 451

A szegmens kategóriák a Bank üzleti szegmentációján alapulnak.

Hitelkockázati kitettség üzleti szegmens és kockázati besorolás szerint

millió forint	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2022.12.31					
Lakosság	518 909	639 594	156 721	44 345	1 359 569
Vállalatok	1 370 715	244 959	163 507	26 809	1 805 990
Csoportszintű vállalatok	682 224	58 721	49 115	38	790 098
ALM	1 312 374	129	18 623	-	1 331 126
Total	3 884 222	943 403	387 966	71 192	5 286 783

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2021.12.31					
Lakosság	950 623	189 058	186 926	41 853	1 368 460
Vállalatok	877 605	226 569	35 131	31 826	1 171 131
Csoportszintű vállalatok	2 030 478	5 016	3 806	-	2 039 300
ALM	40 560	-	-	-	40 560
Összesen	3 899 266	420 643	225 863	73 679	4 619 451

2022-től az AC és FVTOCI állampapír portfólió az ALM alatt kerül kimutatásra (2021: 1159 milliárd forint).

Fedezetek

A figyelembe vett fedezetek

A Bank a fedezetkezelést a Vállalati Kockázatkezelési területén belül alakította ki.

A Csoporton belüli összes figyelembe vehető fedezet egy mindenre kiterjedő listán szerepel a 'Csoportszintű fedezeti katalógusban'. A helyileg elfogadható fedezetet az Erste Hungary határozza meg (a Bank Fedezeti Katalógusában) a vonatkozó nemzeti törvényi előírások-

kal összhangban. A fedezet értékelése és újraértékelése a Csoportszintű katalógusban foglalt alapelvek és az osztályonként csoportosított és a helyi szabályozói követelményekre épülő belső munkavégzési utasítások szerint történik.

A fedezetek fő típusai

A hitelezési kockázat kezelésére és a hitelezési kockázathoz tartozó tőkekövetelményre vonatkozó szabályzatok szerint a fedezetek kizárólag akkor vehetők figyelembe a tőkekövetelmény csökkentésére, ha

- jogilag érvényesek, ésszerű időtávon belül érvényesíthetők;
- értékük megfelelő, a fedezetértékük karbantartása megfelelő;
- ügyleti szinten a kapcsolódó nyilvántartás és az ahhoz tartozó folyamatok gondoskodnak arról, hogy átfogó és aktualizált információ álljon rendelkezésre a tőkeszámításhoz;
- az ingatlanfedezetekre a Bank érvényes ingatlanbiztosítással rendelkezik.

A fentiek vonatkozásában a figyelembe vett fedezetek köre - amelyek tőkecsökkentő tételként figyelembe vehető - kiterjed

- a pénzügyi biztosítékokra (készpénzes biztosítéki letétek, letéti okiratok, állampapírok, bizonyos egyéb értékpapírok stb.);
- ingatlanok (csökkent piacképességű középületek, speciális ipari ingatlanok és ingatlanprojektek kivételével);
- kormányzati, banki és bizonyos egyéb garanciajegyzésekre.

Amikor a fenti feltételek a belső szabályozásokban foglaltaknak megfelelően teljesülnek, és a konkrét fedezettípusok rendelkezésre állnak, a Bank a tőkekövetelmény számításakor figyelembe veszi az elfogadott biztosítékokat a hitelezési kockázatot mérséklő eszközként.

Fedezetek értékelése és kezelése

A Bank arra törekszik, hogy likvid fedezeteket kérjen be, amelyek a lehető legrövidebb időn belül és megfelelő áron értékesíteni tud. A biztosíték likviditását alapvetően befolyásolja annak jogi érvényesíthetősége, illetve piaci értékesíthetősége, forgalomképessége.

A fedezeti érték megállapításához a mindenkor hatályos fedezetkezelési és fedezetértékelési szabályzatokban meghatározottak szerint kell eljárni, az abban meghatározott elvek és számítási módszerek alapján.

A Group Collateral Management állapítja meg a fedezetkezelés csoportszintű szabályait. Évente felülvizsgálja, és szükség esetén módosítja a szabályzatokat. A szabályozási keretrendszer előírásai szerint ellenőrzi a helyi fedezetkezelési politikákat a leánybankoknál. Megállapítja az egyes fedezeti kategóriákat, a fedezetbevonási módokat, a fedezetek értékelésének egységes szabályait, valamint meghatározza a maximális fedezeti szorzókat (Group Collateral Catalogue). Ezen túl felügyeli a fedezeti szorzó megállapításának éves folyamatát és biztosítja a szükséges jóváhagyásokat (jóváhagyja a helyi fedezeti szorzókat, a csoportszintű maximum fedezeti szorzókat és azok lehetséges változásait).

Az EBH Fedezeti Katalógusában szereplő, lokálisan alkalmazott fedezeti szorzókat a fedezetek múltbeli megtérülési adatai alapján (peres és peren kívüli megtérülést is figyelembe véve) az Erste Bank Fedezetkezelési területe állapítja meg

A Fedezetkezelési terület legalább éves szinten vizsgálja meg a fedezeti rátákat és a térülési mutatókat, a Group Credit Risk Models által meghatározott szabályoknak megfelelően. A kiugró értékek elkerülésének érdekében nemcsak egy, hanem több éves adatok figyelembevételével.

Fedezeti értéket csak akkor lehet a hitelezési folyamatban figyelembe venni:

- Ha betartották az értékelés szabályait (különösképpen a kiindulási érték meghatározását és a megelőző terhek figyelembevételét).
- Ha a fedezet bevonásával kapcsolatos minden jogszabályi feltétel teljesítésre került.
- Ha a hitelfelvevőnek már semmilyen további lépést sem kell tennie, hogy biztosítsa a bank teljes kontrollját a fedezet felett.
- Ha minden hitelfelvevővel vagy a biztosítéket nyújtóval kötött hitel és biztosítéki szerződés jogilag érvényes és érvényesíthető a szerződések aláírásakor érvényes vonatkozó jogszabályok szerint.
- Ha a fedezet akkor is jogilag érvényes és érvényesíthető a vonatkozó jogszabályok szerint, ha a hitelfelvevő, vagy a fedezet tulajdonosa fizetéseképtelenné válik.

Új hitelek nyújtásakor a fenti követelményeknek a folyósítást megelőzően teljesülniük kell; kivételes esetekben lehetőség van az ingatlan jelzálogjog ingatlan-nyilvántartásba történő vagy egyéb zálogjog bejegyzésére a folyósítást követően is, a folyósítástól számított ésszerű időn belül is sor kerülhet – a Fedezetkezelés feladata meghatározni azokat a kivételes eseteket, amelyek helyileg elfogadhatóak, csakúgy, mint a maximális időtartamokat. Amennyiben a folyósítást követően a biztosítékkal kapcsolatban további értékbecslés készül, akkor annak eredményét rögzíteni szükséges az IT rendszerekben.

ESG

Az ESG 2022-ben is az egyik legfontosabb prioritás maradt a biztosítéki oldalon. 2021 novemberétől Bank saját rendszerében is elérhetővé vált az ingatlanok energiatanúsítványának főbb adatai. Jelenleg ez minden ingatlanértékelés kötelező dokumentuma. A folyamat kezdetben a lakossági szegmensben indult (a vásárlási hitelek és az építési hitelek esetében), ahol a banki céloktól függetlenül készül az energetikai tanúsítvány. 2022-től a vállalati szegmens ügyfeleinek is nyilatkozniuk kell arról, hogy rendelkeznek-e az értékelendő/átértékelendő ingatlanukhoz kapcsolódó energetikai tanúsítvánnyal vagy sem. 2022 decemberétől azokban az esetekben, amikor a saját rendszerünkben nem volt ilyen adat, a rendelkezésre álló adatokat a „Lecher tudásközpont” hivatalos hatósági adatbázisból gyűjtöttük össze és rögzítettük saját rendszerünkben. Mivel a vonatkozó adatok korlátozottak, csak a besorolási információt és az értékelés időpontját tudta a Bank összegyűjteni. Ezen adatok alapján készül egy feltételezés a primer energiafogyasztásról.

A következő táblázat összehasonlítja a hitelezési kitétségeket és az allokált fedezeteket a különböző üzleti szegmensekben. Az allokált fedezet az elfogadott fedezetei értéknek felel meg a belső diszkontálás után és maximalizálva vannak a kitétség mértékében.

Hitelkockázat kitétség pénzügyi instrumentum és fedezet szerinti bontásban

millió forintban	Fedezettség					Kockázati kitétség csökkentve a fedezet értékével	IFRS 9 értékvesztés releváns		
	Teljes hitelkoc- kázati kitétség	Fedezettség összesen	Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb		Nem késedel- mes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesz- tett	Értékvesztett kitétség
2022.12.31									
Készpénz és pénzeszköz egyenértékesek	2 207	-	-	-	-	2 207	2 207	-	-
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	220 855	68 463	68 463	-	-	152 392	-	-	-
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	312 020	306 886	247 153	59 730	3	5 134	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	218 244	-	-	-	-	218 244	217 331	-	913
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 696 730	1 831 116	843 275	818 553	169 288	1 865 614	3 579 474	50 151	67 105
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 293 746	404 831	404 831	-	-	888 915	1 292 377	-	1 369
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	359 300	211 552	205 050	-	6 502	147 748	359 165	135	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 970 911	1 182 089	233 394	816 900	131 795	788 822	1 857 655	48 614	64 642
Kereskedelmi hitelek és előlegek	33 380	-	-	-	-	33 380	32 537	843	-
Pénzügyi lízing követelések	39 393	32 644	-	1 653	30 991	6 749	37 740	559	1 094
Mérlegen kívüli tételek	836 727	148 308	9	36 254	112 045	688 419	643 335	31 097	1 166
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	161 129	60 321	-	12 418	47 903	100 808	-	-	-
Összesen	5 286 783	2 354 773	1 158 900	914 537	281 336	2 932 010	4 442 347	81 248	69 184

millió forintban	Teljes hitelkockázati kitettség	Fedezettség összesen	Fedezettség			Kockázati kitettség csökkentve a fedezet értékével	IFRS 9 értékvesztés releváns		
			Garancia fedezet	Ingatlan fedezet	Egyéb		Nem késedelmes és nem értékvesztett	Késedelmes de nem értékvesztett	Értékvesztett kitettség
2021.12.31									
Kézpénz és pénzeszköz egyenértékesek	15 854	-	-	-	-	15 854	15 854	-	-
Kereskedelmi célú pénzügyi instrumentumok	74 220	11 028	11 028	-	-	63 192	-	-	-
Nem kereskedelmi célú eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	272 102	265 797	209 912	55 879	6	6 305	-	-	-
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügyi instrumentumok	144 523	4 911	4 911	-	-	139 612	144 523	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok	3 597 297	1 464 635	466 089	764 163	234 383	2 132 662	3 475 101	52 888	69 309
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1 241 945	340 619	340 619	-	-	901 326	1 241 945	-	-
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	688 903	104 375	55 000	-	49 375	584 528	688 903	-	-
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	1 606 201	987 458	70 470	762 137	154 851	618 743	1 495 576	49 456	61 170
Kereskedelmi hitelek és előlegek	20 217	-	-	-	-	20 217	18 327	1 890	-
Pénzügyi lízing követelések	40 031	32 183	-	2026	30 157	7 848	30 350	1 542	8 139
Mérlegen kívüli tételek	515 455	84 845	9	23 738	61 098	430 610	459 612	2 747	1 245
ebből akkreditív és nem hitelhelyettesítő garancia	51 850	26 452	-	9 621	16 831	25 398	-	-	-
Összesen	4 619 451	1 831 216	691 949	843 780	295 487	2 788 235	4 095 090	55 635	70 554

A várható hitelkockázati veszteség (ECL) mérése

Az általános értékvesztési sztemdeket belső irányelvek szabályozzák a Bankban. Az IFRS9 szerint, az értékvesztés a kitétség minden elemére számol hitelveszteséget, legyen akár amortizált bekerülési értéken (AC) vagy egyéb átfogó bevétellel szemben valós értéken nyilvántartott (FVOCI). Ide tartoznak a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, kölcsönök és előlegek, kereskedelmi bankoknál vezetett nostro számla látra szóló egyenlege csakúgy, mint a pénzügyi lízingek és a kereskedelmi követelések. Ezen kívül hitelkockázati céltartalékot számítunk hitelnyújtási kötelezettségekre és pénzügyi garanciákra, amennyiben az IFRS9 hatálya alá tartoznak.

A pénzügyi eszközök értékelési kosarakba való besorolása; értékvesztett pénzügyi eszközök

Az IFRS9 által megszabott értékvesztési követelmények szerint a pénzügyi eszközök három csoportra („értékelési kosárba”) válnak szét, ez alól kivételt képez a POCI („könyvekbe kerüléskor értékvesztett eszköz”), ami önálló kategória. Az értékvesztési státusztól függően és a megállapított hitelkockázat alapján, minden eszköz a három értékvesztési kategória egyikébe kerül.

Az 1-es értékelési kosárba (Stage 1) nem értékvesztett pénzügyi eszközök tartoznak a könyvekbe kerüléskor, és nem értékvesztett pénzügyi eszközök jelentős hitelkockázati romlás nélkül a bekerülés óta, függetlenül a hitelminősítésüktől, vagy, ha az IFRS 9 szerinti alacsony kockázat miatti mentességet élveznek.

A 2-es értékelési kosár (Stage2) nem értékvesztett pénzügyi eszközöket tartalmaz jelentős hitelkockázati romlással a bekerülés óta, az IFRS 9 szerinti alacsony kockázat miatti mentesség nélkül. A 2-es kosárban a hitelkockázati értékvesztést élettartami ECL-ként számítjuk. Teljesítő ügyfélnek történő korábbi hitelszerződés alapján történt folyósítások esetén a teljes kitétség (mérlegen belüli és kívüli) vagy az 1-es vagy a 2-es kosárba kerül, attól függően, hogy a hitelkockázat hogyan alakult a szerződéskötés és a folyósítás óta.

A 3-as értékelési kosár (Stage 3) olyan pénzügyi eszközöket tartalmaz, amelyek értékvesztettek a beszámolási fordulónapon, de nem voltak értékvesztettek a könyvekbe kerüléskor. A besorolás elve az, hogy a pénzügyi eszköz akkor lesz értékvesztett, ha az ügyfél nemteljesítővé válik.

A nemteljesítés fogalmát az Erste Hungary a EBA/GL/2016/07 “Guidelines on the application of the definition of default under Article 178” 575/2013 számú EU rendelet alapján határozza meg. A meghatározás rögzíti a nemteljesítő státusz egymáshoz kapcsolódó ügyfelek csoportjai közötti áttérjedését, és tisztázza a technikai nemteljesítés koncepcióját. Az Erste Hungary általánosságban ügyfél szempontból határozza meg a nemteljesítést, ami az összes ügylet értékvesztetté nyilvánítását eredményezi, amennyiben az ügyfél egy ügylettel kapcsolatban nemteljesítést mutat (“húzó hatás”). Másfelől a teljesítő minősítésűvé javulás az ügyfél összes kitétsége értékvesztett státuszának megszűnésével jár. A 3-as értékelési kosárban a hitelkockázati értékvesztést élettartami várható hitelezési veszteségként számoljuk.

A POCI kategória olyan pénzügyi eszközöket tartalmaz, amelyek értékvesztettek voltak a könyvekbe kerüléskor, függetlenül attól, hogy továbbra is értékvesztettek-es vagy sem. A POCI ügyleteknél várt hitelezési veszteséget mindig élettartami alapon számítjuk (az ECL kumulált változásai a könyvekbe kerülés óta), amely érvényesül a kitétség bruttó könyv szerinti értékében. Ennek eredményeként a bekerüléskor nincs értékvesztés elszámolva. A továbbiakban egyedül a várt élettartami hitelezési veszteségek kedvezőtlen változásait jelenítjük meg értékvesztésként, míg a kedvező változásokat értékvesztési nyereségnek tekintjük, amely a POCI pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékét növeli.

A hitelkockázat jelentős növekedésének meghatározása

A hitelkockázat könyvekbe kerülés óta történt jelentős romlásának (significant increase in credit risk, SICR) megállapítása az egyik legfontosabb meghatározója az IFRS 9 szerinti várható hitelezési veszteség mértékének. Erre való tekintettel portfólió és terméktípus szinten mennyiségbeli és minőségbeli kritériumokat határoztunk meg a hitelkockázat jelentős növekedésének megítélésére, köztük a 30 napos késedelmet.

Kvantitatív kritériumok

A kvantitatív SICR indikátorok tartalmazzák az élettartamon belüli nemteljesítés valószínűségének kedvezőtlen változását, a jelentőséget a változás abszolút és relatív mértékére vonatkozó határértékeken mérve. A Bank a hitelkockázat jelentős romlására vonatkozóan százalékos (relatív) és abszolút határértéket is bevezetett a PD könyvekbe kerülés óta történt változása alapján. Ahhoz, hogy egy pénzügyi eszköznél a hitelkockázat jelentős romlása megállapításra kerüljön, mind a relatív mind az abszolút határértéket át kell lépni.

A relatív változást az aktuális évesített PD és a bekerüléskori évesített PD hányadosaként mérjük. A határérték megsértése azt jelenti, hogy a határértéket eléri vagy meghaladja ez az arány. A hitelkockázat jelentős romlásának becslésére szolgáló ezen relatív határértékek PD szegmens és ügyfélminősítés szinten vannak meghatározva, és a bevezetésükkor, illetve rendszeresen validálásra kerülnek.

Az abszolút határérték a bekerüléskori és az aktuális évesített élettartami PD különbségére vonatkozik. 60 bázispontban van meghatározva az értéke, és a legjobb minősítésű tételek közötti migráció esetén szolgál biztosítékként (az élettartami PD a lejáratig hátralévő időszakra vonatkozik). Ezekben az esetekben ugyanis a relatív határértéket esetleg megsértik, mivel azonban a PD nagyon alacsony, így a hitelkockázat jelentős romlása nem áll fenn.

Az 1-es értékelési kosárba történő visszakerülésnek egyéb feltételei nincsenek azon kívül, amelyek már az általános kockázatkezelési gyakorlatban is fennállnak (pl. az ügyfélminősítés javulásához).

Relatív határérték a SICR értékeléshez

	Határérték intervallum (x alkalom)	
	Minimum	Maximum
2022	1,13	3,21
2021	1,13	3,21

Kvalitatív kritériumok

A jelentős hitelkockázat növekedésének kvalitatív indikátorai az átstrukturálás-jelölők (a szabályozói átstrukturálás azonosítása), követeléskezelés-jelölők (a követelés behajtásra való átkerülése), információ a korai figyelmeztető rendszerből és csalási indikátorok. Egyes kvalitatív jelzések helyes működésének alapvető feltétele, hogy a kockázatkezelési döntések pontosan és időszerűen kerülnek meghozatalra. (Az IFRS9-re való áttéréshez igazított) kapcsolódó kockázatellenőrzési sztenderdek és folyamatok biztosítják a szükséges irányítási keretrendszert. Ezek az indikátorok belső használatban mutatják az esetleges fizetésképtelenséget vagy annak megnövekedett valószínűségét, hogy az ügyfél csődöt jelent, illetve, hogy belátható időn belül megnövekszik a nemteljesítés kockázata.

A kvalitatív kritériumok pénzügyi eszköz szintű megállapítása mellett, a hitelkockázat jelentős romlásának becslése esetleg csak portfólió szinten lehetséges, ha az ügyfélszintű indikátorok csak bizonyos időbeli késéssel érhetőek el, vagy kizárólag portfólió szinten értelmezhetőek.

Az Erste Bank Hungary további portfóliószintű SICR-értékelési kritériumokat vezetett 2022-ben be az ukrajnai háború és a kapcsolódó gazdasági hatások miatt, hasonlóképpen mint ahogy ezt tette 2020-tól 2022 harmadik negyedévéig a Covid-19 világjárvány miatt. További részletekért lásd a következő fejezet „Kollektív értékelés” című részét.

Az ukrajnai háborúra tekintettel az Erste Bank Hungary először portfólió átnézésével kezdett, hogy azonosítsa a geopolitikai kockázat másodlagos hatásai által érintett ügyfeleket (az Erste Bank Magyarországnak csak nagyon korlátozott kitétsége van az érintett régió felé). A korai figyelmeztető besorolással az érintett esetleges ügyfelek átkerülnek a Stage 2-be, és az értékvesztés számítás az ügylet teljes élettartamára vonatkozik. A Bankban 2022. december 31-én geopolitikai kockázat miatt nem volt a Stage 2-be áthelyezett kitétség

Biztonsági küszöbérték

Biztonsági küszöbértékként alkalmazva, amennyiben egy pénzügyi eszköz a szerződés szerinti fizetési kötelezettségét illetően több, mint 30 napos és 1000 Ft-ot meghaladó késedelmet mutat, úgy azt a hitelkockázat jelentős romlásának tekintjük.

Alacsony hitelkockázat miatti mentesség

Az IFRS 9 által megengedett alacsony hitelkockázat miatti mentességet a befektetésre javasolt besorolású eszközökre vagy más eszközre, amelyet alacsony kockázatúnak tekintünk (és amelyekre így a hitelkockázat jelentős romlására vonatkozó mennyiségbeli kritériumok teljesítésétől függetlenül 12 havi várható hitelezési veszteséget lehetne számolni) az Erste Hungary nem alkalmazza.

A várható hitelezési veszteség mérése – az inputok és a számítás leírása

A hitelkockázati értékvesztést egyedileg vagy csoportosan számítjuk.

Az egyedi alapú számítást azon 3-as értékelési kosárba tartozó, illetve POCI kitétségek esetén alkalmazzuk, ahol nemteljesítő ügyfél egyedileg jelentős. Ez a bruttó könyv szerinti érték és a kockázatkezelési szakértők által becsült várakozás szerinti cash-flow jelenértéke közötti különb-

ség egyedi kiszámítását jelenti. A cash flow diszkontálása az effektív kamatlábbal történik (POCI esetében az értékvesztett effektív kamatlábbal).

A nem-teljesítő ügyfél ebben az esetben jelentős, amennyiben a mérlegen belüli és kívüli kitétségeinek összege meghaladja az adott küszöbértéket. Minden más esetben a nem-teljesítő ügyfél nem jelentősnek minősül és szabály alapú (csoportos) értékvesztés számítás történik az LGD paraméter segítségével, ahol az LGD függ a defaultban eltöltött időtől és a behajtási folyamat állásától.

Teljesítő ügyfelek esetében (Stage 1 és Stage 2) csoportos értékvesztést számol a Bank függetlenül, hogy az ügyfél jelentős vagy sem. A csoportos értékvesztés számításához a kitétségeket homogén csoportokba rendezi a kockázati jellemzőik alapján. A csoportosítási kritériumok az ügyfélszegmenstől (lakossági, vállalati) függően eltérőek lehetnek, és magukban foglalhatják a terméktípust, a biztosíték típusát, a törlesztés típusát, a hitel-érték sávot és az ügyfélminősítést.

A hitelkockázati értékvesztés számítása havonta történik, egyedi kitétség szinten és a kitétség devizanemében. A csoportos hitelkockázati értékvesztés kiszámításához az Erste Hungary egy három értékelési kosáron alapuló várható hitelezési veszteség modellt használ, amely 12 havi vagy élettartami várható hitelezési veszteséget ad. A várható hitelezési veszteség (exposure at default, EAD) a diszkontált értéke a mérlegen kívüli tételek esetében a hitelkonverziós faktort is tartalmazó nemteljesítéskor fennálló kitétség, a nemteljesítés valószínűsége (probability of default, PD) és a nemteljesítéskori veszteség (loss given default, LGD) szorzatának a következők szerint:

- A PD annak a valószínűségét jelenti, hogy az adós nem teljesíti a pénzügyi kötelezettségét (a nemteljesítési lentebbi meghatározása szerint) vagy a következő 12 hónapban (1Y PD) az 1-es értékelési kosárba tartozó ügyletek esetében, vagy a hátralévő élettartama alatt (lifetime probability of default, LT PD) a 2-es és a 3-as értékelési kosára tartozó, valamint POCI kitétségek esetében.
- Az EAD az az összeg, amellyel a Erste Hungary várakozása szerint tartozni fog az ügyfél a nemteljesítéskor a következő 12 hónapban (1Y EAD) vagy a hátralévő élettartam (LT EAD) alatt a 2-es vagy 3-as értékelési kosárban, illetve POCI ügyletek esetében.
- Az LGD mutatja meg az Erste Hungary várakozását a nemteljesítő kitétségre jutó veszteséget illetően. Az LGD függ az adós típusától, a követelés típusától és korától, a rendelkezésre álló fedezetektől vagy más hitelbiztosítéktól és a nemteljesítéskor várható kitétségtől (EAD). Az LGD-t az EAD százalékában fejezzük ki.

Élettartami paraméterek

Az élettartami PD-t a könyvekbe kerüléstől a kölcsönügylet lejáratáig megfigyelt múltbéli nemteljesítési eseményeken alapulva fejlesztjük. Egyazon portfólióba tartozó azonos minősítési kategóriájú és lejáratú ügyletek esetében megegyezik.

Az élettartami és az éves EAD-ot a várt visszafizetési profil határozza meg, amely termékenként eltérhet. Az LT EAD felhasználja a törlesztési ütemezést vagy a törlesztési típust (annuitásos, lineáris, bullet). Ki nem folyósított hitelek esetében a hitelkonverziós tényező segítségével becsüljük a várható hitelkitétséget.

Az LGD élettartami görbeként kerül becsülésre, a lejáratig hátralévő bármely jövőbeli időpontra, múltbéli megfigyelések alapján.

Az ECL számításához használt paraméterek figyelembe veszik a beszámolási fordulónapon rendelkezésre álló, múltbéli eseményekről szóló információkat, az aktuális állapotot és a gazdasági jövőbeli irányvonalára vonatkozó előrejelzéseket. Általánosságban a csoportos értékvesztéshez használt paraméterek különböznek a tőkeszámításhoz használt ciklusokon átívelő paraméterektől, amennyiben az érintett portfólió jellemzői az IFRS előírások szerint ezt indokolják.

Hitelkockázati kitettség IFRS 9 Stage besorolás és várható hitelezési veszteség

Hitelkockázati kitettség régió és IFRS9 besorolás szerint

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitettség	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Összesen
2022.12.31							
Elsődleges piacok	3 921 576	500 654	57 175	18 979	4 498 384	672 133	5 170 517
Ausztria	11 422	16	1	-	11 439	69 296	80 735
Csehország	2	-	-	-	2	697	699
Szlovákia	-	62	1	-	63	45	108
Románia	793	5	1	-	799	76	875
Magyarország	3 909 359	500 570	57 172	18 979	4 486 080	602 019	5 088 099
Szerbia	-	1	-	-	1	-	1
Egyéb EU országok	92 439	268	38	-	92 745	21 022	113 767
Egyéb országok	1 108	3	4	-	1 115	329	1 444
Feltörekvő piacok	501	27	6	-	534	521	1055
Ázsia	25	-	5	-	30	-	30
Latin Amerika	15	15	1	-	31	-	31
Közél-Kelet/Afrika	461	12	-	-	473	521	994
Összesen	4 015 624	500 952	57 223	18 979	4 592 778	694 005	5 286 783

millió forintban	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Teljes hitelkockázati kitétség	Nem IFRS 9 értékvesztés releváns	Összesen
2021.12.31							
Elsődleges piacok	3 705 591	342 320	58 544	24 359	4 130 814	396 153	4 526 967
Ausztria	66 980	7	-	-	66 987	21 460	88 447
Csehország	50	-	-	-	50	1 220	1 270
Szlovákia	48	1	-	-	49	15	64
Románia	217	58	-	-	275	15	290
Magyarország	3 638 296	342 254	58 544	24 359	4 063 453	373 443	4 436 896
Egyéb EU országok	88 697	129	36	-	88 862	758	89 620
Egyéb országok	1 550	-	2	-	1 552	1 206	2 758
Feltörekvő piacok	20	30	1	-	51	55	106
Latin Amerika	-	15	1	-	16	-	16
Közél-Kelet/Afrika	20	15	-	-	35	55	90
Összesen	3 795 858	342 479	58 583	24 359	4 221 279	398 172	4 619 451

*Az IAS 37 standard hatókörébe esnek.

Az első (Stage 1) és második (Stage 2) értékelés kosár tartalmazza a nem értékvesztett kitétséget, míg a harmadik értékelési kosár (Stage 3) tartalmazza az értékvesztett hitelkockázatot. Könyvekbe kerüléskor értékvesztett eszközök (POCI) vásárlással vagy származtatással kerülnek a mérlegbe.

A POCI állományon belül a defaultos ügyfelekkel szembeni követelések 11 961 millió forint (2021-ben 11 971 millió forint volt), a nem defaultos 7 018 millió forint (2021-ben 12 388 millió forint volt).

A hitelkockázati kitétség Magyarországon 651 203 millió forinttal, vagy 14,7%-kal nőtt, Ausztriában 7 712 millió forinttal, vagy 8,7%-kal csökkent, Csehországban pedig 571 millió forinttal, vagy 45,0%-kal csökkent. A többi kelet-közép-európai fő piac (CEE) esetében 630 millió forintos, azaz 178% növekedés volt. A többi EU-tagországban (EU-27-ben a fő piacok nélkül) a hitelkockázati kitétség 24 147 millió forinttal 89 620 millióról 113 767 millióra nőtt. A többi ipari országban a csökkenés (1 314 millió forint), míg a feltörekvő piacokon az állomány nőtt (949 millió forinttal). Összességében az Erste Bank Hungary központi piaci és az EU kitétségek fedik le a hitelkockázati kitétséget 99,9%-át (2021-ben is 99,9%-át) december 31-én.

Hitelkockázati kitétség jelentési szegmens és IFRS9 besorolás szerint

millió forintban	Hitelkockázati kitétség					Nem tartozik az IFRS 9 hatálya alá	Hitelezési veszteség						
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1		Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 2 fedezeti arány	Stage 3 fedezeti arány	POCI fedezeti arány	
2022.12.31													
Lakosság	875 650	111 563	37 834	12 311	322 213	4 580	12 215	26 249	3 589	10,95%	69,38%	29,16%	
Vállalatok	1 232 626	389 268	19 389	6 668	158 038	5 859	12 471	9 527	1 167	3,20%	49,14%	17,50%	
Csoportszintű vállalatok	632 708	76	-	-	157 313	647	8	-	-	10,63%			
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	1 274 640	45	-	-	56 441	807	1	-	-	1,99%			
Összesen	4 015 624	500 952	57 223	18 979	694 005	11 893	24 695	35 776	4 756	4,93%	62,52%	25,06%	

millió forintban	Hitelkockázati kitétség					Nem tartozik az IFRS 9 hatálya alá	Hitelezési veszteség					
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1		Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 2 fedezeti arány	Stage 3 fedezeti arány	POCI fedezeti arány
2021.12.31												
Lakosság	869 122	176 643	32 627	15 525	274 543	3 217	17 760	19 104	4 757	10,05%	58,55%	30,64%
Vállalatok	916 576	165 511	25 956	8 834	54 254	4 531	6 179	12 804	1 552	3,73%	49,33%	17,57%
Csoportszintű vállalatok	1 970 806	325	-	-	68 169	955	2	-	-	0,49%		
Eszköz - és forrás menedzsment és Vállalati Központ	39 354	-	-	-	1 206	12	-	-	-			
Összesen	3 795 858	342 479	58 583	24 359	398 172	8 715	23 941	31 908	6 309	6,99%	54,47%	25,90%

34) Hitelezési veszteség alakulása

A következő táblák bővebb információt nyújtanak a hitelezési kockázat alakulásáról mérlegtételenként bemutatva.

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában.

A 'Feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivezetése miatt váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2022.01.01 – 2022.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük.

Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

Hitelezési veszteség változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	
	2022.01.01						2022.12.31
Stage 1	-823	-257	124	68	-140	-	-1 028
Stage 2	-24	-	-	-478	137	-	-365
Stage 3	-	-	-	-871	-1	-	-872
Összesen	-846	-257	124	-1 281	-4	-	-2 265

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	
	2021.01.01						2021.12.31
Stage 1	-863	-634	137	263	275	-	-822
Stage 2	-214	-	-	-110	300	-	-24
Stage 3	-532	-	510	-	13	9	-
Összesen	-1 609	-634	647	153	588	9	-846

millió forintban	2021	2022
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	1 345	12 232
Stage 2-ből Stage 1-be	-	10,140
Stage 1-ből Stage 2-be	1,345	2,092
Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között	-	2 282
Stage 3-ból Stage 1-be	-	2,282

A 2022. üzleti évben bekerült, és 2022. december 31-én még a könyvekben lévő amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 259 318 millió forint. A 2022. január 1-jén a könyvekben lévő és 2022.12.31-ig kivezetett (de lejárat kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok bruttó könyv szerinti értéke 225 223 millió forint.

Hitelezési veszteség változása – Hitelintézetekkel szembeni követelések

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Hitelkockázat változás	Egyéb	
	2022.01.01					2022.12.31
Stage 1	- 199	- 982	885	36	- 5	- 265
Összesen	- 199	- 982	885	36	- 5	- 265

millió forintban	Növekedés		Feloldás	Hitelkockázat változás	Egyéb	
	2021.01.01					2021.12.31
Stage 1	- 108	- 3 521	3 430	- 1	-	- 200
Összesen	- 108	- 3 521	3 430	- 1	-	- 200

A 2022. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2022. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 259 049 millió forint. A 2022. január 1-jén és 2022.12.31-ig kivetett (de lejárat kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken értékelt hitelintézetekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értéke 531 748 millió forint.

Hitelezési veszteség változása – Ügyfelekkel szembeni követelések

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti át-sorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződés-módosítások hatásai	Leírások	Egyéb		
								2022.01.01	2022.12.31
Stage 1	-5 387	-4 030	934	12 032	-11 259	7	2	-109	-7 811
Állami szféra	-	-4	-	8	-16	-	-	-	-12
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-323	-564	379	-	-300	-	-	-34	-842
Nem pénzügyi vállalkozások	-2 160	-1 381	227	1 770	-1 325	6	-	-74	-2 938
Lakosság	-2 904	-2 081	328	10 254	-9 618	1	2	-1	-4 019
Stage 2	-22 024	-4 620	1308	-14 792	19 097	36	192	-286	-21 089
Állami szféra	-18	-	-	-	16	-	-	-2	-4
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-3	-	-	-	-3	-	-	-	-6
Nem pénzügyi vállalkozások	-5 154	-4 522	245	-2 754	3 123	12	1	-278	-9 327
Lakosság	-16 849	-98	1 063	-12 038	15 961	24	191	-6	-11 752
Stage 3	-27 189	-11	4 902	-256	-11 394	124	322	-326	-33 828
Egyéb pénzügyi vállalkozások	-16	-	-	-	-15	-1	-	-	-32
Nem pénzügyi vállalkozások	-9 519	-	1 851	-123	-1 253	-8	177	-317	-9 192
Lakosság	-17 654	-11	3 051	-133	-10 126	133	145	-9	-24 604
POCI	-6 262	-	1 581	-	80	25	9	-60	-4 627
Állami szféra	-3	-	-	-	3	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	-1 689	-	927	-	-334	6	2	-60	-1 148
Lakosság	-4 570	-	654	-	411	19	7	-	-3 479
Összesen	-60 862	-8 661	8 725	-3 016	-3 476	192	525	-781	-67 355

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződés módosítások hatásai	Leírások	Egyéb		
								2021.01.01	2021.12.31
Stage 1	- 5 472	- 5 171	919	10 183	- 5 838	-	4	- 12	- 5 387
Állami szféra	- 1	-	-	-	-	-	-	-	- 1
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 160	- 289	2	-	129	-	-	- 6	- 324
Nem pénzügyi vállalkozások	- 2 259	- 1 565	552	1 275	- 155	-	-	- 6	- 2 158
Lakosság	- 3 052	- 3 317	365	8 908	- 5 812	-	4	-	- 2 904
Stage 2	- 20 738	- 2 242	3 021	- 14 484	12 182	73	277	- 114	- 22 024
Állami szféra	- 42	- 131	35	- 6	131	-	-	- 5	- 18
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 3	-	-	-	- 1	1	-	-	- 3
Nem pénzügyi vállalkozások	- 4 515	- 976	1 402	- 2 034	1 058	12	6	- 107	- 5 154
Lakosság	- 16 178	- 1 135	1 584	- 12 443	10 994	60	271	- 2	- 16 849
Stage 3	- 20 927	- 464	6 868	- 1 718	- 11 598	317	419	- 87	- 27 189
Egyéb pénzügyi vállalkozások	- 1	-	-	-	- 16	-	-	-	- 17
Nem pénzügyi vállalkozások	- 8 853	- 366	4 325	- 98	- 4 833	137	255	- 86	- 9 519
Lakosság	- 12 073	- 98	2 543	- 1 619	- 6 749	180	164	- 1	- 17 653
POCI	- 5 833	-	1 221	-	- 1 771	40	59	20	- 6 262
Nem pénzügyi vállalkozások	- 302	-	303	-	- 1 772	21	37	20	- 1 693
Lakosság	- 5 526	-	918	-	- 2	19	22	-	- 4 569
Összesen	- 52 970	- 7 878	12 029	- 6 021	- 7 023	429	759	- 190	- 60 862

A „POCI” kategóriába nem kerülnek besorolásra az értékvesztétként vásárolt pénzügyi instrumentumokat, ugyanakkor ezen a soron jeleníti meg az Erste Hungary a kivezetett és új eszközként felvett értékvesztett pénzügyi eszközöket. Ezeknél a pénzügyi eszközöknél a szerződéses feltételekben is történt változás (például a forintosított hitelek).

A ‘Képzés’ oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfélkövetelésekre képzett értékvesztést foglalja magában. A ‘Feloldás’ oszlop olyan értékvesztés visszairásokat foglal magában, melyek az értékpapír kivezetése miatt váltak szükségessé. A ‘Stage-ek közötti átsorolás oszlopban’ a 2022.01.01 – 2022.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a ‘Hitelkockázat változás’ soron szerepeltetjük. ‘Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változást a ‘Hitelkockázat változás’ oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az ‘unwinding’ hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt ügyfelekkel szemben követeléseknél.

A tárgyévi ‘unwinding’ hatás a 2,186 millió forint volt a hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumok esetében. Az unwinding kumulált hatása 2022 év végéig 2 042 millió forint volt, ami az ügyfélhiteleknél a nem realizált kamatbevételt jelenti. A ‘Nem jelentős szerződés módosítások hatásai’ oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A ‘Leírások’ oszlop az értékvesztett ügyfelekkel szembeni követelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában.

A hitelportfólióban szereplő nem teljesítő hitelezési kitétségek csökkentése továbbra is a kockázat kezelési terület egyik fő fókuszpontja. A lakossági portfólióban bekövetkezett értékvesztés visszairás a nem teljesítő hitelportfólió csökkenő arányának volt köszönhető. A stage 2-es hitelezési veszteségének megnövekedett szintje az új IFRS9 paraméterek bevezetésének, az új „nemteljesítési fogalom” meghatározásnak és az új stage 2-es küszöbértékének köszönhető, amely növelte a stage 2-es ügyfelekkel szembeni követelések állományát és ezáltal az értékvesztést is.

Az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugói a Stage-ek közötti átsorolások. A lenti táblázat az amortizált bekerülési értéken értékelt követeléseket bruttó könyv szerinti értékeinek átsorolását mutatja be az egyes Stage-ek között:

2022	Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között		Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között		POCI	
	Stage 2-be Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 2-ből	Stage 3-ba Stage 2-ből	Stage 2-be Stage 3-ból	Stage 3-ba Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 3-ból	Nemteljesítő kategóriába teljesítő kategóriából	Teljesítő kategóriába nem teljesítő kategóriából
millió forintban								
Állami szféra	-	11 860	-	-	-	-	-	-
Egyéb pénzügyi vállalkozások	61	-	11	-	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	67 006	63 055	1 592	1 457	1 974	-	246	-
Lakosság	20 200	52 253	8 114	1 562	1 809	542	457	757
Összesen	87 267	127 168	9 717	3 019	3 783	542	703	757

2021	Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között		Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között		POCI	
	Stage 2-be Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 2-ből	Stage 3-ba Stage 2-ből	Stage 2-be Stage 3-ból	Stage 3-ba Stage 1-ből	Stage 1-be Stage 3-ból	Nemteljesítő kategóriába teljesítő kategóriából	Teljesítő kategóriába nem teljesítő kategóriából
millió forintban								
Állami szféra	398	-	-	-	-	-	-	-
Egyéb pénzügyi vállalkozások	5	-	19	-	-	-	-	-
Nem pénzügyi vállalkozások	34 858	21 206	3 575	-	547	4	2 203	1
Lakosság	73 205	20 295	8 599	1 304	9 644	93	675	945
Összesen	108 466	41 500	12 194	1 304	10 191	97	2 878	946

A 2022. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2022. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 527 559 millió forint. A 2022. január 1-jén és 2022.12.31-ig kivezetett (de lejáratú kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken ügyfélkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 199 073 millió forint.

A 2022. üzleti évben keletkezett, POCI-ként elszámolt AC-s hitelek és ügyfeleknek nyújtott előlegek kezdeti értékelésénél figyelembe vett, élettartamra várható hitelezési veszteségek nem diszkontált összege 3 858 millió forint volt.

Hitelezési veszteség változása – Vevő és egyéb követelések

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	2022.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2022.12.31
Stage 1	-310	-1 139	1 209	1	23	-8	-224
Stage 2	-23	-	178	-3	-211	-	-59
Stage 3	-	-	15	-13	-2	-	-
Összesen	-333	-1 139	1 402	-15	-190	-8	-283

millió forintban	2021.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2021.12.31
Stage 1	-123	-836	654	-	-4	-1	-310
Stage 2	-37	-	183	-16	-153	-	-23
Stage 3	-	-	1	-	-1	-	-
Összesen	-160	-836	838	-16	-158	-1	-333

Egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt pénzügy instrumentumok

Hitelezési veszteség változása – Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	2022.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	2022.12.31
Stage 1	-64	-54	11	16	-36	-127
Stage 2	-1	-	-	-	-30	-31
Stage 3	-	-	-	-234	-	-234
Összesen	-65	-54	11	-218	-66	-392

millió forintban	2021.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	2021.12.31
Stage 1	-81	-34	18	-	34	-63
Stage 2	-1	-	-	-78	78	-1
Összesen	-82	-34	18	-78	112	-64

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült és az egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt (FVOCI) hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Feloldás' oszlop olyan értékvesztés visszaírásokat foglal magában, melyek az FVOCI értékpapír kivezetése miatt váltak szükségessé. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2022.01.01 – 2022.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatások, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' kerülnek bemutatásra. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre.

Hitelezési veszteség változása – Pénzügyi lízing követelések

Értékvesztés mozgástábla

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződés módosítások hatásai	Leírások	Egyéb		
2022.01.0								2022.12.31	
1									
Stage 1	-181	-37	18	206	-131	0	0	-6	-131
Stage 2	-411	0	43	-159	267	0	0	-131	-391
Stage 3	-4 330	0	299	-149	3 715	1	0	-75	-539
POCI	-7	0	0	0	-66	0	0	0	-73
Összesen	-4 929	-37	360	-102	3 785	1	0	-212	-1 134

millió forintban	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Nem jelentős szerződés módosítások hatásai	Leírások	Egyéb		
2021.01.0								2021.12.31	
1									
Stage 1	-138	-24	14	232	-265	-	-	-	-181
Stage 2	-574	-	36	-220	349	-	-	-2	-411
Stage 3	-6 818	-	511	-18	1 982	-1	-	15	-4 329
POCI	-13	-	3	-	-	-	2	-	-8
Összesen	-7 543	-24	564	-6	2 066	-1	2	13	-4 929

A 'Képzés' oszlop a tárgyévben újonnan bekerült amortizált bekerülési értéken értékelt lízingkövetelésekre képzett értékvesztést foglalja magában. A 'Stage-ek közötti átsorolás oszlopban' a 2022.01.01 – 2022.12.31-ig bekövetkezett Stage 1-ből Stage 2-be és Stage 3-ba történő átsorolások szerepelnek. A Stage 2-ből illetve Stage 3-ból Stage 1-be történő átsorolás hatása a Stage 1-es soron szerepel. Az eredménysemleges hatásokat, melyek a stage-ek közötti átsorolásból adódnak a 'Hitelkockázat változás' soron szerepeltetjük. Bármilyen más, stage váltást nem eredményező változás a 'Hitelkockázat változás' oszlopban kerül megjelenítésre. Az oszlop emellett tartalmazza az 'unwinding' hatásokat is az amortizált bekerülési értéken értékelt Stage 3-as és POCI kategóriába sorolt lízingköveteléseknél (2022-ben 25 millió forint, 2021-ben 67 millió forint). A 'Nem jelentős szerződés módosítások hatásai' oszlop az instrumentumok olyan szerződés módosítások hatásait foglalja magában, melyekből nem következik az instrumentum kivezetése és új instrumentumként történő felvétele a mérlegbe. A 'Leírások' oszlop a lízingkövetelésekkel kapcsolatos teljes leírások hatásait és a kivezetés hatásait foglalja magában.

A tárgyévi és az előző üzleti évben az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a Stage-ek közötti átsorolás volt. A lízingköveteléseknek bruttó értéke melyek 2022. december 31-ig más Stage-ben szerepeltek mint 2022 január 1-én, a következőképpen alakultak:

millió forintban	2022
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	
Stage 2-be Stage 1-ből	3 135
Stage 1-be Stage 2-ből	1 439
Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között	
Stage 3-ba Stage 2-ből	186
Stage 2-be Stage 3-ból	5 328
Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között	
Stage 3-ba Stage 1-ből	135
Stage 1-be Stage 3-ból	23
Póci átsorolás	
Nem teljesítőbe teljesítőből	109
Teljesítőbe nem teljesítőből	-

millió forintban	2021
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között	
Stage 2-be Stage 1-ből	1 399
Stage 1-be Stage 2-ből	5 494
Átsorolás Stage 2 és Stage 3 között	
Stage 3-ba Stage 2-ből	59
Stage 2-be Stage 3-ból	22
Átsorolás Stage 1 és Stage 3 között	
Stage 3-ba Stage 1-ből	101
Stage 1-be Stage 3-ból	-

A 2022. üzleti évben eredetileg elszámolt, és 2022. december 31-ig nem értékesített amortizált bekerülési értéken lízingkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 11 506 millió forint. A 2022. január 1-jén és 2022.12.31-ig kivezetett (de lejárat kategóriába sorolt) amortizált bekerülési értéken lízingkövetelések bruttó könyv szerinti értéke 3 747 millió forint.

Hitelezési veszteség változása – A hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák

millió forintban	2022.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2022.12.31
Stage 1	1 737	2 746	-1 434	-2 405	1 630	32	2 306
Stage 2	1 458	0	-2 078	2 671	706	4	2 761
Stage 3	389	0	-584	593	-119	25	304
Nem teljesítő	40	33	-15	0	-2	0	56
Összesen	3 624	2 779	-4 111	859	2 215	61	5 427

millió forintban	2021.01.01	Növekedés	Feloldás	Stage-ek közötti átsorolás	Hitelkockázat változás	Egyéb	2021.12.31
Stage 1	1 416	2 833	-1 548	-2 293	1 314	15	1 737
Stage 2	1 729	-	-1 039	2 419	-1 654	3	1 458
Nem teljesítő	598	-	-297	262	-128	-6	429
Összesen	3 743	2 833	-2 884	388	-468	12	3 624

A „Hitelkockázat változás” oszlop magában foglalja az időérték-hatást (unwinding), mely a nemteljesítő hitelkeretek és garanciák élettartama során keletkeznek. A tárgyévi és az előző üzleti évben az értékvesztés képzések és visszairások fő mozgatórugója a Stage-ek közötti átsorolás volt. Azoknak a hitelkereteknek és garanciáknak a névértéke, melyek 2022. december 31-ig más Stage-ben szerepeltek mint 2022 január 1-én, a következőképpen alakultak:

A hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák értékvesztési kategóriák közötti átsorolásai (bruttó alapú bemutatás)

	2021	2022
Átsorolás Stage 1 és Stage 2 között		
Stage 2-be Stage 1-ből	12 643	37 645
Stage 1-be Stage 2-ből	13 037	21 071
Átsorolás Stage 2 és Nem teljesítő között		
Nem teljesítőbe Stage 2-ből	1 043	195
Stage 2-be Nem teljesítóből	10	120
Átsorolás Stage 1 és Nem teljesítő között		
Nem teljesítőbe Stage 1-ből	150	135
Stage 1-be Nem teljesítóből	20	66
Mérlegen kívüli hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák, melyek év közben kerültek be a könyvekbe és nem kerültek ki teljes mértékben		
	158 435	237 119
Mérlegen kívüli hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák, melyek január 1-jén már a könyvekben voltak és évközben teljes mértékben kikerültek a könyvekből		
	65 805	96 897

35) Az értékvesztés alakulása

Az előre tekintő információk alapján végzett elemzésekhez használt scenáriók áttekintése

Előre tekintő információk felhasználása

A felhasznált paraméterek az egy időpillanatra számított kockázati értéket mutatnak, az előre tekintő információk (FLI) beépítésével. Ez a makroökonómiai változókra vonatkozó előrejelzésekben testesül egy alapértelmezett és további alternatív forgatókönyvek alapján. Az alternatív scenáriók a hozzájuk tartozó valószínűségekkel az alapesettől való eltérésként értelmezendők, ahol az alapesetnek tekintett előrejelzést – kevés kivételtől eltekintve – az Erste Hungary fejlesztési szervezeti egysége készíti. A több forgatókönyvre való tekintettel a „semleges” PD (és kevés kivétellel az LGD is) a makroökonómiai modell használatával módosul, amely a vonatkozó makroökonómiai változókat összeköti a kockázati tényezőkkel. Az előre tekintő információk az első három évre számított várt hitelezési veszteségre van beépítve. A negyedik évtől kezdve az élettartam hátralévő részére a paraméterek becslése visszatér a ciklusokon átívelő megfigyelésekhez.

Így az FLI-t figyelembe vevő, nem torzított, valószínűséggel súlyozott értékvesztést az egyes makrogazdasági forgatókönyvek előfordulási valószínűségét reprezentáló súlyok felhasználásával számítjuk. Tipikus makrogazdasági változók lehetnek a hazai GDP érték, a munkanélküliségi ráta, az infláció, a termelési index, valamint a piaci kamatlábak. A változók kiválasztása attól is függ, hogy az adott helyi piacra megbízható előrejelzések rendelkezésre állnak-e. A becsült gazdasági fejlődés fő mutatója a GDP. Emellett az ukrain háború gazdasági hatásai az infláció és/vagy a kamatok növekedéséhez vezettek.

Az Erste Bank Hungary 2022 negyedik negyedében felülvizsgálta az FLI-t az alap-, lefelé és felfelé mutató forgatókönyvekre vonatkozó előrejelzések szerint. Az FLI számítása során az Erste Bank Hungary együttműködik az Erste Group-pal, és a harmonizáció érdekében a forgatókönyvek súlyát és a különböző forgatókönyvek melletti makrogazdasági előrejelzéseket az Erste Group biztosítja. A Csoport a

geopolitikai helyzet instabil alakulása – az ukrajnai háború – miatt úgy döntött, hogy megtartja az alap forgatókönyvhöz rendelt 40%-os bekövetkezési valószínűséget.

A bank az Csoportos értékelés részben közzéteszi a makroszcenáriókra vonatkozó stage besorolási és értékvesztési érzékenységi vizsgálatát.

Alap forgatókönyv

Az Erste Group arra számít, hogy az eurózóna gazdasága 2023 első negyedévében éri el mélypontját, majd 2023 második negyedévéétől a gazdaság fokozatos fellendülése következik be. Az euróövezet alapkilátásai tekintetében a fő tényező 2023-ban és 2024-ben az inflációs nyomás mérséklése a hazai és globális szinten. Az európai gáz- és villamosenergia-árak jelentősen csökkentek, és a globális ellátási láncok enyhülése várhatóan tovább mérsékli az inflációs nyomást a következő hónapokban. Az Erste Group előrejelzése szerint ebben a környezetben az év előrehaladtával a fogyasztás és a beruházások fokozatos gyorsulása várható. Ebben a környezetben az Erste Group arra számít, hogy az EKB az év folyamán fokozatosan lassítja a monetáris szigorítás ütemét.

Az alapforgatókönyv és az átfogó stresszteszt forgatókönyv kockázatai, mint a negatív forgatókönyvhöz hozzáadott szempontok

A kamatlábak gyors emelkedése fenyegetést jelent a vállalatok és a fogyasztók befektetési tevékenységére, és az alapforgatókönyv szerint jelenleg vártnál alacsonyabb befektetésekhez vezethet. Ha Európának nem sikerül elegendő LNG-gázt biztosítani a következő télre, akkor az áram- és gázárak újabb megugrását láthatjuk, ami árt az ipari tevékenységnek, és rontja a fogyasztók vásárlóerejét. Az ukrajnai háború továbbra is jelentős kockázati tényező. Ha újra eszkalálódik, az potenciálisan ronthatja a globális befektetői hangulatot az eurózóna tekintetében, és potenciálisan tompíthatja a növekedést. Oroszország egyre több „barátságtalan” ország gázellátását szakíthatja meg. Az energiabiztonság prioritássá válik azon uniós döntéshozók számára, akik úgy vélik, hogy kevésbé kell függniük az orosz áruktól, és fel kell gyorsítani az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdaságra való átállást. Ez a cél energiapolitikai sokkot vált ki, amelynek következtében a CO₂-kibocsátás ára az első évben az egekbe szökik, kikristályosítva a rendezetlen átmenet kockázatát. Az energiapolitikai sokk súlyosbítja az energia/fogyasztói árak emelkedését, és lehorgonyozza az inflációs várakozásokat; ami arra készíti az EKB-t, hogy agresszíven szigorítsa a monetáris politikát (a teljes hozamgörbét érintve), hogy kordában tartsa az inflációt. A magasabb HICP – különösen a villany-/gázszámlák – csökkenti a rendelkezésre álló jövedelmet és csökkenti a fogyasztást. Tekintettel a világvjárványtól örökölt magas adósságállományra, a növekvő katonai kiadások és a magasabb energiaárak/menekültáradat mérséklését célzó expanzív fiskális politika arra készíti a befektetőket, hogy megkérdőjelezzék az adósság fenntarthatóságát.

Az alábbiakban az értékvesztésszámításhoz használt forgatókönyveket és a legfrissebb elérhető GDP előrejelzéseket közöljük.

GDP szcenárió elemzés

GDP növekedés %-ban		Súlyozott valószínűség		Infláció/kamatláb %		
	Szcenárió	2023-2025		2023	2024	2025
2022	Növekedés	1%		3.2	4.7	6.1
	Stagnálás	40%		0.2	4.2	3.4
	Csökkenés	59%		-6.5	0.5	1.8
	Szcenárió	2021-2023	2020	2021	2022	2023
2021	Növekedés	6%	- 5	7.8	5.8	5.6
	Stagnálás	40%	- 5	6.7	4.7	4.5
	Csökkenés	54%	- 5	0.1	1.3	2.3

2022.12.31.	Alap szcenárió			Szcenárióval súlyozott kimenet		
	2023	2024	2025	2023	2024	2025
GDP növekedés	0.20	4.20	3.40	-3.74	2.06	2.50
Munkanélküliségi ráta	4.11	3.57	3.57	5.90	4.89	4.54
Hozamok_5Y	7.62	6.42	6.03	8.62	7.43	7.03
Hozamok_10Y	6.96	6.07	5.81	8.46	8.13	8.24

Csoportos értékelés

Az Erste Bank Hungary az ukrajnai háború és az energiaválság okozta bizonytalanság miatt előre meghatározott portfólió-jellemzők alapján 2022 decemberétől a szokásos SICR értékelésen túl overlay szabályokat (azaz stage2 besorolást) alkalmazott. Ezt az összes érintett szervezeti egységgel és az üzletággal összhangba hozták, a megfelelő irányító testületek jóváhagyása mellett.

2022 negyedik negyedévéig az Erste Bank Hungary a Covid-19 miatt overlayt alkalmazott. A 2022-ben a javult járványhelyzet lehetővé tette a Covid-19-hez kapcsolódó overlayek megszüntetését, ami 2.092 millió forint felszabadítást eredményezett.

Ukrán háború és energiaválság

Az ukrán-orosz háború felerősítette a kockázatkezelési és üzleti kihívásokat egyrészt az energiaárak emelkedése, másrészt az ellátási láncok zavarai miatt. Az előbbi számos iparágra érint, főként az energiaigényes termelési folyamatokkal foglalkozókat, de olyan szegmensekre is hat, amelyeknél magas az üzemanyagköltség-arány. Az ellátási láncokkal kapcsolatos problémákat az érintett ügyfelek az üzleti tevékenység és a likviditás megőrzését célzó intézkedésekkel kezelik (többek között aktív forgótőke-kezelés, célzott felhalmozás, kibocsátás módosítása, újratárgyalások a vevőkkel stb.), esetenként pedig még tartalék/likviditás finanszírozással. A fent említett fejleményeket a rendszeres iparági stratégiák felülvizsgálatában figyelembe vesszük.

2022 júniusában az Erste Bank Hungary bevezette az ukrán háború miatt Overlayt (UA overlay), a gazdasági visszaeséssel érintett iparágak (ciklikus iparágak) és az egyéves IFRS PD kombinációjaként. Ezeket a szabályokat a „SICR – Kvalitatív kritériumok” részben említett meglévő kritériumokon felül (2022 márciusi stage2 átsorolás a korai figyelmeztető jelzés és a geopolitikai kockázatra vonatkozó negatív információk alapján) kerültek meghatározásra

A ciklikus iparágakon kívül az Erste Bank Hungary 2022 szeptemberétől további overlayt („Energia overlay”) vezetett be az energiapiac jelenlegi torzulásai miatt, amelyek hatással vannak a gáz/energia elérhetőségére és árára. A gázhiány miatt két fő terület lett azonosítva az ügyfelekre; az energiaigényes termelési folyamatok, vagy a gázra, mint termelési folyamataikban elsődleges inputra való támaszkodás. A sebezhetőséget a gázfüggőség, a (korlátozott) helyettesítési lehetőségek, valamint a helyettesítés pénzügyi, fedezeti és ármechanizmusokra gyakorolt hatásai okozzák. A „Természeti erőforrások és áruk” valamint a „Fémek és a vegyipar” ágazatok a leginkább érintettek. Az energiaszektorhoz tartozó valamennyi vállalat érintett, mivel az egész iparágat potenciálisan érinthetik a jelenlegi energiapiac hatalmas hiányai és torzulásai: áringadozások, letéti felhívások, árplafonok, vízenenergia kedvezőtlen időjárási környezete, rögzített átvételi szerződések (kiadások), extra adók stb. Az ezekhez az iparágakhoz/alágazatokhoz tartozó összes ügyfél stage 2 besorolást kapott. Mivel azonban az energiaszektor széles körben definiált és egyes vállalatok üzleti modelljei azonban inkább profitálnak a jelenlegi helyzetből, nem egyeznek a portfólió általános jellemzőivel. Ezen vállalatok ügyleteire – az IFRS 9 B.5.5.5. előírásaival összhangban – ez a szabály nem került alkalmazásra.

Az 5.287 milliárd forintos (2021: 4.619 milliárd forint) teljes hitelkockázati kitettségből az overlay vizsgálat alatt álló portfólió a következők:

- 719 milliárd kitettséggű ciklikus iparág, melyből 89,9 milliárd forint van Stage 2-ben,
- 344 milliárd kitettséggű energia szektpr, melyből 271,2 milliárd forint van Stage 2-ben.

A várható hitelezési veszteségre gyakorolt hatás

A lenti elemzési táblázat bemutatja az overlayek és az FLI-k Stage 2-es átsorolási hatását és a hitelveszteség változását. Ezen kívül érzékenységi vizsgálat történt az alap, a növekedési és a csökkenési forgatókönyvekre.

A Covid-19 overlay 2022 negyedik negyedéves kivezetése miatt év végén már nem volt plusz Stage 2 átsorolás Covid-19 következtében (2021 decemberében 90 627 millió Ft) és plusz hitelveszteség sem (2021 decemberében 2 092 millió Ft)

Az ukrán overlay következtében 2022 decemberében 89 902 millió forint Stage 2-es kitétséggel volt a ciklikus iparágban és 271 228 millió forint az energiaszektorban. Ennek a hitelveszteség hatása 1 805 millió illetve 1 388 millió forint volt.

Az FLI 2022 negyedik negyedévében a legutóbbi makroszcenáriók alapján újrabecslésre került. FLI miatt Stage 2 kitétséggel 2022 decemberében 62.775 millió forintra nőtt (28.127 millió forint 2021 decemberében). A Stage 2 kitétség növekedése hatással volt hitelveszteség mértékére is: 2022 decemberében 15.102 millió forint, szemben a 2021 decemberi 11.131 millió forinttal.

A forgatókönyv-szimuláció érzékenységi elemzéseket mutat be, amelyek csak a PD-k eltérő értékéből adódó változásokat veszik figyelembe, ha az alap, a csökkenési vagy növekedési szcenárió 100%-os súllyal rendelkezik. Ezeknek a forgatókönyveknek az érzékenységét a jelenlegi rendszerben szereplő – súlyozott forgatókönyvekkel számolt – PD-khez képest számítjuk ki (a súlyokat és forgatókönyveket a fenti „Az előretételek információinak beillesztése” szakaszban közöljük). Mind a stage-elés, mind az eredményül kapott hitelveszteséget az adott forgatókönyv PD-kkel került szimulálásra.

A 100%-os alapforgatókönyv beépítése a jelenleg alkalmazott valószínűséggel súlyozott forgatókönyv helyett a Stage 2-es kitétség 30 765 millió forintos (2021: 6 075 millió forintos) csökkenését eredményezné, ami 6 921 millió forintos hitelveszteség csökkenést eredményezne (2021: 1 810 millió forint).

A csökkenő forgatókönyv 27 485 millió forintos növekedést eredményezne a stage2-es állományban (2021: 6 977 millió forint) és a hitelveszteség 4 909 millió forinttal (2021: 1 716 millió forint)

A hitelveszteség tekintetében a pozitív előjel (+) felszabadítást jelöl, míg a negatív előjel (-) képzést. A bemutatott érzékenységi eredmények belső szimulációkon alapulnak.

Előretételek információ (FLI) és csoportos SICR elemzés

millió forintban	Jelenlegi státusz - paraméterek (FLI eltolással)							Szimulációk – az FLI eltolás hatása				
	Stage 1	Stage 2	Összesen	Stage 2 hatás				FLI eltolás	Növekedés szcenárió	Stagnálás szcenárió	Csökkenés szcenárió	
				Csoportos overlay az alábbiak miatt								
	Covid-19	UA háború - Ciklikus	UA háború - Energia	UA háború - Magányszemély								
2022. december 31												
Hitelkockázati kitétségre gyakorolt hatás	4 015 624	500 952	4 516 576	0	89 902	271 228	0	62 775	-45 160	-30 765	27 485	
Értékvesztésre gyakorolt hatás	11 893	24 695	36 588	0	-1 805	-1 388	0	-15 102	10 811	6 921	-4 909	
2021. december 31												
Hitelkockázati kitétségre gyakorolt hatás	3 795 858	342 479	4 138 337	90 627	0	0	0	28 127	-11 145	-6 075	6 977	
Értékvesztésre gyakorolt hatás	8 715	23 941	32 656	-2 092	0	0	0	-11 131	3 416	1 810	-1 716	

Átstrukturálás, újratárgyalások és kényszerű átstrukturálás (forbearance)

Az átstrukturálás az ügyfél hiteltörlesztési feltételének szerződéses módosítását jelenti, ideértve a futamidőt, a kamatlábat, a díjakat, az esedékes tőkeösszeget vagy ezek kombinációját. A kényszerű átstrukturálást a bank vagy az ügyfél kezdeményezheti (munkahely elvesztése, betegség stb. miatt). A forbearance összetevői lehetnek a törlesztőrészlet csökkentése, a futamidő meghosszabbítása, kamatcsökkentés vagy -elengedés, tőkecsökkentés vagy -elengedés, a rulírozó hitelek átváltása annuitásos hitellé és/vagy egyéb.

A kényszerű átstrukturálás alatt azt értjük, amikor egy ügyfél ügyleteinek módosítására kerül sor (pénzügyi nehézségek miatt), a szerződéses feltételek úgy módosulnak, melynek eredményeképpen az ügyfél kedvezőbb helyzetbe kerül, mint a szerződésmódosítást megelőzően. Az ügyfél akkor számít pénzügyi nehézséggel küzdő ügyfélnek, amennyiben az alábbi kritériumok egyike teljesül:

- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelme van (30 DPD) bármelyik számláján az elmúlt 3 hónapban, vagy
- Az ügyfél több, mint 30 napot meghaladó késedelembe kerülne átstrukturálás nélkül,
- az ügyfél nemteljesítő státuszt kapott,
- az ügyfél az átstrukturálás nélkül nemteljesítővé válna,

A nem lakossági szegmens számára további kritériumok:

- az ügyfél korai figyelmeztetési kategóriába tartozik;
- az ügyfél pénzügyi mutatóinak romlása miatt ratingbeli visszaesést okoz;
- az ügyfél esetében a nemteljesítés valószínűsége megnő.

Az alábbi kedvezmények vezetnek kényszerű átstrukturáláshoz:

- a szerződés módosítása / refinanszírozás nem történt volna meg, ha az ügyfél nem került volna pénzügyi nehézségbe,
- előnyös különbség van az ügyfél módosított és nem módosított szerződése között,
- a módosított / refinanszírozott szerződés kedvezőbb feltételeket tartalmaz, mint a többi hasonló kockázati profilú ügyfél esetében,
- a szerződésben megengedett forbearance rendelkezések aktiválása,
- lényeges pénzügyi vagy nem pénzügyi megállapodásról való lemondás.

A teljesítő forborne kitétség megszüntethető, és a kitétségek kiesnek a forborne státusz alól amennyiben:

- legalább két év telt el attól a naptól, amikor a kitétség teljesítő forborne státusszá minősítették (próbaidő),
- a forborne fizetési ütemezési tervben a törlesztőrészletek 50%-a rendszeresen befizetésre került minimum a próbaidő feléig (lakossági ügyfelek esetében),
- rendszeres törlesztés történt minimum a próbaidő felénél (vállalati ügyfelek esetében),
- amennyiben a jelentős visszafizetés magában foglalja a korábban késedelmes (ha van ilyen), vagy leírt (ha nem volt késedelmes) tartozást (mindkét szegmens esetében),
- a próbaidő alatt nem esik az ügyfélkitétség 30 napos késedelembe.

A teljesítő forborne kitétségek akkor kapnak nemteljesítőforborne státuszt, ha:

- az ügylet módosítása teljes vagy részleges elengedést tartalmaz
- a forborne intézkedések meghosszabbításra kerülnek és az ügyfél nemteljesítőforborne státuszban volt,
- az ügyfél 30 napos késedelembe esik a forborne kitétségére és nemteljesítőforborne kitétségben volt,
- az ügyfélre teljesülnek a szabályzatban meghatározott 'default' kritériumok, illetve
- azoknál a vállalati ügyfeleknél ahol az átstrukturálási megegyezés nem záródott le 18 hónapon belül az első forborne mérés óta.

A nemteljesítő forborne kitétség megszüntethető és átminősíthető teljesítővé a próbaidő alatt az alábbiak teljesülése esetén:

- egy év eltelt a kitétség nemteljesítőforborne státuszba kerülése óta. A minimum 1 éves időszak az alábbi események közül a legutóbbtól indul:
 - o Az átstrukturálási intézkedések meghosszabbításának pillanata.
 - o Az a pillanat, amikor a kitétség besorolása nemteljesítő lesz.
 - o A türelmi idő vége, amely az átstrukturálási megállapodásban szerepel.
- a forbearance intézkedés nem vezet a kitétség nemteljesítőforborne kitétséggé válásához,
- az ügyfél a default definíció alapján nem került default besorolásba
- lakossági ügyfelek esetében: az ügyfél bizonyította, hogy képes betartani az alábbi feltételeket:
 - o az ügyfélnek az elmúlt 6 hónapban nem volt több mint 30 napot meghaladó késedelme illetve nincs lejárt tartozása;

- o az ügyfél visszafizette a teljes lejárt (illetve leírt) tartozását (amennyiben volt az ügyfélnek);
- vállalati ügyfelek esetében: a pénzügyi elemzés alapján megállapítható, hogy az ügyfél teljesíteni tudja a meghatározott feltételeket, továbbá az ügyfél nem esett 30 napot meghaladó késedelembe a monitoring időszak alatt és nincs lejárt tartozása.

A vállalati üzletágban a kényszerű átstrukturálás rendszerint a workout egység bevonását is jelenti. A kényszerű átstrukturálások legnagyobb része a workout felelőségi körén belül határozzák meg és monitorozzák a belső szabályozásnak megfelelően. A kényszerű átstrukturálás jelentős kockázatonövekedést jelent és így figyelembe van véve a stage besorolásnál.

Hitelkockázati kitétség, restrukturált kitétség és értékvesztés bontásban

millió forintban	Hitelek és előlegek	Hitelviszonyt megtettesítő értékpapírok	Mérlegen kívüli tételek	Hitelkeretek	Összesen
2022.12.31					
Bruttó kitétség	2 714 305	1 512 689	402 998	656 791	5 286 783
ebből bruttó forborne kitétség	122 126	-	-	3 666	125 792
Teljesítő kitétség	2 647 383	1 510 407	402 175	655 625	5 215 590
ebből teljesítő forborne kitétség	80 089	-	-	3 429	83 518
Értékvesztés a teljesítő kitétségeken	29 999	1 552	2 997	5 029	39 577
ebből értékvesztés a teljesítő forborne kitétségeken	4 101	-	-	77	4 178
Nemteljesítő kitétségek	66 922	2 282	822	1 166	71 192
ebből nemteljesítő forborne kitétségek	42 037	-	-	237	42 274
Értékvesztés a nemteljesítő kitétségeken	39 037	1 105	320	358	40 820
ebből értékvesztés a nemteljesítő forborne kitétségeken	25 765	-	-	68	25 833

millió forintban	Hitelek és előlegek	Hitelviszonyt megtettesítő értékpapírok	Mérlegen kívüli tételek	Hitelkeretek	Összesen
2021.12.31					
Bruttó kitétség	2 626 248	1 387 674	143 792	461 737	4 619 451
ebből bruttó forborne kitétség	95 499	-	-	601	96 100
Teljesítő kitétség	2 554 712	1 387 674	142 894	460 492	4 545 772
ebből teljesítő forborne kitétség	47 639	-	-	421	48 060
Értékvesztés a teljesítő kitétségeken	28 583	910	1 979	3 141	34 613
ebből értékvesztés a teljesítő forborne kitétségeken	2 762	-	-	14	2 776
Nemteljesítő kitétségek	71 536	-	898	1 245	73 679
ebből nemteljesítő forborne kitétségek	47 860	-	-	181	48 041
Értékvesztés a nemteljesítő kitétségeken	37 741	-	295	426	38 462
ebből értékvesztés a nemteljesítő forborne kitétségeken	21 747	-	-	52	21 799

A restrukturált hitelkitettség típusai

millió forintban	Bruttó forborne kitettség	Szerződéses feltételek módosítása	Refinanszírozás
2022.12.31			
Hitelek és követelések	122 126	116 244	5 882
Hitelkeretek	3 666	3 662	4
Összesen	125 792	119 906	5 886

millió forintban	Bruttó forborne kitettség	Szerződéses feltételek módosítása	Refinanszírozás
2021.12.31			
Hitelek és követelések	95 499	87 662	7 837
Hitelkeretek	602	602	-
Összesen	96 101	88 264	7 837

A táblázatban a hitelek és követelések magukba foglalják a vevő és lízingköveteléseket is.

Nemteljesítő kitettségek és hitelkockázati veszteség

A nemteljesítőnek minősített hitelkockázati kitettség meghatározását a „Hitelkockázati besorolás” alfejezetben található kockázati kategóriák leírásában találja. A hitelkockázati veszteségek tartalmazzák a pénzügyi eszközökre képzett hitelezési értékvesztést, a kölcsönkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra képzett hitelezési veszteséget (az IFRS 9 hatálya alá tartozó valamennyi céltartalék), valamint az egyéb kötelezettségekre képzett céltartalékokat.

A hitelezési céltartalékok (minden stage-et együttvéve) a jelentett nemteljesítő (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) hitelkockázati kitettség 108,3%-át (2021: 96,2%) fedezték. A nemteljesítő-hitelkockázati kitettség értékvesztésekkel nem fedezett részére az Erste Hungary feltételezi, hogy megfelelő szintű biztosítékok és egyéb megtérülések állnak rendelkezésre.

2022 során a nemteljesítő-hitelkockázati kitettség 2 487 millió forinttal, 3,4%-kal csökkent, míg a hitelekre és előlegekre képzett hitelezési céltartalék a hitelvállalási kötelezettségekre és pénzügyi garanciákra képzett hitelezési céltartalékkal együtt 6 249 millió forinttal (+8,8%) nőtt. Ez a nemteljesítő hitelkockázati kitettség hitelkockázati céltartalékkal való fedezettségének 12,1 százalékpontos növekedését eredményezte.

Az alábbi táblázatok a nemteljesítő-hitelkockázati kitettség hitelezési céltartalékkal való fedezését mutatják (fedezet figyelembevétele nélkül) 2022. december 31-én és 2021. december 31-én. Az adatszolgáltatási szegmensek közötti értékvesztés-szintek eltérései az adott piac kockázati helyzetéből, az eltérő biztosítéki szintekből, valamint a helyi jogszabályi környezetből és szabályozási követelményekből adódnak.

A nemteljesítőráta (NPE ráta) kiszámítása a nemteljesítő hitelkockázati kitettség és a teljes hitelkockázati kitettség hányadosa, míg az NPE fedezettségi mutató a teljes hitelezési veszteség (az IFRS 9 hatálya alá tartozó összes értékvesztés) osztva: nemteljesítő-hitelkockázati kitettség az AC-nál és az FVOCI-nál. A fedezetet nem veszik figyelembe az NPE fedezeti mutatóban.

Nemteljesítő kockázati kitettség üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kitettsége		Értékvesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC	Összesen	AC	Összesen	AC
2022.12.31													
Lakosság	44,345	43,159	1,359,570	1,037,357	46,633	17,777	16,669	3.26%	4.16%	105.16%	108.05%	40.09%	38.62%
Vállalatok	26,809	26,025	1,805,989	1,647,952	29,025	13,137	13,136	1.48%	1.58%	108.27%	111.53%	49.00%	50.48%
Csoportszintű vállalatok	38	-	790,098	632,785	655	-	-	0.00%	0.00%	1 723.68%		0.00%	0.00%
ALM	-	-	1,331,126	1,274,685	808	-	-	0.00%	0.00%			0.00%	0.00%
Összesen	71,192	69,184	5,286,783	4,592,779	77,121	30,914	29,805	1.35%	1.51%	108.33%	111.47%	43.42%	43.08%

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kitettsége		Értékvesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség		NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC	Összesen	AC	AC	AC
2021.12.31													
Lakosság	41,853	39,640	1,368,460	1,093,917	44,837	21,068	18,968	3.06%	3.62%	107.13%	113.11%	50.34%	47.85%
Vállalatok	31,826	30,914	1,171,131	1,116,877	25,066	19,442	19,428	2.72%	2.77%	78.76%	81.09%	61.09%	62.85%
Csoportszintű vállalatok	-	-	2,039,300	1,971,131	957	-	-	0.00%	0.00%				
ALM	-	-	40,560	39,354	12	-	-	0.00%	0.00%				
Összesen	73,679	70,554	4,619,451	4,221,279	70,872	40,510	38,396	1.59%	1.67%	96.19%	100.45%	54.98%	54.42%

Ügyfelekkel szembeni követelések

A kölcsönök és előlegek (LTC-loan to customer) kategóriába tartoznak a következő elemek:

- a mérlegen kívüli, eredménnyel szemben valós értéken nyilvántartott kölcsönök
- amortizált bekerülési értéken nyilvántartott kölcsönök és előlegek
- pénzügyi lízing követelések
- kereskedelmi és más követelések

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és devizabontásban

millió forintban	EUR	HUF	CHF	USD	Egyéb	Összesen
2022.12.31						
Lakosság	9 595	1 146 642	68	158	2	1 156 465
Vállalatok	714 404	443 334	503	1 522	99	1 159 862
Csoportszintű vállalatok	3 027	16 267	-	789	-	20 083
ALM	17 952	643	-	-	-	18 595
Összesen	744 978	1 606 886	571	2 469	101	2 355 005

millió forintban	EUR	HUF	CHF	USD	Egyéb	Összesen
2021.12.31						
Lakosság	7 192	1 136 195	291	1 777	8	1 145 463
Vállalatok	455 332	319 217	8 674	27	1	783 251
Csoportszintű vállalatok	-	6 474	-	219	-	6 693
Összesen	462 524	1 461 886	8 965	2023	9	1 935 407

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és kockázati kategória szerint

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2022.12.31					
Lakosság	371 308	592 211	149 325	43 621	1 156 465
Vállalatok	890 169	153 823	92 569	23 301	1 159 862
Csoportszintű vállalatok	2 350	-	17 733	-	20 083
ALM	-	-	18 595	-	18 595
Összesen	1 263 827	746 034	278 222	66 922	2 355 005

millió forintban	Alacsony kockázat	Külön figyelendő	Kétes	Nem teljesítő	Összesen
2021.12.31					
Lakosság	764 475	172 588	167 182	41 218	1 145 463
Vállalatok	559 135	165 789	28 009	30 318	783 251
Csoportszintű vállalatok	6 474	-	219	-	6 693
Összesen	1 330 084	338 377	195 410	71 536	1 935 407

Amortizált bekerülési értéken értékelt ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és IFRS 9 szerinti bontásban

millió forintban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége					Értékvesztés				Stage 2 fedezettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Céltartalék	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI			
2022.12.31												
Lakosság	690	105	37	12	311 275	4	11	25	3	11.13%	69.89%	29.16%
	583	282	158	167		045	714	970	548			
Vállalatok	877	258	16	6	46	4	9	8	1	3.80%	50.16%	17.47%
	837	646	740	593		021	824	397	152			
Csoportszintű vállalatok	20	1	-	-	-	101	-	-	-	0.04%		
	082											
ALM	18	-	-	-	-	-	-	-	-			
	595											
Összesen	1 607	363	53	18	311 321	8	21	34	4	5.92%	63.76%	25.05%
	097	929	898	760		167	538	367	700			

millió forintban	Bruttó ügyfélhitelek kitétsége					Értékvesztés				Stage 2 fedezettségi mutató	Stage 3 fedezettségi mutató	POCI fedezettségi mutató
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Céltartalék	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI			
2021.12.31												
Lakosság	658	168	32	15	270	2	17	18	4	10.10%	58.76%	30.71%
	657	578	049	358	822	818	025	832	716			
Vállalatok	606	142	25	8	74	3	5 433	12	1	3.80%	50.05%	17.57%
	059	938	348	833		052		687	552			
Csoportszintű vállalatok	6 692	-	-	-	-	9	-	-	-	0.22%		
Összesen	1 271	311	57	24	270	5	22	31	6	7.21%	54.91%	25.91%
	408	516	397	191	896	879	458	519	268			

A Stage 1 és Stage 2-es hitelek nem értékvesztettek, míg a Stage 3-asok és a POCI értékvesztett hiteleknek minősülnek.

A POCI állományon belül a defaultos ügyfelekkel szembeni követelések 11 837 millió forint (2021-ben 11 912 millió forint volt), a nem defaultos 6 923 millió forint (2021-ben 12 279 millió forint volt).

A következő táblázatokban a nemteljesítő hitelek és ügyfeleknek nyújtott követelések jelentési szegmensenkénti felosztása az ügyfélhitelekre képzett céltartalékkal és a nemteljesítő hitelek fedezetével (NPL) van szembe állítva. Ide tartozik még az NPL-mutató, az NPL-fedezeti ráta (biztosítékok nélkül) és az NPL-fedezeti mutató is.

Ügyfelekkel szembeni követelések üzleti szegmens és NPL fedezettség szerinti bontásban

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kitétsége		Értékesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség AC	NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC
2022.12.31												
Lakosság	43 621	42 435	1 156 465	845 190	45 277	17 752	16 643	3.77%	5.02%	106.70%	40.70%	39.22%
Vállalatok	23 301	23 301	1 159 862	1 159 816	23 393	12 577	12 577	2.01%	2.01%	100.40%	53.98%	53.98%
Csoportszintű vállalatok	-	-	20 083	20 083	102	-	-	0.00%	0.00%			
ALM	-	-	18 595	18 595	-	-	-	0.00%	0.00%			
Összesen	66 922	65 736	2 355 005	2 043 684	68 772	30 329	29 220	2.84%	3.22%	104.62%	45.32%	44.45%

millió forintban	Nemteljesítő		Bruttó ügyfélhitelek kitétsége		Értékesztés AC	Nemteljesítő hitelek fedezettsége		NPL aránya		NPL fedezettség AC	NPL fedezettségi mutató	
	Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC	Összesen	AC		Összesen	AC
2021.12.31												
Lakosság	41 218	39 005	1 145 463	874 641	- 43 391	21 063	18 964	3.60%	4.46%	111.24%	51.10%	48.62%
Vállalatok	30 318	30 303	783 251	783 177	- 22 725	18 533	18 518	3.87%	3.87%	74.99%	61.13%	61.11%
Csoportszintű vállalatok	-	-	6 693	6 693	- 9	-	-	0.00%	0.00%			
Összesen	71 536	69 308	1 935 407	1 664 511	- 66 125	39 596	37 482	3.70%	4.16%	95.41%	55.35%	54.08%

Az összesen oszlopok egyaránt tartalmaznak AC-n és FVPL-en értékelt hiteleket.

Az 'NPL arány' mutatószám a nem teljesítő (non-performing) ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének és a teljes ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékének hányadosa. A főbb különbségek a 'Hitelkitétségek' részekben kerülnek kifejtésre. A nem teljesítő hitelek mögött főleg ingatlanok állnak fedezetként.

Az NPL fedezettségi mutató (a fedezeteket nem tartalmazva) úgy kerül kiszámításra, hogy a teljes értékesztés elosztásra kerül a nem teljesítő ügyfelekkel szembeni követelések bruttó könyv szerinti értékével. A számításnál a fedezet és a nem várt megtérülés (recovery) nem kerül figyelembevételre.

Az IFRS9 értelmében a Bank megkülönböztet szerződéses leírást ("contractual write-off" azaz a defaultos ügyfél adósságának elengedése, feltételek nélkül vagy akár feltételekhez kötötten) és technikai leírást ("technical write-off"). Ez utóbbi annak a felismerése, hogy a követelés várhatóan nem hajtható be így eltávolításra kerül a könyvekből, noha még jogi értelemben él. 2022-ben nem került sor ilyen technikai leírásra. Mindkét write-off típus alapfeltevése, hogy ésszerű behajtási intézkedések és a késői behajtás mind alkalmazásra került, az optimális behajtás érdekében. A fedezett ellátott követelések leírása a fedezet realizálása előtt nem megengedettek, ez alól kivételt képez néhány specifikus körülmény. Egyéb módosító hatások vezethetnek még technikai write-off-hoz a végrehajtás, a fedezet vagy követelés semmissé nyilvánítása, jogilag kötelező erejű csőd vagy likvidációs eljárás jelenléte vagy a követelési jogok egyéb okból kifolyó elvesztése, eladása.

Értékpapírosítás

Az Erste Bank nem alkalmaz értékpapírosítást.

36) Piaci kockázat

A piaci kockázat olyan veszteség kockázata, amely a piaci árak, vagy az azokból származtatható paraméterek kedvezőtlen változásából ered.

Ezek a piaci érték változások megjelenhetnek az eredménykimutatásban, az átfogó eredmény kimutatásban vagy a rejtett tartalékokban. Az Erste Hungary-nál a piaci kockázat kamatláb kockázatra, devizakockázatra, részvénykockázatra, árukockázatra és volatilitási kockázatra osztható. Ez mind a kereskedési könyvekben, mind a banki könyvekben szereplő pozíciókat érinti. Az árukockázatnak az Erste Hungary esetében nem releváns, mert ilyen pozíciója nincsen.

Alkalmazott módszerek és eszközök

Az Erste Hungary Csoport a piaci mozgásokból eredő potenciális veszteségeket standard VaR modell alkalmazásával állapítja meg. A VaR számításnál a Bank az Erste Group csoport szintű módszerét alkalmazza. A számítást a historikus szimuláció módszere alapján végzik egyoldalú 99 százalékos konfidencia szint mellett, egynapos tartási időszakokkal és kétéves szimulációs időszakokkal. A VaR egy előre meghatározott valószínűségű – ez a konfidencia szint – maximális várható veszteséget ír le egy pozíció normál piaci körülmények között érvényes tartási időszakán belül.

A statisztikai módszerek hatékonyságának megállapítására folyamatos visszamérés kerül alkalmazásra. Ezt az eljárást egynapos késleltetéssel készüli, hogy meg lehessen állapítani, ténylegesen megvalósultak-e a veszteségekre vonatkozó modell-előrejelzések. 99 százalékos konfidencia szint mellett a tényleges veszteség egyetlen napon statisztikailag csak évente kétszer - háromszor haladhatja meg a VaR-t (vagyis a 250 munkanap 1 százalékán).

A banki könyvi pozíciókra vonatkozó VaR-számítás (BB-VaR) az Erste Hungary ICAAP-számításánál használt módszertanon alapul, ahol (2010-től) 250 000 historikus forgatókönyv kiszámításával 1 éves elméleti tartási periódussal és 99,92%-os konfidenciaszinttel. Ugyanezt a számítás kerül alkalmazásra a BB-VaR esetében is, 1 napos tartási időszakokkal és 99%-os megbízhatósági szinttel, összhangban a kereskedési könyv módszertanával. Mindkét számítás, az ICAAP és a BB-VaR eredménye az ALCO keretében kerül bemutatásra az ügyvezetőségnek.

A VaR-módszer ismert korlátja, hogy egyrészt a veszteségeket csak a megbízhatósági szintig becsüli meg, másrészt a modell csak a visszatekintési időszakban megfigyelt piaci forgatókönyveket veszi figyelembe a VaR kiszámításához a bank jelenlegi helyzetére vonatkozóan. Ennek a korlátnak a kiküszöbölésére és a VaR-megközelítésben nem tükröződő szélsőséges piaci helyzetek vizsgálatára az Erste Hungary stressztesztet végez. Ezeket a stressztesztet úgy vannak megtervezve, hogy lefedjék az alacsony valószínűségű és nagy hatású piaci mozgásokat.

A stressz tesztek több módszer szerint készülnek el: a kereskedési könyvre a „stresszelt” VaR (SVaR) a normál VaR számításból származik. De ahelyett, hogy a modell az ezt megelőző két évre szimulálna, a vizsgálatot sokkal hosszabb időszakon hajtják végre, hogy azonosítsanak egy egyéves időszakot, ami jelenlegi portfólió melletti releváns stressz időszakot testesít meg. A jogi keretrendszernek megfelelően, ezt az egyéves időszakot használjuk a 99% konfidencia szintű VaR számításához. Ez lehetővé teszi a Banknak, hogy egyrészt elegendő elérhető saját forrást tartson magasabb piaci volatilitású időszakban is a kereskedési könyv számára, másrészt biztosítja az ebből származó eredményhatások beépítését a kereskedési könyvi pozíciók kezelésébe. A VaR és a SVaR számítások eredményei a kereskedési könyvi második pilléres tőkekövetelmények számításánál kerülnek felhasználásra.

Kockázatmentés-kezelési módszerek és eszközök

Az Erste Group csoport szintű módszertana alapján az Erste Hungary a kereskedési könyvi piaci kockázatát különféle limitekkel korlátozza. A kereskedési könyv teljes VaR alapú limitét a Risk Appetite Statement-ben osztják le figyelembe véve a kockázatviselő képességet és az előre jelzett bevételt is.

Minden kereskedési könyvi piaci kockázati tevékenységhez kockázati limitek vannak hozzárendelve, amik statisztikailag konzisztensek a teljes VaR limittel és a VaR mellett a limitek második vonalát képezik.

A kereskedési könyvi VaR minden nap kiszámításra kerül, amely elérhető mind a kereskedési egységek, mind vezetés számára.

A piaci kockázat elemzése

Az alábbi táblázatok a VaR állapotát mutatják be 99 százalékos konfidencia szinttel, egy napos tartási időszakkal:

millió forintban	Összesen	Kamat	Hitelfelár	Deviza	Részvény
2022.12.31					
Erste Bank Hungary konszolidált	2 895	2 881	2	105	1
Banki könyv	2 742	2 740	2	-	-
Kereskedési könyv	153	141	-	105	1
2021.12.31					
Erste Bank Hungary konszolidált	1 582	1 557	16	30	8
Banki könyv	1 518	1 501	16	-	-
Kereskedési könyv	65	56	-	30	8

A banki könyv kamatláb kockázata

A kamatláb kockázat a piaci kamatlábak mozgása által a pénzügyi instrumentumok valós értékében előidézett kedvezőtlen változás kockázata. Ilyen típusú kockázat akkor merül fel, amikor egyensúlytalanság áll fenn az eszközök és források között (ideértve a mérlegen kívüli tételeket is) azok lejáratára vagy a kamatláb-átározódások időzítése tekintetében.

A kamatláb kockázat azonosítása érdekében minden pénzügyi instrumentum, beleértve a mérlegben nem szerepeltetett tranzakciókat is, lejáratát sávokba kerül rendezésre a hátralévő lejárat vagy az átározódás alapján. Fix lejáratú nem rendelkező (például látra szóló) eszközök statisztikai módszerekkel megállapított modellezett lejáratúval kerülnek besorolásra.

A belső kamatkockázati számításokhoz és a szabályozó kamatkockázati mutatókhoz a maximális lefelé irányuló kockázatra a külső szintet az Európai Bankfelügyeleti Hatóság nem-kereskedési tevékenységből származó kamatkockázat menedzsment irányelveinek (EBA/GL/2018/02) a III mellékletében szereplő értékekre jelentik.

Hitelfelár kockázat (credit spread risk)

A hitelfelár kockázat a pénzügyi instrumentum értékének negatív irányú változása, amit a kibocsátó hitelképességének piaci megítélésének a változása okoz. A Bank mind a kereskedési, mind a banki könyvben az értékpapír pozícióján keresztül ki van téve hitelfelár kockázatnak.

A kereskedési könyvben az állampapírok credit spread kockázata része a VaR és SVaR által lefedett általános piaci kockázatnak. A vállalati kötvényeket benchmark spread görbéhez vannak hozzárendelve szektortól, minősítéstől és devizanemtől függően a VaR és SVaR által lefedett általános kockázat részeként.

A banki könyvi értékpapírok credit spread kockázatának számszerűsítése historikus szimuláció alapján történik. Az egy éves időtávon maximum (hipotetikus) hitelkockázati tényezőkhöz köthető leértékelődés kerül kiszámolásra. Ez hitelkockázati felár érzékenységeken (CR01) alapul és a felhasznált kockázati tényezők az eszköz swap különbözetek.

Nyitott devizapozícióból adódó kockázat

A Bank számos árfolyamhoz kapcsolódó kockázatnak van kitéve. Ez érinti a nyitott devizapozíciókból eredő és egyéb kockázatot. A nyitott devizapozíciókból eredő kockázat az árfolyammal kapcsolatos kockázat, amely az eszközök és források közötti egyenlőtlenségből vagy devizával kapcsolatos pénzügyi derivatívákból adódik. Az ilyen kockázatok eredhetnek ügyféllel kapcsolatos tranzakciókból vagy saját számlás kereskedésből. Monitorozásuk és kezelésük napi szintű. A Likviditási és Piaci Kockázatkezelés az előző napi főkönyv alapján kiszámolja a banki könyvi nyitott devizapozíciót, és egy technikai tranzakcióval zárja a pozíciót a kereskedési könyvvel. A cél az, hogy a banki könyvnek nulla közeli nyitott devizapozíciója legyen. A kereskedési könyvben lehet nyitott devizapozíció, aminek mértékét belső limitek korlátozzák. A belső limiteket az Eszköz-Forrás Bizottság határozza meg.

Az alábbi táblázat az Erste Hungary 2022. december 31-ei legnagyobb nyitott devizapozícióit mutatja, összevetve a 2021. december 31-én fennálló nyitott pozícióval.

Nyitott deviza pozíciók

millió forintban	2021	2022
Svájci Frank (CHF)	154	207
Euró (EUR)	355	-10 696
Japán Yen (JPY)	-1	-11
US Dollár (USD)	179	-170
Egyéb	-4	-100

Pozíciók fedezése

A banki könyvi kockázatkezelés a tőke gazdasági értékének és a jövőbeli nettó kamatbevétel együttes optimalizációjából áll, figyelembe véve a két mérték különböző időhorizontjából fakadó ellentétes motivációkat. A döntések meghozatalakor a mérlegszerkezet folyamatos alakulása, a gazdasági környezet, a piaci verseny, a várható kockázatok, a nettó kamatbevétel várható alakulása és a likviditási pozíció mind-mind befolyásoló tényezők. A kamatkockázat menedzselésének döntéshozó szerve az ALCO. A javaslatok előkészítéséért és az ALCO-n hozott döntések végrehajtásáért az Eszköz-Forrás Menedzsment felel.

A kockázatkezelés a banki pozíciók fedezésével két tényező fókuszba állításán keresztül valósul meg: ezek a nettó kamatbevétel és a tőke gazdasági értéke. Tágabb értelemben véve a fedezés alatt a Bank kedvezőtlen piaci elmozdulásokkal szembeni kitettségeinek csökkentését értjük, mely azonban nem tartozik az IFRS által definiált fedezeti elszámolás hatálya alá („hedge accounting”). Az Erste Hungary nem alkalmaz fedezeti elszámolást („Hedge accounting”).

37) Likviditási kockázat

Legutóbbi fejlemények

2022-ben az Erste Hungary az Erste Csoportra kiterjedő projekt részeként továbbfejlesztette és kiegészítette a likviditási kockázat számítási és jelentési rendszerét az új technikai környezetben. Ezekkel a fejlesztésekkel ezen a technikai környezetben már minden likviditási mérőszám jól megalapozott.

Ezen likviditási mérőszámok némelyikének bevezetését e mérőszámok újratervezése kísérte. Így a bevezetés során felülvizsgálatra került a hosszú távú strukturális likviditási arány (STRL) és a stressz-tesztelési mérőszám, a Survival Period Analysis (SPA), és bizonyos újratervezések és fejlesztések is végrehajtásra kerültek. A likviditási kockázatot az Erste Hungary a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság által felállított elvek és az Uniós szintű és magyar jogszabályok (CRR és Hpt.) alapján határozza meg. Ennek megfelelően megkülönbözteti a piaci likviditási kockázatot, ami annak a kockázata, hogy a Bank nem tud könnyen ellentételezni vagy megszüntetni egy pozíciót piaci áron a piac nem megfelelő mélysége vagy valamely működési zavara miatt, és a finanszírozási likviditási kockázatot, ami annak a kockázata, hogy a Bank nem képes hatékonyan eleget tenni a várható és váratlan, jelenlegi és jövőbeli cash flow és fedezeti igényeknek anélkül, hogy az érintené akár a napi működést, akár a pénzügyi helyzetet.

A finanszírozási likviditási kockázat tovább osztható csőd-kockázatra és strukturális likviditási kockázatra. Az előbbi annak rövid távú kockázata, hogy az aktuális vagy jövőbeli fizetési kötelezettségek teljes mértékű, pontos és gazdaságilag igazolt kielégítése nem lehetséges, míg a strukturális likviditási kockázat a Bank saját refinanszírozási költségének vagy marzsának változásából eredő veszteségek hosszú távú kockázata.

Likviditási stratégia

2022-ben az ügyfélbetétekre maradtak az Erste Hungary elsődleges finanszírozási forrása. A hitelfolyósítás üteme meghaladta a betétállomány növekedését, a likviditás csökkenést részben a lejáró államkötvényekből, részben pedig bankközi forrásokból került finanszírozásra.

Az Erste Hungary csoport 2022-ben az Erste Jelzálogbank Zrt.-n keresztül 12,2 milliárd forint értékben bocsátott ki kötvényeket. (2021: 39,91 milliárd Ft). A jelzáloglevelek teljes egyenlege 169,08 milliárd Ft volt 2022-ben (166,88 milliárd Ft 2021-ben). Ezen felül az Erste Hungary Csoport 350 millió EUR értékű MREL képes kötvényt bocsátott ki.

Likviditási mutatók

A Bankcsoport a az LCR-t az (EU) 2015/61-es Felhatalmazáson Alapuló Rendelet alapján számítja. 2019-ben a az NSFR számítása némileg változott annak érdekében, hogy összhangban legyen a 2013/36/EU (CRR 2) Direktiva bővítésére vonatkozó javaslattal.

Az európai szabályozás mellett vannak helyi likviditási mutatók is, amelyeket az Erste Hungary-nak be kell tartania: DMM: Devizafinanszírozás Megfelelőségi Mutató, DEM: Deviza Egyensúlyi Mutató, JMM: Jelzálog-finanszírozás Megfelelőségi Mutató, Bankközi Finanszírozási Mutató.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A rövid távú fizetéképtelenségi kockázatot a Bank a túlélési időszak mutató (Survival Period – SPA) számításával követi nyomon. Ez az elemzés meghatározza azt a leghosszabb periódust, amit a Bank a likvid eszközeire támaszkodva túl tud élni előre definiált forgatókönyvek mellett, beleértve egy súlyos kombinált piaci és egyedi válságot is. A vizsgált legrosszabb forgatókönyvek egyszerre feltételeznek nagyon korlátozott pénz és tőkepiaci aktivitást és számottevő ügyfélbetét kiáramlást. Ezen felül a szimuláció megnövekedett garancia lehívást, ügyféltípustól függő hitelezést és a kedvezőtlen piaci mozgások miatt a fedezett származékos ügyletek esetében potenciális fedezet kiáramlást feltételez. Az SPA forgatókönyvektől függően akár 12 hónapos stressz periódust fed le.

A Bankcsoport a Likviditás Fedezeti Rátát az (EU) 2015/61-es Felhatalmazáson Alapuló Rendelet alapján számítja, és jelenti havi szinten a Felügyelet felé egyedi és csoport szinten is. Ezen felül Az Erste Hungary a Nettó Stabil Finanszírozási Mutatóra implementálta a CRR2 követelményeit is. Ezeket a mutatókat a belső riportokban folyamatosan nyomon is követi. Az LCR része a Risk Appetite Statement-nek (RAS). Az LCR limitet a RAS jóval a 100%-os szabályozói limit fölé célozza. Az Erste Hungary az NSFR-t a CRR2 szerint negyedévente jelenti, RAS limitet képez rá, amelyet havi szinten monitoringol.

Emellett a Bank nyomon követi a strukturális likviditási gap-eket is (amelyek a lejáratú eltéréseket tartalmazzák). A likvid eszközökön belüli koncentrációs kockázatot a Bank rendszeresen vizsgálja és jelenti a Felügyelet felé. Az Erste Hungary alap transzferár (FTP) rendszere a strukturális likviditási kockázatkezelés hatékony irányítási eszközének bizonyult.

Kockázatkezelési módszerek és eszközök

Az Erste Hungary meghatározta, folyamatosan felülvizsgálja és tökéletesíti a likviditási kockázat ellenőrzésének és kezelésének általános előírásait (szabványok, limitek és elemzések).

A rövidtávú likviditást a Bank az SPA modellből származó limitek, belső stressz tesztek és belső LCR célok mellett kezeli. A likviditási mutatók rendszeresen bemutatásra kerülnek az Operatív Likviditáskezelési Bizottságnak és az ALCO-nak. A likviditási kockázat kezelésének a másik fontos eszköze az Erste Hungary-n belül az FTP rendszer.

A Bankcsoportnak az évente felülvizsgált Átfogó Készenléti Terve biztosítja a likviditás kezelési folyamatban minden résztvevő közötti szükséges koordinációt egy válság helyzetben.

A likviditási kockázat elemzése

Az Erste Hungary a likviditási kockázatot az alábbi módszerekkel elemzi.

Likviditás fedezeti ráta

Az Erste Hungary az (EU) 2015/61 felhatalmazáson alapuló rendelet szerinti likviditásfedezeti rátát alkalmazza a belső nyomon követésre és a likviditási pozíció kezelésére is. Annak érdekében, hogy a LCR-t a szabályozói és a belső limitek felett maradjanak, az Erste Hungary szorosan nyomon követi a rövidtávú likviditás be- és kiáramlásokat, illetve a rendelkezésre álló szabad likviditást.

A következő tábla mutatja az LCR értékét 2022 december 31-re:

Likviditás fedezeti ráta

millió forintban	2021	2022
Rendelkezésre álló szabad likviditás	1 139 977	1 677 946
Nettó likviditás kiáramlás	541 358	1 154 462
Likviditás fedezeti ráta	211%	145%

Strukturális Likviditási gap

A hosszú távú likviditási pozíciót likviditási gap-ek alkalmazásával kezeli az Erste Hungary a részben szerződéses, részben modellezett cash flow-k alapján a mérleg minden releváns összetevőjére (mérlegben belüli és kívüli). Ezt a likviditási pozíciót a lényeges volumennel rendelkező valamennyi pénznemre számítja ki.

A várható pénzáramok az amortizációs menetrendek szerinti szerződéses lejáratok szerint lejáratok tartományokba vannak osztva. Azoknál a termékeknél, amelyeknél nincsenek szerződés szerinti lejáratok (mint például a látra szóló betétszámlák) a lejáratokat belső viselkedési modellek alapján határozzuk meg.

A következő tábla mutatja a 2022 és 2021 végén fennálló likviditási gap-eket:

Likviditási gap

millió forintban	2021				2022			
	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli
Likviditási gap – mérlegtételek	-109 634	-348 620	667 611	-209 357	-337 230	-293 398	755 687	-125 059
Likviditási gap – mérlegben kívüli tételek	4 451	-473	3 363	6 493	-2 893	762	16 433	1 672

Az eszközök forrásokat meghaladó értéke pozitív előjellel szerepel, míg a források eszközöket meghaladó értéke negatív előjellel.

Likviditási puffer

Erste Hungary rendszeresen nyomonköveti a likviditási puffereinek alakulását, ami magában foglalja a készpénzt, a jegybanki kötelező tartalékráta feletti többletet, a meg nem terhelt jegybankképes eszközöket és más likvid értékpapírokat, beleértve a repók és passzív repók hatását. Ezeket az eszközöket egy válság helyzetben rövidtávon mobilizálni lehet, hogy ellensúlyozzák a potenciális pénzkirámlásokat. A likviditási puffer 2022 és 2021 végi lejárat szerkezetét az alábbi tábla tartalmazza:

A likviditási puffer lejárat szerkezete

2022.12.31	< 1 hét	1 hét-1 hónap	1-3 hónap	3-6 hónap	6-12 hónap
Készpénz, az előírásokat meghaladó tartalék	29 814				
Likvid eszközök	1 186 880	-167	-27 922	-45 599	-178 485
Jegybankképes hitelkövetelés	23 511	-	-	-	-
Likviditási puffer	1 240 205	-167	-27 922	-45 599	-178 485
2021.12.31					
Készpénz, az előírásokat meghaladó tartalék	99 347				
Likvid eszközök	946 766	1 646	-8 003	-102 562	-91 873
Likviditási puffer	1 046 113	1 646	-8 003	-102 562	-91 873

A fenti számok mutatják a csoport számára potenciálisan folyamatosan elérhető likviditás mennyiségét figyelembe véve az alkalmazandó jegybanki haircutokat is. Egy krízishelyzetben a kedvezőtlen piaci mozgások csökkenthetik ezt a mennyiséget. Ezen hatás figyelembe vételére a Bank további haircut-okat alkalmaz. A negatív értékek a likviditási puffer lejárat pozíciói. Az egy hét utáni pozitív értékek a nem azonnal elérhető pufferek.

Pénzügyi kötelezettségek

A pénzügyi kötelezettségek szerződés szerinti nem diszkontált értéke 2022. december 31-én és 2021. december 31-én a következő volt:

millió forintban	Könyv szerinti érték	Szerződés szerinti pénzáramok	< 1 hónap	1-12 hónap	1-5 év	5 éven túli
2022.12.31						
Nem származékos kötelezettségek	4 445 187	4 617 336	1 391 016	1 138 149	1 197 763	890 408
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	39	39	39	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	4 445 149	4 617 297	1 390 977	1 138 149	1 197 763	890 408
Bankközi betétek	526 574	596 420	53 419	144 887	369 339	28 775
Ügyfelek által elhelyezett betétek	3 496 401	3 513 113	1 336 048	956 069	579 698	641 298
Kibocsátott értékpapírok	280 383	310 301	801	28 715	213 829	66 957
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	2 368	2 066	710	627	677	53
Hátrasorolt kötelezettségek	139 422	195 397	-	7 851	34 220	153 325
Származékos kötelezettségek	124 834	124 834	21 280	24 446	38 863	40 244
Pénzügyi lízing kötelezettségek	20 881	20 881	334	3 068	12 477	5 002
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	4 590 902	4 763 050	1 412 630	1 165 662	1 249 104	935 655
Függő kötelezettségek	538 334	538 334	538 334	-	-	-
Pénzügyi garancia	18 806	18 806	18 806	-	-	-
Visszavonhatatlan kötelezettségek	519 528	519 528	519 528	-	-	-
Összesen	5 129 236	5 301 384	1 950 964	1 165 662	1 249 104	935 655
2021.12.31						
Nem származékos kötelezettségek	3 773 824	3 824 520	996 767	937 625	928 077	962 051
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-	-	-	-	-	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	3 773 824	3 824 520	996 767	937 625	928 077	962 051
Bankközi betétek	364 781	379 489	40 692	37 006	210 958	90 833
Ügyfelek által elhelyezett betétek	3 195 819	3 201 715	951 813	885 500	647 377	717 024
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	142 237	160 693	1 232	12 777	60 539	86 145
Kibocsátott értékpapírok	5 226	5 215	3 031	1 150	811	223
Hátrasorolt kötelezettségek	65 761	77 407	-	1 191	8 392	67 825
Származékos kötelezettségek	41 699	41 699	8 251	16 742	6 101	10 605
Pénzügyi lízing kötelezettségek	20 860	21 564	339	3 026	12 029	6 170
Mérlegen belüli kötelezettségek összesen	3 836 383	3 887 079	1 005 339	957 227	945 773	978 739
Függő kötelezettségek	-	335 388	335 388	-	-	-
Pénzügyi garancia	-	1 868	1 868	-	-	-
Visszavonhatatlan kötelezettségek	-	333 520	333 520	-	-	-
Összesen	3 836 383	4 222 466	1 340 727	957 227	945 773	978 739

2022 végén a nem-derivatív kötelezettségek deviza szerinti összetételében 67,40% HUF, 26,82% EUR, 5,04% USD és 0,74% más deviza. (2021: 79,99% HUF, 16,26% EUR, 2,69% USD, 1,06% más deviza)

2022. december 31-én a látra szóló ügyfélbetét állománya 2821 milliárd forint volt. (2021: 2694 milliárd forint). Ügyfélszegmens szerint az ügyfélbetétek 45%-a magánszemély, 17% nagyvállalat, 36% KKV, 2% közszféra. (2021: 52% magánszemély, 11% nagyvállalat 35% KKV, 2% közszféra.)

38) Működési kockázat

Meghatározás és áttekintés

A vonatkozó szabályozással (az Európai Parlament és Tanács 575/2013. sz. EU rendelete a hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások új prudenciális követelményeire vonatkozóan) összhangban az Erste Hungary a működési kockázatot úgy határozza meg, mint belső folyamatok nem megfelelő működéséből, emberi- vagy rendszerhibákból, vagy jogi kockázatokkal járó külső eseményekből eredő veszteség kockázata. A működési kockázat megállapítására kvalitatív és kvantitatív módszereket alkalmaz az Erste Hungary. A nemzetközi gyakorlat szerint a működési kockázat kezelésének felelőssége a középvezetésre hárul.

Alkalmazott módszerek és eszközök

A kvantitatív mérési módszerek a belső veszteséggel kapcsolatos tapasztalatok adatain alapulnak, amely ennek megfelelően az Erste Group standard módszertana szerint kerül gyűjtésre és rögzítésre a központi rendszerbe. A korábban elő nem fordult, ám lehetséges veszteségek számbavétele forgatókönyvek felállításával és külső adatok felhasználásával történik. Az Erste Csoport ezeket a külső adatokat egy vezető nonprofit kockázati veszteség adatokkal foglalkozó konzorciumtól (ORX) veszi, míg az Erste Hungary a HunOr-t, ennek magyar megfelelőjét használja erre a célra.

A működési kockázat tőkeigényének számítása központilag történik; az Erste Group csoportszinten számítja a tőkekövetelményt az AMA módszerrel, amelyet a leányvállalataira allokál. A veszteségeseményeket és a forgatókönyv-elemzés eredményeit az Erste Group leányvállalatai szolgáltatják. A veszteségkulcs meghatározása során két tényező kerül figyelembe vételre, a Bank méretmutatója és az adott leányvállalati veszteségadatok aránya. 2011-től a Bank a biztosítási tényezőt használja a tőke kiszámításához kockázatsökkentő eszközként és a tőkeszükséglet csökkentéséhez.

Kockázاتمérés-klési módszerek és eszközök

A kvantitatív módszereken túl, olyan kvalitatív módszereket is alkalmaz az Erste Hungary a működési kockázat meghatározására, mint pl. a kockázatfelmérések (Kockázatellenőrzés és Önértékelés). Az ilyen, szakértők által végzett felmérések kockázatellenőrzési eredményeit és javaslatait a középvezetők rendelkezésére bocsátják, amely segíti őket a működési kockázatok csökkentésében. Az Erste Hungary bizonyos kulcsfontosságú mutatókat, mint például rendszer elérhetőség, munkavállalók fluktuációja, ügyfél panaszok, időszakosan áttekint, hogy az esetlegesen veszteségekhez vezető kockázati potenciál-változásokat időben észlelje.

Az Erste Hungary az Erste Group biztosítási programjának része, hogy csökkenti az Erste Hungary hagyományos vagyongarantációs igényeinek kielégítésével járó költségeket, módot adva arra, hogy további biztosítást kössön a korábban nem biztosított bank-specifikus kockázatokra. Ez a program egy viszontbiztosítási társaságot használ annak érdekében hogy a kockázatokot megossza a csoporton belül és elérhetővé tegye a nemzetközi piacokat.

Az alkalmazott kvantitatív és kvalitatív módszerek a fent bemutatott kockázاتمérés-klési intézkedésekkel együttesen alkotják az Erste Hungary működési kockázati keretét. A működési kockázatról különféle jelentéseken keresztül időszakos információt biztosítanak a Vezetőség és az Igazgatóság felé, ideértve a negyedéves felsővezetőségi jelentést, amely tartalmazza a friss veszteségeket, a veszteségek pontosítását, a kockázatelemzésekben nyert kvalitatív információt és a kulcsfontosságú kockázati mutatókat, valamint az Erste Hungary-re vonatkozó működési VaR-t.

A Működési Kockázatkezelési Bizottság, amely a működési kockázati kitettség enyhítéséért felelős, negyedévente ül össze. A bizottság célja minden működési kockázatkezeléssel kapcsolatos téma megvitatása. A bizottság tagjai a Bank kulcsfontosságú döntéshozói közül kerülnek ki.

Nem pénzügyi eszközök és egyéb befektetések

39) Nem pénzügyi eszközök

Tárgyi eszközök

A tárgyi eszközök – épületek, berendezés és felszerelések – kimutatása a kumulált értékcsökkenéssel és kumulált értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. Az ezekhez az eszközökhöz tartozó hitelek költsége a tárgyi eszközökre kerül aktiválásra. Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a tárgyi eszközök értékének becsült hasznos élettartama alatt, maradványértékre történő leírással. Az értékcsökkenés az eredménykimutatásban az „Értékcsökkenés”, az értékvesztés pedig az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül elszámolásra.

A becsült hasznos élettartamok az alábbiak:

	Hasznos élettartam (év)
Ingtatlanok	15 - 50
Irodai berendezések, járművek, egyéb eszközök	4 - 10
Informatikai eszközök	4 - 6
Eszközhasználati jogok (Ingtatlanok)	1 - 10

A földterületekre értékcsökkenés nem kerül elszámolásra.

A tárgyi eszközök értékesítésük időpontjában kerülnek kivezetésre, vagy akkor, amikor használatuktól további gazdasági haszon nem várható. Az eszköz kivezetésekor felmerülő (a nettó értékesítés bevétele és az eszköz könyv szerinti értéke közötti különbségként kiszámított) nyereség vagy veszteség az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra az eszköz kivezetésének évében.

Befektetési célú ingatlanok

Befektetési célú ingatlan az olyan ingatlan (telek és épületek, épületrészek vagy mindkettő), amelyet vagy bérbeadási céllal tartanak, vagy azzal a céllal, hogy az ingatlan felértékelődése által tehessenek szert haszonra. Részleges saját használat esetében az ingatlan csak akkor befektetési célú, ha a tulajdonos által használt rész nem jelentős. Befektetési célú ingatlanként kell kezelni az olyan befejezetlen beruházást, amelynek jövőbeni felhasználása várhatóan befektetési célú ingatlanként történik.

A befektetési célú ingatlant bekerüléskor a tranzakciós költségeket is tartalmazó bekerülési értéken kell értékelni. A kezdeti megjelenítést követően a befektetési ingatlan értékelése értékcsökkenéssel és értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken történik. A befektetési célú ingatlanok a mérlegben a „Befektetési célú ingatlanok” soron kerülnek kimutatásra.

A bérleti díj bevételek az eredménykimutatásban a „Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei” soron kerülnek kimutatásra. Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a hasznos élettartam során, és az eredménykimutatásban az „Értékcsökkenés” soron kerül kimutatásra. A hasznos élettartam 15-100 évben van meghatározva. A befektetési célú ingatlanokhoz kapcsolódó értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

Immateriális javak

Az Erste Hungary immateriális javai közé főként informatikai szoftverek tartoznak. Immateriális eszköz akkor kerül kimutatásra, amikor az eszköz költsége megbízhatóan mérhető és az abból származó jövőbeni gazdasági előnyökhöz valószínűleg a Bank fog hozzájutni.

A vásárolt immateriális javak bekerüléskor önköltségen kerülnek kimutatásra. Ezt követően az immateriális javak a halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztésből származó veszteséggel csökkentett bekerülési értéken kerülnek kimutatásra.

A véges élettartammal rendelkező immateriális javak hasznos gazdasági élettartamuk alatt amortizálódnak. Az amortizációs időszak és az amortizáció módszere legalább minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra, és amennyiben szükséges, kiigazításra kerül. A véges élettartammal rendelkező immateriális javak amortizációs költsége az eredménykimutatásban az „Általános adminisztratív költségek” alatt szerepel.

Az értékcsökkenés elszámolása lineáris módszerrel történik a hasznos élettartam során, a bekerüléskor meghatározott maradványérték összegéig. A „Szoftverek” és „Egyéb immateriális javak” amortizálása 3 - 15 év alatt történik meg.

Az immateriális javakhoz kapcsolódó értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

Üzleti kombinációk és cégérték

(i) Üzleti kombinációk

Az üzleti kombinációk beszerzés alapú elszámolási módszerrel kerülnek könyvelésre. Ez azzal jár, hogy a felvásárolt vállalkozás azonosítható eszközei (beleértve a korábban ki nem mutatott immateriális javakat, mint pl. ügyfélkapcsolatok és márka) és forrásai (beleértve a függő kötelezettségeket, és kivéve a jövőbeli átszervezéseket) valós értéken kerülnek kimutatásra. A felvásárolt azonosítható nettó eszközök valós értéket meghaladó felvásárlási költség cégértékként kerül elszámolásra. Amennyiben a felvásárlás költsége alacsonyabb, mint az azonosítható nettó eszközök valós értéke, a különbséget az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” sorban jelenik meg a felvásárlás évében.

(ii) Cégérték és értékvesztés tesztelése

A cégérték leányvállalatok felvásárlása során keletkezik. A cégértéket a felvásárláskor megállapított kezdeti értéken tartja nyilván az Erste Hungary, csökkentve a halmozott elszámolt értékvesztéssel. A cégérték nem amortizálódik, hanem évente értékvesztés tesztelés tárgyát képezi novemberben és a megállapított értékvesztés kimutatásra kerül az eredménykimutatásban.

Értékvesztés

Az Erste Hungary minden jelentéskészítési napra megvizsgálja, hogy fennáll-e bármilyen körülmény, ami a nem pénzügyi eszközök értékvesztéséhez vezethet. Azon eszközök esetében, amelyek a többi eszköztől függetlenül generálnak pénzáramokat, egyedi eszközök szintjén történik az értékvesztés teszt lefolytatása. A befektetési célú ingatlanok tesztelése tipikus példa erre. Amennyiben értékvesztésre okot adó körülmény áll fenn, vagy szükséges egy eszköz évenkénti értékvesztés tesztelése, a Bank megbecsüli az eszközök megtérülő értékét. Az eszközök megtérülő értéke magasabb az eszköz értékesítési költségekkel csökkentett valós értékénél és a használati értékénél. Ha az eszköz könyv szerinti értéke meghaladja a megtérülő értékét, az eszközt értékvesztettnek kell minősíteni és az értékét le kell írni a megtérülő értékre. Az eszköz használati értéke a becsült jövőbeni pénzáramok diszkontált jelenértéke. A diszkontráta egy adózás előtti diszkontráta, amely tükrözi a pénz időértékének jelenlegi piaci becsléseit valamint az eszközzel kapcsolatos kockázatokat.

Az Erste Hungary minden jelentéskészítési napra megvizsgálja, hogy a már korábban elszámolt értékvesztés körülményei fennállnak-e esetleg kisebb mértékben érvényesülnek. Az értékvesztés és visszairás az eredménykimutatásban az „Egyéb nettó működési eredmény” soron kerül kimutatásra.

A növekedések sor mindkét évben tartalmazza az új aktiválásokat, valamint a befejezetlen beruházások növekedését is.

BRUTTÓ ÉRTÉK		Egyéb immateriális javak (licenzek, szabadalmak stb.)	Goodwill ¹⁾	Ingtatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
millió forintban	Szoftverek								
Egyenleg 2022.01.01	81 389	11 229	2 116	11 083	5 203	14 150	26 258	151 428	17 802
Növekedés	7 950	-	4 778	775	614	2 070	1 790	17 977	173
Értékesítés	- 2 525	- 11	-	- 166	- 361	- 1 446	- 209	- 4 718	-
Csoport növekedése	-	-	-	4 300	110	-	-	-	-
Átsorolás	- 33	30	-	-	21	- 18	-	-	-
Egyenleg 2022.12.31	86 781	11 248	6 894	15 992	5 587	14 756	27 839	169 097	17 975

ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS		Egyéb immateriális javak (licenzek, szabadalmak stb.)	Goodwill ⁴⁾	Ingtatlanok ²⁾	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok	Összesen	Befektetési célú ingatlanok ³⁾
millió forintban	Szoftverek								
Egyenleg 2022.01.01	52 047	8 663	-	5 812	3 878	10 410	7 611	88 421	1 548
Növekedés	8 899	1 224	-	918	383	1 520	2 842	15 786	357
Értékesítés	- 2 525	- 11	-	- 114	- 118	- 1 443	- 239	- 4 450	-
Csoport növekedése	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Átsorolás	- 28	28	-	-	-	-	-	-	-
Értékvesztés	240	-	2 116	-	-	2	29	2 387	-
Egyenleg 2022.12.31	58 633	9 904	2 116	6 616	4 143	10 489	10 243	102 144	1 905

NETTÓ ÉRTÉK		Egyéb immateriális javak (licenzek, szabadalmak stb.)	Goodwill	Ingtatlanok	Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
millió forintban	Szoftverek								
Egyenleg 2022.01.01	29 342	2 566	2 116	5 271	1 325	3 740	18 647	63 007	16 254
Egyenleg 2022.12.31	28 148	1 344	4 778	9 376	1 444	4 267	17 596	66 953	16 070

1) A 4,8 milliárd forint goodwill növekedés részleteit lásd a B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK FEJEZETBEN, "A Commerzbank Zrt. felvásárlása" részben. A 2,1 milliárd forint értékvesztés részleteit lásd a 12) Egyéb működési eredmény fejezetben.

2) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése.

3) A hasznos élettartam 20 év, a lineáris módszert alkalmazva.

BRUTTÓ ÉRTÉK		Egyéb immateriális javak			Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok²⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
millió forintban	Szoftverek	(licenszek, szabadalmak stb.)	Goodwill¹⁾	Ingatlanok					
Egyenleg 2021.01.01	72 327	11 227	-	10 280	5 615	12 623	24 384	123 028	17 649
Növekedés	10 472	2	2 116	1 352	457	1 970	2 112	18 481	145
Értékesítés	- 1 653	-	-	- 592	- 874	- 396	- 238	- 3 753	-
Csoport növekedése	185	-	-	-	56	12	-	-	-
Átsorolás	58	-	-	43	- 51	- 59	-	- 9	8
Egyenleg 2021.12.31	81 389	11 229	2 116	11 083	5 203	14 150	26 258	151 428	17 802

ÉRTÉKCSÖKKENÉS ÉS ÉRTÉKVESZTÉS		Egyéb immateriális javak			Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok²⁾	Összesen	Befektetési célú ingatlanok⁴⁾
millió forintban	Szoftverek	(licenszek, szabadalmak stb.)	Goodwill¹⁾	Ingatlanok³⁾					
Egyenleg 2021.01.01	44 200	7 433	-	5 205	4 231	9 411	5 110	64 470	1 194
Növekedés	9 152	1 230	-	893	364	1 382	2 742	15 763	354
Értékesítés	- 1 628	- 25	-	- 321	- 699	- 394	- 219	- 3 286	-
Csoport növekedése	30	-	-	-	17	11	-	-	-
Átsorolás	-	-	-	35	- 36	-	-	- 1	-
Értékvesztés	293	25	-	-	1	-	- 22	297	-
Egyenleg 2021.12.31	52 047	8 663	-	5 812	3 878	10 410	7 611	88 421	1 548

NETTÓ ÉRTÉK		Egyéb immateriális javak			Irodai berendezések, járművek, egyéb	Informatikai eszközök (hardver)	Eszközhasználati jogok	Összesen	Befektetési célú ingatlanok
millió forintban	Szoftverek	(licenszek, szabadalmak stb.)	Goodwill	Ingatlanok					
Egyenleg 2021.01.01	28 128	3 794	-	5 075	1 384	3 212	19 274	60 867	16 455
Egyenleg 2021.12.31	29 342	2 566	2 116	5 271	1 325	3 740	18 647	63 007	16 254

1) Részleteket lásd a B. FELVÁSÁRLÁSOK, EGYESÜLÉSEK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK résznél.

2) 2021 folyamán az eszközhasználati jogok hasznos élettartama, valamint a diszkontráta módosításra került

3) Az ingatlanokra elszámolt értékcsökkenés teljes egészében az épületek értékcsökkenése.

4) A hasznos élettartam 20 év, a lineáris módszert alkalmazva.

Nettó könyv szerinti érték

millió forintban	2021	2022
Immateriális javak	34 024	34 270
Szoftverek	29 342	28 148
Egyéb immateriális javak (licenszek, szabadalmak stb.)	2 566	1 344
Goodwill	2 116	4 778
Tárgyi eszközök	28 983	32 683
Ingatlanok	5 271	9 376
Irodai berendezések, járművek, egyéb	1 325	1 444
Informatikai eszközök (hardver)	3 740	4 267
Eszközhasználati jogok (Ingatlanok)	18 647	17 596
Immateriális javak és tárgyi eszközök összesen	63 007	66 953
Befektetési célú ingatlanok	16 254	16 070

Az Erste Hungary a teljes mértékben amortizált, de még használatban lévő eszközök között szoftvereket tart nyilván 2021-re bruttó 13 598 millió forint, 2022-re pedig 12 013 millió forint értékben. A 100%-ban értékcsökkentett, de még használatban lévő tárgyi eszközök bruttó értéke 2022-re 12 385 millió forint, 2021-re pedig 8 785 millió forint értékben.

A befektetési célú ingatlanok kategóriába tartozó ingatlanok operatív lízingbe adott ingatlanok. A 2022. évi értékvesztés teszt alapján nem szükséges további értékvesztést elszámolni.

A 2022. december 31-én elismert „Goodwill” a Commerzbank Zrt. megvásárlásához kapcsolódik. Részleteket lásd a B. FELVÁSÁRLÁSOK, ÖSSZEOLVADÁSOK ÉS ÉRTÉKESÍTÉSEK részben.

Befektetési célú ingatlanok valós értéke és valós érték besorolása

2022	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokot alkalmazó modell, Level 3
millió forintban					
Eszközök, amelyek valós értéke a Kiegészítő mellékletben szerepel	16 070	32 452	-	-	32 452
Befektetési célú ingatlanok	16 070	32 452	-	-	32 452
2021					
Eszközök, amelyek valós értéke a Kiegészítő mellékletben szerepel	16 254	30 198	-	-	30 198
Befektetési célú ingatlanok	16 254	30 198	-	-	30 198

40) Egyéb eszközök

Visszavett eszközök

Az Erste Hungary általában lízingszerződésekhez, ingatlanfejlesztési vagy ingatlan-hitelszerződésekhez kapcsolódóan korábban biztosítékként használt eszközöket vesz vissza. A visszavett gépkocsikat az „Értékesítésre tartott eszközök” kategóriába sorolja. A visszavett ingatlanokat az „Egyéb eszközök” alá sorolja készletként, amelyek bemutatása a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken történik meg.

Az Erste Hungary ezeket az eszközöket nem veszi használatba, elsődleges célja a visszavett eszközök értékesítése.

A visszavett ingatlanok átkerülnek a „Befektetési célú ingatlanok” közé, ha közgazdasági elemzések alapján, középtávon nincs igazolható esély az ingatlanértékesítésére, és a veszteségsökkentő intézkedések olyan jövedelmező bérleti szerződéseket eredményeztek, amelyek keretében a hasznosítható terület legalább 50%-a bérbeadásra kerül, amely hasznosítás legalább egy éven keresztül, folyamatosan jövedelmet termel.

Letétkezelt eszközök

Az Erste Hungary letétkezelési és egyéb vagyonezelési szolgáltatásokat nyújt, amelyek eredményeként eszközöket birtokol vagy fektet be ügyfelei nevében. A vagyonezelőként birtokolt eszközöket az éves beszámoló nem tartalmaz, mivel azok nem a Bank eszközei.

millió forintban	2021	2022
Adókövetelések	539	517
Bankadó ¹⁾	3 386	2 540
Egyéb elszámolások	10 619	10 194
Egyéb pénzügyi eszközök ²⁾	4 633	1 442
Bevételek aktív időbeli elhatárolása ³⁾	4 515	17 956
Készletek	192	311
Visszavett eszközök ⁴⁾	3 522	3 539
Költségek aktív időbeli elhatárolása	2 783	3 951
Egyéb	2 599	4 966
Összesen	32 788	45 416

1) Mivel IFRS-eknek megfelelően a bankadóval kapcsolatos levonási lehetőség biztosan bekövetkezik, ezért a Bank 2 540 millió forint követelést számolt el 2022 december 31-én a kifizetéssel szemben (2021-ben 3 386 millió forint). A részleteket lásd a C. FŐBB VÁLTOZÁSOK A PÉNZINTÉZETEK JOGI KÖRNYEZETÉBEN fejezetben.

2) Az "Egyéb pénzügyi eszközök" egyenlege teljesítő, rövid lejáratú vevőköveteléseket tartalmaz.

3) 13 milliárd forinttal emelkedett meg az elhatárolt díjbevételek egyenlege 2021-ről 2022 év végére.

4) A visszavett eszközök elsődlegesen ingatlanokat tartalmaznak, amelyek a bekerülési érték és a nettó realizálható érték közül az alacsonyabb értéken kerülnek kimutatásra. 2022-ben nem került elszámolásra értékvesztés a visszavett eszközökre (2021-ben: 9 millió forint).

Visszavett eszközök valós értéke és valós érték besorolása

2022	Könyv szerinti érték	Valós érték	Aktív piacon jegyzett piaci árak, Level 1	Megfigyelhető piaci árakat alkalmazó modell, Level 2	Nem megfigyelhető alapadatokat alkalmazó modell, Level 3
millió forintban					
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra					
Visszavett eszközök (IAS 2)	3 539	7 441	-	-	7 441
2021					
Eszközök, amelyek valós értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban kerül bemutatásra					
Visszavett eszközök (IAS 2)	3 522	6 612	-	-	6 612

Lízingügyletek

41) Lízingügyletek

A lízing egy szerződés, vagy szerződésrész, amely egy eszköz használati jogát ellenszolgáltatás fejében átengedi. Annak megállapítása, hogy egy ügylet lízingnek minősül-e, vagy tartalmaz-e lízing ügyletet, az ügylet tartalma alapján történik, és ehhez azt kell felmérni, hogy az ügylet teljesülése egy adott eszköz vagy eszközök használatától függ-e, és hogy az ügylet keretén belül az eszköz használati joga átszáll-e.

Erste Hungary, mint bérbeadó

A pénzügyi lízing olyan lízing, amely során egy eszköz tulajdonjogához fűződő lényegében összes kockázat és haszon átadásra kerül. Pénzügyi lízing esetén a bérbeadó bérbevevővel szemben fennálló kintlévőségét a szerződésben megállapított jövőbeni fizetési kötelezettségek jelenértékének összegén szerepelteti a beszámolóban a „Pénzügyi lízing követelések” soron, az esetleges maradványértéket figyelembe véve. A lízingből származó kamatbevétel a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Egyéb kamatjellegű bevételek” soron kerül elszámolásra.

Operatív lízing esetén a lízingelt eszközt a bérbeadó a beszámolóban a „Tárgyi eszközök” vagy „Befektetési célú ingatlanok” alatt szerepelteti, az értékcsökkenését az adott eszközökre alkalmazandó irányelvekkel összhangban számolja el. A lízingből származó bevétel a lízing-futamidő alatt lineárisan kerül elszámolásra az eredménykimutatásban a „Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei” soron.

Azok a lízingszerződések, ahol az Erste Hungary bérbeadóként szerepel, szinte kizárólag pénzügyi lízingek.

Pénzügyi lízingek

Az Erste Hungary, mint lízingbe adó, ingóságot és ingatlant egyaránt lízingel ügyfelei számára pénzügyi lízingkonstrukciók keretében. A jelen tétel alatt szereplő pénzügyi lízingkövetelések esetében a lízing tárgyába való bruttó befektetés és a minimum lízingdíj fizetések jelenértéke közötti egyeztetés a következőképpen alakul:

millió forintban	2021	2022
Fennálló minimum lízingdíj fizetés	33 692	35 963
Nem garantált maradványérték	9 277	7 093
Bruttó befektetés	42 969	43 056
Nem realizált pénzügyi jövedelem	2 937	3 663
Nettó befektetés	40 032	39 393
Nem garantált maradványérték jelenértéke	8 643	6 489
Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke	31 389	32 904
A fennálló minimum lízingdíj fizetésekre képzett értékvesztés	- 4 929	- 1 134

Lízingek lejárat szerinti elemzése

millió forintban	Bruttó befektetés		Minimum lízingdíj fizetések jelenértéke	
	2021	2021	2022	2022
Éven belüli	14 614	10 904	15 562	11 490
1-2 év	11 903	8 563	10 214	7 973
2-3 év	7 460	5 507	7 874	6 421
3-4 év	4 664	3 634	4 643	3 605
4-5 év	2 062	1 448	2 388	2 050
5 éven túli	2 266	1 333	2 375	1 365
Összesen	42 969	31 389	43 056	32 904

Lízingkövetelések

A pénzügyi lízingkövetelések értékesítéséből származó nyereségek/veszteségek az "Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök kivételéből származó nyereségek/veszteségek" soron kerülnek kimutatásra.

Bruttó könyv szerinti értékek és értékvesztések stage szerinti bontása

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2022											
Egyéb pénzügyi vállalkozások	4 203	5	-	-	4 208	- 6	- 1	-	-	- 7	4 201
Nem pénzügyi vállalkozások	18 260	14 029	699	120	33 108	- 102	- 297	- 362	- 63	- 824	32 284
Lakosság	1 207	583	256	31	2 077	- 24	- 93	- 176	- 10	- 303	1 774
Összesen	23 670	14 617	955	151	39 393	- 132	- 391	- 538	- 73	- 1 134	38 259

millió forintban	Bruttó érték					Értékvesztés					Könyv szerinti érték
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Összesen	
2021											
Egyéb pénzügyi vállalkozások	2	16	-	-	18	-	- 4	-	-	- 4	14
Nem pénzügyi vállalkozások	21 290	8 083	7 843	39	37 255	- 157	- 299	- 4 150	-	- 4 606	32 649
Lakosság	1 540	943	242	34	2 759	- 25	- 108	- 180	- 6	- 319	2 440
Összesen	22 832	9 042	8 085	73	40 032	- 182	- 411	- 4 330	- 6	- 4 929	35 103

A kapcsolódó hitelezési veszteségek alakulása a 34. Hitelezési veszteségek alakulása megjegyzésben kerül bemutatásra az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok” részben a Hitelezési kockázat változása – Pénzügyi lízing követelések táblában.

b) Operatív lízingek

Az Erste Hungary ingatlanokat ad bérbe operatív lízingként. December 31-re vonatkozóan a visszavonhatatlan operatív lízingszerződések alapján jövőben esedékes minimális lízingfizetéseket az alábbi táblázat szemlélteti:

Lízingfizetések lejárat szerinti elemzése

millió forintban	2021	2022
Éven belüli	1 702	4 583
1-2 év	3 853	3 327
2-3 év	1 496	2 407
3-4 év	883	2 087
4-5 év	382	500
5 éven túli	260	176
Összesen	8 576	13 080

Az Erste Hungary 2022-ben 2 957 millió forint bevételt számolt el lízingfizetésekből (2 894 millió forint 2021-ben). A bérleti díjakkal kapcsolatos bevételeket részletesen lásd a 7-es: Befektetési célú ingatlanok és operatív lízing tevékenység bérleti díj bevételei megjegyzésben.

Erste Hungary, mint bérbevevő

2019. január 1-től kezdődően az Erste Hungary adoptálta és alkalmazta az IASB által 2016 januárjában kiadott IFRS 16 „Lízing” standardot. Az IFRS 16 standard a lízingbevevők oldaláról egységes, mérlegszemléletű megjelenítést ír elő. A lízingbevevő a mérlegben jeleníti meg az eszközhasználati jogot (right-of-use vagy RoU asset), ami a lízing tárgyának használatára vonatkozó jog, valamint a lízingkötelezettséget. Bizonyos esetekben a lízingbevevő mentességet kap a megjelenítés alól (rövid-távú, 12 hónapnál rövidebb szerződések, kisértékű eszközök).

A szerződéskötés időpontjában a lízingbevevőnek meg kell állapítania, hogy a szerződés tartalmaz-e lízingelemeket, tehát létezik-e egy azonosítható eszköz, aminek a használatára joga van a lízingbevevőnek meghatározott ideig és meghatározott ellentételezés fejében. Amennyiben a szerződés tartalmaz lízing elemet, a lízingbevevő a lízing kezdeti időpontjában megjeleníti az eszközhasználati jogot, valamint a lízingkötelezettséget a mérlegében. Az eszközhasználati jog a kezdeti megjelenítéskor bekerülési értéken kerül megjelenítésre, majd a lízing kezdeti időpontjától értékcsökkenést számol el rá a lízingbevevő. Az eszközhasználati jog hasznos élettartamának vége a lízingszerződés lejáratára, de a hasznos élettartam nem lehet hosszabb, mint a mögöttes eszköz hasznos élettartama. Az eszközhasználati jog bekerülési értéke a lízingkötelezettség jelenértékéből, valamint a lízing kezdő időpontját megelőző, kedvezményekkel csökkentett kifizetésekből, illetve az egyéb, az eszköz kezdeti üzembe helyezéséhez és felszámolásához kapcsolódó költségekből áll. Az Erste Hungary lineáris módszert alkalmaz az értékcsökkenés elszámolására. Az eszközhasználati jogokra az IAS 36 sztenderd értékvesztési szabályai vonatkoznak.

A lízingkötelezettség kezdeti megjelenítéskor a jövőbeni biztos lízingdíj kifizetések jelenértékén kerül megjelenítésre. A használt diszkontráta vagy a lízingszerződésben közvetlenül meghatározott kamatláb, vagy ha ilyen nincs meghatározva, akkor a lízingbevevő járulékos hitelfelvételi kamatlába. A lízingdíjak lehetnek fix díjak, változó, valamilyen indexhez vagy kamatlábhoz kötött díjak, a maradványérték-garancia alapján fizetendő összegek, a megvásárlási opció lehívásának díja, az opcióval meghosszabbított futamidő alatt fizetett lízingdíjak, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő él az opciós jogával, valamint a szerződés felmondásának a díja, amennyiben valószínű, hogy a lízingbevevő élni fog a futamidő vége előtti felmondás jogával. Felmondási és meghosszabbítási opciókat több ingatlanbérleti szerződés is tartalmaz. Ezek az opciók teszik lehetővé, hogy az Erste Hungary rugalmasan tudjon váltani, ha ez a költségek vagy a lokáció szempontjából előnyös, illetve az adott bérleményben maradni, ha ez a kedvezőbb lehetőség.

A kezdeti megjelenítést követően a lízingkötelezettség értéke minden lízingfizetési időszakban a korábban meghatározott kamatláb alapján számított kamattal növekszik, és a lízingdíjkifizetésekkel csökken, illetve újraértékelésre kerül, amennyiben változás merül fel a becslésekben vagy a lízingfeltételekben. A diszkontráta (járulékos hitelfelvételi kamatláb) refinanszírozási kamatláb, korrigál-

va a gazdálkodó egység, valamint a lízingszerződés sajátosságaival. A kamatláb kiszámítása az Erste Hungary által a hitelek árázáshoz használt módszert és sémát követi.

Az eszközhasználati jogok a mérlegben a "Tárgyi eszközök" soron kerültek megjelenítésre. A lízingekkel kapcsolatos kamatráfordítások a „Nettó kamatbevétel”-en belül a „Egyéb kamatjellegű ráfordítások” soron kerülnek elszámolásra az eredménykimutatásban, az eszközhasználati jogokhoz kapcsolódó értékcsökkenés pedig az „Értékcsökkenés” soron.

A bérleti szerződések kizárólag irodákhoz és a fiókhálózathoz kapcsolódó ingatlanbérletek az Erste Hungary-nél. Az operatív lízingszerződésekkel kapcsolatosan a mérlegbe felvett eszközhasználati jogokat részletesen lásd a 39-es Nem pénzügyi eszközök megjegyzésben.

Lízingkötelezettségek lejárat szerinti elemzése

millió forintban	2021	2022
Éven belüli	3 182	3 402
1-5 év	11 595	12 477
5 éven túli	6 083	5 002
Összesen	20 860	20 881

2022-ben az Erste Hungary 205 millió forint kamatráfordítást számolt el a lízingkötelezettségekkel kapcsolatosan (2021-ben 176 millió forint).

A lízingdíjkifizetések összege a lízingkötelezettségként mérlegbe felvett lízingek után 2022-ben 3 559 millió forint (2021-ben 3 284 millió forint). A kisértékű eszközök lízingjéhez kapcsolódó lízingdíjkifizetések összege 82 millió forint volt 2022-ben (98 millió forint 2021-ben). Az Erste Hungary szerződése között nem volt olyan lízing 2021-ben és 2022-ben, amely az IFRS 16 rövid lejáratú szerződések kivétele alapján nem került lízingkötelezettségként a mérlegben felvételre.

Elhatárolások, céltartalékok, függő kötelezettségek és jogi ügyek

42) Egyéb kötelezettségek

millió forintban	2021	2022
Bevételek passzív időbeli elhatárolása	854	1 539
Elszámolási számlák	10 658	17 459
Adófizetési kötelezettségek	377	3 179
Egyéb pénzügyi kötelezettségek ¹⁾	411	1 557
Vevőktől kapott előlegek	1 221	1 207
Költségek passzív időbeli elhatárolása	16 263	18 146
Egyéb kötelezettségek	4 872	4 242
Összesen	34 656	47 329

1) Az "Egyéb pénzügyi kötelezettségek" egyenlege rövid lejáratú szállítói kötelezettségeket tartalmaz.

43) Céltartalékok

Céltartalékok

Az Erste Bank Hungary akkor képez céltartalékot, ha egy múltbeli esemény hatására jelenlegi kötelme van és valószínű, hogy a kötelelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség, és a kötelelem összege megbízhatóan becsülhető. A céltartalékokat a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatás „Céltartalékok” sora tartalmazza. Ide tartoznak a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatáson kívüli ügyletek közül az egyéb kötelezettségvállalásokra képzett hitelkockázati céltartalékok, valamint a peres eljárásra és az átstrukturálásra képzett céltartalékok. A hitelkeretekre és garanciákra képzett és felszabadított céltartalékok eredményhatása az 'Értékvesztés képzés pénzügyi instrumentumokra vonatkozóan' soron kerül kimutatásra. Az egyéb céltartalékokhoz kapcsolódó bevételek és ráfordítások az 'Egyéb működési eredmény' soron kerülnek kimutatásra.

Jelentős számviteli feltételezések és becslések

Az Erste Bank Hungary akkor képez céltartalékot, ha egy múltbeli esemény hatására jelenlegi kötelme van és valószínű, hogy a kötelelem teljesítéséhez gazdasági hasznokat megtestesítő erőforrások kiáramlására lesz szükség, és a kötelelem összege megbízhatóan becsülhető. A céltartalék megállapításához becslések szükségesek a céltartalékhoz kapcsolódó jövőbeli pénzáramok mértékéről és ütemezéséről. Olyan jogi ügyek, amelyek nem teljesítik a céltartalék képzésre vonatkozó feltételeket az 42)-es Függő kötelezettségek részben kerülnek bemutatásra.

millió forintban	2021	2022
Peres ügyekre képzett céltartalékok	2 708	453
Garanciára és lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	3 624	5 427
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 1)	1 737	2 306
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 2)	1 458	2 761
CLA képzés hitelkötelezettségekre és pénzügyi garanciákra (Stage 3)	430	360
Egyéb céltartalékok	2 792	3 314
Egyéb	2 792	3 314
Céltartalékok	9 124	9 194

Munkavállalói juttatási programok

Az Erste Hungary jubileumi juttatásokra vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási programot működtet. A jubileumi juttatások (hosszú szolgálati időre/ hűséges szolgálatra adott juttatások) olyan ajándékok és utalványok, amelyek a munkatársak szolgálati idejének hosszához kötöttek. A jubileumi juttatásokra való jogosultságot, annak feltételeit és magát a juttatást az Erste Hungary belső előírása szabályozza. Az Erste Hungary-nál nem működik nyugdíjra és végkielégítésre vonatkozó előre meghatározott előnyökkel járó juttatási program.

Halasztott és nem készpénz alapú juttatások az ügyvezetés részére

Az Erste Hungary által nyújtott aktuális évi és halasztott bónusz kifizetések 50 százaléka készpénz, 50 százaléka pedig fantom részvény juttatás (nem-készpénz alapú kifizetés). A készpénz javadalmazás 60 százaléka az adott évi teljesítményhez kötött és az adott évben megszerezhető, 40 százaléka pedig elhatárolásra és elosztásra kerül a következő 5 évre, egyenlő részletekben. A halasztott bónusz Igazgatóság részére történő kifizetések az Erste Csoport szabályait is figyelembe kell venni. Amikor a bónusz összege meghaladja a Javadalmazási Politikában előre meghatározott limitet, akkor arányaiban 40 százalékat kell előre kifizetni, 60 százalékot pedig elhatárolni. Ebben az esetben is a kifizetések 50 százaléknak részvény alapúnak kell lennie. A tényleges kifizetés mindig készpénzben történik (fantom részvény juttatás esetében is).

Az IFRS 9 hatálya alá tartozó hitelkötelezettségek és pénzügyi garanciák

Normál üzletmenet során az Erste Hungary pénzügyi garanciákat ad, amelyek bizonyos típusú akkreditívekből és garanciákból állnak. A pénzügyi garancia olyan szerződés, amely előírja a garanciát adó fél számára, hogy meghatározott kifizetéseket teljesítsen a garancia jogosultjának, amennyiben a meghatározott adós nem teljesíti szerződéses kötelezettségeit. Amennyiben az Erste Bank a garanciabirtokos, a pénzügyi garancia nem szerepel a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, hanem biztosítékként veendő figyelembe a mögöttes eszköz értékvesztésének megállapításakor.

Garanciaadóként az Erste Hungary a pénzügyi garanciákat kimutatja, amint szerződő féllé válik. A pénzügyi garanciák értékelése valós értéken történik. Általában a bekerülési érték a garanciáért kapott díj. Ez az összeg később a díjbevéttel szemben amortizálódik. A mérlegben a 'Céltartalékok' soron kerül kimutatásra. Az összehasonlítási periódusban a pénzügyi garanciák átnézésre kerültek abból a szempontból, hogy potenciálisan az IAS 37 standard hatókörébe tartoznak-e. A kapott díj az eredménykimutatásban a „Nettó díj- és jutalékbevételek”-en belül a „Díj- és jutalékbevételek” soron kerül elszámolásra, a garancia időtartama alatt lineárisan.

Amennyiben az Erste Hungary a garanciavállaló, akkor a számviteli kezelés attól függ, hogy a pénzügyi garancia integrálnak tekinthető-e azon pénzügyi eszközök szerződéses feltételeihez, melyek kockázata garantált. Az Erste Hungary integrálnak tekinti azokat a garanciákat, amelyeket a garantált pénzügyi eszközök kezdetéhez kötnek. Ha a bank egy hitelszerződésben rendelkezik opcióval a garancia nyújtásának visszakövetelésére, akkor azt is integrálnak tekinti.

Az integrált pénzügyi garanciákat a kapcsolódó pénzügyi instrumentumok várható hitelvesztésének a becslései tartalmazzák. Az integrált pénzügyi fizetett díjakat a kapcsolódó pénzügyi eszköz effektív kamatlábjában vesszük figyelembe.

Azokat a pénzügyi garanciákat melyeket nem tekintünk integrálnak, megtérülő/reimbursement eszközként kerülnek megjelenítésre a mérleg „Egyéb eszközök” sora alatt. Az eredménykimutatásban csökkentik a garantált pénzügyi eszközöknél felmerülő értékvesztés miatti veszteséget a „Pénzügyi instrumentumok értékvesztésének eredménye” részben. Ennek a számviteli kezelésnek az előfeltétele, hogy az Erste Hungary-nak bizonyosnak kell lennie abban, hogy a veszteség megtérül az instrumentumból. A nem integrált pénzügyi garanciák után fizetett díjakat az eredménykimutatás a „Díj- és jutalékköltség” sor és a „Nettó díj- és jutalékbevételek” sorában mutatjuk be.

A hitelkeretek szerződéses kötelezettségek, amelyeknek a keretében az Erste Hungary kötelezettséget vállal hitel nyújtására előre megadott feltételek mellett. A hitelkeretek a lehívást megelőzően jellemzően nem jelennek meg a mérlegben. Amennyiben valószínű, hogy a hitelkeret lehívásra kerül, a kapcsolódó kezdeti díjak elhatárolásra kerülnek, és a lehívás után az effektív kamatlábat fogják módosítani. A várható hitelezési veszteség alapján a hitelkeretekre céltartalékot szükséges képezni.

A Céltartalékok további fajtái

A következő tábla bővebb információval szolgál a céltartalékok további fajtáinak alakulásáról.

Céltartalékok 2022

millió forintban	2022.01.01.	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Árfolyamhatás	Üzleti kombinációk miatti változás	2022.12.31
Peres ügyekre képzett céltartalékok	2 710	100	-630	-1 727	-		453
Garanciára és a lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	2 202	5 554	-	-5 000	-	521	3 277
Egyéb céltartalékok	588	-	-	-551	-		37
Egyéb	588	-	-	-551	-		37
Céltartalékok	5 500	5 654	-630	-7 278	-	521	3 767

Céltartalékok 2021

millió forintban	2021.01.01	Képzés	Felhasználás	Feloldás	Árfolyamhatás	Üzleti kombinációk miatti változás	2021.12.31
Peres ügyekre képzett céltartalékok	1 626	1 419	-106	-229	-		2 710
Garanciára és a lehívható hitelkeretre képzett céltartalék	2 430	2 788	-	-3 007	-9		2 202
Egyéb céltartalékok	720	4 171	-2	-4 301	-		588
Egyéb	720	4 171	-2	-4 301	-		588
Céltartalékok	4 776	8 378	-108	-7 537	-9		5 500

Céltartalék várható kötelezettségekre, Céltartalékok peres ügyekre

A céltartalék várható kötelezettségekre a hitelezési tevékenységgel kapcsolatos peres ügyekhez kapcsolódik. A peres ügyekre képzett céltartalék olyan peres ügyekre biztosít fedezetet, amelyek nem tartoznak közvetlenül a társaság alaptevékenységéhez, mint pl. munka- és foglalkoztatásügyi kérdések.

Ebben a kategóriában kerül megjelenítésre egy 1,7 milliárd forintos összeg a Legfelsőbb Bíróság (Kúria) egy döntéshez kapcsolódóan 2021 végén:

A Gazdasági Versenyhivatal 2013. november 19-én hozott döntést 11 magyarországi vezető bank megbírságolásáról, amiért – a döntés értelmében – összehangolt tevékenységet folytattak a “végtörlesztési” rendszer esetében 2011. szeptember 15-e és 2012. január 30-a között. A döntést megfellebbezték, így az ügy a Legfelsőbb Bíróságon (Kúria) folytatódott. A Kúria döntése értelmében a jogi eljárás pontatlansága miatt az eredeti döntés törlésre került, a kifizetett büntetési összeg visszafizetésre került a Banknak és új eljárás rendeltek el. Az új eljárás során a Fővárosi Bíróság a 2020 július 1-én meghozott ítéletében elutasította a bankok fellebbezését. Az EBH (és öt másik érintett bank) 2020 szeptember 18-án a Kúriához fordult jogorvoslatért. A Bank az új jogi ügyre céltartalékot képzett 2017-ben az eredeti bírság 1,7 milliárd forintos összege erejéig. Az eljárás 2022 áprilisában lezárult, és a teljes megképzett céltartalék feloldásra került.

Egyéb céltartalékok

Az egyéb céltartalékok között kerül bemutatásra (IAS 37 alapján) a garanciára és a lehívható hitelkeretre képzett céltartalékok (3 285 millió forint)

44) Fügő kötelezettségek

A pénzügyi ügyféligények kielégítése érdekében az Erste Hungary különféle visszavonhatatlan és fügő kötelezettségeket vállal. Ezek közé pénzügyi garanciák, akkreditívek és egyéb le nem hívott hitelezési kötelezettségek tartoznak. Bár az ilyen kötelezettségeket nem lehet feltüntetni a mérlegben, ezek hitelezési kockázattal járnak, és ezért a Bank általános kockázatának részét képezik.

millió forintban	2021	2022
Visszavonhatatlan fügő kötelezettségek	335 388	526 234
Pénzügyi garancia fedezet	1 868	18 806
Visszavonhatatlan hitelkeretek	281 670	346 299
Nem pénzügyi garanciák ¹⁾	50 749	156 968
Import akkreditívek	1 101	4 161
Visszavonható fügő kötelezettségek	180 067	350 777
Visszavonható hitelkeretek	180 067	350 777
Egyéb fügő kötelezettségek	3 455	1 759
Peres eljárások	1 883	187
Egyéb	1 572	1 572
Összesen	518 909	878 770

1) A jelentős növekedés a Commerzbank felvásárlásához kapcsolódik.

Kapcsolódó céltartalékokat lásd a 43. megjegyzésben.

Peres eljárások

Az Erste Hungary érintett jogvitákban, amelyek legtöbbje szokásos banki tevékenysége során merült fel. Az ilyen eljárások várhatóan nem lesznek jelentős negatív hatással a Bank pénzügyi helyzetére vagy nyereségességére.

Ezek az eljárások nagymértékben a fogyasztókkal kötött szerződések záradékainak érvényességével kapcsolatos vitákhoz kapcsolódnak. A fogyasztók a bankokkal szemben – beleértve a Bankot is – a devizahitelekkel kapcsolatban pert indítottak, a szerződések érvénytelenségére vonatkozóan. Ezen peres eljárások a 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályok értelmében felfüggesztésre kerültek, amíg az ügyfelekkel való elszámolások befejeződnek. Míg néhány felperes elállt a keresetétől, több peres eljárásban is alperesként érintett maradt a Bank. Az elszámolástól függetlenül a fogyasztók további peres eljárásokat kezdeményeznek. Mindezen bizonytalanságok megnehezítik az esetleges hatások számszerűsítését.

Tovább növelte az ügyek kimenetelének bizonytalanságát, hogy a magyar bíróságok az Európai Bíróság 2014. évi fogyasztói hitelekre vonatkozó jogszabályokkal kapcsolatos előzetes döntését is figyelembe veszik számos eljárásnál (4 ügy a Bankkal, 10 egyéb magyar bankokkal szemben). Az Európai Bíróság elé terjesztett kérdések a devizahitel-szerződések 2014-es fogyasztói hitel törvénynek és a 93/13/EEC Council Directive fogyasztókat védő rendelkezéseinek való megfelelést vizsgálják. Ezen függőben lévő ügyek eredményeképp számos más folyamatban lévő ügyet felfüggesztettek amíg az Európai Bíróság meghozza az előzetes döntést. Továbbá abban az esetben, ha az Európai Bíróság döntése kedvezőbb lenne a felperesek számára, az a Bank ellen folyó perek számának az növekedéséhez vezethetne.

Tőke instrumentumok, saját tőke és tartalékok

45) Saját tőke összesen

Saját részvények és saját részvényekkel kapcsolatos megállapodások

Az Erste Hungary tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumai, melyeket a társaság vagy leányvállalatai megszereznek (saját részvények) levonásra kerülnek a tőkéből. A kifizetett vagy kapott ellenérték a Bank saját részvényeinek vásárláskor, eladáskor, kibocsátáskor vagy visszavonásakor a tőkében kerül elszámolásra. Nyereség vagy veszteség ezekkel a tranzakciókkal kapcsolatban nem kerül elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemben.

millió forintban	2021	2022
Jegyzett tőke	146 000	146 000
Tőketartalék	117 492	117 492
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	190 562	183 887
Összesen	454 054	447 379
Anyavállalatra jutó saját tőke	454 054	447 379

Jegyzett tőke és tőketartalék

2022. december 31-én a társaság jegyzett tőkéje 146 000 000 000 forint (száznegyvenhat milliárd forint). A jegyzett tőke 146 000 000 000 (száznegyvenhat milliárd) darab 1 forint névértékű dematerializált tőzsrészvényből áll.

A Bank tulajdonosai

2022. december 31-én a Bank közvetlen anyavállalata - 70%-os tulajdonrészrel - az Erste Group Bank AG, amelynek ebben az időpontban bejegyzett székhelye Ausztriában, a 1100 Am Belvedere 1. Az Erste Group konszolidált pénzügyi beszámolóit az Erste Group fő anyavállalata, az „Erste Group Bank AG” készítette, amelyek az osztrák cégbírószágon a következő ausztriai címen állnak rendelkezésre: 1030 Bécs, Marxergasse 1a. A Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben. Az eladási ár 77,78 milliárd forint volt. Az eladási tranzakcióhoz kapcsolódó szabályozói jóváhagyások és egyéb szerződéses feltételek teljesítése után a tulajdonjog átruházás 2016 augusztusában történt meg. A részesedés vásárlást a Magyar Nemzeti Bank (MNB) 2016 augusztus 4-én hagyta jóvá (H-EN-I-693/2016), a tulajdonjog változást a cégjegyzékbe 2016 augusztus 24-én jegyezték be.

Tulajdonos	2021 december 31		2022 december 31	
	Részvény darabszám	Részesedés	Részvény darabszám	Részesedés
Erste Group Bank AG	102 200 000 000	70%	102 200 000 000	70%
Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt.	21 900 000 000	15%	21 900 000 000	15%
Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD)	21 900 000 000	15%	21 900 000 000	15%
Összesen	146 000 000 000	100%	146 000 000 000	100%

Eredménytartalék és egyéb tartalékok

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron mutatja ki a Bank az „Általános tartalékot”. A 2013. évi CCXXXVII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról 83. szakasza előírja a Bank számára, hogy az adózás utáni eredményének 10%-áig képezzen „Általános tartalékot” nem kiosztható jövedelem formájában. Az így képzett tartalék felhasználása csakis a Bank alaptevékenységének veszteségeivel függhet össze. Az általános tartalék teljes összege 2022 végén 35 751 millió forint (2021-ben 30 742 millió forint).

Az „Eredménytartalék és egyéb tartalékok” soron kerül bemutatásra 234 795 millió forint eredménytartalék, 16 246 millió forint értékelési tartalék, és az ehhez kapcsolódó halasztott adó -1 089 millió forint volt. 2021 végén az eredménytartalék egyenlege 164 814 millió forint, az értékelési tartalék egyenlege 4 994 millió forint és nem volt ehhez kapcsolódó halasztott adó.

Törzsrészesvényekre járó osztalék

A törzsrészesvényekre járó osztalék kötelezettségként kerül elszámolásra és a tőkéből kerül levonásra, amikor azt a Bank részvényese jóváhagyja.

Egyéb bemutatandó tételek

46) Tranzakciók kapcsolt felekkel

A fő részvényes mellett az Erste Hungary más gazdálkodó szervezeteket és olyan társult vállalkozásokat határoz meg kapcsolt félként, amelyek az Erste Group tagjai. A kapcsolt felek közé tartoznak továbbá az Igazgatóság és a Felügyelőbizottság tagjai, valamint olyan társaságok is, amelyek felett ezek a személyek ellenőrzéssel vagy jelentős befolyással bírnak.

A Bank és teljeskörűen konszolidált vállalatai közötti tranzakciók kiszűrésre kerülnek a konszolidált éves beszámolóból. A kapcsolt felekkel bonyolított tranzakciók a szokásos piaci feltételek között teljesültek.

Az alábbi táblázatban a következő kifejezéseket alkalmaztuk:

- Anyavállalat: a legvégső ellenőrzést gyakorló anyavállalat az „Erste Group Bank AG” mindkét bemutatott időszakra
- Társvállalatok: minden olyan társaság, amelyet az Erste Group konszolidál, kivéve az Erste Hungary leányvállalatait, amelyek egymás közötti tranzakciói kiszűrésre kerülnek.
- Kisebbségi részesvényesek: A Corvinus Nemzetközi Befektetési Zrt. (a Magyar Állam nevében) és az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank (EBRD) keretszerződést írtak alá az Erste Group Bank AG-val 2016-ban, amelynek keretében 15-15%-os kisebbségi részesedést szereztek az Erste Bank Hungary Zrt.-ben.

Kapcsolt feleknek nyújtott hitelek, előlegek és fennálló kötelezettségek

millió forintban	2021	2022
Egyéb látra szóló betétek	434	950
Anyavállalat	395	936
Társvállalatok	39	14
Bankközi kihelyezések ¹⁾	66 399	10 687
Anyavállalat	66 106	10 485
Társvállalatok	293	202
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	11 459	816
Társvállalatok	11 459	816
Származékos pénzügyi eszközök	21 637	69 013
Anyavállalat	21 324	68 902
Társvállalatok	313	111
Kereskedelmi hitelek és előlegek	14	24
Anyavállalat	-	5
Társvállalatok	14	19
Egyéb eszközök	4 209	14 671
Anyavállalat	2 749	13 276
Társvállalatok	1 460	1 395
Bankközi betétek	34 570	174 327
Anyavállalat	34 322	174 234
Társvállalatok	248	93
Ügyfelek által elhelyezett betétek	31 574	435
Társvállalatok	31 574	435
Származékos pénzügyi kötelezettségek	29 134	46 205
Anyavállalat	29 122	46 202
Társvállalatok	12	3
Egyéb kötelezettségek	3 198	1 734
Anyavállalat	1 082	117
Társvállalatok	2 116	1 617
Hátrasorolt kötelezettségek	62 762	136 336
Anyavállalat	62 762	136 336
Egyéb mérlegen kívüli tételek	1 344	1 259
Anyavállalat	124	384
Társvállalatok	1 220	875

¹⁾ Átlagos éves szerződéses kamat:

- 2022: 2,04%

- 2021: 2,57%

Az igazgatóság tagjainak nyújtott hitelek összege 6,7 millió forint, a kapcsolódó kamatbevétel 0,01 millió forint volt 2022-ben.

Kapcsolt vállalkozásoktól származó bevételek és ráfordítások

millió forintban	2021	2022
Kamatbevétel	2 289	4 038
Anyavállalat	1 916	3 850
Társvállalatok	373	188
Fizetett kamatok és kamatjellegű ráfordítások	- 18 585	- 80 710
Anyavállalat	- 18 582	- 80 662
Társvállalatok	- 3	- 48
Díj- és jutalékbevétel	2 841	2 871
Anyavállalat	918	1 139
Társvállalatok	1 923	1 732
Fizetett jutalék- és díjráfordítások	- 616	- 944
Anyavállalat	- 488	- 769
Társvállalatok	- 128	- 175
Egyéb bevételek/ráfordítások	145	182
Anyavállalat	160	178
Társvállalatok	- 15	4

Az Ügyvezetőség, Felügyelőbizottsági tagok és az Igazgatóság javadalmazása

Vezetőség juttatásai

millió forintban	2021	2022 terv
Fix javadalmazás	475	530
Teljesítmény alapú javadalmazás	475	530
Egyéb juttatások	31	91
Összesen	981	1 151

A vizsgált évben az Ügyvezetőség azon tagjai, akik egyben tagjai az Igazgatóságnak is, tagságukért nem részesülnek külön juttatásban. Az ügyvezetés tagjainak javadalmazása az egyének feladatkörének, a vállalati célok elérésének, valamint a bankcsoport pénzügyi helyzetének figyelembevételével történik.

A fentiek kizárólag a munkaviszonnyal kapcsolatos javadalmazást tartalmazzák, a végkielégítések nélkül.

Az „Egyéb juttatások” között egyéb szerződéses juttatások szerepelnek.

Az Erste Bank Hungary javadalmazási politikákról szóló uniós tőkekövetelmény-irányelven (CRD V.) és a magyar banktvénnyen alapuló javadalmazási politikájának megfelelően a Vezetőség tagjait CRD V. hatálya alá tartozó munkavállalóként ismeri el és így teljesítményhez kötött javadalmazásukra a következő speciális szabályok vonatkoznak:

- A teljesítményhez kötött javadalmazás alapja mind az Erste Hungary pénzügyi eredményei, valamint az egyéni teljesítmény. A prémium összege az Erste Group HR és az Erste Group Teljesítmény-menedzsment által megállapított kvalitatív és kvantitatív fő teljesítménymutatók (KPI-k) alapján kerül meghatározásra. Az alkalmazott KPI-k: a kockázattal korrigált pénzügyi eredménymutatók, üzletág-specifikus célkitűzések és vezetői kompetenciák.
- A teljesítményhez kötött javadalmazás 60 százaléka azonnali kifizetés, 40 százaléka pedig négy évre halasztva, egyenlő részletekben kerül kifizetésre. Ha a bónusz összege meghaladja a 150 000 eurót, akkor 40%-os azonnali kifizetést és 60%-os halasztást kell alkalmazni. A halasztott összegek újraértékelésre kerülnek és annak eredményképpen akár csökkenthető is az összeg.

- Mind az azonnali, mind a halasztott kifizetések minimum 50 százalékát nem-készpénz alapú kifizetésnek kell kitennie. Az Erste Hungary az Erste Group fantom részvényprogramját választja nem készpénz alapú instrumentumnak. A nem készpénz alapú instrumentumot egy éves megtartási időszakon keresztül vissza kell tartani.

Az Igazgatóság javadalmazásának változó része, beleértve mind a készpénzes kifizetéseket, mind a fantom részvény (részvény-egyenérték), a jogi követelményeknek megfelelően öt évre kerül elosztásra, és csak bizonyos feltételek mellett kerülnek kifizetésre. A fantom részvények nem tőzsdei kereskedésű részvények, hanem olyan fantom részvény, amelyet készpénzben fizetnek ki egy meghatározott kritériumokon alapuló egyéves tartási időszak után.

2022-es évre vonatkozóan a teljesítmény alapú javadalmazást a következő megosztásban tervezzük kifizetni a készpénz, illetve fantom részvény tekintetében, összhangban a MNB és EKB tárgyba kelt iránymutatásaival:

Tervezett teljesítmény alapú javadalmazás

millió forintban	2021	2022
Azonnali kifizetés készpénzben	95	106
Halasztott bónusz kifizetés készpénzben	143	159
Halasztott bónusz kifizetés fantom részvényben	238	265
Összesen	475	530

millió forintban	2021	2022 terv
Felügyelő Bizottság javadalmazása	48	52
Igazgatóság javadalmazása	1 010	1 183
Összesen	1 058	1 235

A Felügyelő Bizottság tagjainak javadalmazása csak a felügyeleti testületben ellátott feladatok ellentételezését tartalmazza, a végkielégítéseket nem.

Az Igazgatósági tagok kompenzációja csak azokat a munkaviszonyból származó jövedelmeket tartalmazza, amelyeket a helyi munkavállalók pozíciójuk betöltéséért kapnak. Tagságukért további javadalmazásban nem részesülnek.

A Bank Felügyelő Bizottság három helyi munkavállalóból és hat külső tagból áll, akik funkcionális tisztséget nem töltenek be a Bankban. 2022-ben a külső felügyelőbizottsági tagok a tagságukért 52 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2015-ben: 7,7 2016-ban 23, 2017-ben 37; 2018-ban 39, 2019-ben 41 és 2020-ban 47, 2021-ben 48 millió forint volt).

A Bank Igazgatósága a vezetőségi tagokból és öt külső tagból áll, akik vezető tisztséget nem viselnek a Bankban. A külső tagok 2022-ban 32,6 millió forintnyi javadalmazásban részesültek (2015-ben: 7,1, 2016-ban 12, 2017-ben 24, 2018-ban 26, 2019-ben 25,5; 2020-ban 28,6 millió, 2021-ben 28,5 forintnyi javadalmazásban részesültek).

Munkavállalói részvényprogram (WeShare)

Azok a munkavállalók, akik a mérleg fordulónapján legalább 6 hónapig aktív munkaviszonyban álltak az Erste csoport valamely tagjával, nettó 350 eurónak megfelelő összegű Erste Group Bank AG részvényeket kapnak, amennyiben a 2023. évi közgyűlés osztalékkifizetésről dönt. A program keretében az adott időszakra odaítélt részvények várható darabszáma 19 186 (a kalkulációnál a 2022.12.30-án elérhető részvényárakkal számoltunk). A jogosultak létszáma alapján adók nélkül 229,6 millió forint személyi jellelű ráfordítás került elszámolásra, a kapcsolódó elhatárolással együtt.

Amikor az Erste Hungary részvény alapú juttatást nyújt az anyavállalat részvényeiből a munkavállalóinak, a juttatást készpénz alapon számolja el, mivel nem a saját tőkéjéből nyújtja azt, hanem az anyavállalatéból. Az Erste Hungary pénzügyi beszámolja szempontjából az IFRS 2 követelményei alapján a juttatást készpénz alapúként számolja el, és a valós értéket minden beszámolási periódus végén újraszámolja.

Az Erste Bank Hungary Zrt. szervezeti felépítése:

- (i) a Közgyűlés;
- (ii) az Igazgatóság;
- (iii) a Felügyelő Bizottság;
- (iv) az Audit Bizottság (mint a Felügyelő Bizottság albizottsága);
- (v) a Javadalmazási Bizottság;
- (vi) a Jelölő Bizottság;
- (vii) a Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság és
- (viii) az Ügyvezetőség.

A Közgyűlés a Bank legfőbb szerve. A Közgyűlést az Igazgatóság hívja össze egy vagy több Részvényes vagy a Felügyelőbizottság bármely tagjának írásbeli kérelmére az észszerűen lehetséges legrövidebb időn belül. A vonatkozó jogszabályok által meghatározott esetekben a Közgyűlés döntéshozatalát kezdeményezheti az illetékes hatóság, a Könyvvizsgáló, valamint a cégbíróság is.

Az Igazgatóság tagjai

A Bank ügyvezető szerve az Igazgatóság, amely a jogszabályok, az Alapszabály, és a Bank közgyűlése által hozott határozatok keretei között, valamint a Felügyelőbizottság ajánlásainak figyelembevételével irányítja a Bank működését, vezeti a Bank gazdálkodását.

Az Igazgatóság legalább 3 (három) tagból áll (10 tagja volt 2022-ben). Az Igazgatóság tagjait a Közgyűlés választja legfeljebb 5 (öt) évre. Az Igazgatóság tagjai a Közgyűlés által bármikor újraválaszthatók és visszahívhatók. Az Igazgatóság tagjává olyan személy választható, aki a Ptk.-ban és a Hpt.-ben, illetve az egyéb jogszabályokban, valamint az Erste Bank Hungary Zrt. alapszabályában meghatározott feltételeknek megfelel.

A Felügyelő Bizottság tagjai

A Felügyelő Bizottság legalább 3 (három) és legfeljebb 9 (kilenc) tagból áll (9 tagja volt 2022-ben), akiket legfeljebb 5 (öt) évre a Közgyűlés választ meg. A Felügyelő Bizottság tagjai a Közgyűlés által újraválaszthatók és visszahívhatók.

A Felügyelőbizottság tagjai vezető tisztségviselők és felügyelőbizottsági tagok lehetnek (többek között) a Bankéval azonos tevékenységet végző más gazdálkodó szervezetben. Amennyiben azonos tevékenységet is végző más gazdálkodó szervezet nem az Erste csoport tagja, a más gazdálkodó szervezetben történő vezető tisztségviselői tisztség betöltéséhez a Közgyűlés hozzájárulása szükséges.

A Közgyűlés a Felügyelőbizottság elnökét annak tagjai közül választja meg.

Az Igazgatóság üléseire a Felügyelőbizottság elnökét tanácskozási joggal meg lehet hívni.

A Javadalmazási Bizottság tagjai

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 tag. A bizottság elnökét a bizottság maga választja meg tagjai közül.

A Jelölő Bizottság tagjai

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai a Felügyelőbizottság tagjai közül delegált 3 tag. A bizottság elnökét a bizottság maga választja meg tagjai közül.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság

A bizottság 3 (három) személyből áll, tagjai az igazgatóság külső igazgatósági tagjai közül delegált 3 tag.

A Kockázatvállalási-kockázatkezelési Bizottság bizottsági elnököt választ a Bizottság tagjai közül.

Az Ügyvezetőség

Az Ügyvezetőség a Bank operatív irányítását végző, a mindennapi működéshez szükséges döntéseket, elveket megfogalmazó szervezet, amelyet az Igazgatóság hoz létre, saját testületén belül. Az Ügyvezetőség tagjai az Igazgatóság elnöke, a Bank vezérigazgatója és az igazgatósági tagsággal rendelkező vezérigazgató-helyettesek.

47) Könyvvizsgálat díja és adó tanácsadási díjak

Az alábbi táblázat a könyvvizsgáló, a PwC által a 2021-es és 2022-es pénzügyi évben számlázott alapvető könyvvizsgálati díjakat és egyéb tanácsadói díjakat mutatja be:

millió forintban	2021	2022
Audit díjak	205	239
Egyéb audit szolgáltatások	9	31
Egyéb szolgáltatások	11	-
Összesen	225	270

Az egyéb audit szolgáltatások az átvétel előtti jelzáloghitel-vizsgálatból és a kötvénykibocsátáshoz kötődő szolgáltatásokból állnak. Törvényi előírás alapján szükséges a jelzálogbanknak (ez esetben leányvállalat) átadott jelzáloghitelek könyvvizsgálói vizsgálata, amit garanciát nyújt az átvett hitelállomány minőségére. Az egyéb szolgáltatások soron a HR szolgáltatások és a számviteli oktatók jelennek meg.

48) Értékesítésre tartott eszközök és a kapcsolódó kötelezettségek

A befektetett eszközök értékesítésre szánt eszközként kerülnek besorolásra, amennyiben jelen állapotukban eladhatók és valószínűsíthető az eladásuk az értékesítésre szánt eszközként történő besorolástól számított 12 hónapon belül. Ezen eszközök a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Értékesítésre szánt eszközök” sorban jelennek meg, a „Lakossági” szegmensben. Az értékesítésre szánt eszközként besorolt befektetett eszközök nyilvántartása a könyv szerinti érték, illetve az értékesítési költségekkel csökkentett valós érték közül az alacsonyabb értéken történik.

Az „eladási csoport” olyan eszközök csoportja, esetleg a hozzájuk tartozó kötelezettségekkel együtt, amelyeket egy gazdálkodó szervezet egyetlen tranzakció során szándékozik eladni. Az értékesítésre szánt eszközként való besorolás értékelési alapja és egyben kritériumai az „eladási csoport” egészére vonatkoznak. Az „eladási csoport” részét képező eszközök a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az „Értékesítésre szánt eszközök” sorban kerülnek kimutatásra.

Amennyiben üzemi gépek, berendezések egyszer ilyen besorolást kaptak, akkor azokra értékcsökkenés nem alkalmazandó.

2021-ben és 2022-en nem volt olyan eszköz, amely átsorolásra került volna az értékesítésre tartott eszközök közé.

49) Külföldi pénznemre szóló eszközök és források

A nem forintban nyilvántartott eszközök és források a következőképpen alakultak:

millió forintban	ebből a Magyarországon kívüliek			
	2021	2022	2021	2022
Eszközök	544 605	1 017 319	34 014	50 231
EUR	505 549	977 343	18 997	38 306
CHF	9 504	1 472	321	674
USD	26 292	35 655	12 301	9 235
JPY	35	176	31	64
Egyéb	3 225	2 673	2 364	1 952
Források	854 845	1 515 888	96 885	215 050
EUR	694 501	1 247 031	83 761	197 092
CHF	25 837	18 646	627	630
USD	114 943	234 477	9 665	16 698
JPY	1 283	900	31	37
Egyéb	18 281	14 834	2 801	593

További információkat a nyitott deviza pozíciókról lásd a 36-os "Piaci kockázat" Megjegyzésben.

50) Hátralévő lejáratok elemzése

A Bank pénzügyi eszközeinek és forrásainak modellezett hátralévő lejárat szerinti bontása a következőképpen alakult:

millió forintban	2021		2022	
	Éven belüli	Éven túli	Éven belüli	Éven túli
Eszközök				
Készpénz és Magyar Nemzeti Banknál elhelyezett pénzeszközök	131 299	-	603 347	-
Kereskedési célú pénzügyi eszközök	52 742	29 350	116 083	105 321
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	28 971	26 563	43 595	97 213
Egyéb kereskedési célú pénzügyi eszközök	23 771	2 787	72 488	8 108
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	34 759	238 953	40 670	274 159
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	-	1 611	-	2 809
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-	1 206	-	699
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	34 759	236 137	40 670	270 651
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	8 516	130 951	30 649	170 959
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	8 516	130 951	30 649	170 959
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1 251 232	2 223 908	1 083 237	2 470 834
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	192 215	1 048 884	171 848	1 119 633
Hitelintézetekkel szembeni hitelek és előlegek	596 796	91 907	144 750	214 286
Ügyfeleknek nyújtott hitelek és előlegek	462 220	1 083 118	766 640	1 136 915
Pénzügyi lízing követelések	6 634	28 468	10 339	27 920
Tárgyi eszközök	-	28 983	-	32 683
Befektetési célú ingatlanok	-	16 254	-	16 070
Immateriális javak	-	34 024	-	34 270
Adókövetelések	101	-	285	-
Halasztott adókövetelések	-	2 338	-	2 464
Kereskedelmi hitelek és előlegek	19 792	91	33 206	- 107
Egyéb eszközök	31 349	1 439	41 843	3 573
Eszközök összesen	1 536 424	2 734 760	1 959 659	3 138 145

millió forintban	2021		2022	
	Éven belüli	Éven belüli	Éven belüli	Éven túli
Források				
Kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	24 993	16 706	45 765	79 108
Kereskedési célú származékos pénzügyi eszközök	24 993	16 706	45 726	79 108
Egyéb kereskedési célú pénzügyi kötelezettségek	-	-	39	-
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	1 926 176	1 781 887	2 487 161	1 957 987
Hitelintézetek által elhelyezett betétek	75 609	289 172	181 991	480 919
Ügyfelek által elhelyezett betétek	1 835 191	1 360 627	2 280 062	1 216 339
Kibocsátott értékpapírok	11 195	131 042	23 763	259 707
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	4 182	1 045	1 345	1 022
Pénzügyi lízing kötelezettségek	3 182	17 678	3 402	17 479
Céltartalékok	2 942	6 182	3 635	5 559
Adókötelezettségek	2 728	-	2 994	-
Halasztott adókötelezettségek	-	-	-	5
Egyéb kötelezettségek	34 656	-	47 330	-
Saját tőke	-	454 054	-	447 379
Anyavállalatra jutó saját tőke	-	454 054	-	447 379
Jegyzett tőke	-	146 000	-	132 187
Tőketartalék	-	112 500	-	146 000
Eredménytartalék és egyéb tartalékok	-	195 554	-	169 192
Források összesen	1 994 678	2 276 506	2 590 287	2 507 517

51) Mérlegfordulónap utáni események

Nemzetközi események a bankszektorban

Márciusban az amerikai Silicon Valley Bank (SVB) csődöt jelentett, illetve a svájci Credit Suisse bank (CS) pénzügyi nehézségei miatt állami beavatkozásra volt szükség. Mindkét bank jelentős szereplő volt a globális piacon is.

A helyzet időközben konszolidálódott mindkét pénzintézet esetében:

- Az SVB-t átvette a Federal Reserve, a betéteket pedig egy úgynevezett „hídbank”-ba helyezték át
- A legfrissebb hírek szerint a CS felvásárlását tervezi egy másik jelentős globális piaci szereplő, a UBS.

Az Erste Hungary likviditási- és tőkehelyzete stabil, a fenti események közvetlenül nem érintik.

Osztalék

A közgyűlésen előterjesztett osztalék összege 15 milliárd forint.

52) Egyéb közzététel

Az Erste Bank Hungary Zrt. képviselőire jogosult személyek adatai, akik a 2022-es éves beszámoló aláírására kötelezettek

Név	Lakcím
Radován Jelasity	1026 Budapest, Balogh Ádám utca 35
Manfred Schmid	1051 Budapest, Dorottya utca 6. 5.e. 528.a

A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy:

Bodonyi-Kovács Edina (anyja születési neve: Székely Emma)

Regisztrációs szám: 151013, igazolványszám: 006745 regisztrációs szakterület: IFRS, pénzügy

53) 2021. és 2022. december 31-én az Erste Bank Hungary Zrt. kizárólagos vagy részleges tulajdonában lévő társaságok adatai

Cég neve	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2021.12.31	Az Erste Bank Hungary közvetlen vagy közvetett részesedése (%) 2022.12.31
Leányvállalatok:		
Erste Befektetési Zrt.	100%	100%
Random Captial Bróker Zrt.	100%	0%
RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt.	100%	100%
Erste Ingatlan Kft.	100%	100%
Erste Lakástakarék Zrt.	100%	100%
Collat-reál Kft.	100%	100%
Erste Jelzálogbank Zrt.	100%	100%
Commerzbank Zrt.	0%	100%
Z3 Ingatlanhasznosító Kft.	0%	100%
Egyéb befektetések:		
Union Vienna Insurance Group Zrt.	1.36%	1.36%
Budapesti Értéktőzsde Zrt.	2.32%	2.32%
Garantiqa Hitelgarancia Zrt.	2.17%	2.30%
VISA Incorporated (USD)	0%	0.000000005%

millió forintban	Jegyzett tőke 2021	Jegyzett tőke 2022
Leányvállalatok		
Erste Befektetési Zrt.	2 000	2 000
Random Captial Bróker Zrt.	285,5	-
RND Solutions Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Zrt.	160	160
Erste Ingatlan Kft.	141	141
Erste Lakástakarék Zrt.	2 025	2 025
Collat-reál Kft.	3	3
Erste Jelzálogbank Zrt.	3 010	3 015
Commerzbank Zrt.	-	2 467
Z3 Ingatlanhasznosító Kft.	-	4 303

Az összes leányvállalat bejegyzett székhelye: 24-26. Népfürdő utca, 1138 Budapest, Magyarország.